

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

VÝROČNÁ
SPRÁVA
1996

Vydala:

Národná banka Slovenska
Štúrova 2
818 54 Bratislava

Kontakt:

Odbor verejných informácií
tel.: 07 / 364 349, 563 34 05, 563 34 14
fax: 07/563 34 12

Obsah

Úvodné slovo.....	1
A. Ekonomický vývoj v roku 1996.....	5
1. Svetová ekonomika.....	7
1.1. Globálne trendy makroekonomickejho vývoja.....	7
1.2. Európska únia.....	8
1.3. Finančné trhy a trhy tovarov.....	10
1.4. Svetový obchod.....	10
2. Ekonomický vývoj v transformujúcich sa krajinách strednej Európy.....	11
2.1. Vývoj hrubého domáceho produktu.....	11
2.2. Vývoj cien.....	11
2.3. Štátny rozpočet.....	12
2.4. Trh práce.....	12
2.5. Zahraničný obchod.....	13
B. Správa o menovom vývoji v SR v roku 1996.....	15
1. Vývoj ekonomiky.....	17
1.1. Vývoj cien.....	17
1.2. Vývoj hrubého domáceho produktu.....	20
1.3. Finančné hospodárenie podnikov.....	27
1.4. Skrytá ekonomika.....	28
2. Platobná bilancia.....	29
2.1. Platobná bilancia.....	29
2.2. Vývoj devízových rezerv.....	33
2.3. Zahraničná dlhová služba NBS a vlády SR.....	34
2.4. Devízovopovoľovacia činnosť NBS.....	36
3. Verejný sektor.....	39
4. Menová politika a menový vývoj.....	43
4.1. Hodnotenie menového vývoja.....	43
4.2. Štruktúra peňažnej zásoby.....	46
4.3. Vývoj úverových aktivít.....	50
4.4. Vývoj úrokových mier.....	51
4.5. Realizácia menovej politiky.....	53
4.6. Nástroje menovej politiky.....	55
4.7. Menový kalendár.....	57
5. Finančné trhy.....	59
5.1. Peňažný trh.....	59
5.2. Kapitálový trh.....	63
5.3. Devízový trh.....	67
6. Zahraničné ekonomicke vztahy.....	69
6.1. Zahraničné úverové a kapitálové vztahy.....	69
6.2. Zahraničné vztahy NBS v rámci integračného procesu SR.....	73
C. Bankový dohľad.....	77
1. Rozvoj bankového sektora.....	79
2. Hodnotenie obozretného podnikania bánk.....	81
2.1. Vývoj kapitálovej primeranosti bánk.....	81
2.2. Úverová angažovanosť.....	82
2.3. Likvidita.....	83
2.4. Menové pozície.....	83
2.5. Klasifikácia pohľadávok.....	84

D. Emisná činnosť NBS.....	85
1. Emisia slovenských peňazí.....	87
1.1. Hotovostný peňažný obeh.....	87
1.2. Stav bankoviek a mincí v obehu a ich podiel na celkovom obežive.....	89
2. Výskyt falzifikátov peňazí na území SR.....	91
2.1. Falzifikáty slovenských korún.....	91
2.2. Falzifikáty valút.....	91
2.3. Expertízy poškodených slovenských platidiel.....	92
2.4. Spolupráca so zahraničím, obchodnými bankami a orgánmi polície.....	92
E. Audítorská správa.....	95
F. Prílohy.....	111

Úvodné slovo

Menový vývoj v Slovenskej republike bol v roku 1996 charakterizovaný ďalším posilňovaním vnútornej a vonkajšej stability slovenskej koruny. Základné ciele, ktoré Národná banka Slovenska v tomto smere stanovila pre rok 1996 boli naplnené. Ročná miera inflácie na úrovni 5,4 % bola nižšia ako predpokladali zámery menovej politiky na rok 1996. Znižujúca sa miera inflácie pôsobila stabilizujúco aj na kurzovú politiku, ktorá nadľalej tvorila kotvu transformácie. Využívanie a rozšírenie fluktuačného pásma, najmä v druhej polovici roka, zabránilo nadmernému prílevu krátkodobého kapitálu využívajúceho úrokový diferenciál a slovenská koruna bola takto jednou z najstabilnejších mien v rámci transformujúcich sa krajín. Fluktuačné pásmo bolo využívané v rozmedzí $\pm 2\%$ k strednej parite.

Menový vývoj bol v roku 1996 sprevádzaný vysokou dynamikou rastu základných menových agregátov, predovšetkým peňažnej zásoby a jej hlavnej zložky - úverov. Dynamiku rastu peňažnej zásoby výrazne ovplyvnila štruktúra dopytovnej stránky hrubého domáceho produktu, ktorého dynamizujúcim faktorom rastu bol domáci dopyt. Zahraničný dopyt pôsobil na rast HDP negatívne, naopak, zahraničná ponuka dynamicky rástla, výsledkom čoho bola postupne sa zhoršujúca obchodná bilancia, ktorej deficit ku koncu roka 1996 bol 64,5 mld. Sk. Kedže i bilancia služieb mala oproti predchádzajúcim rokom zhoršujúci sa vývoj, v roku 1996 sa dosiahol i výrazný deficit bežného účtu platobnej bilancie. Zahraničnoobchodná nerovnováha a nadmerná dynamika domáceho dopytu boli dôvodom, aby Národná banka Slovenska v júli 1996 prehodnotila menové ciele a menové nástroje a sprísnila menovú politiku s cieľom regulovať domáci dopyt s následným vplyvom na vývoj zahraničného sektora.

Koncoročné výsledky roku 1996 potvrdili opodstatnenosť uskutočnených krokov NBS. Zmiernila sa medziročné dynamika menových agregátov a podarilo sa udržať stabilnú slovenskú korunu. Za negatívny jav možno považovať nie len vysoký deficit bežného účtu platobnej bilancie, ale predovšetkým zlú, t.j. spotrebiteľskú štruktúru dovozov a časovú štruktúru jeho financovania.

Jedným z hlavných problémov slovenskej ekonomiky, ktorý vymedzuje a obmedzuje operačný priestor pre menovú politiku centrálnej banky, je proces transformácie a reštrukturalizácie ekonomiky. Nízky prílev dlhodobého zahraničného kapitálu v podobe priamych zahraničných investícií, podpora domáceho dopytu deficitným hospodárením štátneho rozpočtu a rozvojom infraštrukturých projektov predstavujú vznik možných problémov s budúcim financovaním deficitu obchodnej bilancie, ale predovšetkým so splácaním našich zahraničných záväzkov.

Dynamizujúcim prvkom v menovom vývoji bolo zvýšenie substitúcie úverového trhu kapitálovým. Obchodné banky financovali podnikateľské zámery a ich dopyt po zdrojoch nie len priamym spôsobom cez poskytovanie úverov, ale aj nepriamo, a to prostredníctvom nákupov emisií podnikových obligácií a akcií do svojho portfólia. Z uvedeného dôvodu, uspokojovalím dopytu podnikov a v roku 1996 aj obyvateľstva po finančných prostriedkoch, nezostal bankám priestor a ani finančné možnosti na bezproblémové prefinancovanie potrieb vládneho sektora v decembri 1996.

V súlade so zámermi vlády a NBS pokračovala liberalizácia devízového režimu. Liberalizáciou niektorých položiek kapitálového a finančného účtu platobnej bilancie sa sledoval cieľ podporiť reštrukturalizáciu ekonomiky prostredníctvom liberalizácie úverov zo zahraničia so splatnosťou nad 3 roky, ktorých je vo vnútornej ekonomike nedostatok. Zároveň sa podporili dlhodobé obchodné a vlastnícke vzťahy liberalizáciou medzinárodných obchodných úverov a priamych investícií do krajín OECD.

Dosiahnuté priaznivé výsledky v oblasti inflácie, výšky devízových rezerv NBS (3 473 mil. USD pri pokrývaní 3,3-mesačného dovozu) na jednej strane, ale zhoršujúci sa deficit obchodnej bilancie a štruktúra jeho financovania na strane druhej, predstavujú zvýšené nároky na výkon menovej politiky v budúcnosti. V tomto prostredí prijala Banková rada Národnej banky Slovenska v decembri 1996 Menový program NBS na rok 1997 spolu so zodpovedajúcimi nástrojmi menovej politiky.

Vývoj v bankovom sektore sa od marca odohrával v podmienkach účinnosti nového zákona o bankách, ktorý posilnil úlohu bankového dohľadu NBS a naviac právne ustanovil podmienky hypotekárneho bankovníctva.

V roku 1996 nadálej pokračovala spolupráca Národnej banky Slovenska s MMF, Svetovou bankou, BIS, EBRD a EXIM Bank of Japan. Najvýznamnejšie aktivity však súviseli s úsilím o členstvo v OECD a v EÚ. Rokovania o členstve v OECD v súčasnosti nie sú ešte ukončené. Aj v priebehu roka 1996 sa uskutočnili viaceré liberalizačné opatrenia na kapitálovom účte. Sme pripravení pokračovať v nastúpenom liberalizačnom trende. Aktivity smerujúce k dosiahnutiu členstva v EÚ, na ktorých sa NBS aktívne podieľala, znamenali významný krok smerom k vyjasneniu pozície Slovenska. Predpokladáme, že sa práce v tomto smere s približujúcim dátumom významných rozhodnutí o členstve v EÚ ešte zintenzívnia.

V priebehu roka výrazne vzrástol objem obeživa. Popri menových súvislostiach to znamenalo zvýšenie výroby nových bankoviek. To spolu s obnovou opotrebovaných bankoviek, reštrukturalizáciou bankoviek v obehu smerom k nominálnym hodnotám 5000 Sk a 200 Sk a rastom počtu mincí v obehu znamenalo rast nákladov na emisiu slovenských peňazí. Vzrástol aj počet zachytených, zväčša nepodarených falzifikátorov, najmä 1000-korunových bankoviek. Bezpečnosť našich bankoviek je však nadálej vysoká.

Nevyhnutným predpokladom pokračovania transformačného procesu v ďalšom období je pokračovanie v reštrukturalizačnom procese tak podnikov, ako aj báň. Podmienkou úspešného makroekonomickeho a menového vývoja je súhlasné pôsobenie a orientácia politiky vlády a centrálnej banky v smere znižovania domáceho dopytu prostredníctvom obmedzovania úverov do ekonomiky, znižovaním vládnej spotreby, zabezpečením rozumného, t.j. produktivitu práce neprekračujúceho mzdového nárustu.

Základnou a prvoradou úlohou v roku 1997 by malo byť hľadanie vnútorných mechanizmov na zvyšovanie domácich úspor (tak z makroekonomickeho, ako aj z mikroekonomickeho hľadiska) a zvyšovanie, resp. udržanie konkurencieschopnosti exportu, ako i celej produkcie Slovenska s cieľom aktívneho a efektívneho zapojenia sa Slovenskej republiky do medzinárodných ekonomických štruktúr a procesu medzinárodnej delby práce.

Máj 1997

Vladimír Masár
guvernér

Členovia Bankovej rady NBS

zľava:

Ján Mathes, vrchný riaditeľ peňažného úseku
Jozef Mudrík, viceguvemér
Vladimír Masár, guvernér
Marián Jusko, viceguvemér
Elena Kohútiková, vrchná riaditeľka menového úseku
Jozef Makúch, vrchný riaditeľ výskumného úseku

A. Ekonomický vývoj

v roku 1996

1. SVETOVÁ EKONOMIKA

1.1. Globálne trendy makroekonomického vývoja

1.1.1. Tempo rastu

Vo vývoji svetovej ekonomiky sa v roku 1996 presadzovali dlhodobejšie trendy v rastovej dynamike jednotlivých globálnych podskupín a zároveň aj niektoré krátkodobejšie aspekty, ktoré ovplyvnili konjunktúrny cyklus najmä na európskom kontinente.

Skupina krajín OECD zaznamenala relatívne mierne tempo hospodárskeho rastu, ktoré - merané medziročným prírastkom hrubého domáceho produktu (HDP) - predstavovalo nárast o 2,4 %. V rámci OECD však jestvovali výrazné rozdiely v dynamike ekonomiky jednotlivých krajín.

Ekonomika USA, rozvíjajúca sa od začiatku 90. rokov miernym tempom, dosiahla v roku 1996 medziročný nárast HDP o 2,4 %. K výraznému vychýleniu od tohto dlhodobejšieho trendu došlo v druhom štvrtroku, keď sa dynamika rastu takmer zdvojnásobila (na 4,7 % v medziročnom porovnaní). Napriek tomu Federálny rezervný systém rozhodol nezvyšovať úrokové miery, v očakávaní postupného spomaľovania rastovej dynamiky. Hlavnými faktormi hospodárskeho rastu boli bytová výstavba, vládna spotreba a rast zásob.

Hospodársky vývoj v Japonsku v roku 1996 indikoval preknanie zdíhavej recesie a spomedzi krajín G7 dosiahlo Japonsko povzbudené nízkymi úrokovými mierami a vysokými objemami verejných investícii najvyššie tempo rastu HDP 3,6 %. Japonská ekonomika prechádza fázou významných štrukturálnych zmien, ktoré sú reakciou na globalizačné a internacionálizáčné procesy. Ekonomika otvára domáce trhy zahraničnej konkurencii a s rastom domáceho dopytu rýchlo narastá dovoz. Domáci výrobcovia presúvajú svoje kapacity do zahraničia a odtiaľ zabezpečujú aj značnú časť dopytu na domácom trhu. Postupujúci proces istej štandardizácie ekonomickej a sociálneho vývoja v Japonsku naznačuje neopakovateľnosť vysokých temp rastu japonskej ekonomiky z predchádzajúcich desaťročí.

Tempo rastu v krajinách Európskej únie (EÚ) sa spomalilo a medziročný nárast HDP za Európsku úniu ako celok dosiahol 1,6 %. Okrem konjunktúrnych príčin sa na spomalení dynamiky hospodárskeho rastu v krajinách EÚ v roku 1996 podieľali aj výsledky úspornej finančnej politiky a celkového prvoradého záujmu o splnenie maastrichtských kritérií pre vstup do Európskej menovej únie.

Všeobecne vysoké tempo rastu sa udržalo v krajinách juhovýchodnej Ázie. V tejto oblasti pritom dochádza k zreteľným zmenám v dynamike rastu jednotlivých krajín. Dlhodobo vysoké tempo hospodárskeho rastu v rámci štvorky "ázijských tigrov" (Južná Kórea, Tchaj-wan, Hongkong a Singapúr) sa spomalilo (medziročný nárast HDP o 5 - 7 %) a rýchly hospodársky rast zaznamenali aj Indonézia, Thajsko, Filipíny a Vietnam (rast HDP v týchto krajinách dosiahol 6 - 9 %). V Číne sa po niekoľkoročnej prudkej hospodárskej expanzii tempo rastu v roku 1996 mierne spomalilo, avšak aj v tomto roku zostalo na úrovni blízkej 10 %. Relatívne vysokým tempom rastu (v intervale 5 - 9 %) sa vyznačovali aj ekonomiky väčšiny krajín Latinskej Ameriky.

Tempo hospodárskeho rastu v transformujúcich sa krajinách strednej a východnej Európy sa v medziročnom porovnaní mierne spomalilo (v krajinách CEFTA zhruba o 1 %). Hlavnou príčinou tohto spomalenia bola nepriaznivá konjunktúrna situácia v krajinách Európskej únie, ktoré sú ich hlavnými obchodnými partnermi. Zúženie

vývozných možností a rastúci domáci dopyt mali za následok všeobecné prehlbovanie schodku zahraničného obchodu (na úrovni od 5 % do 10 % HDP). V Ruskej federácii sa prehľbila recesia (pokles HDP o 6,4 % oproti poklesu o 4 % v roku 1995); vývoj obchodnej bilancie vyústil do prebytku 28 mld. USD.

1.1.2. Inflácia

Cenový vývoj v celosvetovom meradle bol priaznivý a nenarušil dlhodobejší dezinflačný trend. Miera inflácie (meraná indexom spotrebiteľských cien) v krajinách OECD (28 krajín, vrátane Českej republiky, Maďarska a Poľska) dosiahla v roku 1996 4,7 % (oproti 3,0 % v roku 1995), s vylúčením Turecka (kde rast cien dosiahol 80 %) to bolo 3,3 %. Tento medziročný nárast bol výsledkom dvoch protichodných skutočností: na jednej strane zníženia miery inflácie v Európskej únii na 2,4 % (oproti 3,3 % v roku 1995) a na druhej strane započítania troch novoprijatých - inflačnejších - krajín do OECD, spomedzi ktorých Poľsko a Maďarsko zaznamenali dvojcifernú mieru inflácie rádovo 20 %.

V rámci skupiny krajín OECD rýchlejší rast spotrebiteľských cien v porovnaní s rokom 1995 bol v USA, kde ročná miera inflácie dosiahla 3,3 % a v Japonsku, kde sa však inflácia aj v tomto roku pohybovala na symbolickej úrovni okolo 1 %.

Snahy o utlmovevanie inflácie v tradične inflačnom regióne krajín Latinskej Ameriky sa realizovali s rôznou mierou úspešnosti. Naopak, dynamický hospodársky rast v krajinách východoázijského regiónu v zásade nevyvolal nadmerné tlaky na rast spotrebiteľských cien. Miera inflácie sa v týchto krajinách pohybovala na prijateľnej úrovni 5 - 8 %. Podstatné utlmenie inflačných tlakov sa podarilo dosiahnuť v Číne, kde ročná miera inflácie dosiahla 6,6 % (oproti 15,4 % v roku 1995).

K miernej dynamike vývoja spotrebiteľských cien prispievali v roku 1996 relatívne stabilné ceny výrobcov. V krajinách Európskej únie sa ich medziročný nárast pohyboval pod úrovňou 2 %, v USA vzrástli o 2,8 %, v Japonsku o 0,9 %.

1.1.3. Nezamestnanosť

Úroveň nezamestnanosti v krajinách OECD pri všeobecne miernom tempe hospodárskeho rastu sa oproti roku 1995 podstatnejšie nezmenila a dosiahla 7,8 %. K jej miernemu poklesu na 5,3 % došlo v USA. V Japonsku sa nezamestnanosť udržala v celosvetovom porovnaní súce na nízkej, avšak merané dlhodobým japonským štandardom na relatívne vysokej úrovni 3,3 %. Istý pokles vyzkázala nezamestnanosť aj v krajinách Európskej únie, kde však ani v roku 1996 neklesla pod dvojcifernú hodnotu a dosiahla 10,9 %.

1.2. Európska únia

1.2.1. Dynamika rastu

Ekonomický vývoj v krajinách Európskej únie bol v roku 1996 ovplyvnený všeobecnou snahou vlád členských štátov o ďalšie priblíženie menových a finančných ukazovateľov maastrichtským konvergencným kritériám pre členstvo v pripravovanej menovej únii od roku 1999. Úsporná finančná politika, orientovaná na znížovanie rozpočtových deficitov a štátneho dlhu, prehľbila spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu v zostupnej fáze ekonomického cyklu.

Rast HDP sa v roku 1996 vo väčšine krajín EÚ pohyboval na úrovni 1,8-2 %. Najvyššie tempo rastu HDP sa dosiahlo v Írsku (5,6 %), výraznejšiu rastovú dynamiku preukázali aj ekonomiky Veľkej Británie (2,4 %) a Fínska (3,0 %).

Na druhej strane v najväčších ekonomikách kontinentálnej časti EÚ - v Nemecku, Francúzsku, Belgicku a Rakúsku - dosiahol medziročný nárasť HDP hodnoty okolo 1 %.

Pretrvávajúcim problémom ekonomickej vývoja v krajinách Európskej únie je vysoká miera nezamestnanosti, ktorá sa pri nepresvedčivom tempe hospodárskeho rastu udržiava v priemere na úrovni prevyšujúcej 10 %. V roku 1996 bola najvyššia miera nezamestnanosti v Španielsku (22,5 %), nad priemerom Európskej únie sa pohybovala aj v írsku (13,4 %), vo Fínsku (16,3 %), Francúzsku (11,7 %) a Taliansku (11,8%).

1.2.2. Smerovanie k menovej únii - plnenie maastrichtských kritérií

Pri presvedčivom pokroku, ktorý krajinu Európskej únie dosiahli v uplynulých rokoch pri napĺňaní maastrichtských kritérií pre vstup do menovej únie v oblasti zbližovania miery inflácie a úrokových mier, ako aj v stabilizácii výmenných kurzov, sa osobitná pozornosť v roku 1996 venovala sanácii verejných financií.

Cenový vývoj v Európskej únii bol v roku 1996 stabilizovaný. S výnimkou Grécka a Talianska (kde inflácia dosiahla 8,3 %, resp. 3,9 %) zodpovedala miera inflácie v jednotlivých krajinách maastrichtskému kritériu a pohybovala sa v intervale od -0,4 % (Švédsko) do 3,2 % (Španielsko).

Priaznivé boli aj výsledky v oblasti zbližovania úrokových mier. S výnimkou Portugalska a Grécka, kde sa úrokové miery dlhodobých vládnych obligácií v priebehu roka pohybovali na úrovni 10 %, resp. 15 % (avšak aj v týchto dvoch krajinách s tendenciou k znižovaniu), v ostatných krajinách EÚ dosiahli koncom roka hodnoty v úzkom intervale od 5,10 % (Rakúsko) do 7,67 % (Veľká Británia). Vzhľadom na východisko roku 1996 však maastrichtské kritérium splňalo iba 10 krajín, keďže v troch krajinách došlo k výraznému zniženiu úrokových mier až v priebehu roka.

Vývoj kurzov mien sa v rámci Mechanizmu výmenných kurzov (ERM) Európskeho menového systému v roku 1996 vyznačoval relatívnu stabilitou. Podporným faktorom tohto priaznivého vývoja bola v podstate celoročná tendencia zhodnocovania dolára voči nemeckej marke. Po dvoch rokoch členstva v EÚ ohlásilo v októbri zapojenie svojej meny do ERM aj Fínsko.

Menej priaznivé boli výsledky v oblasti sanácie verejných financií. Výšku deficitu verejného sektora sa vo viacerých krajinách EÚ ani v roku 1996 nepodarilo výraznejšie znižiť. Prísne kritérium 3 % z HDP splnili iba 3 krajin, v štyroch krajinách sa dosiahla úroveň do 4 % a v ďalších piatich krajinách do 5 % z HDP. Pomerne vägne znenie maastrichtského kritéria v tejto oblasti (možnosť krátkodobého mierneho prevýšenia), pravda, umožňuje rozličné volhejšie interpretácie dosiahnutých výsledkov, v rámci ktorých by sa situácia vo verejných financiách dala uspokojujúco hodnotiť asi v polovici krajín EÚ.

Podobne aj kritérium "dostatočne presvedčivého" znižovania vládneho dlhu na hraničnú maximálnu úroveň 60 % z HDP poskytuje určitú voľnosť pri hodnení výsledkov dosiahnutých v jednotlivých krajinách ku koncu roka 1996. Okrem atypickej Luxemburska s dlhodobou symbolickou hodnotou vládneho dlhu, sa na niekoľko bodov pod 60 % v tomto roku dostali iba Francúzsko a Veľká Británia. Hodnotu mierne nad 60 % dosiahol tento ukazovateľ v Nemecku (61,5 %) a ďalších dvoch krajinách, v šiestich krajinách sa pohyboval v rozmedzí 70 - 80 %. Najzadlženejšimi krajinami zostávajú Grécko, Taliansko a Belgicko, kde podiel vládneho dlhu na HDP prevyšoval 100 %.

1.3. Finančné trhy a trhy tovarov

Dominantnou črtou vývoja na svetových finančných trhoch v roku 1996 bolo posilnenie pozície amerického dolára voči japonskému jenu (zo 103 JPY/USD v decembri 1995 na 114 JPY/USD v decembri 1996) a nemeckej marke (z 1,44 DEM/USD v decembri 1995 na 1,55 DEM/USD v decembri 1996). Kurz dolára voči jenu rásť v podstate plynulo v priebehu celého roka. K určitému spomaleniu tohto trendu došlo v polovici roka v dôsledku očakávaného zvýšenia úrokových mier v Japonsku po zaznamenanom rýchlejšom než prognózovanom raste HDP v prvom štvrtroku. Naopak, politická neistota v krajinе a obavy z účinkov zvýšenia cien ropy na vývoj japonskej ekonomiky spôsobili výraznejší pokles jenu v poslednom štvrtroku.

Vývoj kurzu dolára voči nemeckej marke bol menej priamočiary. Dolár rásť najmä v prvej polovici roka (v máji marka zaznamenala najväčší 16-mesačný pokles na 1,54 DEM/USD), potom začal klesať až na augustových 1,48 DEM/USD a následne rásť v posledných mesiacoch roka. Oslabovanie marky voči doláru bolo v roku 1996 najmä dôsledkom nepriaznivej konjunktúrnej situácie v Nemecku. K presvedčení vejšiemu zrýchleniu rastu nepomohli ani podporné opatrenia centrálnej banky, ktorá v apríli znížila diskontnú a lombardnú sadzbu na 2,5 % a 4,5 % (t.j. o 0,5 bodu) a v auguste pristúpila aj k zníženiu svojej REPO sadzby z 3,3 % na 3,0 %.

Vývoj cien tovarov na svetových komoditných burzách mal v roku 1996 klesajúcnu tendenciu. Súhrnný dolárový index za všetky položky dosiahol ku koncu decembra hodnotu 106,9 (rok 1990 = 100 %) a medziročné zmena predstavovala pokles cien o 3,2 %.

Opačný, rastový trend mal vývoj cien ropy. Vysoký svetový dopyt po ropných produktoch tlačil ceny ropy smerom hore, v dôsledku čoho ropné spoločnosti neúmerne čerpali zo zásob, ktoré v USA klesli koncom septembra na najnižšiu úroveň za posledných 20 rokov. Cena ropy (severomorskej Brent) dosiahla v októbri 24,55 USD za barel (oproti 18,45 USD zo začiatku januára) a do konca roka iba miernie poklesla na 24,13 USD za barel. Medziročný nárast ceny ropy predstavoval v priemere 21,2 % (zo 17,05 USD na 21,66 USD za barel). Tento vývoj sledovala aj cena uralskej ropy, ktorá sa medziročne zvýšila v priemere o 20,9 % na 19,99 USD za barel (zo 17,66 USD v decembri 1995 na 23,30 USD za barel v decembri 1996).

1.4. Svetový obchod

Rozvoj svetového obchodu už dlhodobejšie predstihuje tempo rastu svetovej výroby. V roku 1996 medziročný nárast svetového obchodu dosiahol 6,9 % pri pomalšej dynamike rastu v priemyselne vyspelých krajinách (5,4 %) a pokračujúcim rýchlejšom zapájaní sa rozvojových a transformujúcich sa krajín (s medziročným nárastom o 10,4 %) do medzinárodnej výmeny tovarov.

V porovnaní s rokom 1995 sa celková dynamika rastu medzinárodného obchodu miernie spomalila. Týmto smerom pôsobilo jednak spomalenie tempa hospodárskeho rastu v Európe, ale aj zníženie exportných výkonov novoindustrializovaných krajín juhovýchodnej Ázie, spôsobené nepriaznivými dôsledkami poklesu výmenného kurzu jenu na ich vývozné i dovozné podmienky. Naopak, v smere udržiavania vysokých objemov medzinárodného obchodu pôsobili aj v roku 1996 globálne tendencie k medzinárodnej špecializácii a ďalšej liberalizácii obchodu.

2. EKONOMICKÝ VÝVOJ V TRANSFORMUJÚCICH SA KRAJINÁCH STREDNEJ EURÓPY

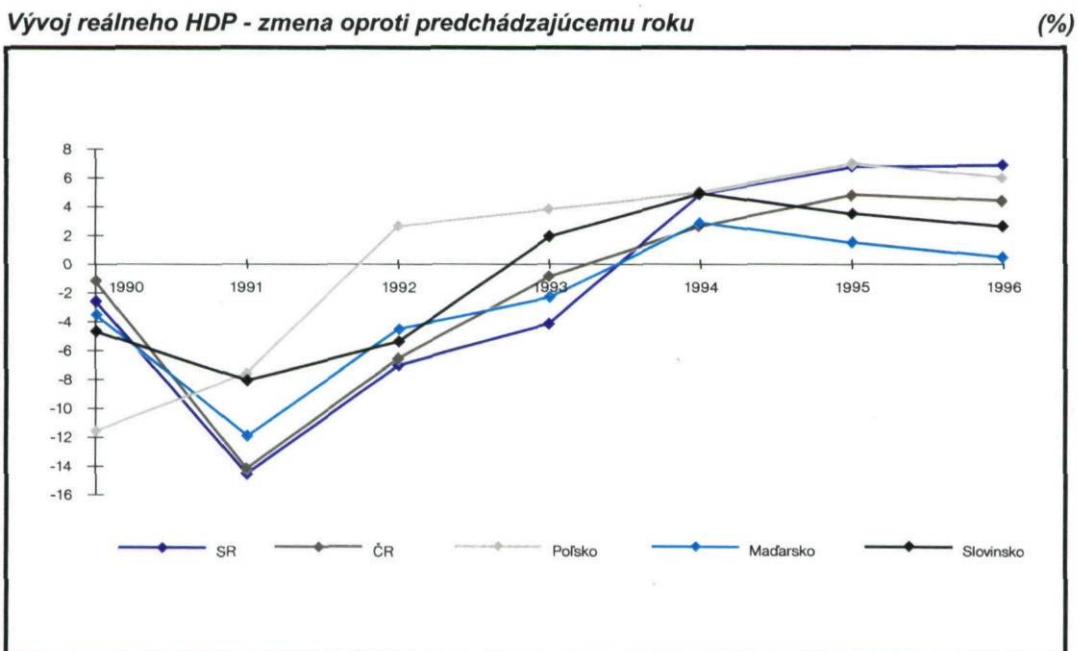
Vývoj v krajinách združenia CEFTA sa v siedmom roku transformácie hospodárstva vyznačoval pokračovaním nastúpeného ekonomickej oživenia, aj keď s nižšou mierou rastu ako v predchádzajúcim roku. Za tempom zvyšujúceho sa domáceho dopytu však zaostáva tempo rastu domácich zdrojov, takže spotrebiteľský a investičný dopyt je v čoraz väčšej miere pokrývaný zahraničnými zdrojmi, čo sa odráža deficitom na bežnom účte platobnej bilancie. Pozitívom vývoja je postupné znižovanie miery inflácie a mierny pokles nezamestnanosti.

V roku 1996 bol zaznamenaný ďalší postup v zapájaní sa krajín združenia CEFTA do medzinárodných ekonomických zoskupení. Po prijatí Českej republiky do OECD (v predchádzajúcim roku) sa v roku 1996 stali členmi OECD aj Maďarsko a Poľsko. V tomto roku bola podpísaná aj asociačná dohoda medzi Slovinskou a Európskou úniou, ktorá vstúpi do platnosti od roku 1997.

2.1. Vývoj hrubého domáceho produktu

V transformujúcich sa krajinách strednej Európy bol rast HDP v roku 1996 nižší ako v predchádzajúcim roku. Spomedzi porovnávaných krajín sa dynamika rastu HDP udržala na najvyššej úrovni na Slovensku a v Poľsku.

Tempo rastu sa mierne spomalilo v Českej republike a Slovensku. V Maďarsku sa hlavné rastové tendencie udržali len v minimálnej miere, ako dôsledok prijatých stabilizačných opatrení z roku 1995.

2.2. Vývoj cien

S výnimkou Maďarska sa tempo inflácie v krajinách CEFTA postupne zmierňuje. Vývoj spotrebiteľských cien bol v roku 1996 najmiernejsí na Slovensku, v Českej republike a Slovensku, kde ročná miera inflácie dosiahla jednociernú úroveň. V Poľsku a Maďarsku bol hospodársky rast sprevádzaný nadálej infláciou na úrovni 20 resp. 24 %.

Makroekonomické výsledky krajín CEFTA

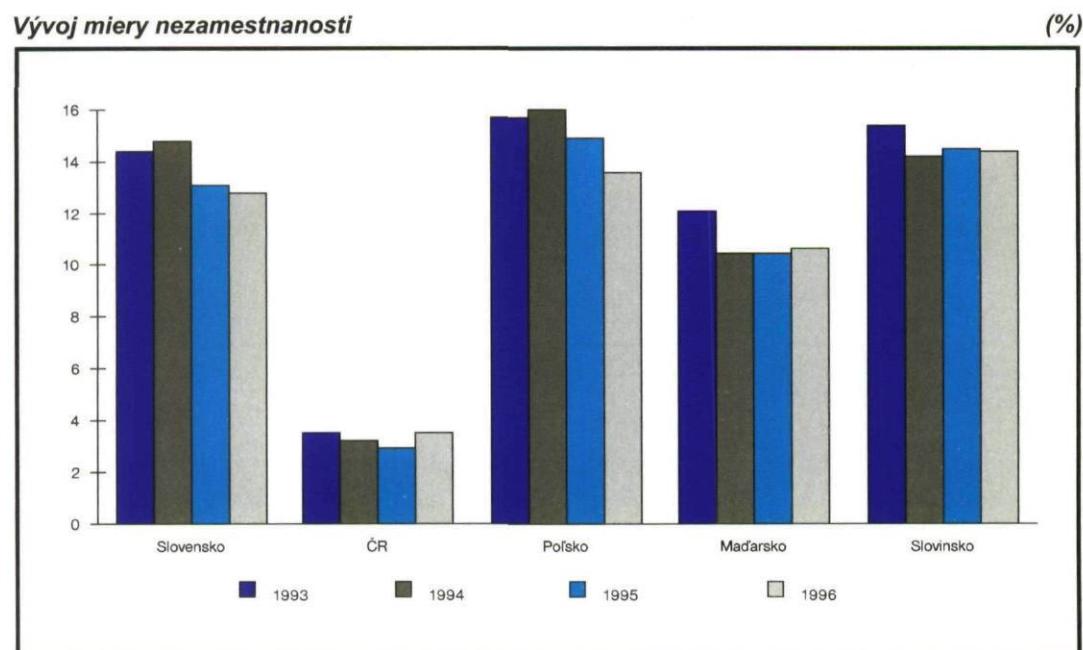
	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko	Slovinsko
Index rastu HDP (%)					
1994	4,9	2,6	5,2	2,9	4,9
1995	6,8	4,8	7,0	1,5	3,5
1996	6,9	4,4	6,0	0,5	2,6
Index spotrebiteľských cien (%)					
1994	13,4	10,0	32,2	18,8	19,8
1995	9,9	9,1	27,8	28,2	12,6
1996	5,8	8,8	19,9	23,6	9,7
Miera nezamestnanosti (%)					
1994	14,8	3,2	16,0	10,9	14,2
1995	13,1	2,9	14,9	10,9	14,5
1996	12,8	3,5	13,6	10,7	14,4
Saldo bežného účtu platobnej bilancie v % HDP					
1994	4,7	-0,1	-1,1	-9,9	3,7
1995	3,7	-2,9	-2,0	-6,3	0,0
1996	-7,3	-7,1	-0,4	-3,2	-1,3
Saldo štátneho rozpočtu v % HDP					
1994	-5,2	1,0	-2,7	-7,3	-0,2
1995	-1,6	0,6	-2,6	-2,4	0,0
1996	-4,4	-0,1	-2,8	-3,8	0,0

2.3. Štátny rozpočet

Hospodárenie štátneho rozpočtu bolo v roku 1996 vyrovnané len v Slovinsku. V Českej republike po dlhšom období prebytkového hospodárenia skončilo hospodárenie deficitom 0,1 % HDP, v Poľsku sa deficit štátneho rozpočtu priblížil k 3 % HDP, v Maďarsku a na Slovensku dosiahol deficit štátneho rozpočtu až 3,8 % resp. 4,4 % HDP.

2.4. Trh práce

Relácie medzi mierou nezamestnanosti v jednotlivých krajinách sa nezmenili ani v roku 1996. Možno však pozorovať jej mierny nárast v Českej republike a Maďarsku (kde je miera nezamestnanosti v rámci tejto skupiny krajín najnižšia) a naopak jej mierny pokles v ostatných krajinách.

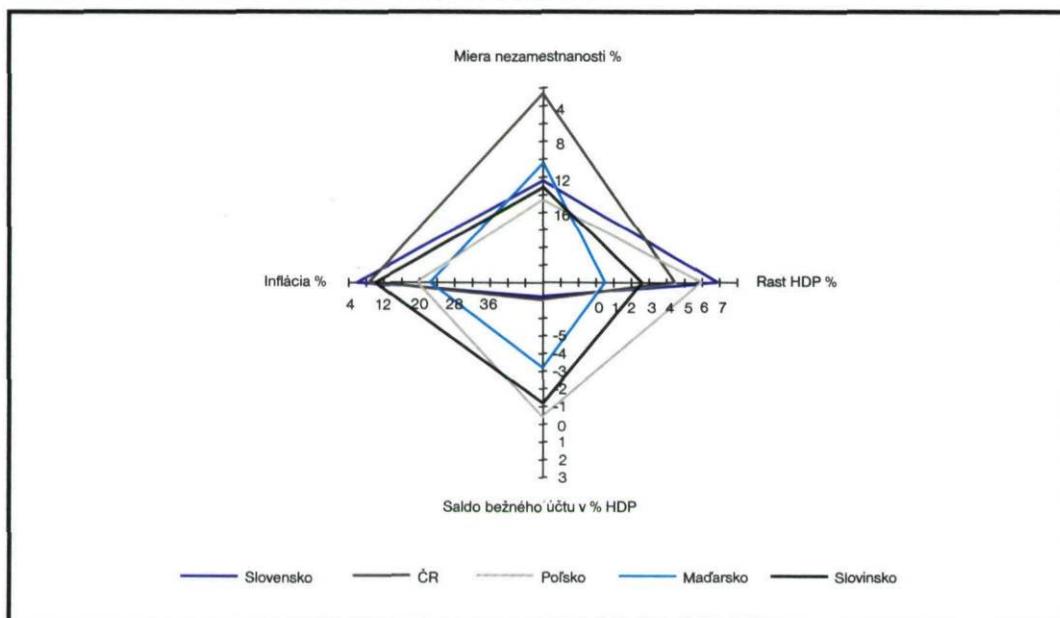

2.5. Zahraničný obchod

Nerovnováha medzi dynamikou rastu vývozu a dovozu je dlhodobejším problémom krajín CEFTA. Výška deficitu obchodnej bilancie v jednotlivých krajinách dosiahla v roku 1996 úroveň, ktorá už vo všetkých krajinách združenia vyústila do deficitu bežného účtu platobnej bilancie.

Tento problém indikuje, že tempo reštrukturalizácie na podnikovej úrovni neprebieha s dostatočnou rýchlosťou. Svoju úlohu zohráva aj zvyšujúca sa miera otvorenosti ekonomík a orientácia obchodu na vyspelé trhové ekonomiky, čo sa prejavuje vyššou mierou citlivosti na priebeh hospodárskeho cyklu vo vyspelých trhových ekonomikách.

Základné makroekonomicke ukazovatele za rok 1996

Graf - tzv. magický štvoruholník - znázorňuje konkrétnie výsledky spolupôsobenia hospodárskej politiky vlády a menovej politiky v oblastiach ako sú rast HDP, trh práce, cenový vývoj a bilancia bežného účtu platobnej bilancie v roku 1996. Smerom od priesecníka osí sa znázorňujú hodnoty jednotlivých ukazovateľov. Čím väčšia je plocha štvoruholníka, ktorý takto vznikne, tým priaznivejšie výsledky znázorňuje.

Pri pohľade na dosiahnuté výsledky je zrejmé, že ani v jednej z porovávaných krajín neboli vývoj vyrovnaný vo všetkých štyroch oblastiach. Slovensko a Česká republika boli najúspešnejšie v znižovaní miery inflácie, rast ekonomiky založený na domácom dopyte bol však významne podmienený využívaním zahraničných zdrojov, čo sa prejavilo výrazným nárastom deficitu bežného účtu platobnej bilancie. V Poľsku bol rast hospodárstva nadálej sprevádzaný vysokou mierou inflácie pri značnej miere nezamestnanosti. V Slovinsku ročná miera inflácie dosiahla jednociernú hodnotu, rast ekonomiky sa ale oproti predchádzajúcim rokom spomalil a miera nezamestnanosti je nadálej vysoká. Maďarsko malo oproti ostatným krajinám najnižšiu dynamiku rastu reálneho HDP a najvyššiu mieru inflácie, vývoj bežného účtu sa však postupne zlepšuje.

B. Správa o menovom vývoji v SR

v roku 1996

1. VÝVOJ EKONOMIKY

Rok 1996 znamenal pre slovenskú ekonomiku v poradí už tretí rok hospodárskeho rastu. Reálny hrubý domáci produkt (vyjadrený v porovnatelných cenách roku 1993) vzrástol oproti roku 1995 o 6,9 % a v absolútном vyjadrení dosiahol 443,3 mld. Sk. Z hľadiska jeho tvorby boli rozhodujúcimi odvetvia terciárneho sektora (služby, obchod, spoje), z pohľadu použitia to bol výhradne domáci dopyt. Podiel súkromného sektora na tvorbe hrubého domáceho produktu sa zvýšil zo 62,6 % v roku 1995 na 76,8 %.

Priemerná miera inflácie, meraná rastom spotrebiteľských cien, poklesla z úrovne 9,9 % v roku 1995 na 5,8 %. Medziročné tempo inflácie sa v priebehu roka znížilo z januárových 6,4 % na 5,4 % v decembri a zároveň sa zmiernil o 0,15 bodu priemer- ný mesačný rast inflácie na 0,45 %.

V hospodárstve SR pracovalo v priemere 2 036,4 tis. osôb, čo bolo o 0,8 % viac ako v roku 1995. Miera nezamestnanosti sa znížila o 1,2 bodu a dosiahla úroveň 12,6 % pri priemernom ročnom počte 324,3 tis. nezamestnaných osôb.

1.1. Vývoj cien

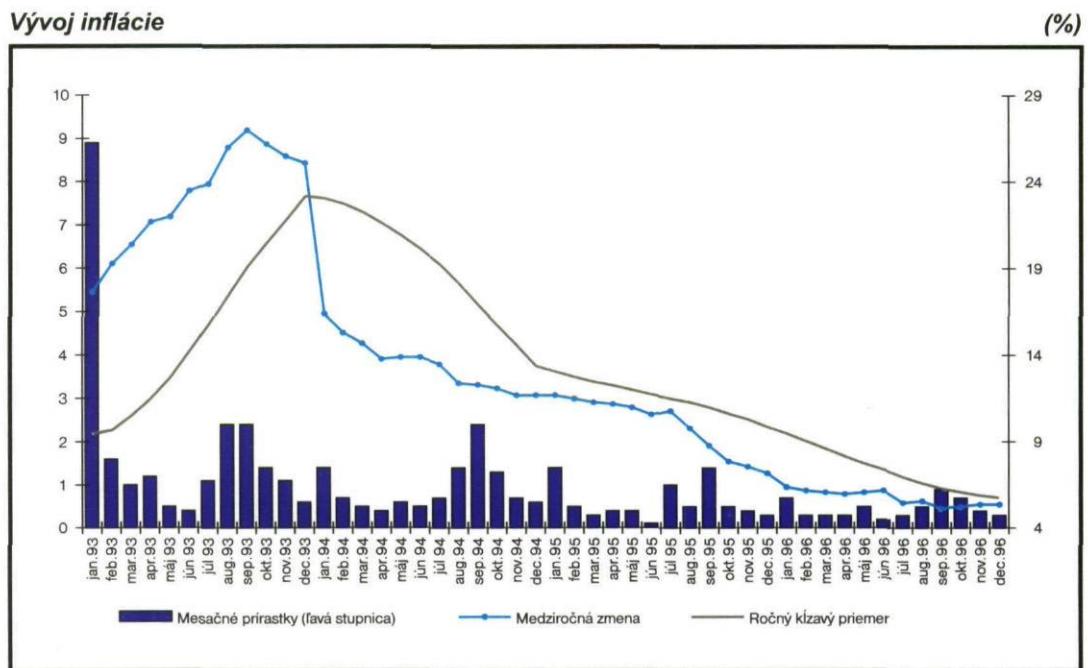
Stabilizujúcim faktorom celkovej úrovne spotrebiteľských cien bol aj v roku 1996 vývoj cien potravín. Tempo cenového rastu potravín sa oproti predchádzajúcemu roku takmer trojnásobne znížilo. Spotrebiteľské ceny potravinárskeho tovaru, ktorý tvoril 30 % z konečnej spotreby obyvateľstva, vzrástli v priemere o 4 %. Ceny zemakov, zemiakových výrobkov a ceny tukov boli nižšie ako pred rokom. Najviac sa zvýšili ceny vaječ a vaječných výrobkov, nealkoholických nápojov, mlynských, pekárenskej a cestovinárskych výrobkov, cukru, cukroviniek a cukrárenskej výrobkov.

Ani administratívne opatrenia, realizované v priebehu roka, nespôsobovali akceleráciu inflácie. K zmierneniu rastu celkovej cenovej úrovne prispelo zníženie základnej sadzby dane z pridanej hodnoty z 25 % na 23 % v januári a dovoznej prirážky z 10 % na 7,5 % v júli. Zniženie týchto nákladových položiek sa neprejavilo poklesom konečných cien, malo však vplyv na zmiernenie rastu celkovej cenovej úrovne. Ak boli neodvedené dane presunuté do zisku podnikateľskej sféry, potom sa otázka akumulácie zdrojov nemusela riešiť "výraznejším zvyšovaním cien na úkor konečného spotrebiteľa". Mierne prorastovo pôsobili na spotrebiteľské ceny realizované úpravy regulovaných cien. Týkali sa najmä cien pohonných hmôt, elektrickej energie, vodného a stočného, liekov a liečiv, poštových služieb. Cenové úpravy boli časovo prime- rane rozložené v priebehu celého roka, čím sa predišlo nárazovým výkyvom vo vývoji spotrebiteľských cien. Kedže sa dereguláciou zároveň zvýšili ceny výrobných vstupov (najmä pohonných hmôt a elektrickej energie), dodatočné dopady na vývoj inflácie spočívali v premietnutí zvýšených nákladov do spotrebiteľských cien. Nepriame dopady cenových úprav na spotrebiteľské ceny v roku 1996 neboli výrazné.

Spolupôsobenie priaznivého vývoja cien potravín a pomalej deregulácie cien vytváralo podmienky na spomalenie tempa základnej inflácie, ktorá je zabudovaná v systéme prostredníctvom trhových mechanizmov transformujúcej sa ekonomiky. Cenový nárast oproti východisku roka, očistený od zložiek sezónneho a administratívneho charakteru, predstavoval približne 80 % z dosiahnutej miery inflácie.

Z hľadiska štruktúry spotreby najvýraznejšie vzrástli spotrebiteľské ceny nepotravinárskeho tovaru. Ich rast bol vyvolaný najmä zvýšeným spotrebiteľským dopytom po priemyselnom tovare v spojení s dodatočnými vplyvmi deregulácie cien. Vyššiu ako priemernú úroveň prírastku dosiahli ceny kultúrnych potrieb, obuvi a koženej galantérie, palív a textilného tovaru. Ceny v skupine kultúrne potreby (ktorých súčasťou sú knihy, časopisy, noviny a pod.) vzrástli aj v dôsledku rýchlo rastúcich výrobných

cien v polygrafickom priemysle. Rast spotrebiteľských cien obuvi, koženej galantérie a textilného tovaru bol podstatne rýchlejší ako rast výrobných cien.

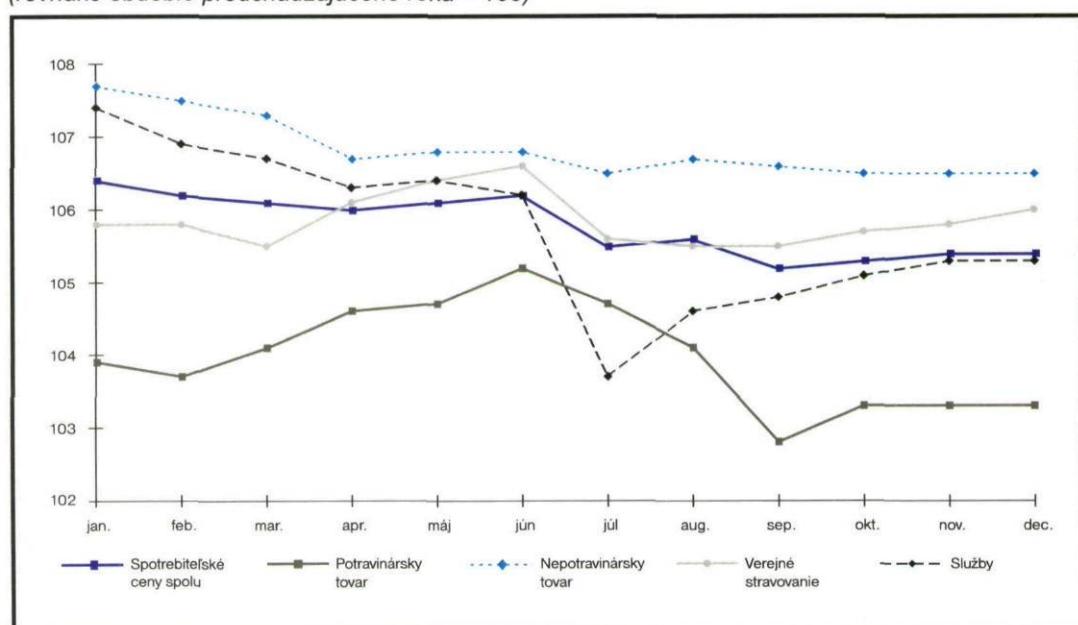

Vývoj indexov spotrebiteľských cien z hľadiska štruktúry spotreby

	Indexy spotrebiteľských cien (rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100)	
	december 1996	priemer od začiatku roka
Tovary a služby spolu	105,4	105,8
Potravinársky tovar	103,3	104,0
Nepotravinársky tovar	106,5	106,8
Verejné stravovanie	106,0	105,9
Služby	105,3	105,7

Vývoj spotrebiteľských cien v roku 1996

(rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100)

Ceny služieb a verejného stravovania dosiahli približne rovnaký prírastok. V okruhu služieb sa najviac zvýšili ceny vzdelania, kultúry, zábavy, športu a rekreácií.

Rast cien väčšiny uvedených služieb nie je obmedzovaný cenovou reguláciou a ani priamo ovplyvňovaný konkurenčnými dovoznými cenami, keďže služby patria do skupiny tzv. neobchodovateľhých na zahraničných trhoch.

Porovnanie vývoja spotrebiteľských a výrobných cien

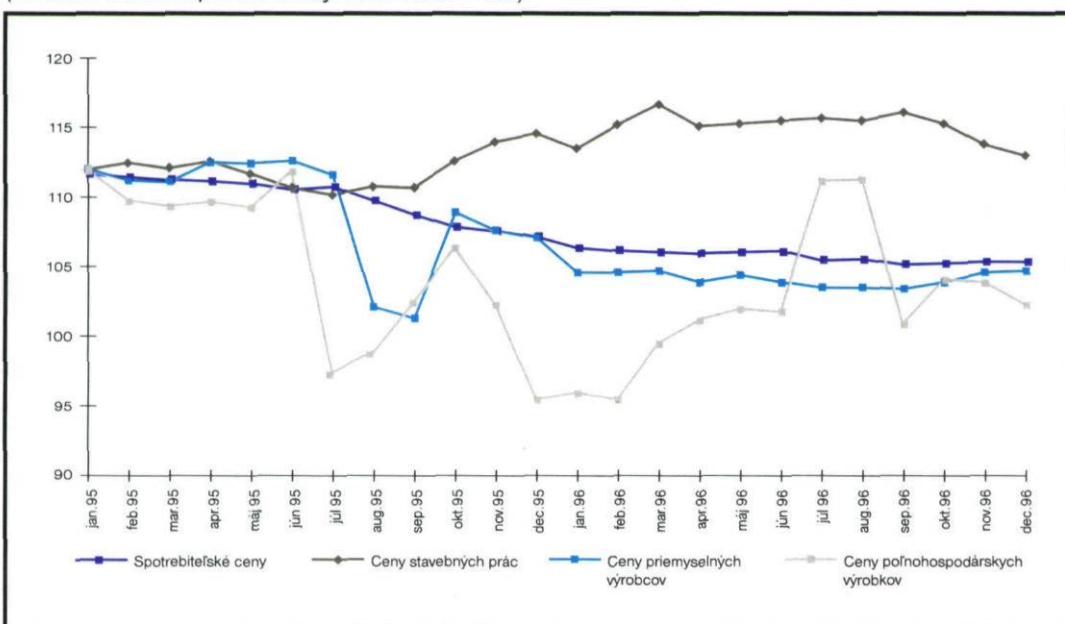
Priemerný cenový index (rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100)	1993	1994	1995	1996
Spotrebiteľské ceny	123,2	113,4	109,9	105,8
Ceny priemyselných výrobcov	117,2	110,0	109,0	104,1
Ceny stavebných prác	124,1	111,0	112,0	115,0
Ceny stavebných materiálov	113,6	109,2	112,2	107,4
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	114,6	110,8	103,3	104,7

K spomaleniu inflácie prispel tiež príaznivý vývoj cien priemyselných výrobcov. Priemerné ročné tempo rastu cien v priemysle sa znížilo na 4,1 % z 9 % zaznamenaných v roku 1995. Ceny v priemysle celulózy a papiera, hutníctve neželezných kovov, priemysle palív, energetickom a konfekčnom priemysle poklesli pod úroveň predchádzajúceho roka. Najviac vzrástli ceny v polygrafickom priemysle (19,6 %), predovšetkým v dôsledku rastu dovozných cien pri vysokej dovoznej náročnosti odvetvia a výrazného mzdového rastu. Ceny v priemysle potravín a pochutín sa zvýšili o 4,4 %.

Rast cien poľnohospodárskej produkcie bol mierne rýchlejší ako rast cien výrobcov potravín a tiež spotrebiteľských cien potravinárskeho tovaru. Oproti vývoju v predchádzajúcim roku sa tempo nákupných poľnohospodárskych cien zrýchliло o 1,4 bodu na 4,7 %. Ceny rastlinných výrobkov vzrástli o 9,1 %, živočíšnych výrobkov o 1,5 %.

Vývoj výrobných a spotrebiteľských cien v rokoch 1995 -1996

(rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100)

V rámci sledovaných cenových okruhov sa najviac zvýšili ceny stavebných prác (15 %). Tempo ich rastu sa oproti minuloročnému vývoju zrýchliло. Pritom ceny materiálových vstupov do stavebníctva rastli pomalšie ako v roku 1995. Ceny materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve zaznamenali polovičný ročný prírastok v porovnaní s cenami stavebných prác. Jedným z rozhodujúcich dôvodov dynamicky rastúcich cien stavebných prác bola zvýšená intenzita dopytu po stavebnej činnosti. Z pohľadu nákladov bol v stavebníctve zaznamenaný pomerne rýchly rast miezd.

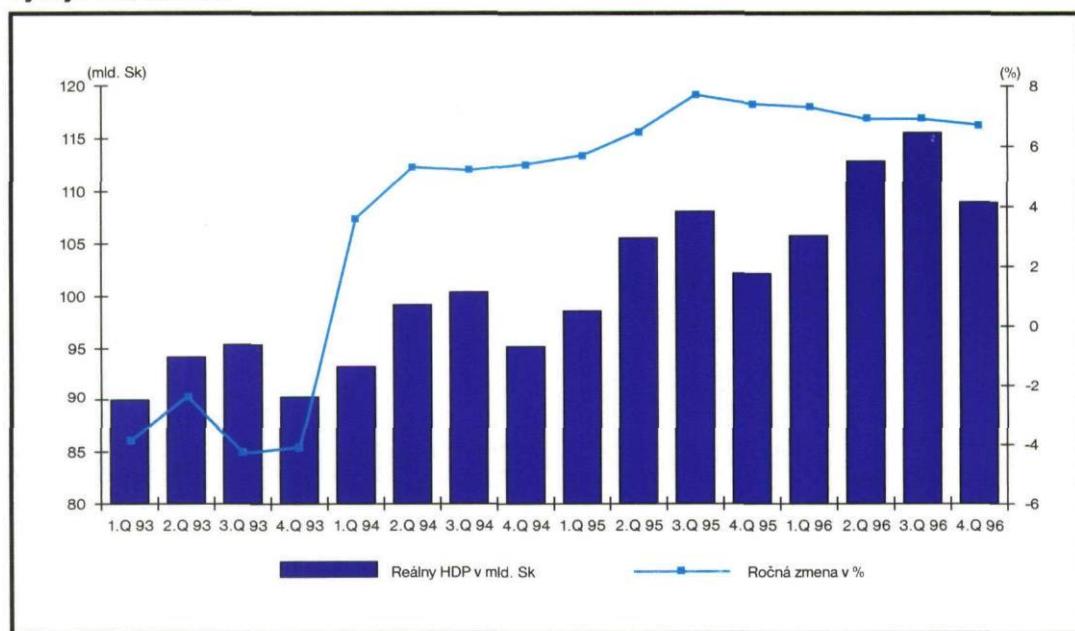
Vzhľadom na vysokú mzdovú náročnosť odvetvia aj tomuto faktoru možno pripisať časť cenového zrýchlenia.

Všeobecná cenová úroveň, ktorej zmenu vyjadruje deflator hrubého domáceho produktu (predbežné údaje), medziročne vzrástla o 5,5 % (v roku 1995 o 9,3 %). Najvýraznejším cenovým rastom (7,5 %) ju ovplyvnila konečná spotreba štátnej správy. Na rozdiel od ostatných zložiek hrubého domáceho produktu tempo cenového prírastku v uvedenej oblasti sa oproti roku 1995 zrýchliло. Zatiaľ čo rast cien vývozu (o 4,1 %) bol v približnej zhode s tempom rastu domácich produkčných cien, cenová úroveň dovozu sa zvýšila o 6,3 %. Vývoj dovozných cien bol ovplyvnený najmä výrazným rastom cien energetických surovín - ropy a zemného plynu. Ceny potravín a priemyselných výrobkov na svetových trhoch rástli miernejšie. Dovozné ceny rástli rýchlejšie ako domáca cenová úroveň, čo môže v budúcom období vyústiť do zvýšenia cenovej úrovne tak výrobcov, ako aj konečných spotrebiteľov.

1.2. Vývoj hrubého domáceho produktu

Po obnovení hospodárskeho rastu v roku 1994, meraného vývojom reálneho hrubého domáceho produktu (4,8 %), zvýšenou dynamikou pokračoval rast v roku 1995 (6,8 %) a tiež v roku 1996 (6,9 %). Tak v štruktúre ponuky, ako aj v štruktúre dopytu bol však vývoj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi kvalitatívne odlišný.

Vývoj reálneho HDP

Agregátная ponuka

Hrubá produkcia v bežných cenách dosiahla 1 475,5 mld. Sk a vzrástla oproti roku 1995 o 18,8 %. Rýchlejšie tempo rastu zaznamenala medzispotreba (21,9 %), čo ovplyvnilo vývoj pridanej hodnoty. Pre tvorbu hrubého domáceho produktu (HDP) je určujúcim ukazovateľom pridaná hodnota. Jej dynamika sa sice oproti roku 1995 zvýšila o 13,5 %, ale rast medzispotreby bol až 21,9 %. Uvedený nepriaznivý trend bol zaznamenaný už aj v roku 1995 (rast medzispotreby bol vyšší o 4,5 bodu). Predstih rastu medzispotreby pred pridanou hodnotou sa však v roku 1996 takmer zdvojnásobil.

Tvorba hrubého domáceho produktu**(mld. Sk, bežné ceny)**

	1995	1996	index 96/95
Hrubá produkcia	1 242,2	1 475,5	118,8
Medzispotreba	779,6	950,5	121,9
Pridaná hodnota	462,6	525,0	113,5
Ostatné (vrátane imputovanej produkcie bankových služieb)	-5,2	-2,0	38,5
Nepriame dane	57,7	58,3	101,0
HDP v trhových cenách	515,1	581,3	112,9

Vývoj pridanej hodnoty poukazuje na stále nevyhovujúcu štruktúru ekonomiky, v ktorej dominuje produkcia zameraná na jednoduché spracovanie surovín a materiálov s vysokou materiálovou, energetickou a dovoznou náročnosťou a malým podielom pridanej hodnoty.

Z odvetvového hľadiska najdynamickejší rast pridanej hodnoty oproti roku 1995 dosiahli netrhové služby a stavebníctvo, najnižšia dynamika bola v odvetví priemyslu.

Pridaná hodnota podľa vybraných odvetví**(mld. Sk, bežné ceny)**

	1995	1996	index 96/95
Pôdohospodárstvo	29,0	30,2	104,1
Priemysel	147,1	152,8	103,8
Stavebníctvo	23,8	27,5	115,5
Trhové služby	211,0	240,9	114,2
Netrhové služby	63,6	77,9	122,6
Ostatné	40,6	52,0	128,1
HDP v trhových cenách	515,1	581,3	112,9

Služby

Odvetvím, ktoré si zachovalo dominantné postavenie z hľadiska tvorby HDP boli služby. Ich podiel na vytvorenom HDP v bežných cenách predstavoval až 54,8 % a bol o 1,5 bodu vyšší ako v roku 1995. Aj z hľadiska prírastku HDP boli v roku 1996 rozhodujúcim odvetvím, pretože službami bolo vytvorených 84,3 % prírastku HDP.

Dynamikou rastu 16,1 % sa služby zaradili z pohľadu tvorby HDP na druhé miesto po položke ostatné (rast 28,1 %), ktorá predstavuje nepriame dane, zisky z vlastníctva zásob, imputovanú produkciu bankových služieb, zmenu nepriamych daní súvisiacich s produkciou a podobne. Rastúca dynamika v porovnaní s rokom 1995 sa dosiahla v trhových aj netrhových službách.

Hodnotou 240,9 mld. Sk a podielom 75,6 % prevažovali trhové služby, z nich najmä obchod, doprava a spoje (tvorili 69,5 % trhových služieb).

Maloobchodný predaj vzrástol v bežných cenách o 13,1 % a v stálych cenách o 7,0 %, čo bolo o 5 bodov viac ako v predchádzajúcom roku. Zvýšil sa tiež podiel podnikov súkromného sektora na realizovanom maloobchodnom predaji a to z 91,7 % v roku 1995 na 94,6 %.

Zdrojom rastúcej dynamiky odvetvia služieb bol výrazný rast domáceho dopytu, a to tak konečnej spotreby domácností, ako aj investičného dopytu. Rastúci dopyt postupne vytváral priestor na rozvoj a vytváranie nových druhov služieb, najmä služieb v oblasti nehnuteľností, počítačových činností, služieb v oblasti prenájmu strojov a zariadení, iných obchodných služieb, rekreačných, športových a kultúrnych činností a ďalších. Vývoj tržieb za všetky uvedené služby (okrem činností v oblasti nehnuteľností) bol značne dynamický a predstihoval rast HDP, napr. služby v počítačových činnostiach vzrástli o 21,4 %.

Nákladná doprava zaznamenala mierny pokles objemu prepraveného tovaru (o 0,3 %), najvýraznejší bol pokles pri vodnej preprave (14,9 %) a železničnej

preprave (4,5 %). Pokles dynamiky v nákladnej doprave bol reakciou na spomalenie tempa priemyselnej produkcie, ako aj vývozu.

Najrýchlejší rast zo všetkých odvetví zaznamenali spoje (32,5 %), zvýšil sa tiež ich podiel na HDP z 21,3 % v roku 1995 na 25,0 % v roku 1996. Dynamický rozvoj tohto odvetvia bol spôsobený rastúcim domácim investičným dopytom, ale aj reakciou na rastúci investičný dovoz.

Priemysel

V dôsledku výrazného medziročného zníženia objemu pridanej hodnoty vo výrobe koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrových palív o 22,3 %, v spracovaní dreva o 12,1 %, vo výrobe celulózy a papiera o 11,4 %, zaznamenalo odvetvie priemyslu (vo veľkostnej kategórii podnikov nad 25 pracovníkov) pokles pridanej hodnoty o 0,5 %. Rast tohto ukazovateľa v odvetviach výroby potravín, nápojov, elektrických a optických prístrojov, najmä však vo výrobe dopravných prostriedkov podstatnejšie neovplyvnil globálne výsledky odvetvia.

Súbežne s poklesom objemu pridanej hodnoty postupne klesala i váha priemyslu na vytvorenom HDP, v roku 1994 to bolo 28,7 %, v roku 1995 ešte 28,6 % a v roku 1996 už klesla na 26,2 %.

Túto tendenciu vývoja zaznamenali všetky odvetvia výrobných činností s výnimkou výroby strojov, elektrických zariadení a dopravných prostriedkov, kde podiel na tvorbe HDP zostal oproti roku 1995 nezmenený.

Objem priemyselnej produkcie dosiahol v bežných cenách 531,8 mld. Sk, čo bolo o 34,6 mld. Sk viac ako v roku 1995. Z pohľadu dynamiky za posledné tri roky išlo však o najnižší medziročný prírastok (104,8 % v roku 1994; 108,3 % v roku 1995 a 102,5 % v roku 1996).

Z odvetvového pohľadu dosiahla najdynamickejší vývoj oproti roku 1995 výroba dopravných prostriedkov, predovšetkým motorových vozidiel, vagónov a lodí (o 22,1 %). Klesajúci trend bol zaznamenaný najmä v odvetví textilnej a odevnej výroby, výroby koksu, rafinovaných ropných produktov, jadrových palív, výroby kovov a kovových výrobkov, v spracovaní dreva.

Z pohľadu vlastníckych foriem medziročne vzrástla výroba v súkromnom sektore (o 8,3 %) pri súbežnom poklese výroby vo verejnom vlastníctve (o 7,9 %).

Objem vývozu v odvetví priemyslu absolútne poklesol a dosiahol len 94,9 % úroveň roku 1995. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bol podiel exportu na celkovom predaji a produkcií priemyslu nasledovný:

	Objem vývozu (v mld. Sk)	Podiel v %	
		na predaji	na priemyselnej produkcií
1994	171,2	40,4	48,8
1995	212,5	43,2	50,7
1996	201,7	38,3	44,5

Stavebníctvo

Po miernom oživení medziročného vývoja objemu stavebnej produkcie v roku 1995 pokračoval pozitívny trend i v roku 1996. Objem stavebných prác v hodnote 62,0 mld. Sk (bežné ceny) bol od roku 1994 najvyšší:

	1994	1995	1996
Objem stavebných prác (v mld. Sk)	45,8	51,5	62,0
Medziročný index rastu	93,2	102,7	104,4

Napriek dosiahnutým výsledkom nemožno vývoj v stavebníctve považovať za výrazne dynamický vzhládom na vývoj cenovej úrovne stavebných materiálov (nárast oproti roku 1995 o 7,4 %) a stavebných prác (rast o 15,0 %). Zanedbateľné bolo tiež zvýšenie podielu stavebníctva na tvorbe HDP, ked' oproti roku 1995 bol nárast len o 0,1 percentuálneho bodu na 4,7 %.

Oproti roku 1995 sa v podnikoch s 25 a viac pracovníkmi podstatne zmenila štruktúra vykonaných stavebných prác v prospech prác v tuzemsku:

	Index	
	1995/1994	1996/1995
Stavebné práce vykonané v tuzemsku	97,5	122,7
Stavebné práce vykonané v zahraničí	142,6	55,9

V rámci prác vykonaných v tuzemsku najviac oproti roku 1995 vzrástol objem prác na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách (o 27,3 %) predovšetkým vplyvom rastu investičného dopytu. Poklesli aj práce na údržbe a opravách (o 6,4 %).

Polnohospodárstvo

Spoločenský význam odvetvia polnohospodárstva z hľadiska výživy obyvateľstva a ďalších aspektov je podstatne širší ako jeho príspevok k tvorbe hrubého domáceho produkta, ktorý v roku 1996 podielom 4,7 % zaznamenal medziročný pokles o 0,35 bodu. Uvedený podiel je však v porovnaní s vyspelými krajinami Európskej únie (pod 3,5 %) ešte stále relativne vysoký.

V roku 1996 klimatické podmienky negatívne ovplyvnili úrodu obilia, ktorá v objeme 3,3 mil. ton bola nižšia oproti predchádzajúcemu roku o 4,8 %. Deficit v bilancii potrieb a zdrojov obilia do novej úrody riešila vláda SR schválením bezcolného dovozu 260 tis. ton obilia do 30. júna 1997 a súhlasila so zvýšením prostriedkov štátneho rozpočtu na rok 1997 vo výške 600 mil. Sk na podporu finančného krytie intervenčného zásahu do trhu s obilím.

Po určitom zlepšení ukazovateľov živočíšnej výroby v roku 1995 došlo v roku 1996 k opäťovnej redukcii početných stavov hospodárskych zvierat v hlavných kategóriách (hovädzieho dobytka o 4,0 %, ošípaných o 4,4 %) a zhoršili sa tiež parametre úžitkovosti, najmä vo výkrme hovädzieho dobytka a v ukazovateľoch reprodukcie.

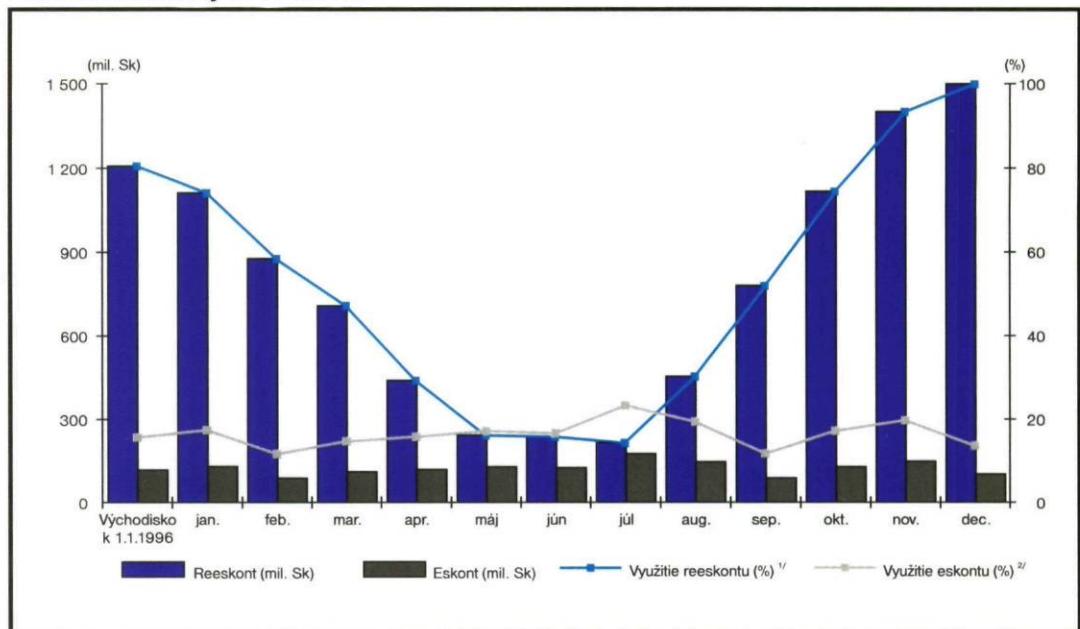
Nákupné ceny polnohospodárskych výrobkov rástli v roku 1996 po prvýkrát od obdobia transformácie v priemere medziročne rýchlejšie (4,7 %) ako ceny potravinárskeho priemyslu (4,4 %) a spotrebiteľské ceny potravín (4,0 %). Ceny vstupov do polnohospodárstva vzrástli však medziročne dvojnásobne rýchlejšie (o 9,4 %).

Pretrvávajúcim problémom agropotravinárskeho sektora bolo zhoršovanie zahraničnoobchodnej bilancie. Pasívne saldo vo výške 12,6 mld. Sk (podľa colného sadzobníka) predstavovalo v roku 1996 až 22,5 % z pasívneho salda obchodnej bilancie za SR (očisteného o dovozy v rámci deblokácie vládnych pohľadávok) a oproti roku 1995 bolo vyššie o 5,5 mld. Sk, t.j. o 43,7 %. Na tomto zvýšení participovalo aktívne saldo z vývozu obilia v roku 1995 (2,6 mld. Sk) a pasívne saldo vyplývajúce z potreby jeho dovozu v roku 1996 (1,0 mld. Sk). Kým v exporte agro potravinárskych produktov prevládali suroviny a polotovary, v importe to boli dovozy finálnych komodít, a to aj takých, na produkciu ktorých máme vhodné výrobné podmienky (obilie, mäso, pekárenské výrobky, ovocné šťavy, liehoviny a pod.). Nízku

konkurencieschopnosť' našich výrobcov na zahraničnom, ale aj domácom trhu ovplyvňuje okrem iného vysoká ochrana a podpora výrobcov štátov EÚ (v Európskej únii sa poskytuje dotácia na 1 ha poľnohospodárskej pôdy v priemere 317 ECU a v SR 76 ECU, čo je necelých 24 %).

Národná banka Slovenska v rámci svojich menových nástrojov uplatňovala od roku 1994 osobitný systém zmenkových obchodov na financovanie potrieb poľnohospodárstva. V roku 1996 stanovený objem 1,5 mld. Sk bol využitý na 100 %. Nadálej sa zdokonaľuje systém úverovania sezónnych poľnohospodárskych prác komerčnými bankami.

Prehľad zmenkových obchodov

1/ Vyčlenený objem na podporu poľnohospodárstva bol 1 500 mil. Sk
2/ Vyčlenený objem na podporu exportu bol 750 mil. Sk

Agregatny dopyt

Na celkový hospodársky rast aj v roku 1996 vplývala predovšetkým situácia v oblasti dopytu a vývoj v jeho štruktúre.

Hlavným zdrojom ekonomického rastu z hľadiska použitia HDP bol domáci dopyt (nárast 21,1 %). Na rozdiel od rokov 1994 a 1995 na vývoj HDP nepriaznivo pôsobil vývoj zahraničného dopytu vyjadrený "čistým vývozom tovarov a služieb". Analýza trendov poukazuje na previs domáceho dopytu nad ponukou domáčich producentov, čo sa v roku 1996 prejavilo deficitom bežného účtu platobnej bilancie sprevádzaného poklesom vývozu a výrazným rastom dovozu.

Najdynamickejšou zložkou domáceho dopytu bola tvorba hrubého fixného kapitálu, ktorá medziročne vzrástla o 42,8 %. Rast tejto časti domáceho dopytu bol ovplynený tak rastom investičného dopytu (tvorbou hrubého fixného kapitálu), ako aj rastom zásob. Vysoký podiel fixného kapitálu sa vytvoril predovšetkým v nefinančnom sektore 61,3 % a sektore domácností 19,9 %. Na raste investičného dopytu sa podstatnou mierou podieľal predovšetkým spracovateľský priemysel (chemická výroba a spracovanie ropy).

Štruktúra HDP z hľadiska použitia

	Bežné ceny						Stále ceny roku 1993					
	1994		1995		1996		1994		1995		1996	
	mld. Sk	podiel v %	mld. Sk	podiel v %	mld. Sk	podiel v %	mld. Sk	podiel v %	mld. Sk	podiel v %	mld. Sk	podiel v %
HDP	441,3	100,0	515,1	100,0	581,3	100,0	388,1	100,0	414,5	100,0	443,3	100,0
Konečná spotreba domácností	222,6	50,44	252,6	49,0	286,1	49,2	196,0	50,5	202,7	48,9	217,2	49,0
Konečná spotreba štátnej správy	96,4	21,8	104,0	20,2	138,8	23,9	82,6	21,3	83,9	20,2	104,2	23,5
Tvorba hrubého fixného kapitálu	130,0	29,5	150,6	29,2	212,7	36,6	114,6	29,5	121,2	29,2	161,6	36,5
Zmena stavu zásob	-27,4	-6,2	-3,8	-0,7	9,1	1,6	-26,1	-6,7	-3,5	-0,8	6,5	1,5
Vývoz	287,8	65,2	325,8	63,2	334,0	57,5	260,0	66,9	269,2	64,9	265,0	59,8
Dovoz	263,4	59,7	316,4	61,4	398,3	68,5	239,5	61,7	262,4	63,3	310,9	70,1
Saldo	24,4	5,5	9,4	1,8	-64,3	-11,1	20,5	5,3	6,8	1,6	-45,9	-10,4
Štatistická diskrepancia	-4,7	-1,1	2,3	0,4	-1,1	-0,2	0,5	0,1	3,4	0,8	-0,3	-0,1

Strojné investície podielom 48,3 % na celkových investíciách smerovali prevažne do obchodu a služieb, napr. na vybavenie servisov motorových vozidiel, obchodných zariadení a pod. (tzv. investície do imidžu a nie výrobné investície). Výrazne nízke boli aj nadáľ investície do výskumu a vývoja (podiel nehmotných investícii na celkových investíciach v roku 1996 bol 3,3 %). Investičné aktivity vo väčšej miere smerovali do nevýrobnej sféry (dialhice, infraštruktúra, vodné diela a energetické stavby), ktorých realizácia sa priamo neprejaví na zvýšení kvality a zlepšení štruktúry produkcie, pričom ich nepriamy vplyv na ekonomiku bude možné hodnotiť až v dlhodobom horizonte.

Vývoj investícií a úspor

(mld. Sk, bežné ceny)

	1993	1994	1995	1996
Hrubý domáci produkt	369,9	441,3	515,1	581,3
Hrubé investície	101,0	102,6	146,8	221,8
Tvorba hrubého fixného kapitálu	120,7	130,0	150,6	212,7
Zmena stavu zásob	-19,7	-27,4	-3,8	9,1
Čistý export tovarov a služieb	-20,5	24,4	9,4	-64,3
Vývoz tovarov a služieb	227,8	287,8	325,8	334,0
Dovoz tovarov a služieb	248,2	263,4	316,4	398,3
Hrubé úspory	80,5	127,0	156,2	157,5
Miera investícií (%) ^{1/}	27,3	23,3	28,5	38,2
Miera úspor v národnom hospodárstve (%) ^{2/}	21,8	28,8	30,3	27,1

1/ Podiel hrubých investícií na hrubom domácom produkte

2/ Podiel hrubých úspor na hrubom domácom produkte

Výrazný rast investičného dopytu dokumentuje aj vývoj miery investícií (v roku 1995 bol rast o 4,8 bodu a v roku 1996 až o 9,7 bodu). Uvedený trend v roku 1996 dosiahol hranicu, ktorej prekračovanie môže v budúcnosti ohroziť makroekonomickú rovnováhu a spôsobiť zvyšovanie inflačného napäťia. Gradujúca tendencia rastu hrubých investícií bola sprevádzaná spomalením prírastku hrubých úspor. Vysoký prírastok miery úspor, ktorý v roku 1994 dosiahol 7 bodov, sa v roku 1995 znížil na 1,5 bodu a v roku 1996 nastal pokles o 3,2 bodu.

Previs miery investícií (38,2 %) nad mierou úspor (27,1 %), ktorý predstavoval v hodnotenom období 11,1 bodu, oproti predchádzajúcim rokom výrazne vzrástol a vytvoril tlak na doplnenie domáčich úspor zahraničnými. Táto skutočnosť sa prejavila v narastaní pasívneho salda bežného účtu platobnej bilancie a tiež v narušení vonkajšej rovnováhy.

Celkový rast tvorby hrubého kapitálu bol významne ovplyvnený tiež vývojom zásob, ktoré v roku 1996 vzrástli v stálych cenách o 6,5 mld. Sk. Z celkového prírastku zásob tvoril prírastok zásob obchodného tovaru 65,8 %.

Popri výraznom zvýšení investičného dopytu bol vývoj ekonomiky v roku 1996 charakterizovaný aj mimoriadne vysokým medziročným rastom konečnej spotreby štátnej správy o 24,2 %. Tento vývoj bol ovplyvnený výdavkami na územnú

reorganizáciu štátnej správy, expanziou vládnych investícií do infraštruktúry, dovozem leteckej a inej techniky pre štátne potreby a vysokým prírastkom miezd. Zvýšená dynamika rastu vládnej spotreby prejavujúca sa v narastaní pomeru záporného salda štátneho rozpočtu k HDP, vytvára pri zachovaní tohto trendu do budúcnosti značné riziká na zachovanie vnútornnej rovnováhy ekonomiky.

Konečná spotreba domácností vzrástla v roku 1996 v stálych cenách o 7,2 %. Rast konečnej spotreby domácností, závislej na vývoji hrubého disponibilného dôchodku domácností a miere hrubých úspor domácností, bol ovplyvňovaný oboma zložkami diferencované, o čom svedčí i nasledujúci prehľad o tvorbe a použití dôchodkov v sektore domácností.

Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností

	Index 1995/1994	Index 1996/1995
Bežné príjmy	118,2	114,8
Bežné výdavky	129,4	122,0
Hrubý disponibilný dôchodok	114,8	112,2
Konečná spotreba domácností	113,5	113,3
Hrubé úspory domácností	122,0	106,4

Bežné príjmy obyvateľstva boli v najväčšej mieri ovplyvnené odmenami zamestnancov, ktoré sa na celkových príjmoch podieľali 58,8 % (v predchádzajúcim roku 57,0 %) a zaznamenali aj najvyššiu dynamiku rastu (17,8 %). Rýchlejším tempom rástli tiež príjmové jednostranné bežné transfery (14,6 %), z nich najmä hmotné zabezpečenie uchádzačov o zamestnanie. Dynamickejšie ako bežné príjmy rástli v sektore domácností bežné výdavky, platené z hrubých bežných príjmov domácností, t.j. položky, ktoré nemajú charakter konečnej spotreby (priame dane a poplatky, platby rôznych druhov poistenia, platené úroky za poskytnuté úvery a pod.). Rozhodujúcou položkou bežných výdavkov domácností boli jednostranné bežné transfery (91,4 %), medzi ktoré patria dane a poplatky do štátneho rozpočtu a rozpočtu miest a obcí, príspevky platené zamestnávateľom, zamestnancami a samostatne zárobkovo činnými osobami zdravotnej a sociálnej poistovni a do Fondu zamestnanosti SR. Najvyššiu dynamiku rastu mali dane z príjmov fyzických osôb (29,1 %). Výraznejšie rastové tempo mali aj sociálne príspevky (19,1 %) a výdavky spojené s vlastníctvom a podnikaním (16,2 %), ktorých súčasťou sú úroky platené domácnosťami a drobnými podnikateľmi za poskytnuté úvery.

Celkové bežné výdavky odčerpali 28 % z bežných príjmov domácností, čo bolo o 3 percentuálne body viac ako v roku 1995. Po uhradení bežných výdavkov zostal domácnostiam na ďalšie použitie disponibilný dôchodok, ktorého tempo rastu však bolo o 2,6 percentuálneho bodu nižšie ako pred rokom. Na konečnú spotrebu použili domácnosti 85 % hrubého disponibilného dôchodku, čo znamenalo v porovnaní s rokom 1995 takmer rovnaký podiel. Nižší prírastok hrubého disponibilného dôchodku, pri zachovaní rovnakej dynamiky konečnej spotreby domácností, ovplyvnil vývoj hrubých úspor domácností, ktoré vzrástli len o 6,4 %.

Vývoj produktivity práce a priemerných miezd

	Index (rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100)					
	1994		1995		1996	
	bežné ceny	stále ceny ^{1/}	bežné ceny	stále ceny ^{1/}	bežné ceny	stále ceny ^{1/}
Hrubý domáci produkt	119,3	104,9	116,7	106,8	112,9	106,9
Produktivita práce z HDP na pracovníka	120,4	104,9	113,5	103,8	111,8	106,0
Priemerná mesačná mzda na pracovníka	117,0	103,0	114,3	104,4	113,3	107,2
Počet pracovníkov	98,2	98,2	102,2	102,2	100,8	100,8

1/Stále ceny roku 1993

Priemerná mesačná nominálna mzda pracovníka národného hospodárstva SR dosiahla 8 154 Sk, čo oproti roku 1995 predstavovalo rast 13,3 %, reálne 7,2 %,

pri raste produktivity práce z HDP v bežných cenách o 11,8 % a v porovnatelhých cenách o 6,0 %. Zrýchlený rast priemerných miezd nezodpovedal rastu produktivity práce. Akcelerácia mzdového rastu spolu s obnovením investičných aktivít spôsobili rast dopytu, ktorý nebol uspokojený domácou ponukou aj z dôvodu nedostatočného rastu produktivity práce. Uvedené tendencie v posledných dvoch rokoch poukazujú na inflačné otváranie nožníc medzi reálhou mzdou a produktivitou práce.

V základných odvetviach národného hospodárstva sa relácie medzi vývojom produkcie, produktivity práce a miezd vyvíjali diferencované. V priemysle bola medziročné dynamika rastu nominálnych miezd dvojnásobne vyššia ako dynamika rastu produktivity práce v bežných cenách, v stavebníctve naopak produktivita práce (ako v jednom zo základných odvetví) predstihla rast nominálnych miezd v bežných cenách o 5,9 bodu. V nákladnej doprave bol rast nominálnych miezd o 16,4 % sprevádzaný poklesom produktivity práce z objemu prepraveného tovaru o 0,7 %, z výkonov dokonca o 5,1 %. Predstih dynamiky mzdového rastu pred rastom produktivity práce vo vybraných odvetviach sa v roku 1996 neprejavil vo výraznejšom raste cenovej úrovne. Možno ho však označiť za jednu z príčin zhoršovania finančnej situácie podnikov. Pokračovanie takéhoto vývoja môže v budúcnosti viest' k rastu cenovej úrovne a poklesu konkurencieschopnosti výrobkov. Rastúci spotrebiteľský dopyt zároveň vytvára tlak na ďalší rast dovozu spotrebnych tovarov.

Vysoké tempo rastu domáceho dopytu sa odzrkadlilo aj vo zvýšenej dynamike dovozu o 18,5 % v stálych cenách, pričom jeho podiel na HDP sa oproti roku 1995 zvýšil zo 61,4 % na 68,5 %. Medziročne bol zaznamenaný pokles vývozu o 1,6 % v stálych cenách, čo znamenalo zníženie exportnej výkonnosti zo 63,2 % v roku 1995 na 57,5 % v roku 1996. Nepriaznivý vývoj v oblasti dovozu aj vývozu sa prejavil v deficite obchodnej bilancie SR.

1.3. Finančné hospodárenie podnikov

Zníženie dynamiky rastu produkcie v základných výrobných odvetviach, zvýšenie dovoznej náročnosti, pokles exportnej výkonnosti, rast mzdových nákladov a tiež rast zásob spôsobili pokles zisku vytvoreného v nefinančných organizáciach.

V porovnaní s rokom 1995 predstavoval pokles zisku za nefinančné organizácie v bežných cenách 7,1 %. Výrazne sa znížila úroveň zisku v podnikoch s 25 a viac pracovníkmi (o 21,5 %), v malých podnikoch do 24 pracovníkov došlo naopak k podstatnému zvýšeniu zisku (o 40,7 %). Z celkového počtu podnikov nad 25 pracovníkov len 45 % hospodáriло so ziskom. Zvyšných 55 % podnikov vylkázalo stratu oproti roku 1995 vyššiu až o 76,9 %. Najvyšší objem straty vylkázali podniky v odvetviach výroby strojov a zariadení (5,3 mld. Sk), poľnohospodárstva (2,6 mld. Sk) a výroby ostatných nekovových minerálnych výrobkov (1 mld. Sk).

Podľa údajov spracovaných Ministerstvom hospodárstva SR (MH SR) došlo k výraznému poklesu objemu zisku vo všetkých odvetviach priemyslu, najviac v spracovateľskom priemysle, kde sa vylkázala strata 320 mil. Sk, kým v roku 1995 to bol zisk v objeme 8 mld. Sk. Aj napriek uvedenému výraznému zhoršeniu hospodárskeho výsledku všetky odvetvia v rámci spracovateľského priemyslu vylkázali rast priemerných miezd (v rozpätí od 9,2 % do 30,0 %), celkovo o 14,7 %. Pritom produktivita práce v spracovateľskom priemysle vzrástla len o 3,9 % a v jednej tretine odvetví nastal pokles produktivity práce. Vysoký rast stratovosti sa zaznamenal najmä v výrobe rádiových, televíznych a spojovacích zariadení a prístrojov (o 76,6 %), tiež v spracovaní kože a výrobe kožených výrobkov, najmä obuvi (o 27,7 %). Vo výrobe vlákniny, papiera a lepenky sa za rok 1996 dosiahlo len 10,9 % zisku vytvoreného v roku 1995. Vo výrobe kovov bol pokles tvorby zisku oproti roku 1995 až o 89,7 %, zatiaľ čo priemerné mzdy vzrástli o 13,2 % a produktivita práce poklesla o 15,4 %.

Najvýnosnejšie odvetvie priemyslu - výroba a rozvod elektriny, plynu a vody vytvorilo zisk 19,6 mld. Sk, ktorý bol však oproti roku 1995 nižší o 17,7 %.

Príčinou rastu stratovosti bol najmä vysoký podiel nákladov na objem produkcie, keď index rastu nákladov vysoko prekračoval index rastu výnosov. Pokles rentability nákladov v priemysle SR pokračoval (podľa údajov MH SR) a predstavoval 2,7 bodu, keď rentabilita nákladov dosiahla 3,3 % oproti 6,0 % v roku 1995. Najväčší pokles rentability nákladov bol vo výrobe a rozvode elektrickej energie, plynu a vody o 8 bodov, v tăžbe nerastných surovín o 4,1 bodu a odvetvie spracovateľského priemyslu ako celok sa v roku 1996 stalo nerentabilným (rentabilita nákladov - 0,1 %). Najmenej rentabilnou bola výroba obrábacích strojov, kde celkové náklady na 1 Sk výnosov predstavovali 1,26 Sk.

Pokles zisku, rast stratovosti a tým aj pokles rentability ovplyvnili vývoj platobnej neschopnosti, charakterizovanej objemom záväzkov po lehote splatnosti, keď tieto dosiahli ku koncu roka 1996 hodnotu 102,2 mld. Sk a ich stav sa od začiatku roka zvýšil o 9,7 mld. Sk.

Finančné hospodárenie podnikateľských subjektov, ktorého vývoj sa postupne zhoršoval, bol odrazom ich situácie tak v oblasti výroby, ako aj predaja na domácom, ale aj zahraničnom trhu. Naznačuje tiež akútnu potrebu podrobnej analýzy hospodárnosti výroby, hľadania možností zvýšenia rentability nákladov, ale najmä potrebu dôslednej reštrukturalizácie v niektorých, najmä priemyselných odvetviach a nutnosť praktického uplatňovania legislatívnych postupov, osobitne zákona o konkurze a vyrovnaní.

1.4. Skrytá ekonomika

Z hľadiska komplexného hodnotenia vývoja a stavu ekonomiky je potrebné zohľadniť aj vývoj skrytej ekonomiky, ktorej ekonomicke a mimoekonomicke aktivity sú súčasťou každého hospodárstva. Zo štatistického pohľadu sa za skrytú ekonomiku považujú tie ekonomicke výrobné činnosti, ktoré neboli čiastočne alebo úplne zachytené v štatistike, účtovníctve, na daňových úradoch a pod. bud' z ekonomických dôvodov (napr. úmysel znížiť daňové platby, neplatiť príspevky sociálneho poistenia), alebo zo štatistických dôvodov (napr. odmietnutie vyplnenia štatistického výkazu, ne-pokrytie všetkých ekonomických jednotiek v štatistickom zisťovaní).

Ako vyplýva zo štúdie, vypracovanej Inštitútom informatiky a štatistiky (INFOSTAT) v novembri 1996 na základe požiadavky NBS, v rokoch 1993 a 1994 bol odhadnutý rozsah skrytej ekonomiky, meraný podielom z celkovej pridanej hodnoty, vyrovnaný. V roku 1993 vyprodukovala skrytá ekonomika podľa odhadov 13 % (43,2 mld. Sk) a v roku 1994 asi 13,1 % z celkovej pridanej hodnoty (51,5 mld. Sk). V roku 1995 sa predpokladaný rozsah skrytej ekonomiky znížil na 11,8 % hrubého domáceho produktu (55 mld. Sk). Predpokladá sa, že po roku 1995 sa podiel skrytej ekonomiky na hrubom domácom produkte stabilizoval. V roku 1996 dosiahla skrytá ekonomika hodnotu približne 70 mld. Sk.

2. PLATOBNÁ BILANCIA

2.1. Platobná bilancia

Výsledky analýzy štruktúry použitia HDP ukázali, že rok 1996 bol pre slovenskú ekonomiku charakteristický dominantným postavením domáceho dopytu vrátane investičného, pri poklese vplyvu vonkajšieho dopytu. Domáce kapacity nedokázali pohotovo reagovať na rast dopytu v jeho dynamike a rýchlo sa meniacej štruktúre a vzniknutý priestor zaplnili zahraniční dodávateľia. Vzhľadom na otvorenosť slovenskej ekonomiky táto nerovnováha vyskutala rast deficitu obchodnej bilancie a následne aj bežného účtu platobnej bilancie. Výsledkom bolo takmer 10-krát vyššie tempo rastu dovozu tovarov a služieb ako ich vývozu a z toho vyplývajúce prudké zvýšenie deficitu bežného účtu.

Vývojové trendy dokumentujú, že prírastok HDP sa v poslednom období dosahoval pri zvýšených nárokoach na materiálové vstupy. Okrem zvyšujúceho sa využívania dovážaných surovín a medziproduktov v ekonomike SR bol dôležitým faktorom aj rast cien dovážaných surovín. Na druhej strane sa v roku 1996 nepodarilo úmerne tomu zvýšiť ceny vyvážaných produktov na základe zvýšenia ich kvalitatívnych parametrov, ale i stupňa ich spracovania, čo spôsobilo, že relácie medzi dovoznnými a vývoznnými cenami sa vyvíjali v neprospech vývoznych cien. Zatiaľ čo dovozné ceny tovarov a služieb vzrástli o 6,3 %, vývozné ceny vzrástli len o 4,1 %. Cenové vplyvy v roku 1996 (aj s ohľadom na fyzický rast dovozu) sa na celkovom schodku bilancie tovarov a služieb vo výške 63,3 mld. Sk podieľali približne 10 mld. Sk.

Bežný účet platobnej bilancie SR voči zahraničiu bol v roku 1996 pasívny v celkovej výške 59,5 mld. Sk, t.j. 1,9 mld. USD a jeho podiel na HDP dosiahol 10,1 % (bez započítania dovozu spojeného s deblokáciami schodok predstavoval 49,8 mld. Sk a podiel na HDP 8,5 %). Dosiahnutý výsledok bol ovplyvnený v rozhodujúcej miere narastajúcim deficitom obchodnej bilancie, ktorý predstavoval 64,5 mld. Sk (2,1 mld. USD). Zahraničnoobchodný obrat SR sa medziročne zvýšil o 17,4 % pri raste vývozu o 6,1 % a dovozu o 28,5 %.

Medzi najzávažnejšie problémy vývoja slovenskej ekonomiky v roku 1996 patril pokles jej exportnej výkonnosti. Vývoz tovarov dosiahol 270,6 mld. Sk a jeho rast v absolútnej hodnote predstavoval 15,5 mld. Sk. Podiel vývozu tovarov na HDP poklesol z 55,5 % v roku 1995 na 46,5 % v roku 1996 a bol ovplyvnený viacerými skutočnosťami. K najdôležitejším patrila akcelerácia tempa rastu domáceho dopytu a pokles svetových cien komodít slovenskej vývoznej štruktúry. Napriek tomu, že pokles vývozu súvisel s nižším ekonomickým rastom v krajinách EÚ, súčasný problém nášho vývozu je viac problémom štrukturálnym ako konjunktúrnym. Štruktúra vývozu bola z veľkej miery poznamenaná disponibilitou výrobnej základne a len druhotne ju determinoval zahraničný dopyt. Na výraznom raste nášho vývozu sa v predchádzajúcich rokoch podieľali hlavne suroviny a polotovary.

Export takýchto výrobkov s veľkou pravdepodobnosťou už dosiahol svoju hranicu, čo sa prejavilo poklesom vývozu v širokej škále výrobkov, ktoréj reprezentantmi boli hlavne komodity (podľa dvojmestného kódu harmonizovaného systému) železo a ocel' (3,9 mld. Sk), obilie (2,8 mld. Sk), rôzne chemické výrobky (0,9 mld. Sk), vlákniny z dreva (0,8 mld. Sk), med' a výrobky z medi (0,8 mld. Sk) a pod. Na medziročnom raste vývozu sa prejavilo postupné oživenie strojárstva so značným po-dielom rastu výroby osobných automobilov orientovaných na vývoz (10,1 mld. Sk). Z ostatných strojárskych výrobkov bol nárast vývozu realizovaný v skupine stroje a ich časti, čerpadlá, reaktory (2,2 mld. Sk). Uvedený nárast bol rozptýlený v menších čiastkach, hlavne v podskupine kotly a zariadenia na kotly.

K nárastu vývozu došlo aj v skupine elektrické stroje na záznam a reprodukciu zvuku (2,2 mld. Sk) so zameraním hlavne na vývoz káblorov z optických vlákiel a elektrických prístrojov na drôtovú telegrafiu a telefóniu. Pozoruhodný bol aj vývoj vývozu hliníka a výrobkov z hliníka, kde napriek poklesu cien hliníka na svetovom trhu, po nabehnutí nových kapacít, sa výrazne zvýšil jeho vývoz (3,8 mld. Sk). Vzhľadom na to, že spracovanie hliníka na Slovensku je veľmi malé, väčšina výroby bola určená na export hlavne do krajín EÚ a ČR. Na celkovom vývoze nadálej prevládal podiel výrobkov s nižším stupňom spracovania (suroviny a polotovary tvorili 60,2 %, zatiaľ čo v roku 1995 to bolo 62,8 %) v dôsledku existujúcej štruktúry priemyslu a len pomalého priebehu reštrukturalizácie a zvyšovania finalizácie.

Medziročný rast dovozu dosiahol 28,5 %, čo v absolútnej hodnote predstavovalo 74,4 mld. Sk. Dovoz vojenskej techniky z Ruskej federácie ako protihodnota za splácanie pohľadávok vlády SR predstavoval 8,7 mld. Sk, t.j. 11,6 % z celkového prírastku dovozu. Najvyšší rast dovozu bol zaznamenaný v motorových vozidlách o 19,8 mld. Sk (26,6 % z celkového prírastku dovozu), z toho dovoz vozidiel na prepravu osôb vzrástol o 16,1 mld. Sk (21,6 %).

Rast energeticky, surovinovo a investične náročných odvetví dlhodobo zvyšuje náročnosť na vstupy nad rámec rastu HDP. Rast dovozu nerastných palív predstavoval 10,9 mld. Sk, t.j. 12,0 % z prírastku dovozu a bol sústredený na dovoz zemného plynu (2,9 mld. Sk), elektrickej energie (2,1 mld. Sk) a ropy (2,9 mld. Sk). Rast dovozu nerastných palív bol kombináciou zvyšovania náročnosti produkcie na uvedené suroviny a výrazného rastu cien, hlavne ropy a plynu.

Rast dovozu v skupinách stroje a ich časti, čerpadlá, kotly, reaktory, elektrické stroje na záznam a reprodukciu zvuku a obrazu, prístroje optické, meracie a lekárske, ktorých dovoz má prevažne charakter investície (patrí sem však aj spotrebny dovoz strojárskeho a elektrotechnického charakteru) predstavoval 18,0 mld. Sk, t.j. 24,2 % z celkového prírastku dovozu. Hoci významnú položku v tomto dovoze tvorili stroje a zariadenia, nedá sa jednoznačne preukázať ich efektívne využitie na reštrukturalizáciu výrobných podnikov a zvýšenie exportného potenciálu krajiny. Ak zoberieme do úvahy len technologické zariadenia pre jednotlivé odvetvia národného hospodárstva, ktoré by mohli mať bezprostredný vplyv na reštrukturalizáciu ekonomiky, potom dovoz (podľa prepočtov NBS) s budúcimi efektmi na vývoz predstavoval 9,3 mld. Sk, t.j. 12,5 % z celkového prírastku dovozu a bol určený hlavne pre odvetvia priemyslu (6,7 mld. Sk). Pokial sa k tejto skupine pripočíta prírastok dovozu zariadení na výrobu energie, motorov, transformátorov, meracích prístrojov a pod., ktoré sú súčasťou dovozu pre výrobnú spotrebu, podiel tejto skupiny na celkovom prírastku dovozu sa zvýši na 17,4 %. Poslednú časť dovozu v tejto skupine tvoril dovoz strojárskych a elektrotechnických zariadení prevažne spotrebenného charakteru (klimatizačné zariadenia, chladničky, práčky, elektrické prijímače, fotografické prístroje a pod.), ktorý vzrástol o 4,0 mld. Sk a tvoril 5,4 % z prírastku dovozu. K rastu spotrebenného dovozu prispel aj nárast dovozu potravín vo výške 3,0 mld. Sk a priemyselného tovaru (nábytku, lôžkovín a obuvi) vo výške približne 1,1 mld. Sk, čo spolu bolo 5,5 % z celkového prírastku rastu dovozu.

Na rozdiel od predchádzajúcich dvoch rokov, v ktorých bilancia služieb dosahovala vysoké prebytky, prebytok v roku 1996 predstavoval len 1,2 mld. Sk. V štruktúre služieb z hľadiska aktívnej bilancie zaujala najvýznamnejšie miesto doprava. Jej aktívne saldo vo výške 7,7 mld. Sk bolo priaznivo ovplyvnené výnosmi z tranzitu plynu, ktorý prechádza cez naše územie do západnej Európy (11,8 mld. Sk). Negatívne na čisté výnosy z dopravy pôsobili zvýšené výdavky nákladnej dopravy, ktoré súviseli s rastom dovozu a s ním spojenými výdavkami na poistenie, balenie a pod.

Vývoj cestovného ruchu v roku 1996 poukazuje na predstih rastu výdavkovej časti pred príjmovou. Zatiaľ čo devízové príjmy zo zahraničného cestovného ruchu

medziročne vzrástli len o 11,4 %, devízové výdavky vzrástli až o 55 %. V štruktúre zahraničných návštevníkov najväčšie percento tvorili hostia z Českej republiky, Nemecka a Poľska. Priemerná dĺžka pobytu zahraničných návštevníkov zostala aj v roku 1996 nízka (1 až 4 dni podľa sezóny) a bola charakterizovaná vysokým podielom tranzitných návštevníkov. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov, ked' cestovná aktivita populácie mierne klesala, v roku 1995 sa tento trend zastavil a v roku 1996 došlo k opäťovnému nárastu v podiele vycestovanej populácie v krátkodobých a dovolenkových pobytach v zahraničí. Možnosť čerpať devízové prostriedky využilo 1,1 mil. osôb, t.j. 22 % z celkového počtu obyvateľstva. Zvýšený dopyt obyvateľstva po devízach v 2. polovici roka sa popri turistike začal prejavovať aj v miernom raste vkladov na devízových účtoch. Rastúci záujem o uloženie volných peňažných prostriedkov bol odrazom vývoja kurzu Sk umožňujúceho výhodné nákupy devíz, predovšetkým DEM. Ku koncu decembra stav týchto vkladov dosiahol 35,6 mld. Sk a bol o 472 mil. Sk vyšší ako stav na začiatku roka, pričom minimum 33,5 mld. Sk sa dosiahlo v júli.

V roku 1996 došlo k zmene vo vývoji ostatných služieb, ktorých celkový obrat medziročne klesol o 16 %. Inkasá za poskytnuté služby obchodnej a neobchodnej povahy poklesli o 32 % a ich podiel na celkových príjmov sa znížil zo 48 % na 36,4 %. Úhrady za prijaté služby zostali takmer na úrovni roku 1995 a na výdavkoch služieb sa podielali 56,8 %. V rámci ostatných služieb zaznamenali najvyšší prepad oproti roku 1995 stavebné a montážne práce, kde v súvislosti s oživením stavebnictva došlo k nárastu výdavkovej časti, a tiež finančné služby a služby neživotného poistenia. Aj tu došlo k nárastu výdavkov pravdepodobne v súvislosti s poskytovaním produktov, ktoré sa na Slovensku nerealizujú. Napriek tomu, že výdavky za prenájom nehmotných statkov (prenájom filmov, zvukových a obrazových záznamov a pod.) mierne poklesli, ich schodok zostal pomerne vysoký (1,1 mld. Sk). Najvyšší schodok bol však zaznamenaný v iných obchodných službách (5,0 mld. Sk), ktorých podiel bol v štruktúre ostatných služieb najvyšší (29,5 % z príjmovej a 34,4 % z výdavkovej časti). Išlo o inkasá a platby za ostatné neuvedené služby obchodnej povahy, napr. odborné expertízy, sprostredkovateľské služby, náklady na reprezentáciu firiem, inžinierske a technické služby a pod.

Bilancia výnosov prehĺbila schodok bežného účtu o 1,4 mld. Sk. Celý deficit pripadol na podnikovú a bankovú sféru, ktorej rastúca zadlženosť sa premietla aj do rastu úrokov zaplatených do zahraničia. Úroková bilancia NBS po prebytku, ktorý vykazovala v 1. polroku, prešla v 2. polroku do mierneho schodku, čo znamenalo jej vyrovnanú pozíciu v rámci celého roka.

Najvyšší prebytok v rámci bežného účtu bol dosiahnutý z jednostranných prevodov 6,2 mld. Sk a vyplynul predovšetkým zo súkromných prevodov obyvateľstva, kde príjmy prevýšili výdavky o 5,9 mld. Sk. Výrazný prebytok bol v podskupine prevody, ktorá zahŕňa inkasá a platby v súvislosti s prevodmi devízových prostriedkov fyzických a právnických osôb, akými sú napr. vená, podpory, odškodnenia, dary do 10 tisíc Sk a pod.

Protiváhou deficitu bežného účtu bol pokračujúci prílev zahraničných zdrojov do SR. Kapitalový a finančný účet skončil prebytkom vo výške 64,4 mld. Sk, t.j. 2,1 mld. USD, pričom jeho kladné saldo predstavovalo 11,1 % z HDP. Pri rastúcom deficite bežného účtu je nevyhnutné urobiť všetky opatrenia na prílev zahraničného kapitálu. Pri efektívnom investovaní tohto kapitálu môže ekonomika rýchlejšie absorbovať a sama generovať technický pokrok. Výsledkom môže byť, že sa medzera medzi agregátnym dopytom a ponukou bude postupne vyrovnať aj týmto spôsobom.

Najvhodnejšou formou prílevu zahraničného kapitálu sú priame zahraničné investície. V ich pozadí spravidla stoja strategické podnikateľské úvahy, takže nepredstavujú špekulačný pohyb kapitálu, pričom sa zahraniční investori spolupodieľajú na nákladoch transformácie. To znižuje zraniteľnosť krajiny voči vonkajším

šokom. V podmienkach SR už dlhodobo pretrváva poddimenzovaný prílev priamych zahraničných investícií a ani rok 1996 sa neodlišoval od predchádzajúcich rokov.

Objem priamych zahraničných investícií investovaných na území SR dosiahol 7,8 mld. Sk, z toho 5,4 mld. Sk bolo investovaných do podnikovej sféry a 2,4 mld. Sk predstavovalo zvýšenie základného imania v bankách. Podiel priamych investícií na HDP dosiahol 1,3 %, pričom podiel priamych podnikových investícií na HDP tvoril 0,9 %.

Priame zahraničné investície predstavovali len 14 % z dlhodobých finančných prostriedkov čerpaných v roku 1996 podnikovou sférou. Najviac priamych zahraničných investícií smerovalo tak ako v predchádzajúcich rokoch do obchodu a služieb (39,5 %). Z priemyselných odvetví sa do popredia dostalo strojárstvo (25,3 %), potravinársky priemysel (7,4 %) a gumárenský priemysel (6,9 %). Z hľadiska teritoriálnej štruktúry najviac v SR investovalo Rakúsko (29,3 %) a NSR (24,3 %). Z objemu 33,1 mld. Sk, ktoré dosiaľ vložili zahraniční investori do slovenských podnikov (mimo bankového sektora), takmer 70 % prichádzalo zo šiestich štátov (Nemecko, Rakúsko, Veľká Británia, Francúzsko, Česká republika, USA), pričom z Nemecka prišlo 26,6 % a z Rakúska 21,1 %. Rozhodujúcu časť však predstavovali nižšie investičné vklady do väčšieho počtu organizácií. Mesačné prírastky priamych zahraničných investícií sa v priebehu roka pohybovali najčastejšie medzi 400-500 mil. Sk.

Ostatný dlhodobý kapitál sa zvýšil o 31,7 mld. Sk, išlo o kombináciu zníženia dlhodobých aktív a zvýšenia dlhodobých pasív.

V štruktúre dlhodobých aktív rozhodujúcu úlohu zohralo splácanie vládnych úverov zo zahraničia, ktoré boli poskytnuté v predchádzajúcim období. Išlo prevažne o splatenie časti úverov z Ruskej federácie vo výške 8,7 mld. Sk a splatenie poslednej časti hraničného úveru z ČR vo výške 1,0 mld. Sk. V obidvoch prípadoch sa splácanie uskutočnilo formou dovozu tovarov a služieb. V sektore komerčných bank sa vyskytol nový prvek, poskytovanie dlhodobých úverov do zahraničia vo výške 3,9 mld. Sk. Poskytnuté úvery boli rovnomerne rozdelené medzi zahraničné banky a právnické osoby.

V štruktúre dlhodobých pasív bol zaznamenaný zvýšený záujem podnikovej sféry o čerpanie úverov zo zahraničia (37,9 mld. Sk). Čerpaním finančných podnikových pôžičiek pribudol do ekonomiky SR dlhodobý zahraničný kapitál vo výške 33,6 mld. Sk, čo predstavovalo dvojnásobok oproti roku 1995. Uvedené úvery pochádzali hlavne z Veľkej Británie (73,3 %), Rakúska (8,0 %), ČR (7,1 %) a smerovali do odvetví stavebnictva (28,7 %), hutníctva (19,5 %), energetiky (15,2 %) a chémie (13,0 %). Odvetvová štruktúra stredno- a dlhodobých úverov v podstate reprodukovala existujúce fondovo náročné štruktúry produkujúce výrobky so stagnujúcou dynamikou odbytu. Napriek tomu, že aj v týchto odvetviach dochádzalo k zmenám smerom k výrobkom s vyšším stupňom spracovania, možnosti sofistikácie produkcie v týchto odvetviach sú obmedzené, čo komplikuje presadzovanie na svetových trhoch. Zadlženosť podnikov v zahraničí nesie v súčasnej dobe aj kurzové riziká a najčastejšie ide o projekty, ktoré v medzinárodnej konkurencii neobstoja a neplnia očakávania v raste exportu. Zvyšovanie čerpania úverov zo zahraničia na jednej strane zvyšuje mieru investovania slovenských podnikov, na druhej strane však prináša zvyšovanie zadlženosť SR a vyššie nároky na dlhovú službu. Splácanie finančných úverov podnikovej sféry sa zvýšilo o 6,2 mld. Sk (z 3,0 mld. Sk v roku 1995 na 9,2 mld. Sk), pričom podiel na vývoze tovarov a služieb vzrástol z 0,9 % na 2,7 %. Splácanie obchodných úverov predstavovalo 5,2 mld. Sk.

Hlavnou položkou dlhodobých pasív bankovej sféry boli prijaté dlhodobé úvery osobitného charakteru (podriadený dlh) v objeme 5,9 mld. Sk. Ide o úvery nezabezpečené, splatné v poslednom poradí po vysporiadaní nárokov ostatných veriteľov v prípade konkurzu, resp. likvidácie dlžníka.

V sektore vlády sa prejavili predovšetkým splátky úverov prijatých v predchádzajúcim období vo výške 8,0 mld. Sk. Uvedené splácanie bolo rozdelené na splátky centrálneho devízovému zdroju v objeme 4,3 mld. Sk a splátky Medzinárodnému menovému fondu (MMF) v sume 3,7 mld. Sk. Čerpanie úverov NBS sa obmedzilo len na úvery od EXIM Bank of Japan (1,4 mld. Sk) a Európskej investičnej banky (44,7 mil. Sk), ktoré sú v korunovej protihodnote určené na realizáciu projektov podnikovej sféry.

Určujúcim faktorom vývoja krátkodobého kapitálu bol pohyb krátkodobého kapitálu obchodných bank. V priebehu roka, hlavne v jeho poslednom štvrtroku, bol zaznamenaný neustály nárast krátkodobých pasív vo všetkých zložkách (37,8 mld. Sk). Krátkodobé vklady nerezidentov v slovenských bankách sa od začiatku roka zvýšili o 13,8 mld. Sk, úvery prijaté zo zahraničia o 13,7 mld. Sk a nákup devíz od zahraničných bank vzrástol o 10,0 mld. Sk. Zvýšenie záujmu zahraničných subjektov o krátkodobé investovanie do slovenských korún bolo spôsobené vysokým úrokovým diferenciálom spolu s relativne stabilnou menou. Uvedené zvýšenie sa realizovalo hlavne v decembri (o 21 mld. Sk) a súviselo so snahou komerčných bank o splnenie kritéria devízovej pozície báň na menové účely. Decembrové zvýšenie krátkodobých pasív sa odrazilo aj v zvýšení krátkodobých aktív komerčných bank, ktoré od januára do konca novembra v dôsledku narastajúceho deficitu bežného účtu vykazovali trvalý pokles. Ich veľké zvýšenie v decembri viedlo k celkovému ročnému nárastu stavu krátkodobých vkladov komerčných bank v zahraničí o 12,7 mld. Sk a úverov o 3,6 mld. Sk.

Vysoký rast dovozu v novembri a decembri spôsobil aj rast krátkodobých pasív podnikovej sféry (o 6,2 mld. Sk), ktorých podstatnou zložkou boli práve obchodné úvery (80,3 %). Čerpanie krátkodobých finančných úverov vo výške 4,9 mld. Sk (pri splácaní 3,7 mld. Sk) tvorilo 12,7 % z celkových čerpaných finančných úverov podnikovej sféry.

2.2. Vývoj devízových rezerv

Devízové rezervy NBS ku koncu decembra 1996 dosiahli 3 473,3 mil. USD. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 54,9 mil. USD. Celkové devízové rezervy bankového sektora boli v priebehu roka ovplyvňované viacerými faktormi. Rozhodujúcim faktorom pozitívne ovplyvňujúcim oblasť príjmov bolo aktívne saldo devízového fixingu. V oblasti výdavkov sa v tomto období odrazili splátky dlhovej služby štátu. Vývoj devízových rezerv NBS bol v roku 1996 výrazne ovplyvnený aj vývojom vzájomných kurzov volne vymeniteľných mien na svetových finančných trhoch. Aktívne saldo bilancie príjmov a výdavkov (199,3 mil. USD) bolo kompenzované negatívnymi kurzovými rozdielmi (144,4 mil. USD), ktoré boli odrazom vývoja najmä nemeckej marky voči americkému doláru na svetových finančných trhoch.

Príjmovú časť devízových rezerv determinovali faktory:

- aktívne saldo devízového fixingu NBS vo výške 358,8 mil. USD (62 % celkových príjmov),
výnosy z depozit a cenných papierov vo výške 125,2 mil. USD,
čerpanie pôžičiek od medzinárodných finančných inštitúcií v objeme 59,8 mil. USD,
- ostatné príjmy NBS vo výške 17,9 mil. USD,
splátky vládnych aktív, výnosy z predaja vládnych aktív a rektifikácie istiny v bloku centrálneho devízového zdroja (CDZ) v objeme 12,7 mil. USD,
- zvýšenie objemu prijatých depozit v priebehu roka o 5,8 mil. USD.

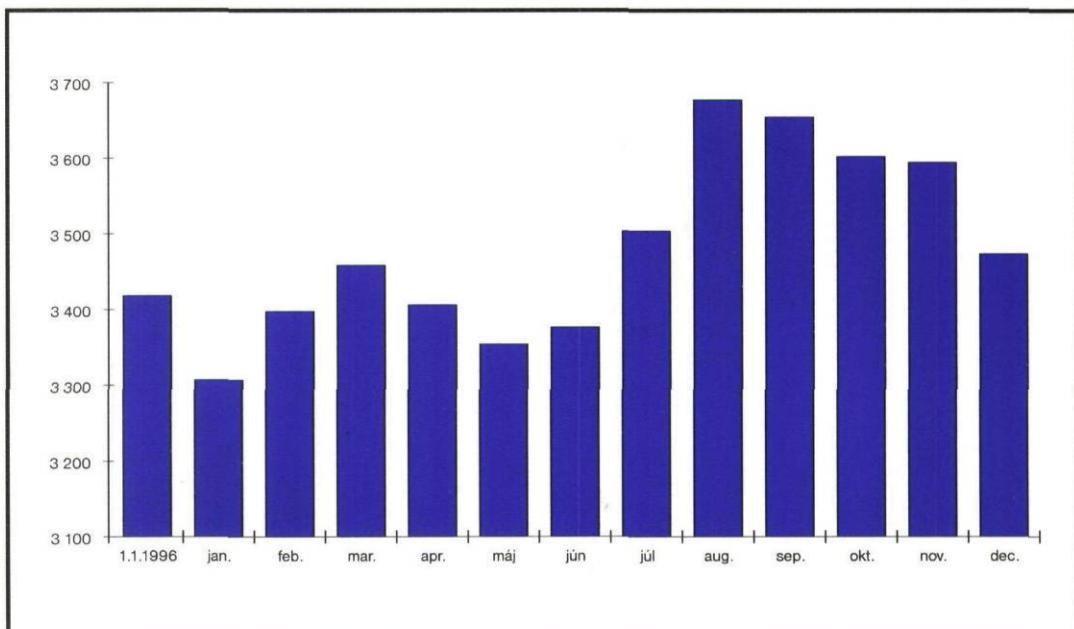
Stranu výdavkov devízových rezerv ovplyvnili:

- splátky dlhovej služby NBS vo výške 200,3 mil. USD (52 % celkových výdavkov), pričom splátky istiny úverov prijatých od MMF predstavovali 124,9 mil. USD,
- splátky dlhovej služby vlády vo výške 150,7 mil. USD, z čoho 118,7 mil. USD predstavovali splátky istiny a úrokov (skutočne zaplatené) v bloku CDZ,
- ostatné výdavky NBS vo výške 29,8 mil. USD.

Devízové rezervy NBS ku koncu roka postačovali na pokrytie 3,3-násobku priemerného mesačného dovozu tovarov a služieb Slovenskej republiky v roku 1996. Výrazný nárast priemerného mesačného dovozu oproti predchádzajúcemu roku (o 19,5%), napriek miernemu zvýšeniu hladiny devízových rezerv, spôsobil pokles krytia dovozu tovarov a služieb devízovými rezervami oproti roku 1995 o 0,6 bodu.

Vývoj devízových rezerv NBS v roku 1996

(mil. USD)

Devízové rezervy obchodných bank možno vymedziť ako krátkodobé devízové aktíva obchodných bank voči nerezidentom. Stav týchto aktív na začiatku roka bol 1 729,1 mil. USD. K 31. decembru 1996 mali obchodné banky devízové rezervy v objeme 2 209,2 mil. USD, čo predstavovalo nárast o 480,1 mil. USD.

Stav devízových rezerv celého bankového sektora vrátane NBS bol na začiatku roka 5 147,5 mil. USD a ku koncu decembra 5 682,5 mil. USD.

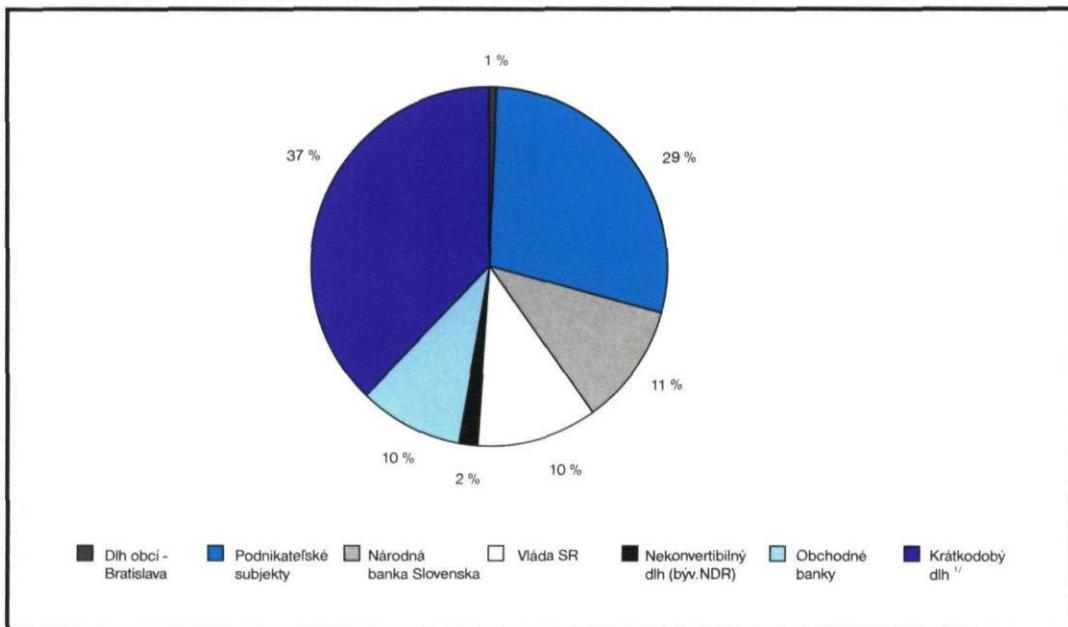
2.3. Zahraničná dlhová služba NBS a vlády SR

Národná banka Slovenska i v roku 1996 nadľalej plynulo a bezporuchovo splácala devízové záväzky štátu. Pokračujúce vytváranie potrebnej dôveryhodnosti spojené so splácaním zahraničného dlhu Slovenskej republiky prostredníctvom Národnej banky Slovenska bolo jedným z hlavných predpokladov priznania priaznivých ratingov od renomovaných ratingových agentúr Slovensku v roku 1996 (Standard and Poor's udelil Slovensku rating na úrovni BBB- v aprili 1996 a rovnaký stupeň BBB-ratingovej škály bol Slovensku priznaný ratingovou agentúrou IBCA v auguste 1996).

Slovenská republika k ultimu decembra 1996 vykázala zahraničný dlh v konvertibilných a nekonvertibilných menách 7,81 mld. USD. Oficiálny dlh vlády SR a NBS bol k ultimu roka 1996 na úrovni 1,65 mld. USD. Zadlženosť komerčného sektora, t.j. komerčných bank a podnikateľských subjektov, bola vykázaná vo výške 5,96 mld. USD a dlh obcí (emitované dlhopisy Bratislav, hl. mesta SR) bol vo výške 0,06 mld. USD.

Zadlženosť v konvertibilných menách dosiahla 7,67 mil. USD a zvyšok, t.j. 0,14 mld. USD tvoril odhadovaný dlh v nekonvertibilných menách zo zadlženia voči bývalej NDR.

Štruktúra hrubého zahraničného dlhu SR k 31.12.1996

1/ Krátkodobý zahraničný dlh vlády a NBS neexistuje

Podiel zahraničného dlhu na obyvateľa v porovnaní so začiatkom roka 1996 vzrástol ku koncu roka o 374 USD z 1 099 USD na 1 473 USD. V minulom roku bolo zo zahraničia čerpaných 46,0 mil. USD, z čoho 44,6 mil. USD (oficiálny zahraničný dlh SR) predstavuje čerpanie 2 tranží pôžičky od EXIM Bank of Japan. Zvyšná suma, t.j. 1,4 mil. USD, bola čerpaná od Európskej investičnej banky ako ďalšia tranža pôžičky typu AGL. Na druhej strane oficiálny zahraničný dlh v roku 1996 bol znížený o splatené istiny v prepočtovej sume 243,3 mil. USD.

V štruktúre celkovej hrubej zadlženosťi k ultimu decembra 1996 predstavovali celkové hrubé strednodobé a dlhodobé pasíva 4,86 mil. USD a celkové krátkodobé devízové záväzky komerčných bank a podnikateľských subjektov boli k rovnakému dátumu 2,95 mld. USD. Celkový krátkodobý dlh na celkovom hrubom zahraničnom dlhu predstavoval podiel 37,7 %.

Na absolútном náraste celkovej hrubej zahraničnej (devízovej) zadlženosťi SR sa v jednotlivých mesiacoch roka 1996 podielal predovšetkým postupný nárast dovozových záväzkov podnikateľských subjektov, ako aj devízových záväzkov komerčných bank. Vo vykazovaní celkového hrubého zahraničného dlhu došlo v minulom roku k najvýraznejšiemu nárastu v decembri. V tomto mesiaci bola tiež prvýkrát prekročená štatistická hodnota zahraničného dlhu 7 mld. USD.

Podstatný medzimesačný nárast v decembri 1996 o 275 mil. USD (za celý rok nárast o 833 mil. USD) sa týkal strednodobého a dlhodobého zahraničného dlhu podnikateľských subjektov (nebankových) ako dôsledok kontrahovania a čerpania veľkých zahraničných úverov (Slovenské telekomunikácie, Vodohospodárska výstavba). Rovnaká položka v sektore komerčných bank vzrástla v decembri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom o 264 mil. USD a celoročne o 249 mil. USD. Nárast strednodobého a dlhodobého dlhu komerčných bank bol vykázaný z dôvodu prijatia podriadeného dlhu Všeobecnej úverovej banky a Slovenskej sporiteľne.

Osobitnú pozornosť si zaslúži dynamika rastu krátkodobého dlhu komerčného sektora (bankové a nebankové subjekty). Celoročný nárast krátkodobého dlhu komerčného sektora za rok 1996 predstavoval 1 232 mil. USD. Najvýraznejší nárast krátkodobého dlhu komerčného sektora o 890 mil. USD v decembri bol čiastočne spôsobený ďalším otvorením nových úverových liniek viazaných na mimoriadne vzrástajúce dovozy v závere minulého roka. Podstatnú časť tohto nárastu cca 500 mil. USD tvorili krátkodobé úvery, ktoré komerčné banky prijali na zníženie vplyvu novej, tzv. devízovej pozície báň na menové účely na ich obchodné aktivity.

Výška uhradených devízových záväzkov, tzv. hrubá zahraničná dlhová služba SR, dosiahla za 12 mesiacov roka 1996 v prepočte 367,8 mil. USD, z čoho uhradené splátky istín predstavovali 243,3 mil. USD. Celkové splátky úrokov a poplatkov dosiahli prepočtovú výšku 124,5 mil. USD. Po započítaní pôvodného zostatku nesplateného záväzku voči Medzinárodnej investičnej banke vo výške 46,9 mil. USD dosiahla v roku 1996 celková hrubá zahraničná dlhová služba SR 398,3 mil. USD.

Po odpočítaní prijatých devízových výnosov (11,7 mil. USD) od reálnej zahraničnej dlhovej služby (367,8 mil. USD) dosiahla v roku 1996 čistá zahraničná dlhová služba 356,1 mil. USD.

Vplyv zahraničnej dlhovej služby SR na vývoj devízových rezerv					(mil. USD)
	Devízové rezervy NBS	Devízové rezervy komerčných bank	Devízové rezervy spolu	Celkový zahraničný dlh	
31. december 95	3 418,4	1 729,1	5 147,5	5 826,6	
31. marec 96	3 458,4	1 489,3	4 947,7	5 981,9	
30.jún96	3 376,6	1 262,5	4 639,1	6 080,7	
30. september 96	3 654,8	1 142,5	4 797,3	6 347,2	
31. december 96	3 473,3	2 209,2	5 682,5	7 807,0	

2.4. Devízovopovoľovacia činnosť NBS

V roku 1996 boli vydané devízové povolenia a devízové licencie v nasledovnej štruktúre:

- v oblasti kapitálového účtu platobnej bilancie 2 880 rozhodnutí o vydaní devízového povolenia vrátane 104 dodatkov a 49 devízových licencií vrátane 2 dodatkov na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami - obchodovanie so zahraničnými cennými papiermi,
- bežného účtu platobnej bilancie sa týkalo 515 rozhodnutí vrátane 117 dodatkov, 2 devízové licencie boli vydané na vykonávanie iných obchodov s devízovými prostriedkami.

Devízové povolenia a licencie kapitálového charakteru boli vydané na:

- investovanie v zahraničí,
- obchodovanie so zahraničnými cennými papiermi - akciami, ktorých emitent má sídlo v Českej republike,
- obchodovanie s devízovými hodnotami,
- prijatie finančných úverov zo zahraničia,
- poskytnutie finančných úverov do zahraničia,
- zabezpečenie záväzkov cudzozemcov tuzemcami,
- operácie s finančnými derivátmi.

Za rok 1996 bolo vydaných 273 devízových povolení a 16 dodatkov na investovanie v zahraničí peňažnou formou a 11 devízových povolení na investovanie formou nákupu zahraničných akcií.

Z odvetvového hľadiska smeroval najväčší objem investícií do obchodnej, sprostredkovateľskej, stavebnej, montážnej a servisnej činnosti. Predpokladaná návratnosť investovaných prostriedkov nepresahuje 5 rokov.

Štruktúra investícií v zahraničí

Štát	Počet povolení a dodatkov	Investície v mil. Sk		
		peňažnou formou	formou cenných papierov	spolu
Česká republika	141	276,38	153,04	429,42
Ukrajina	41	79,21	8,56	87,77
ČLR	3	77,07	0	77,07
Kazachstan	2	0,32	16,19	16,51
Rusko	13	15,91	0	15,91
Poľsko	16	9,22	0	9,22
Maďarsko	34	8,32	0	8,32
Bulharsko	9	7,31	0	7,31
Kanada	10	4,38	0	4,38
Etiópia	1	3,99	0	3,99
USA	3	3,35	0	3,35
Ostatné	27	8,21	0	8,21
Spolu	300	493,67	177,79	671,46

Na operácie so zahraničnými cennými papiermi, najmä akciami, ktorých emitent má sídlo v Českej republike, bolo vydaných 2 357 devízových povolení, z toho 2 353 povolení v celkovej sume 843,2 mil. Sk bolo určených na predaj zahraničných cenných papierov. Dve povolenia boli vydané na prijatie zahraničných cenných papierov ako úhrady peňažných pohľadávok v sume 5,4 mil. Sk a dve devízové povolenia na nákup zahraničných cenných papierov vo výške 464,4 mil. Sk. Obchodníkom s cennými papiermi, investičným spoločnostiam a investičným fondom bolo vydaných 49 devízových licencii (vrátane dodatkov) oprávňujúcich obchodovať s českými akciami.

Na uzavretie opčných zmlúv týkajúcich sa kúpy zamestnaneckých zahraničných cenných papierov sa fyzickým osobám vydalo 21 devízových povolení.

Výrazný podiel predstavovali v roku 1996 povolenia spojené so zahraničnými úvermi. Prijatie peňažných úverov zo zahraničia bolo povolené v 177 prípadoch v objeme 52 632,6 mil. Sk, z toho v 7 prípadoch bola súčasne udelená výnimka z transferovej povinnosti v sume 12 990,3 mil. Sk a v 19 prípadoch výnimka z ponukovej povinnosti v sume 14 278,8 mil. Sk. V 30 prípadoch v sume 101,6 mil. Sk boli vydané devízové povolenia na splácanie úverov priatých bez povolenia.

	Úvery povolené v roku 1996, ich predpokladané čerpanie a splácanie (mil. Sk)										
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	po r. 2005
Čerpanie	34 165	11 799	4 855	1 106	0	0	0	0	0	0	0
Splácanie	676	6 300	2 753	13431	2 573	6 453	2 343	2 223	1 752	1 732	11 741
Saldo	33 489	5 499	2 102	-12 325	-2 573	-6 453	-2 343	-2 223	-1 752	-1 732	-11 741

Kurz k 31.12.1996

Z celkového počtu povolených úverov boli v 146 prípadoch poskytovateľmi nebankové subjekty (14 350,8 mil. Sk) a v 61 prípadoch zahraničné banky (38 383,4 mil. Sk). Banková garancia bola poskytnutá v 28 prípadoch (2 778,5 mil. Sk) a garancia vlády SR v 5 prípadoch (18 789,1 mil. Sk).

Úverové prostriedky sú určené na investície a nákup nehnuteľností (71,6 % z celkového objemu úverov, z toho na nákup technológií zo zahraničia 5,8 %), na financovanie prevádzkových nákladov (28,2 %) a na privatizáciu (0,2 %).

Z hľadiska časovej štruktúry predstavuje podiel úverov s lehotou splatnosti jeden rok 12,1 %, dva roky 2,3 %, od troch do piatich rokov 34,7 %, päť rokov a viac 50,9 %.

Najväčší objem úverov poskytli subjekty (vrátane medzinárodných) so sídlom vo Veľkej Británii (26 682,4 mil. Sk), v Českej republike (10 593,9 mil. Sk), NSR (4 635,9 mil. Sk), Luxembursku (3 874,7 mil. Sk) a Rakúsku (2 637 mil. Sk).

Odvetvové určenie úverov

Odvetvie	Objem v mil. Sk	Počet povolení
Výroba a rozvod energie	21 504,8	8
Priemyselná výroba	17 604,8	54
Stavebnictvo	8 283,4	5
Obchod, pohostinstvo	2 139,6	92
Doprava, cestovný ruch, spoje	43,1	6
Poľnohospodárstvo	7,4	3
Ostatné	3 151,1	39
Spolu	52 734,2	207

V roku 1996 boli vydané aj 4 devízové povolenia na poskytnutie finančného úveru do zahraničia v sume 14,9 mil. Sk.

Na zabezpečenie záväzkov dcérskych spoločností v zahraničí vyplývajúcich z úverov priatých od zahraničných bank bolo tuzemským subjektom vydaných 28 devízových povolení v celkovej výške 1 338,2 mil. Sk.

Na operácie súvisiace s bežným účtom platobnej bilancie bolo vydaných 398 devízových povolení a 117 dodatkov v nasledovnej štruktúre:

a) zriadenie účtov v cudzej mene v zahraničných bankách:

- vydaných bolo 73 devízových povolení a 57 dodatkov účelovo určených na úhradu nevyhnutných nákladov spojených s vykonávaním stavebných, montážnych a opravárenských prác v zahraničí, ktoré umožnia podnikateľským subjektom realizovať stavebné a montážne práce v celkovom objeme 3 871,4 mil. Sk,
- za účelom garantovania platieb za nepredvídané závady počas garančnej lehoty bolo vydaných 5 devízových povolení,
- 8 devízových povolení bolo vydaných na vyplácanie nevyhnutných nákladov súvisiacich s vykonávaním lodnej prepravnej činnosti,
- 1 devízové povolenie a 1 dodatok bol vydaný na zriadenie účtu v zahraničí na nákup zvýhodnených akcií zahraničnej spoločnosti.

b) zriadenie účtov v cudzej mene v tuzemských bankách:

- vydaných bolo 110 devízových povolení a 54 dodatkov, z toho na vykonávanie reexportných operácií 64 devízových povolení a 35 dodatkov. Ostatné povolenia boli účelovo určené na podporu vývozu vlastnej produkcie, rozšírenie factoringových obchodov a zvýšenie tržieb za medzinárodnú prepravu,
- za účelom priatia úveru zo zahraničia boli vydané 2 devízové povolenia.

c) zriadenie valutovej pokladne v tuzemsku:

- vydaných bolo 24 devízových povolení a 3 dodatky za účelom zjednodušenia vybavovania pracovníkov prostriedkami na zahraničné pracovné cesty.

d) dovoz a vývoz bankoviek a mincí v cudzej mene v cestovnom styku alebo v poštovnej zásielke:

- vydaných bolo 161 povolení a 1 dodatok.

e) nákup devízových prostriedkov:

- na vyplatenie honorárov a štartovného zahraničného účastníkom medzinárodných podujatí bolo vydaných 9 devízových povolení,
- 2 devízové povolenia boli vydané na zaplatenie poplatkov za znovumontáž vyvzených lodí a za plavebné a morské skúšky,
- 3 devízové povolenia a 1 dodatok boli vydané na vykonávanie špedičných činností.

3. VEREJNÝ SEKTOR

Štátny rozpočet

Štátny rozpočet Slovenskej republiky na rok 1996 bol schválený zákonom Národnej rady SR č. 304/1995 Z.z. z 13. decembra 1995, pričom vychádzal z nasledovných makroekonomických východísk:

- rast HDP v stálych cenách minimálne 5 %,
- miera inflácie 6 až 8 %,
- miera nezamestnanosti do 13 %.

Celkové príjmy štátneho rozpočtu boli stanovené na 162,4 mld. Sk, celkové výdavky na 189,4 mld. Sk a schodok štátneho rozpočtu bol určený vo výške 27,0 mld. Sk.

V súvislosti s prijatím zákona NR SR č. 222/1996 Z.z. došlo v priebehu roka k organizačným zmenám v pôsobnosti orgánov štátnej správy a miestnej samosprávy. Minister financií v súlade s rozpočtovými pravidlami vykonal formou rozpočtových opatrení úpravu štátneho rozpočtu v príslušných rozpočtových kapitolách. Súčasne boli do rozpočtu premietnuté príjmy z emisie štátnych dluhopisov vydaných vládou v zmysle zákona o štátnom rozpočte na rok 1996 vo výške 3,0 mld. Sk na realizáciu výstavby diaľnic. Po týchto úpravách predstavovali celkové rozpočtované príjmy 165,7 mld. Sk a celkové výdavky 190,7 mld. Sk. Úpravy ovplyvnili výšku rozpočtového schodku na 25,0 mld. Sk.

V bežnom hospodárení štátneho rozpočtu sa striedali obdobia relatívnej stabilizácie rozpočtového deficitu s obdobiami jeho prehlbovania. Dôslednou reguláciou rozpočtových výdavkov sa počas 11 mesiacov darilo udržiavať schodok hospodárenia štátneho rozpočtu na priateľskej úrovni (k 30.11.1996 vo výške 13,7 mld. Sk). V decembri však došlo k prudkému uvoľneniu výdavkov štátneho rozpočtu (28,1 mld. Sk, čo bol takmer dvojnásobok mesačného priemeru), čím sa rozpočtový deficit prehíbil na 25,6 mld. Sk (4,4 % z HDP). Koncom roka vznikli problémy pri jeho prefinancovaní, ktoré v konečnom dôsledku riešila Národná banka Slovenska nákurom štátnych pokladničných poukážok v objeme 8,6 mld. Sk do svojho portfólia, čím došlo k monetizovaniu štátneho dlhu. Bez tohto zásahu centrálnej banky by bola ohrozená rozpočtová likvidita Slovenskej republiky.

Celkové rozpočtové príjmy dosiahli hodnotu 166,3 mld. Sk. Oproti schválenému rozpočtu boli vyššie o 3,9 mld. Sk a oproti upravenému rozpočtu o 0,6 mld. Sk. Rozhodujúci podiel na plnení príjmov mali daňové príjmy (84,2 %), v rámci ktorých prekročenie zaznamenala daň z príjmov fyzických osôb (o 2,7 mld. Sk). Nepriaznivo sa vyvíjala daň z príjmov právnických osôb (nesplnenie o 3,7 mld. Sk), daň z pridanej hodnoty (o 8,7 mld. Sk) a spotrebne dane (o 1,6 mld. Sk). Nedaňové príjmy prekročili rozpočtovanú čiastku o 7,8 mld. Sk.

Celkové výdavky štátneho rozpočtu sa realizovali v objeme 191,9 mld. Sk, čo predstavovalo prekročenie pôvodného rozpočtu o 2,5 mld. Sk a upraveného rozpočtu o 1,2 mld. Sk.

Bežné výdavky, ktoré tvorili najväčšiu časť výdavkov štátu (77 % celkových výdavkov), nedosiahli rozpočtovaný objem (dosiahli 97,8 % zo schváleného, resp. 99,2 % z upraveného rozpočtu). Podobný vývoj bol zaznamenaný v kategórii úverov, pôžičiek, účasti na majetku a splácaní istiny. K prekročeniu výdavkov došlo v kategórii kapitálových (investičných) výdavkov, pričom kapitálové aktíva boli finančne vykryté doplnkovými zdrojmi štátneho rozpočtu.

Výška deficitu štátneho rozpočtu sa až do augusta pohybovala v rozpätí od 0,5 mld. Sk do 9,6 mld. Sk, kym v septembri sa výrazne zvýšila (až na 15,8 mld. Sk). Prehľbenie schodku súviselo so splácaním istín štátnych dlhopisov v rámci dlhovej služby štátu. Posledný štvrtok bol poznamenaný ďalším zvyšovaním deficitného hospodárenia štátu, najmä v druhej polovici decembra, keď výška deficitu štátneho rozpočtu dosahovala 21,2 až 26,7 mld. Sk.

Fiskálny deficit vládneho sektora po zohľadnení splátok istín úverov a štátnych dlhopisov, hospodárenia miestnych úradov, štátnych fondov, štátnych finančných aktív a pasív, poistných fondov, ostatných štátnych vkladov a úverov, ako aj mimo-rozpočtových projektov dosiahol k 31. decembru 1996 hodnotu 5,0 mld. Sk (0,9 % HDP). Oproti roku 1995, v ktorom bol zaznamenaný fiskálny prebytok 2,7 mld. Sk (0,5 % HDP), to znamená zhoršenie fiskálneho hospodárenia, ktoré sa prejavilo zvýšením domáceho dopytu a následnými dopadmi na platobnú bilanciu.

Vzťah štátneho rozpočtu k NBS je upravený Zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska. V zmysle tohto zákona má NBS povinnosť oznámiť Ministerstvu financií SR spôsob úročenia záväzkov a pohľadávok štátu vedených v NBS. Túto povinnosť si NBS splnila v januári 1996. Úrokové sadzby platné od 1.1. do 31.12.1996 pre kreditné a debetné zostatky jednotlivých titulov štátu vedené v NBS boli ako súčasť Menového programu na rok 1996 schválené v Bankovej rade NBS dňa 21.12.1995.

Spôsob úročenia záväzkov a pohľadávok štátu v Národnej banke Slovenska sa v priebehu roka nemenil. Pohľadávky štátu v NBS tvorili predovšetkým neterminované štátne finančné aktíva. Záväzky štátu voči NBS sa skladali z nevysporiadaných dlhov predchádzajúcich rokov (deficity štátneho rozpočtu za roky 1991 a 1992) a štátnych finančných pasív.

V roku 1996 inkasovala NBS za úverovanie záväzkov štátu úroky v objeme 2 714,7 mil. Sk a za pohľadávky štátu zaplatila 632,1 mil. Sk. Rozpočtovaný odvod zo zisku Národnej banky Slovenska vo výške 2 211,0 mil. Sk bol realizovaný v plnej výške, čo znamená, že centrálna banka prispela do štátneho rozpočtu sumou o 128,4 mil. Sk vyššou, než rozpočet zaplatil za úverovanie svojich záväzkov.

Vnútorná zadlženosť Slovenskej republiky voči bankovej sústave

Čistá vnútorná zadlženosť vládneho sektora voči bankovej sústave dosiahla ku koncu roka 71,4 mld. Sk (nárast oproti východisku roka o 7,4 mld. Sk). Z tejto sumy úverovala NBS 15,6 mld. Sk a komerčné banky 55,8 mld. Sk. V priebehu celého roka 1996 sa výška vnútornej zadlženosťi pohybovala na úrovni 55,1 mld. Sk až 62,7 mld. Sk, kym decembrový vysoký nárast deficitu bežného hospodárenia štátneho rozpočtu spôsobil prehľbenie vnútornej pozície vlády.

Z pohľadu zdrojov krycia vnútornej zadlženosťi sa v priebehu roka podiel Národnej banky Slovenska na úverovaní vnútorného dlhu Slovenskej republiky pohyboval medzi 18,6 % (v marci) až 29,9 % (v auguste). Kedže úverovanie nevysporiadaných dlhov z minulých rokov bolo počas celého roka nemenné, kolísanie podielu bolo ovplyvňované na jednej strane množstvom emitovaných štátnych pokladničných poukážok v portfóliu NBS k ultimu mesiaca a na druhej strane objemom finančných prostriedkov, ktoré tvoria rozdiel medzi bežným schodkom deficitu štátneho rozpočtu a jeho vykrytím štátnymi pokladničnými poukážkami. Ostatné zdroje krycia vnútorného dlhu zabezpečovali komerčné banky.

V rámci štruktúry čistej pozície vlády Slovenskej republiky voči bankovej sústave neboli v niektorých položkách zaznamenané žiadne pohyby (objem štátnych finančných pasív, schodok štátneho rozpočtu za rok 1992 - podiel z federácie, štátne dlhopisy na komplexnú bytovú výstavbu z roku 1992). Minimálny pohyb bol v štátnych

finančných aktívach, v štátnych dlhopisoch na krytie schodku štátneho rozpočtu z roku 1994 a vo vkladoch miestnych úradov. V priebehu roka boli splatené štátne dlhopisy určené na krytie schodku štátneho rozpočtu z roku 1991 (0,6 mld. Sk), na krytie schodku štátneho rozpočtu z roku 1993 (8,8 mld. Sk), na výstavbu vodných diel Málinec a Turček (1,1 mld. Sk), na vodné dielo Gabčíkovo (0,9 mld. Sk) a realizovaná bola splátka istiny priameho úveru poskytovaného Národnou bankou Slovenska na krytie schodku štátneho rozpočtu z roku 1991 (1,4 mld. Sk). Na druhej strane bola uskutočnená emisia jednorocných štátnych dlhopisov na krytie výdavkov spojených s výstavbou diaľnic (3,0 mld. Sk).

V treťom štvrtom roku boli štátne pokladničné poukážky, emitované v roku 1995, prekonvertované na jednorocné štátne dlhopisy určené na krytie deficitu štátneho rozpočtu z roku 1995 (8,1 mld. Sk). Ku koncu roka sa prejavil výrazný pokles v zostatkoch štátnych fondov v dôsledku čerpania úverov Štátnym fondom cestného hospodárstva na výstavbu diaľnic a Štátym fondom trhovej regulácie v poľnohospodárstve na štátne intervenčné nákupy. Z ostatných položiek mal pozitívny vplyv na vnútornú zadlženosť vlády nárast finančných prostriedkov v poistných fondech (o 5,4 mld. Sk v porovnaní s východiskom roka) a zvýšenie ostatných štátnych vkladov oproti začiatku roka o 4,1 mld. Sk. Jednoznačne však možno povedať, že na čistú pozíciu vlády voči bankovej sústave mal najväčší vplyv vývoj v bežnom hospodárení štátneho rozpočtu.

Štátne finančné aktíva a pasíva

Štátne finančné aktíva uložené vo forme depozit na účtoch v Národnej banke Slovenska predstavovali k ultimu decembra 9,3 mld. Sk, čo v porovnaní s východiskovým stavom roka znamenalo nárast prostriedkov o 0,5 mld. Sk. Príjmové operácie na účtoch štátnych finančných aktív súviseli s finančnými náhradami vyplývajúcimi zo zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách a s majetkom bývalej KSČ. Výdavkové operácie súviseli s finančnými náhradami z mimosúdnych rehabilitácií.

Na strane štátnych finančných pasív (tzv. priamych záväzkov štátu v NBS preuzatých z bývalej federácie) neboli počas roka 1996 zaznamenané žiadne zmeny (21,7 mld. Sk).

Štátne fondy

Stav finančných prostriedkov na účtoch štátnych fondov k ultimu roka 1996 bol 3,9 mld. Sk (po zohľadnení úverov -0,2 mld. Sk). Na objeme finančných prostriedkov sa výraznou mierou podieľali aj úverové zdroje získané z bankovej sféry. V priebehu roka bol zriadený Štátny fond rozvoja bývania ako účelový fond na financovanie štátnej podpory výstavby bytov, ubytovní, dodatočného zateplenia obytných domov a pod.

Fond národného majetku

Pozícia Fondu národného majetku SR (vrátane prostriedkov na úcte Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR) voči bankovej sústave bola v priebehu celého roka 1996 veriteľská a k 31. decembru 1996 dosiahla 3,3 mld. Sk, z toho terminované vklady tvorili 1,8 mld. Sk, neterminované 1,1 mld. Sk. Prostriedky pochádzajúce z privatizácie, ktoré sú vedené na osobitnom úcte MSPNM SR, predstavovali 1,8 mld. Sk, obligácie a uznané záväzky Fondu národného majetku (FNM) voči komerčným bankám 1,4 mld. Sk.

Zo skutočnosti predchádzajúcich rokov ako aj z výsledkov roku 1996 je pravdepodobné, že FNM SR sa bude neustále potýkať s nedostatkom likvidity a jeho pozícia voči bankovej sústave sa bude pohybovať na mierne veriteľskej úrovni. Vysoký podiel záväzkov a výdavkov FNM na očakávaných príjmoch môže mať za následok

čiastočne v roku 1998 a následne v roku 2001 zmenu pozície FNM voči bankovej sústave z veriteľskej na dlžnícku. V záujme zmiernenia dopadov jednorazového splatenia dlhopisov po roku 2000 na menovú politiku štátu by bolo potrebné urýchliť výmenu akcií podnikov za dlhopisy FNM.

	(mld. Sk)				
	1.1.	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.
Pozícia FNM SR voči bankovej sústave	-2,4	-2,9	-2,4	-1,0	1,5
Pozícia FNM SR voči bankovej sústave vrátane prostriedkov na účte MSPNM SR	2,3	1,9	1,4	2,7	3,3

V poslednom štvrtroku sa umorili dlhopisy FNM pre majiteľov zaradených do II. vlny kupónovej privatizácie (KP) vo výške 2,2 mld. Sk (dlžníci majú možnosť časť svojho záväzku voči FNM SR splatiť aj formou dlhopisov FNM a to až do výšky 60 % pravidelnej splátky). Obchodovanie s dlhopismi FNM SR sa rozbehlo až ku koncu roka, i keď nie takým tempom, akým emitent očakával (FNM očakával príjmy v dlhopisoch 3,1 mld. Sk, NBS predpokladala 2,0 mld. Sk). K 31. decembru 1996 zostali v obehu dlhopisy FNM SR v celkovej nominálnej hodnote 31,1 mld. Sk (plus úrok za rok 1996 vo výške približne 2,7 mld. Sk).

Prehľad o umorení dlhopisov FNM SR (mld. Sk)

	1.1.	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.
Dlhopisy FNM SR pre majiteľov zaradených do I . vlny KP	33,3	33 3	33,3	33 8	31,1

Štátne záruky za bankové úvery

Štátne záruky za bankové úvery sa využívajú ako jeden z nástrojov finančnej politiky v období transformácie ekonomiky. V priebehu roka 1996 vláda SR prevzala štátne záruky za bankové úvery v celkovej výške 36,2 mld. Sk. Limit na štátne záruky v zmysle Zákona NR SR o štátnom rozpočte na rok 1996 predstavoval 53,6 mld. Sk, z toho bolo však 88 % (47,2 mld. Sk) viazaných na dokončenie Jadrovej elektrárne Mochovce. Nedočerpanie záručného rámca bolo spôsobené nižším potrebným objemom poskytnutej štátnej záruky na bankové úvery pre Slovenské elektrárne, a.s. Bratislava na dokončenie II. bloku Jadrovej elektrárne Mochovce. Pre Slovenské elektrárne, a.s. bolo schválených 28,9 mld. Sk, pre Vodohospodársku výstavbu, š.p. Bratislava 6,2 mld. Sk a pre Solivary, a.s. Prešov 1,1 mld. Sk. Celá suma poskytnutých štátnych záruk bola použitá na investičné akcie.

Štátne záruky za bankové úvery (mld. Sk)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Štátne záruky						
- poskytnuté v danom roku	19,5	6,5	14,2	6,9	12,9	36,2
- poskytnuté spolu kumulatívne	19,5	26,0	40,2	47,1	60,0	96,2
- splatené v danom roku	0,02	1,2	2,8	4,0	6,1	5,3
- splatené spolu kumulatívne	0,02	1,3	4,1	8,1	14,2	19,5
Ostáva splatiť	19,5	24,7	36,1	39,0	45,8	76,7

4. MENOVÁ POLITIKA A MENOVÝ VÝVOJ

4.1. Hodnotenie menového vývoja

Hodnotenie menovej politiky v nadväznosti na menový vývoj v roku 1996 je pri fázovosti daného obdobia nejednoznačné. Ak za prvý polrok možno charakterizovať menovú politiku centrálnej banky ako pasívno-akomodatívnu, v druhom polroku už dochádzalo k aktívno-sterilizačnej politike. Pri jednoduchom hodnotení na báze dynamiky menových agregátov a nominálneho hrubého domáceho produktu možno označiť menovú politiku v roku 1996 za expanzívnu.

Napriek tomuto označeniu základné ciele, ktoré si Národná banka Slovenska na rok 1996 stanovila, boli splnené. Miera inflácie, meraná indexom spotrebiteľských cien dosiahla 5,4 % (resp. 5,8 % na priemernej báze). Výmenný kurz slovenskej koruny sa pohyboval v rámci stanoveného fluktuačného pásma.

Ostatné parametre nemali natol'ko priaznivý vývoj. Hrubý domáci produkt sice vzrástol v stálych cenách o 6,9 %, ale domáci dopyt v porovnatelhých cenách dosiahol dynamiku rastu 21,1 %, čo znamená, že jeho značná časť bola uspokojená zahraničnou ponukou. Saldo obchodnej bilancie, ako i saldo bežného účtu platobnej bilancie dosiahlo hodnoty presahujúce 10 % z vytvoreného HDP, pričom vyfinancovanie sa zrealizovalo prostredníctvom zvýšenia zahraničnej zadlženosť najmä v prospech krátkodobého dlhu v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Vývoj menových agregátov bol takmer zhodný s makroekonomickým vývojom. Peňažná zásoba meraná agregátom M2 vzrástla (vo fixnom kurze) v roku 1996 o 58,8 mld. Sk, t.j. o 16,5 %, čo bolo najnižšie tempo rastu od roku 1993, pričom v priebehu roka prekračovalo tempo rastu 20 %-né hodnoty. Zo strany tvorby peňažnej masy v roku 1996 predstavovali čisté domáce aktíva výlučný zdroj rastu M2 pri medziročnom poklesu čistých zahraničných aktív o 1,3 mld. Sk vo fixnom kurze (kurz k 1.1.1996). Čisté domáce aktíva vzrástli v priebehu roka o 60,1 mld. Sk, čo predstavovalo tempo rastu 20,5 %.

V priebehu jedenástich mesiacov roka bol jediným zdrojom tvorby rastu čistých domáčich aktív vývoj úverových aktivít obchodných bank tak v korunovej, ako aj v devízovej oblasti. V roku 1996 sa obchodné banky angažovali nielen v poskytovaní úverov podnikom, ale po rokoch poklesu aj v poskytovaní úverov obyvateľstvu, ktorého záväzky voči bankám vzrástli v roku 1996 o 2,5 mld. Sk, čím sa podporil spotrebiteľský dopyt. Nárast maloobchodného obratu (medziročne o 13 %) bol teda dôsledkom rastu kúpschopného dopytu fyzických osôb ovplyvneného prílevom tak cudzích zdrojov (úvery), ako aj vlastných (úspory), ale predovšetkým výrazným rastom reálnych príjmov v ekonomike s dopadom na deficit obchodnej bilancie.

V priebehu decembra došlo k výraznému poklesu úverov v cudzej mene voči rezidentom o 8,4 mld. Sk, čím sa ich medziročné tempo rastu znížilo zo 75 % v novembri na 31,7 % v decembri 1996. Pokles týchto devízových pohľadávok bank voči rezidentom bol reakciou bank na opatrenia menovej politiky Národnej banky Slovenska.

V rámci celkového objemu úverov poskytnutých do ekonomiky bol teda rast korunových úverov v závere roka čiastočne neutralizovaný poklesom devízových úverov voči rezidentom, čím celkové úvery v decembri, po prvýkrát v roku 1996, medzimesačne poklesli o 1 mld. Sk, čo predstavovalo zmiernenie medziročnej dynamiky aggregátu úverov podnikom a obyvateľstvu z novembrových 21 % na koncoročných 17,9%.

Obchodné banky však môžu finančovať podnikateľské subjekty aj nepriamo nákupom majetkových účastí a emitovaných dlhopisov právnických osôb. V roku 1996 predstavovala táto forma úverovania ekonomických subjektov (prostredníctvom kapitálového trhu) objem 11,3 mld. Sk, čo bol výrazný nárast v porovnaní s rokom 1995 (3,3 mld. Sk). Zakomponovaním tohto zdroja finančovania do celkových úverov by tieto vykázali koncoročnú mieru rastu 20,5 %.

V porovnaní s vývojom úverov do ekonomiky mal v rámci čistých domácich aktív čistý úver vláde v roku 1996 protichodný vývoj. Kým v priebehu jedenástich mesiacov roka 1996 vykazovalo hospodárenie celého vládneho sektora v podstate klesajúcemu tendenciou (-7,1 mld. Sk), čo čiastočne eliminovalo úverovú expanziu, tak v decembri došlo medzimesačne k nárastu čistého úveru vláde.

Tento vývoj súvisel s vývojom deficitu štátneho rozpočtu, ktorého priaznivé výsledky v priebehu roka boli ovplyvnené výrazným každoročným uvolňovaním výdavkov v decembri. Vývoj hospodárenia štátneho rozpočtu bol však v poslednom mesiaci roka 1996 v porovnaní s doterajším vývojom najexpanzívnejší, keď sa pozícia vládneho sektora zhoršila medzimesačne o 11,7 mld. Sk (v decembri roku 1995 vzrástol čistý úver vláde iba o 3,1 mld. Sk).

Analýza menového vývoja za prvé mesiace roka 1996, keď došlo k dramatickému zhoršeniu obchodnej bilancie pri súčasnom prekračovaní medziročnej dynamiky 20 % (pri želateľnej polovičnej dynamike) všetkých menových agregátov s výnimkou čistých zahraničných aktív, viedla Národnú banku Slovenska v máji 1996 k prehodnoteniu menového programu na rok 1996. Konkretizácia menových cieľov a zámerov bola zameraná na regulovanie zahraničnoobchodnej bilancie Slovenska a obmedzenie nadmerného domáceho dopytu s cieľom zabrániť prehriatiu ekonomiky a stímiť vzniknutú nerovnováhu.

V prvom polroku vytvárala centrálna banka príležitosti na sterilizáciu prebytočnej likvidity obchodných bank formou emisií pokladničných poukážok NBS. Nejednoznačná účinnosť tejto politiky vo vzťahu k úverovej politike obchodných bank a stále rastúca dynamika dovozov a menových agregátov viedli ku konkretizácii menových nástrojov Národnej banky Slovenska v júli 1996.

Banková rada NBS na zasadnutí 15. júla 1996 rozhodla o konkretizácii nástrojov menovej politiky zameraných na ovplyvňovanie aktivít bankového sektora tak v domácej, ako aj zahraničnej mene.

S účinnosťou od 1. augusta 1996 schválila zvýšenie povinných minimálnych rezerv a zjednotenie ich výpočtu na jednotnú sadzbu tvorby povinných minimálnych rezerv (PMR) vo výške 9 % bez rozdielu v terminovanosti primárnych vkladov v obchodných bankách, s výnimkou pre stavebné sporiteľne, kde sa stanovila 3 %-ná sadzba tvorby PMR. Týmto opatrením sa odčerpalo bankovému sektoru asi 13 mld. Sk voľnej, resp. prebytočnej likvidite.

Od 1. augusta 1996 sa povinné minimálne rezervy obchodných bank úročia vo výške 1,5 % p.a., maximálne však do výšky stanovených PMR v hodnotenom období.

Zároveň sa zaviedla devízová pozícia bánsk na menové účely, ktorej podstatou je vyčlenenie devízových aktív voči rezidentom z tejto pozície a začlenenie korunových pasív voči nerezidentom - bankám do devízovej pozície na menové účely. Zavedením tejto pozície reguluje centrálna banka nepriamo aktivity obchodných bank so sídlom v SR pri poskytovaní úverov v cudzej mene rezidentom, pri operáciach v rámci podsúvahy a pri operáciách s nerezidentskými bankami so slovenskou korunou.

Banková rada NBS rozhodla s účinnosťou od 17. júla o zvýšení lombardnej sadzby NBS na 15%.

V rámci opatrení na devízovom fixingu schválila Banková rada NBS rozšírenie fluktuačného pásma na stanovovanie výmenného kurzu slovenskej koruny na $\pm 5\%$ s platnosťou od 17. júla 1996, pričom sa zároveň zrušil limit na maximálnu možnú dennú zmenu v rámci tohto pásma.

Implementáciou priatých opatrení mala NBS v rámci svojej politiky za cieľ odčerpat' prebytočnú likviditu a znížiť úverovú aktivitu obchodných bank a tým usmerniť aj vývoj bežného účtu platobnej bilancie.

Vývoj menových agregátov sa v ďalších mesiacoch stabilizoval a v decembri došlo k želateľnému poklesu takmer vo všetkých menových agregátoch. Na rozdiel od aggregátnych veličín zareagovali úrokové sadzby okamžite, najmä na medzibankovom trhu depozit, ktorých cena vzápäti začala rást.

Zatial' čo primárne úrokové sadzby počas 1. polroka klesali, v 2. polroku sa pokles sadzieb zastavil, resp. sadzby začali mierne rásť. Pokles začiatkom roka bol aj reakciou na signalizačný efekt Národnej banky Slovenska, ktorá v januári 1996 znížila diskontnú sadzbu takmer o 1 % pod vplyvom tak priaživých výsledkov za rok 1995, ako aj očakávaní na pokles inflácie v roku 1996 (čím sa nepriamo podporil rozvoj úverových aktivít).

Vývoj medzibankových úrokových sadzieb môžeme do mája 1996 charakterizovať ako stabilný čo do celkovej úrovne, ako aj volatility (pohybovali sa v úzkom rozmedzí 8-10 %). V nasledujúcom období úroveň úrokových sadzieb na medzibankovom trhu vzrástla, čo bolo v júli a predovšetkým v auguste ovplyvnené priatými opatreniami menovej politiky, zameranými predovšetkým na zníženie úverových aktivít obchodných bank (zvyšovanie úrokových sadzieb nepriamo pôsobí na dopyt po úveroch). Zmierňovaním tempa rastu úverov mala NBS za cieľ nepriamo ovplyňovať domáci dopyt a tým sprostredkovane aj vývoj obchodnej bilancie.

Rastom disponibilných finančných prostriedkov podporovaných úverovou expanziou a deficitným hospodárením štátneho rozpočtu sa zvyšuje nebezpečenstvo vzniku a prehlbovania ekonomickej nerovnováhy, ktorá sa prejavila v roku 1996 deficitom obchodnej bilancie. Zvyšovanie primárnych úrokových sadzieb z vkladov pôsobí tiež na zlepšenie štruktúry hrubého domáceho produktu, lebo dochádza k podpore sklonu k úsporám na úkor okamžitej spotreby.

Miera úspor obyvateľstva, vyjadrená podielom prírastku nerealizovanej kúpnej sily na hotovostných peňažných príjmoch predstavujúca 6,3 % nedosiahla úroveň z predchádzajúceho roka (7,7 %).

Napriek vyššiemu prírastku miezd - v porovnaní s produktivitou práce, ako aj s prírastkom v roku 1995 - usporilo obyvateľstvo relatívne menej. Aj osobná spotreba sa výrazne negatívne prejavila v štruktúre dovozov tovarov a služieb (autá, dovolenky, spotrebna elektronika a pod.) a nepriamo tak podporila zavedenie menovopolitických opatrení centrálnej banky.

Zníženie disponibilnej likvidity obchodných bank vysvetlovalo určité napätie pri prefinancovávaní deficitu bežného hospodárenia štátneho rozpočtu, a to najmä v závere roka. Expanzia štátneho rozpočtu, sústredená najmä do jedného mesiaca v roku, predstavovala nielen problémy vyvolané cenou a objemom emisií štátnych pokladničných poukážok. Jednorazová kumulácia verejných výdavkov pôsobila tak na vývoj peňažnej zásoby, ako aj na vývoj obchodnej bilancie nielen v danom mesiaci, ale tento vplyv sa prenesol aj do nasledujúceho roka.

Pri predpoklade výkyvov úrokových sadzieb na medzibankovom trhu bolo rozšírené fluktuačné pásмо slovenskej koruny v rámci devízového fixingu oproti centrálnej parite a zrušená maximálna denná zmena. Očakávania pohybu krátkodobého kapitálu a následná reakcia Národnej banky Slovenska sa zrealizovali v poslednom štvrtroku, avšak objemy prílevu, resp. odlevu spolu s reakciou domácich obchodných báň vyžadovali pohyb kurzu v rámci fluktuačného pásma $\pm 2\%$.

Pohyb krátkodobého kapitálu prebiehal najmä koncom roka, jednak z dôvodu rastúceho deficitu bežného účtu platobnej bilancie a nutnosti jeho prefinancovania, jednak bol spojený s rastom domácich úrokových sadzieb, ktoré sa pravdepodobne v posledných mesiacoch stali zaujímavejšími pre potenciálnych krátkodobých zahraničných investorov.

Kurzová politika NBS bola v roku 1996 realizovaná v zmysle stabilizácie ekonomiky (politika fixného nominálneho výmenného kurzu) a zneistenia potenciálneho pohybu krátkodobého kapitálu (využívanie fluktuačného pásma). Dôležitou zmenou v devízovej oblasti bolo zavedenie kurzového rozpätia ($\pm 0,25\%$) v rámci pravidiel devízového fixingu NBS k 1. aprílu 1996, čím sa podporil rozvoj medzibankového devízového trhu. Menová štruktúra inkás a platieb za tovary a služby (63,8 % DEM a 36,2 % USD) v roku 1996 zhruba zodpovedala štruktúre menového koša slovenskej koruny, t.j. 60 % DEM a 40 % USD.

Aj stabilný vývoj v devízovej oblasti a následne v kurzovej politike umožnil Národnej banke Slovenska spolu s vládou SR (reprezentovanou Ministerstvom financií SR) uskutočniť ďalšie kroky v liberalizácii devízového režimu. Zároveň bol v roku 1996 prijatý časový harmonogram liberalizácie do roku 2000. Okrem urýchľovania procesu zapájania sa do medzinárodných ekonomických štruktúr sa takto súčasne vytvárali podmienky na riešenie kapitálovej poddimenzovanosti slovenských podnikov. Liberalizačné opatrenia prijaté v roku 1996 spočívajú:

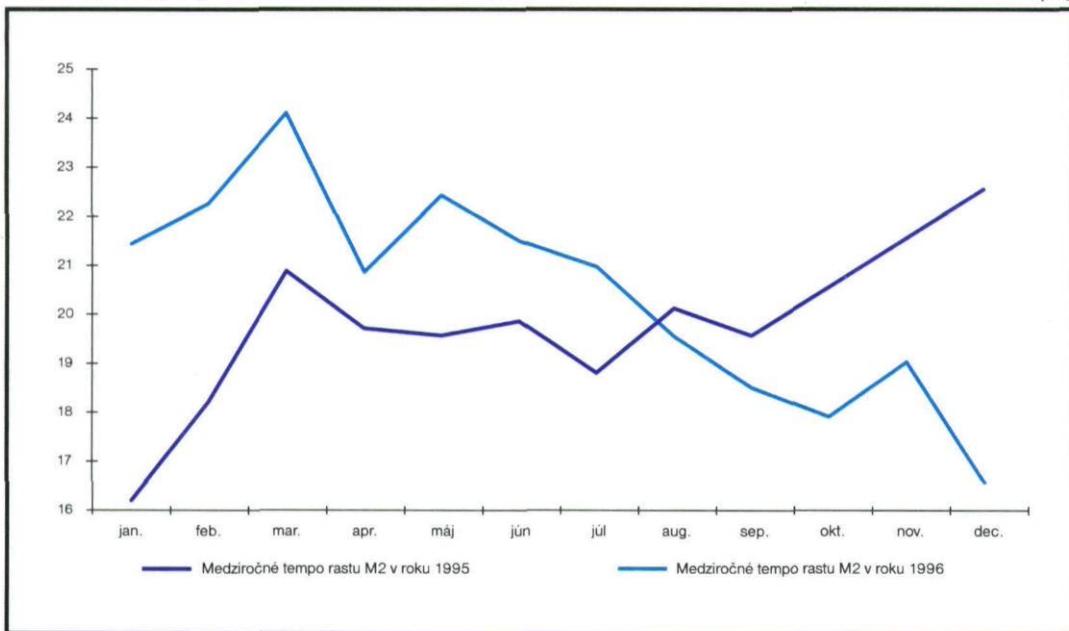
- v zrušení limitu vývozu a dovozu bankoviek a mincí v slovenskej a cudzej mene v cestovnom styku, poštovej alebo inej zásielke a jeho nahradení ohlasovacou povinnosťou v rozsahu nad 150 000 Sk, resp. 20 000 Sk,
- v liberalizácii finančných úverov s lehotou splatnosti 5 alebo viac rokov poskytovaných tuzemcami cudzozemcom so sídlom v členskom štáte OECD,
- v liberalizácii medzinárodných obchodných úverov prijímaných alebo poskytovaných vo vzťahu k OECD, určených na úhrady za tovar a služby v prípade, ak medzi odberateľa a dodávateľa vstupuje tretí subjekt - požičiavateľ!,
- v liberalizácii prijímania finančných úverov zo zahraničia tuzemcami s lehotou splatnosti 3 alebo viac rokov,
- v liberalizácii nadobúdania nehnuteľností tuzemcami v štátoch OECD,
- v liberalizácii priameho investovania v štátoch OECD.

4.2. Štruktúra peňažnej zásoby

Peňažná zásoba M2 (vo fixnom kurze) vzrástla v priebehu roka o 58,8 mld. Sk a jej ročný rast dosiahol 16,5 % pri súčasnom raste subagregátu kvázipeniaz (33,3 mld. Sk; 15,9 %) a peňazí M1 (25,5 mld. Sk; 17,2 %). Od začiatku roka dosahovala medziročné dynamika rastu peňažnej zásoby vysokú úroveň presahujúcu 20 % s kulmináciou v marci (24,1 %), čo bolo do značnej miery ovplyvnené presunom daňového termínu (dane za predchádzajúci rok) na apríl. Na tento vývoj reagovala NBS sterilizovaním prebytočnej likvidity so zameraním na elimináciu rastu úverov podnikom a obyvateľstvu a úpravou menovopolitických nástrojov. Efekt týchto opatrení (najmä zvýšenia povinných minimálnych rezerv) sa začal prejavovať už v auguste, keď medziročné tempo peňažnej zásoby po prvýkrát kleslo pod 20 %.

Porovnanie vývoja M2 v rokoch 1995 a 1996

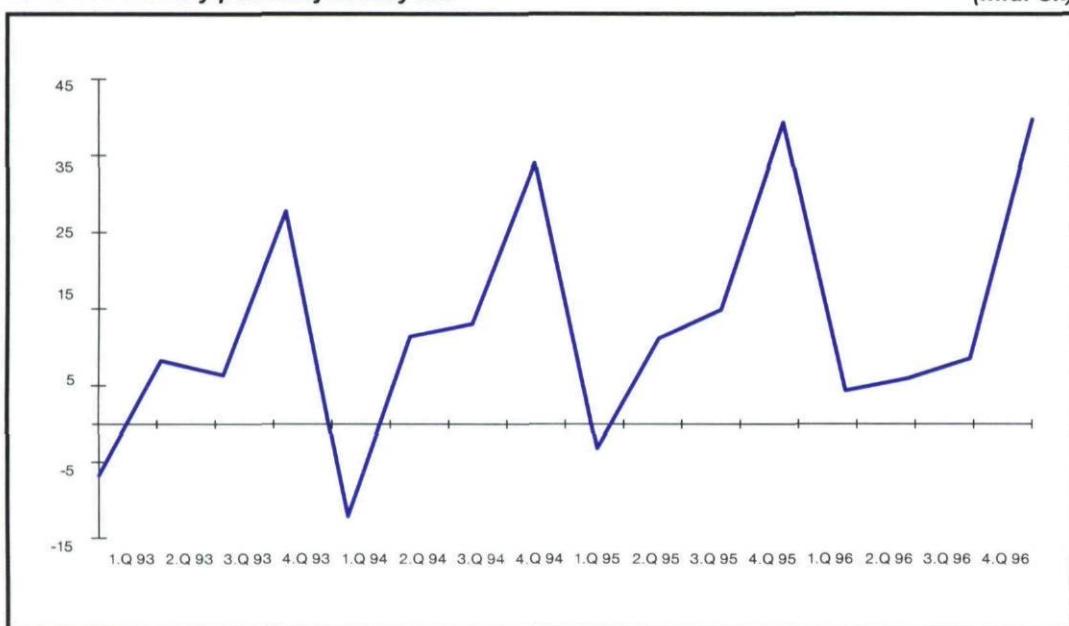
(%)

V jednotlivých štvrt'rokoch bol vývoj agregátu M2 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi odlišný. V minulých rokoch peňažná zásoba v prvom štvrtroku klesala z dôvodu plnenia odvodových a daňových povinností ekonomických subjektov voči štátu nemu rozpočtu v januári a marci. V roku 1996 však posun termínu platenia daní za predchádzajúci rok na 1. apríl spolu s výrazným rastom úverov podnikom a domácnosťam spôsobil, že peňažná zásoba zaznamenala aj v prvom štvrtroku mierny nárast. Jej rast pokračoval aj v ďalších štvrt'rokoch pri vyšších štvrtročných prírastkoch. Najvýraznejší nárast agregátu M2 sa realizoval štandardne v poslednom štvrt'roku vplyvom pripísania úrokov ku vkladom. Rast peňažnej zásoby v tomto období bol ovplyvnený aj pripísaním prostriedkov z projektového financovania na korunové účty, pomerne výrazným prírastkom úverov, ako aj zvýšením pozície vlády voči bankovému sektoru.

Štvrtročné zmeny peňažnej zásoby M2

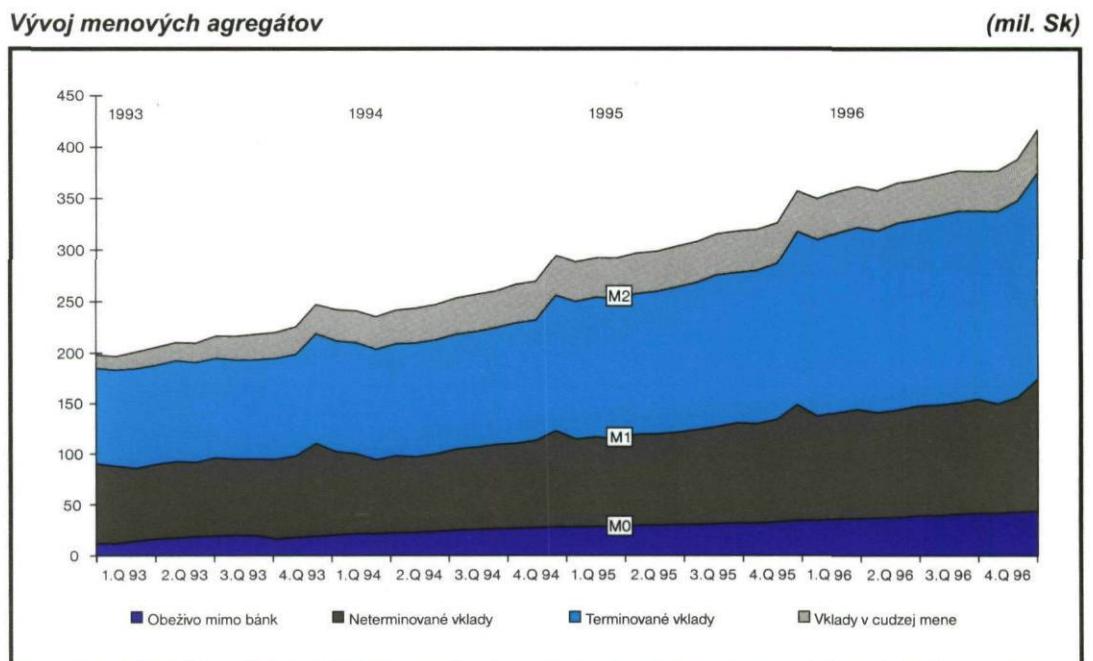
(mld. Sk)

Vývoj subagregátu peniaze M1 bol v priebehu roka v porovnaní so subagregátom kvázipeniaze charakterizovaný kolísavojším vývojom, čo súviselo s jeho transakčným charakterom. V priebehu roka mierne vzrástla jeho váha v štruktúre peňažnej zásoby vplyvom zvýšenia podielu obeživa mimo bánk pri miernom poklese váhy neterminovaných vkladov.

Obeživo mimo pokladníc bánk vzrástlo v priebehu roka o 9,0 mld. Sk (26,1 %) a bolo jednou z najdynamickejších zložiek peňažnej zásoby. Vývoj emisie obeživa bol v roku 1996 v porovnaní s predchádzajúcim rokom charakterizovaný výraznejším rastovým trendom. Vysoký sezónny prírastok obeživa v decembri bol spojený s vyšším maloobchodným obratom pred vianočnými sviatkami.

Vývoj neterminovaných vkladov bol v rozhodujúcej miere determinovaný neterminovanými vkladmi podnikov, ktoré sú výrazne ovplyvňované termínmi plnenia záväzkov voči štátному rozpočtu. Najvýraznejší pokles zaznamenali neterminované vklady podnikov, tak ako v predchádzajúcich rokoch, v januári. V ďalších mesiacoch, s výnimkou apríla a októbra, vykazovali kladné medzimesačné prírastky. Neterminované vklady obyvateľstva boli v priebehu celého roka, s výnimkou septembra a októbra, charakterizované kladnými medzimesačnými prírastkami, čo bolo pravdepodobne ovplyvnené rozširovaním počtu subjektov vyplácajúcich mzdy bezhotovostným prevodom na bežný účet, ako aj rastom nominálnych miezd. Neterminované vklady poistovní mali kolísavý vývoj ovplyvnený termínmi plnenia záväzkov voči štátному rozpočtu.

Subagregát kvázipeniaze zaznamenal v priebehu roka medzimesačné poklesy len v apríli, júni a septembri. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v septembri a súvisel s prevodom terminovaných vkladov podnikov do neterminovaných vkladov (potreba likvidných prostriedkov na platbu štvrtročných preddavkov dane z príjmu). Operatívne zmeny časovej štruktúry podnikových vkladov dokumentovali využívanie úrokového diferenciálu medzi neterminovanými a terminovanými vkladmi, keď podniky až do termínu platby držali dočasne volné prostriedky na vyššie úročených účtoch. Ku koncu roka bola v porovnaní s jeho východiskom váha subagregátu kvázipeniaze nižšia predovšetkým v dôsledku poklesu podielu vkladov v cudzej mene.

Terminované vklady boli v roku 1996 podobne ako v predchádzajúcim roku dynamicky rastúcim komponentom peňažnej zásoby a spomedzi jej ostatných zložiek

zaznamenali najvyšší absolútny prírastok. Najrýchlejšie rástli terminované vklady obyvateľstva, ktoré zaznamenávali stabilné medzimesačné prírastky so sezónne najvyšším prírastkom v decembri z dôvodu pripisovania úrokov ku vkladom. V rámci ich časovej štruktúry najvýraznejšie vzrástli terminované vklady obyvateľstva do jedného roka, ďalej vklady nad 5 rokov (vklady stavebného sporenia) a vklady do 4 rokov. Výraznejší pokles zaznamenali len vklady do 5 rokov. Dynamicky sa vyvíjali vklady stavebného sporenia, ktorých prírastok (8,8 mld. Sk) predstavoval až 40 % celkového prírastku terminovaných vkladov obyvateľstva. Táto forma úspor je motivovaná jednak relativne vysokým výnosom (štátnej prémia 40 %) a jednak budúcou možnosťou čerpania úveru za výhodnú úrokovú sadzbu.

Štruktúra peňažnej zásoby (%)

	1.1.1996	31.3.1996	30.6.1996	30.9.1996	31.12.1996
Peňažná zásoba (M2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Peniaze (M1)	41,52	39,75	40,02	40,83	41,78
Obeživo mimo báns (MO)	9,65	10,03	10,60	11,05	10,45
Neterminované vklady	31,87	29,71	29,42	29,78	31,33
- obyvateľstvo	10,46	10,97	11,50	11,61	11,10
- podniky	20,98	18,19	17,43	17,80	19,82
- poistovne	0,42	0,55	0,49	0,37	0,41
Kvázipeniaz (QM)	58,48	60,25	59,98	59,17	58,22
Terminované vklady	47,29	49,17	49,56	48,91	48,34
- obyvateľstvo	35,17	36,10	36,30	35,89	35,66
- podniky	7,72	8,26	8,48	8,34	8,41
- poistovne	4,39	4,81	4,79	4,68	4,28
Vklady v cudzej mene	11,19	11,08	10,41	10,26	9,88
- obyvateľstvo	9,93	9,54	9,16	9,01	8,48
- podniky	1,26	1,55	1,25	1,25	1,39

Terminované vklady podnikov zaznamenali takisto pomerne výrazný ročný prírastok (7,4 mld. Sk) a ich medzimesačné prírastky boli s výnimkou apríla, júna, septembra a decembra kladné. Nulový prírastok (apríl), resp. pokles podnikových terminovaných vkladov bol v týchto mesiacoch ovplyvnený termínmi plnenia záväzkov voči štátному rozpočtu - vklady boli použité na tento účel alebo transformované do neterminovaných vkladov, aby mohli byť platby v blízkej budúcnosti operatívne realizované. Výraznejšie prírastky vkladov podnikov boli zaznamenané len v časovej viazanosti do 1 mesiaca a do 3 mesiacov. Umiestňovanie podnikových prostriedkov do týchto krátkodobých foriem vkladov súviselo s ich využitím predovšetkým na operatívne zabezpečenie likvidity podnikateľských subjektov a súčasne snahou maximalizovať ich výnos využívaním úrokového diferenciálu medzi neterminovanými a terminovanými vkladmi. Terminované vklady poistovní takisto mierne vzrástli a ich vývoj podliehal do značnej miery rovnakým vplyvom ako podnikové vklady.

Vklady v cudzej mene vzrástli v priebehu roka o 1,1 mld. Sk. Na ich náraste sa podielali výhradne vklady podnikov, pričom vklady obyvateľstva mierne poklesli.

Podiel peňažnej zásoby M2 a jej komponentov na HDP (v bežných cenách) v rokoch 1993 - 1996 mal vzostupný trend. Vytvorený hrubý domáci produkt sa stával náročnejším na peňažnú obsluhu. Avšak podiel transakčnej zložky peňažnej zásoby subagregátu M1 bol pomerne stabilný. V rámci jeho komponentov výraznejší výkyv nastal v dôsledku poklesu neterminovaných vkladov na HDP v roku 1994, čo bolo spôsobené atypickou situáciou v roku 1993 v dôsledku rozdelenia ČSFR, menovej odluky a následnej výmeny peňazí. V ďalšom období bol ich podiel viac-menej stabilný. Potreba transakčných prostriedkov na obsluhu vytvoreného HDP nerástla. Stabilne rastúcim bol však podiel kvázipeniazí a v rámci nich predovšetkým terminovaných

vkladov obyvateľstva - peniaze v tejto forme teda plnili funkciu uchovávateľa hodnoty. Nedostatok alternatívnych možností investovania finančných prostriedkov stimuloval rast terminovaných vkladov. Aj napriek miernemu absolútnemu rastu vkladov v cudzej mene mal ich podiel na HDP klesajúcu tendenciou.

4.3. Vývoj úverových aktivít

Vývoj úverov v korunách a cudzej mene poskytovaných podnikateľskej sfére, obyvateľstvu, ústredným a miestnym orgánom na mimorozpočtové potreby obchodnými bankami a NBS za rok 1996 zaznamenal výrazný rast najmä v marci, júni a vo 4. štvrtroku 1996. Celkový stav úverov koncom decembra 1996 predstavoval 374,4 mld. Sk, z toho korunových 338,8 mld. Sk a v cudzej mene 35,6 mld. Sk.

Celkový rast úverov bol ovplyvnený:

- prebytkom krátkodobých zdrojov v obchodných bankách,
- zrušením úverových limitov zo strany NBS,
- zvýšením povinných minimálnych rezerv od 1.8.1996,
potrebou dodržať záväzný koeficient devízovej pozície báň na menové účely k 31.12.1996.

Na celkovom prírastku úverov v roku 1996 v objeme 63,6 mld. Sk (20,5 %) sa korunové úvery podieľali 79,7 % a úvery v cudzej mene 20,3 %. Od začiatku roka vzrástli korunové úvery o 17,6 % (o 50,7 mld. Sk), pričom prírastky boli zaznamenané počas celého roka s výnimkou januára. Úvery v cudzej mene sa zvýšili najmä v 1. štvrtroku, v 2. a 3. štvrtroku absolútne prírastky postupne klesali. Po prijatí opatrenia NBS o devízovej pozícii báň na menové účely došlo v 4. štvrtroku k zníženiu devízových úverov o 4,5 mld. Sk, ktorý bol kompenzovaný výrazným nárastom korunových úverov.

Z celkového prírastku korunových úverov sa realizovalo v podnikateľskej sfére nefinančných organizácií 38,8 mld. Sk, čo predstavovalo 76,5 % z celkového prírastku korunových úverov. Prejavila sa nedostatočná podpora malých podnikateľov, kde celkový objem úverov od začiatku roka vzrástol o 0,6 mld. Sk, čo bolo ovplyvnené taktiež požiadavkou vysokého zabezpečenia úverov zo strany obchodných báň. Rok 1996 bol prvým rokom, ked' došlo k významnejšiemu rastu pôžičiek obyvateľstvu, a to hlavne od septembra, čo bolo ovplyvnené zavedením výhodných pôžičiek na nákup osobných automobilov a stavebné účely v niektorých obchodných bankách.

Sektorová štruktúra úverov sa v priebehu roka vyvíjala smerom k posilňovaniu súkromného sektora, ktorého podiel na korunových úveroch sa zvýšil z 57,4 % na začiatku roka na 60,4 % ku koncu decembra. Tento vývoj súvisel so zrýchleným tempom privatizácie.

Časová štruktúra korunových úverov bola charakterizovaná rastom podielu krátkodobých úverov (z 36,7 % na začiatku roka na 40,6 % koncom roka), stagnáciou podielu strednodobých úverov (okolo 20,5 %) a poklesom podielu dlhodobých úverov (zo 43,3 % na 38,5 %). Z celkového objemu dlhodobých úverov predstavovali takmer jednu tretinu stratové pohľadávky (27,1 %).

V účelovej štruktúre korunových úverov mali najväčší podiel ku koncu roka 1996 úvery na obežné aktíva (16,8 %), investičné úvery (14,3 %), kontokorentné úvery a debetné zostatky (5,5 %). Ostatné úvery (na komplexnú bytovú výstavbu, trvalo obracajúce sa zásoby, spotrebne úvery, na privatizáciu, prechodný nedostatok zdrojov a pod.) predstavovali 15,3 %. Výrazný podiel (48,1 %) predstavovali štandardné pohľadávky s výhradou a klasifikované pohľadávky (uvedené úvery sa nesledovali podľa účelu ich použitia). Charakteristickým pre vývoj účelovej štruktúry úverov bol najmä rast úverov v rámci kontokorentných a debetných zostatkov

o 148 %, na prechodný nedostatok zdrojov o 75,6 %, na investície o 31,0 % a na obežné prostriedky o 29,3 %. Z celkového prírastku korunových úverov v roku 1996 smerovala rozhodujúca časť na bežné prevádzkové potreby, necelá štvrtina na investície a minimálna časť na privatizáciu.

V odvetvovej štruktúre korunových úverov prevládal spracovateľský priemysel (33,4 %) a obchod, odbyt, pohostinstvo a ubytovanie (21,6 %). Najvyšší prírastok úverov v roku 1996 zaznamenal obchod 12,9 mld. Sk, spracovateľský priemysel 10,0 mld. Sk (z toho potravinársky 3,1 mld. Sk a textilný, odevný a kožiarsky 1,4 mld. Sk), peňažníctvo 5,2 mld. Sk, doprava a spoje 4,6 mld. Sk.

Úvery v cudzej mene sa v priebehu roka vyvíjali značne nerovnomerne. Po výraznom prírastku úverov v 1. štvrtroku o 7,6 mld. Sk, došlo v druhom a treťom štvrtroku k poklesu medzimesačných prírastkov v priemere na 1,5 mld. Sk a v poslednom štvrtroku k absolútному poklesu o 4,5 mld. Sk, čo bolo ovplyvnené prijatím devízovej pozície báň na menové účely. Celkový prírastok od začiatku roka bol 12,9 mld. Sk (56,8 %). V roku 1995 celkový prírastok predstavoval 7,4 mld. Sk (49,0 %).

V priebehu roka 1996 bolo poskytnutých spolu 232,4 mld. Sk nových korunových úverov, čo bolo o 23 % viac ako v roku 1995. Do súkromno-podnikateľského sektora smerovalo 171,8 mld. Sk, čo predstavovalo 73,9 % z celkových korunových úverov čerpaných v roku 1996. Prevládali krátkodobé úvery s podielom 78,7 %, ktoré nemohli výrazne podporiť rozvojové programy jednotlivých odvetví. Vzhľadom na časový nesúlad medzi aktívami a pasívami v obchodných bankách dochádzalo k tomu, že krátkodobými zdrojmi sa krylo až 25 % úverov s dlhším časovým horizontom splatnosti. Vývoj novoposkytovaných úverov a ich časová štruktúra v obchodných bankách naznačili, že tieto sa snažili uvedený nesúlad postupne znižovať. Rozhodujúca funkcia úverov ako nástroja dlhodobého rozvoja sa teda oslabovala a úver sa stále viac stával nástrojom krycia prevádzkových potrieb.

4.4. Vývoj úrokových mier

Vývoj úrokových mier začiatkom roka 1996 nepriamo ovplyvnilo zníženie diskontnej sadzby z 9,75 % na 8,8 %, čím NBS signalizovala svoje budúce očakávania vývoja inflácie. Obchodné banky hodnotili túto zmenu diskontu ako významný indikátor budúceho vývoja trhových úrokových mier a následne, i keď's oneskorením, prispôsobovali úrokové miery. Prejavilo sa to na znížení vyhlásených úrokových mier, ktoré poklesli v rozsahu 1,5 až 4,0 body. Skutočné úrokové miery tak z úverov, ako i z vkladov sa zmenili v menšej miere, čo ovplyvňovalo stále pretrvávajúci vysoký dopyt po úveroch. Okrem sprostredkovanejho vplyvu zmeny diskontnej sadzby na vývoj skutočných úrokových mier ovplyňovala ich úroveň ekonomická situácia obchodných bank, makroekonomický vývoj, konkurencia domácich a zahraničných bank, aktivita vkladatelov, ako i menová politika NBS. Úrokovú politiku nadalej určovali dominantné obchodné banky, pričom ostatné banky sa tomu prispôsobovali. Napriek pomerne vysokej úrovni úrokových mier z úverov a nízkej miere inflácie poklesol celkový zisk bežného obdobia bankového sektora v decembri 1996 v porovnaní s decembrom 1995 o 13,2 %, pričom celkové náklady za rovnaké obdobie vzrástli o 6,4 %. Na pokles profitability bankového sektora pôsobila zvýšená tvorba opravných položiek, znižovanie úrokových výnosov, znižovanie podielu výnosových aktív na celkových aktívach a zvyšovanie objemu cudzích zdrojov. V dôsledku uvedeného vývoja poklesla v priebehu roka čistá úroková marža, ktorá dosiahla približne 40 % úrovne roku 1995.

Pri zohľadnení uvedených skutočností, najmä však vplyvom vývoja inflácie zostala úroveň úrokových mier z úverov, ale i z vkladov vysoká. Pre budúci vývoj

hladiny úrokových mier z úverov nadálej zostáva reálna možnosť ich znižovania minimálne v rozsahu znižovania úrovne úrokových mier z vkladov.

Priemerná úroková miera zo stavu úverov sa koncom roka 1996 oproti decembru 1995 znížila o 1,56 bodu na 13,22 %. Prelomovým mesiacom, keď poklesla úroková miera pod 14 %, bol máj. Najväčšie zníženie o 2,49 bodu na 15,28 % bolo zaznamenané zo strednodobých úverov, o 2,31 bodu na 13,86 % z krátkodobých úverov a o 0,77 bodu na 11,35 % z dlhodobých úverov. (Nízka úroveň priemernej úrokovnej mieri z dlhodobých úverov bola ovplyvnená pevnými úrokovými sadzbami z úverov poskytnutých v minulosti za úrokovú sadzbu do 6 %.)

Celkovú úrokovú politiku obchodných bank charakterizovala výstižnejšie úroveň úrokových mier z čerpaných úverov, ktoré neboli ovplyvnené úvermi z minulosti s pevne určenými úrokovými mierami. Priemerná úroková miera z celkových čerpaných úverov poklesla zo 14,04 % v decembri 1995 na 13,45 % v decembri 1996 (o 0,59 bodu). Najviac bola ovplyvnená poklesom krátkodobých úrokových sadzieb v priebehu o 0,16 bodu, na ktoré pripadala prevažná časť úverov (76 % - 84 % v priebehu roka), a výrazne podporovaná i poklesom úrokových sadzieb zo strednodobých a dlhodobých úverov (o 0,69 - 3,12 bodu). Strednodobé a dlhodobé priemerne úrokové mieri boli do značnej mieri ovplyvnené i náhodnou zmenou účelovej štruktúry úverov v dôsledku ich malého rozsahu. Váha krátkodobých čerpaných úverov predstavovala 78,7 %, strednodobých 4,2 % a dlhodobých 7,1 %.

Vývoj úrokových mier (%)

	1996											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Priemerná úroková miera zo stavu úverov ^{1/}	14,84	14,43	14,20	14,27	13,95	13,43	13,23	13,25	13,28	13,36	13,42	13,22
Priemerná úroková miera z vkladov	7,52	7,24	6,59	6,49	6,48	6,54	6,58	6,75	6,70	6,70	6,76	6,18
Nominálna úroková marža	7,32	7,19	7,61	7,78	7,47	6,89	6,65	6,50	6,58	6,66	6,66	7,04
Priemerná úroková miera z čerpaných úverov	13,42	13,88	13,54	12,80	12,95	12,58	13,23	13,06	13,56	13,57	14,27	13,45
Diskontná sadzba	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80	8,80
Ročná miera inflácie	6,40	6,20	6,10	6,00	6,10	6,20	5,50	5,60	5,20	5,30	5,4	5,4
Priemerná úroková miera z ročných vkladov	11,33	10,80	9,41	9,24	9,08	9,08	9,03	9,11	9,07	9,05	9,09	8,91
Reálna úroková miera	4,93	4,60	3,31	3,24	2,98	2,88	3,53	3,51	3,87	3,75	3,69	3,51
Priemerná úroková miera z úverov vrátane 0 % sadzby ^{2/}	12,90	12,58	12,32	12,35	11,96	11,71	11,58	11,63	11,53	11,55	11,63	11,16
Nominálna úroková marža	5,38	5,34	5,73	5,86	5,48	5,17	5,00	4,88	4,83	4,85	4,87	4,98

1/ Bez nezaplatených úrokov

2/ Vráthane nezaplatených úrokov

Úrokové mieri zo strednodobých a dlhodobých čerpaných úverov vykazovali v priebehu roka značné výkyvy, čo bolo ovplyvnené najmä štruktúrou klientov, výhodnými úvermi pre určité podnikateľské subjekty, dočerpávaním úverov na komplexnú bytovú výstavbu za úrokovú sadzbu 1 % a zavedením výhodných spotrebiteľských pôžičiek za úrokovú sadzbu 10 - 12 %.

Pre vývoj krátkodobých čerpaných úverov v roku 1996 bola príznačná neexistencia vzťahu medzi priemernými úrokovými sadzbami pre klientov a úrokovými sadzbami medzibankového peňažného trhu, najmä v priebehu 1. polroka, keď korelačný koeficient dosahoval záporné hodnoty. V 2. polroku sa priemerné hodnoty

úrokových mier na medzibankovom peňažnom trhu priblížili k priemernej hodnote úrokovej miery z krátkodobých čerpaných úverov.

So zmenou diskontnej sadzby a poklesom miery inflácie sa v druhej polovici roku 1995 významnejšie znižovali úrokové miery z úverov, pričom úrokové miery z vkladov zostali bez podstatnejšej zmeny. Výraznejšie zmeny v úrokových mierach z korunových vkladov nastali počínajúc marcom 1996. Priemerná úroková miera z korunových vkladov sa znižila od začiatku roka o 2,05 bodu na 6,18 %. Výrazný pokles úrokových mier bol zaznamenaný z terminovaných vkladov, ktoré sa v prie- mere znižili o 2,35 bodu. V rámci nich išlo o výrazné zniženie vkladov s časovou via- zanostou od jedného do dvoch rokov, ktoré na začiatku roka predstavovali 37,9 % z celkového objemu korunových vkladov a do konca roka tento podiel poklesol na 33,4 %. Celkové zniženie úrokových mier z korunových vkladov iniciovala banka s najväčším objemom vkladov. Zniženie zaznamenali najmä korunové vklady:

- dvojročné o 3,09 bodu na 9,44 %
- 18-mesačné o 2,59 bodu na 10,43 %
- ročné o 2,55 bodu na 8,91 %.

Reálna úroková miera z ročných vkladov mala v priebehu roka klesajúcu tenden- ciu s miernymi výkyvmi v jednotlivých mesiacoch a celkovo sa znižila zo 4,26 % v de- cembri 1995 na 3,51 % koncom roka 1996, najmä v dôsledku vyššieho zniženia no- minálnej úrokovej miery z ročných vkladov (o 2,55 bodu) ako ročnej miery inflácie (o 1,8 bodu).

4.5. Realizácia menovej politiky

Jeden z monitorov ako aj z operatívnych cieľov menovej politiky v rámci realizácie jej zámerov predstavuje menová báza, rezervné peniaze (súčet emitovaného obeživa a účtu rezerv obchodných bánk v NBS). Menová báza je najužší peňažný agregát, ktorý na jednej strane odráža vývoj peňažnej masy meranej aggregátom M2, na druhej strane prostredníctvom riadenia likvidity obchodných bánk cez výšku prebytočných rezerv pôsobí späť na objem peňažnej masy v ekonomike. Ovplyvňovanie preby- točných rezerv sa uskutočňuje čiastočne cez autonómne faktory, ale najmä operácia- mi NBS cez menovopolitické faktory.

Menová báza vzrástla za rok 1996 o 16,6 mld. Sk, z toho 10,7 mld. Sk bolo vytvo- rených autonómnymi faktormi a zvyšných 5,9 mld. Sk menovopolitickými faktormi.

Výrazné prorastové pôsobenie autonómnych faktorov na rezervy obchodných bánk sa zmiernilo, najmä z dôvodu menšieho prírastku čistých zahraničných aktív, ktoré medziročne vzrástli o 18 mld. Sk oproti 43 mld. Sk v roku 1995. Vývoj čistých zahraničných aktív NBS bol v roku 1996 ovplyvnený odčerpávaním prostriedkov plynúcich z kapitálového účtu späť do zahraničia a to platbami za dovozy, kým v roku 1995 výška kapitálového a finančného účtu výrazne prevýšila vývoj bežného účtu platobnej bilancie.

O 17,2 mld. Sk vyšší deficit štátneho rozpočtu v roku 1996 v porovnaní s pred- chádzajúcim rokom bol vykrytý štátnymi pokladničnými poukážkami. Deficit štátneho rozpočtu sice na prvý pohľad neovplynil likviditu obchodných bánk, lebo bol celý vykrytý emitovanými štátnymi pokladničnými poukážkami. Časť deficitu však bola prefinancovaná iba za cenu nárastu menovopolitických faktorov, čo inými slovami znamená, že NBS nakúpila štátne pokladničné poukážky do svojho portfólia. Týmto spôsobom boli do ekonomiky dodané dodatočné finančné zdroje podporujúce konco- ročný agregatný dopyt.

Prostriedky vlády dodávané do ekonomiky a prechádzajúce cez účty bansk sú sice z hľadiska ich likvidity odčerpávané prostredníctvom štátnych pokladničných pouká- žok, avšak v rámci ekonomiky predstavujú zdroj spotreby a vytvárajú určitý rámec na rozširovanie úverových aktivít, čo sa prejaví bud' v raste povinných minimálnych

rezerv alebo v poklese čistých zahraničných aktív, a to odlevom prostriedkov do zahraničia cez financovanie dovozov.

V porovnaní s vývojom menovopolitických faktorov v roku 1995 (pokles o 1,0 mld. Sk) môžeme v roku 1996 politiku NBS charakterizovať ako refinančnú, keď menovopolitické faktory vzrástli v priebehu roka o 5,9 mld. Sk a v decembri dosiahli priemerný objem 7,3 mld. Sk.

Najvýraznejšie priemerné objemy zaznamenali faktory menovej politiky v máji, v auguste a v posledných mesiacoch roka 1996. Augustový nárast refinancovania bol spojený so zvýšením objemu povinných minimálnych rezerv, keď bankovému sektoru nepostačovali ani predaje devíz, ani obchody s pokladničnými poukážkami NBS (PP NBS). Od augusta sa už neobnovili v rámci sterilizačných aktivít emisie PP NBS a splatné cenné papiere centrálnej banky predstavovali nepriame uvoľňovanie likvidity.

Novembrové a decembrové refinancovanie v rámci menovopolitických faktorov, ktoré dosiahlo priemerný objem takmer 6 mld. Sk, bolo spôsobené dodávaním likvidity bankovému sektoru za účelom vykrytie deficitu štátneho rozpočtu nákupom štátnych pokladničných poukážok bankovými subjektami.

V decembri bol vývoj menovopolitických faktorov značne rozkolísaný. Najvyššiu hodnotu 15 mld. Sk dosiahli, z už spomenutých dôvodov, v posledných dňoch mesiaca.

Z hľadiska výšky a vývoja menovopolitických faktorov možno charakterizovať menovú politiku v roku 1996 ako expanzívnu.

Cez bilanciu NBS vytvorené zdroje boli absorbované nárastom emisie obeživa v priemere o 12 mld. Sk. Zvyšné zdroje boli odčerpané nárastom prostriedkov držaných na účtoch báň v NBS. Okrem uvedených zdrojov použili banky aj prostriedky z pokladničných poukážok NBS v objeme 12,5 mld. Sk, o ktorý pokleslo ich portfólio a to vplyvom neobnovovania záujmu o nové emisie, ako aj obchodovaním (refinancovaním sa) s existujúcimi cennými papiermi. To znamená, že v poslednom štvrtroku sa v priemere nevyužívalo dispozičné portfólio NBS určené na sterilizáciu likvidity.

V dôsledku nadbytku likvidity začala NBS už v 1. štvrtroku 1995 emitovať vlastné pokladničné poukážky a tým vytvárať pre bankový sektor príležitosť na investovanie voľných zdrojov.

V rámci bilancie obchodných báň boli v auguste 1996 postupne nahradené investičné možnosti v podobe cenných papierov NBS nízko úročenými PMR z dôvodu neúčinnosti, resp. malej účinnosti sterilizácie likvidity obchodných báň po pokladničnými poukážkami NBS, ktoré mali nahradíť v rámci bilancie obchodných báň časť úverových aktivít. Výrazná úverová aktivita obchodných báň podnietila NBS presmerovať voľné rezervy báň do povinných minimálnych rezerv.

Bankový sektor sa v septembri prispôsobil politike NBS a jeho situácia sa stabilizovala. V novembri poklesli voľné rezervy obchodných báň o 3 mld. Sk a po prvý raz v roku dosiahli negatívne hodnoty, čo znamenalo, že obchodné báň sa nachádzali v refinančnej závislosti od NBS, pretože objem menovopolitických faktorov bol vyšší ako vlastné zdroje báň v podobe prebytočných rezerv a portfólia pokladničných poukážok NBS.

Volné rezervy sú definované ako prebytočné rezervy obchodných báň a ich portfólio pokladničných poukážok NBS očistené o menovopolitické faktory, ktoré predstavujú dočasné refinancovanie báň. Volné rezervy sú krátkodobo viazané a predstavujú, v prípade rozhodnutia a záujmu báň, substitút úverov a tým potenciálny zdroj tlaku na rast peňažnej zásoby.

4.6. Nástroje menovej politiky

1. Úroková politika

- a) od 1. januára 1996
 - diskontná sadzba = 9,75 %
 - lombardná sadzba = 13,0 %
- b) od 13. januára 1996
 - diskontná sadzba = 8,8 %
- c) od 17. júla 1996
 - lombardná sadzba = 15,0 %.

2. Povinné minimálne rezervy

- a) S účinnosťou od 1. januára 1996 pomer z primárnych vkladov pre výpočet poviných minimálnych rezerv bol stanovený na 3 % z terminovaných depozit, 9 % z neterminovaných depozit a 1 % z depozit stavebných sporiteľní.
- b) S účinnosťou od marca 1996 sa zmenila períoda systému vyhodnocovania poviných minimálnych rezerv z mesačnej na dvojtýždňovú.
- c) S účinnosťou od 1. augusta 1996 sa zjednotil výpočet tvorby povinných minimálnych rezerv na jednotnú sadzbu vo výške 9 % bez rozdielu v terminovanosti primárnych vkladov v obchodných bankách, s výnimkou stavebných sporiteľní, pre ktoré sa stanovila 3 % sadzba tvorby PMR. Zároveň sa PMR úročia vo výške 1,5 %, maximálne do výšky stanovených PMR.

3. Systém refinancovania

Refinancovanie komerčných bank sa uskutočňovalo nasledujúcimi spôsobmi:

- a) redistribučný úver
 - klasický za úrokovú sadzbu = 9,5 %,
 - zvýhodnený za úrokovú sadzbu = 7,5 %,
- b) lombardný úver (úver spojený so zástavou cenných papierov) za lombardnú úrokovú sadzbu,
- c) zmenkové obchody - sadzba eskontu a reeskontu je zhodná s diskontnou sadzbou. V tomto druhu refinancovania je zahrnutý eskont zmeniek na podporu exportu a reeskont polnohospodárskych zmeniek,
- d) operácie na volnom trhu (refinančné).

4. Systém dvojstranných dohôd

- nástroj na usmernenie úverových aktivít obchodných bank.

5. Štátne pokladničné poukážky

- operatívny nástroj financovania deficitu štátneho rozpočtu,
- nástroj riadenia likvidity obchodných bank prostredníctvom
 - a) sekundárnych nákupov a predajov
 - b) REPO obchodov (dohoda o spätnom odkúpení).

6. Pokladničné poukážky NBS

- operatívny nástroj centrálnej banky na riadenie likvidity komerčných bank pri spôsobe obchodovania obdobnom ako pre štátne pokladničné poukážky.

7. Kurzová a devízová politika

a) menový kôš Sk (platný od 14.7.1994)

mena	USD	DEM
váha	40%	60%
kurz Sk	31,209	20,227

absolútnej definícii menového koša

$$1 \text{ IDX} = 0,012817 \text{ USD} + 0,029663 \text{ DEM}$$

b) vyhodnotenie menového koša Sk

Obrat devízových inkás a platieb za platobné tituly skupiny 1 až 6 v konvertibilných menách (bez ostatných konvertibilných mien, t.j. českej koruny, maďarského forintu a ľ.). Za obdobie január až december 1996 dosiahol objem 637,6 mld. Sk. Priemerný mesačný obrat (53,1 mld. Sk) vzrástol oproti roku 1995 o 29,8 %. Pasívne saldo devízových inkás a platieb dosiahlo za dvanásť mesiacov roka 1996 výšku 34,0 mld. Sk. Na obrate sa rozhodujúcou mierou podielali DEM (41,7 %) a USD (34,3 %). Podiel ostatných európskych mien, korelujúcich s vývojom kurzu DEM, predstavoval 22,1 %, čo spolu s DEM tvorilo 63,8 % celkového obratu. Podiel neeurópskych mien a GBP bol 1,9 %, čo spolu s USD znamenalo 36,2 % celkového obratu.

Obrat devízových inkás a platieb vrátane ostatných konvertibilných mien, predovšetkým českej koruny (CZK) za rok 1996 dosiahol objem 724,1 mld. Sk. Vysoký podiel CZK na uvedenom obrate (85,9 mld. Sk, resp. 11,9 %) a jeho zahrnutie do celkového obratu (prepočet podľa menového koša CZK 65 % DEM a 35 % USD) zmenilo štruktúru celkového obratu v prospech DEM na 64,0 % a zároveň znížilo podiel USD na 36,0 %.

c) reálny efektívny výmenný kurz Sk

Reálny efektívny výmenný kurz slovenskej koruny vypočítaný na báze indexu spotrebiteľských cien a za 8 obchodných partnerov s výrazným podielom na obrate zahraničného obchodu SR (USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko a Švajčiarsko) sa v priebehu roka 1996 zhodnotil o 2,9 %, resp. za 9 obchodných partnerov po zahrnutí Českej republiky znehodnotil o 2,8 %.

Reálny efektívny výmenný kurz slovenskej koruny vypočítaný na báze indexu cien výrobcov a za 8 obchodných partnerov sa v priebehu roka 1996 zhodnotil o 3,9 %, resp. za 9 obchodných partnerov znehodnotil o 0,4 %.

d) riadenie devízovej pozície obchodných bank

Prístup na devízový fixing NBS v prípade pomery devízové aktíva/devízové pasíva (DA/DP) s koeficientom iným ako 1,05, tzn., že obchodná banka môže kedykoľvek dorovnať svoju devízovú pozíciu na koeficient 1,05 predajom alebo nákupom devízových prostriedkov na medzibankovom devízovom trhu alebo na fixingu NBS.

V rámci úpravy menovopolitických nástrojov zaviedla NBS v júli devízovú pozíciu bank na menové účely. Jej koeficient sa počíta ako podiel devízových aktív nerezidentov k súčtu devízových pasív spolu, znížených o kapitál v cudzej mene, a pasív v slovenských korunách nerezidentov - bank. Záväzný koeficient bol stanovený na 0,65 a banky ho museli dosiahnuť ku 31.12.1996.

- výpočet devízovej pozície (DPMÚ)

$$DPMÚ = DP + PvSkN - K$$

DAN - devízové aktíva nerezidenti

DP - devízové pasíva spolu

PvSkN - pasíva v slovenských korunách nerezidenti

K - kapitál a iné vlastné zdroje v zahraničnej mene a nesplatený kapitál v zahraničnej mene

- záväzné koeficienty DPMÚ:
 - od 31.12.1996- najmenej 0,65,
 - od 31.3.1997 - najmenej 0,70,
 - od 30.6.1997 - najmenej 0,80.
- sankcie za neplnenie záväzného koeficientu DPMÚ
9 % z objemu neplnenia záväzného koeficientu DPMÚ.

e) fluktuácia kurzu

Kurzy devíz na devízovom fixingu ovplyvňuje NBS pomocou kurzu IDX/Sk, ktorý reprezentuje vplyv dopytu a ponuky zo strany obchodných bank. Kurz IDX/Sk sa pohybuje v rámci fluktuačného pásma $\pm 5\%$ (od 17.7.1996) a podlieha rozhodnutiu Aukčného výboru NBS. Zároveň Banková rada NBS v rámci konkretizácie menových nástrojov zrušila maximálnu možnú dennú odchýlku v rámci fluktuačného pásma. Východisková úroveň košovej jednotky IDX pre rok 1996 bola hodnota 0,9912 a k ultimu decembra dosiahla 1,0175, čo bola zároveň jej maximálna úroveň za rok 1996. Minimálnu úroveň (hodnotu 0,9896) dosiahla IDX v aprili 1996.

f) devízová politika voči obyvateľstvu

Občania Slovenskej republiky mohli v roku 1996 nakupovať v peňažných ústavoch devízové prostriedky vo voľne vymeniteľných menách v ekvivalente 60 000 Sk.

4.7. Menový kalendár

Január

- S účinnosťou od 13. januára rozhodla Banková rada NBS o znížení diskontnej sadzby na 8,8 %.
- NR SR schválila novelu zákona o bankách s účinnosťou od 1.3.1996.

Marec

- Zmena systému vyhodnocovania povinných minimálnych rezerv na dvojtýždňové períody.
- NBS vydala Opatrenie, ktorým sa ustanovujú podmienky na obchodovanie s peňažnými prostriedkami v cudzej mene vykonávané bankami na vnútornom devízovom trhu.
- NR SR schválila zákon o ochrane vkladov fyzických osôb s účinnosťou od 1.7.1996.

Apríl

- Americká ratingová spoločnosť Standard and Poor's zvýšila ratingové ohodnotenie dlhodobých záväzkov SR, reprezentovanej NBS, denominovaných v zahraničnej mene z úrovne BB+ na BBB- so stabilným výhľadom.
- Špecializovaná ratingová agentúra Thomson Bankwatch udelila SR nový risk rating na úrovni BB+.
- 22. apríla bola podpísaná úverová linka Two Step Loan od EXIM Bank of Japan vo výške 10 mld. JPY, určená na podporu malého a stredného podnikania.

Máj

- Banková rada NBS schválila Konkretizáciu Menového programu NBS na rok 1996.

Jún

- Delegácie predstaviteľov SR sa zúčastnili rokovania s OECD v Paríži, ktoré súviseli s plánovaným prijatím SR za člena OECD.

Júl

- Banková rada NBS rozhodla o konkretizácii nástrojov menovej politiky.
- Na pozvanie guvernéra NBS a ministra financií SR navštívila Slovensko misia MMF, ktorá sa zaujímala najmä o štrukturálnu reformu hospodárstva, priebeh a stav privatizácie a reformu finančného systému SR.

August

- Európska ratingová agentúra IBCA udelila SR, reprezentovanej NBS, rating investičného stupňa BBB-.
- V najväčšom svetovom clearingovom a platobnom systéme Euroclear sa slovenská koruna stala akceptovanou ako zúčtovacia mena, čo súviselo s prvou emisiou eurokorunových bondov, resp. eurobondov denominovaných v Sk.

Október

- Banková rada NBS schválila paragrafové znenie Opatrenia NBS o devízovej pozícii bánk na menové účely s účinnosťou od 1.1.1997.
- NBS podpísala dohodu o spolupráci s Nomura International Plc, ktorou sa Nomura stáva finančným poradcom NBS.
- V dňoch 10. až 23. októbra navštívila NBS misia MMF v rámci pravidelných konzultácií podľa článku 4 Dohody o MMF.

December

- Banková rada NBS schválila Menový program NBS na rok 1997. Zároveň schválila s účinnosťou od 1. januára 1997 povinné minimálne rezervy pre hypoteckárne záložné listy a komunálne obligácie vydávané hypoteckárnymi bankami vo výške 3 %.
- 1. decembra boli realizované ďalšie liberalizačné kroky v rámci kapitálového účtu platobnej bilancie.

5. FINANČNÉ TRHY

5.1. Peňažný trh

V priebehu roka 1996 Ministerstvo financií SR (MF SR) vypísalo 41 aukcií štátnych pokladničných poukážok (ŠPP), z ktorých sa pre potreby krytie rozpočtového deficitu bežného roka realizovalo 36 emisií. V čase, keď ŠPP umiestnené aukčným spôsobom nestačili pokryť schodok bežného hospodárenia, pristúpilo MF SR k tzv. rýchlym emisiám do portfólia NBS. Uskutočnilo ich pätnásť. Od začiatku roka MF SR emitovalo ŠPP v celkovej sume 119,9 mld. Sk, čo predstavovalo priemer 2,3 mld. Sk na jednu realizovanú emisiu. Ročný emitovaný objem sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zvýšil o 69,1 mld. Sk, priemerná hodnota stúpla o 0,2 mld. Sk. Obchodovateľný objem štátnych cenných papierov kryjúcich schodok bežného rozpočtového hospodárenia rástol v priebehu obdobia v závislosti od emisnej aktivity MF SR z 5,7 mld. Sk až na 27,0 mld. Sk ku koncu roka.

Zatiaľ čo v prvých troch štvrtrokoch ŠPP predané v riadnych emisiách postačovali pre potreby hospodárenia štátneho rozpočtu a rýchle emisie na preklenutie časového nesúladu príjmov a výdavkov ŠR sa emitovali dvakrát v celkovej sume 2,5 mld. Sk, v poslednom štvrt'roku v dôsledku zvyšovania výdavkov ŠR a nedostatočnej likvidity v bankovom sektore sa uskutočnilo trinásť rýchlych emisií. Okrem týchto preklenovacích emisií sa NBS podieľala na nákupu ŠPP v deviatich riadnych emisiách s celkovou hodnotou 8,8 mld. Sk, čím dosiahla podiel 37 % na nákupu ŠPP na primárnom trhu. Podiel nebankových investorov na nákupu ŠPP neboli významný (1,7 %).

Základné údaje o emisiách ŠPP v roku 1996

	Počet emisií spolu	z toho špec. emisie do portf. NBS	Predané v ks	Z toho		Priemerný úrok v %	Dopyt v ks
				NBS	nebank.subj.		
1.Q	10	2	16 852	2 500	886	6,756	50 585
2.Q	7		6 364	1 260	270	7,066	21 216
3.Q	10		16 603	3 400	149	8,296	20 161
4.Q	29	13	83 081	38 282	858	10,573	59 659
1996	56	15	122 900	45 442	2 163	9,560	151 621

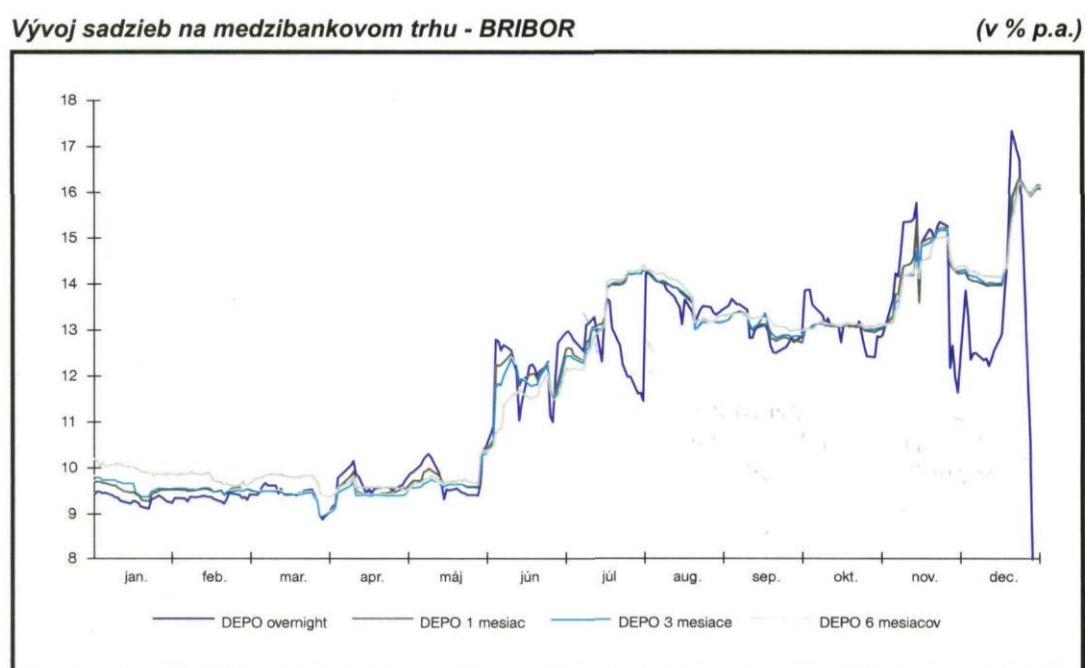
Časová štruktúra uskutočnených emisií ŠPP bola orientovaná na 3 až 28-dňové splatnosti. Nedostatkom bola nízka variabilita dĺžok splatnosti v jednotlivých obdobiah. Kým v prvých troch štvrtrokoch prevládali krátke splatnosti, približne 1 mesiac, posledné dva mesiace roka sa vyznačovali riadnymi aukciami štátnych cenných papierov prevažne s 9-mesačnou dobou splatnosti.

Primárny predaj v riadnych aukciách ŠPP sa uskutočňoval tzv. americkou formou pridelenia s vopred neoznamovaným emisným objemom a nestanovenou maximálnou úrokovou sadzbou, avšak v poslednej emisii roka stanovil emitent maximálny úrok v snahe zabrániť ďalšiemu nárastu priemerného výnosu. Priemerné úrokové sadzby mali stúpajúci trend, počnúc 6,25 % p.a. v januárovej 3-týždňovej emisii až po 13,59 % p.a. v 9-mesačnej decembrovej emisii, pričom priemerná sadzba vážená emisným objemom vzrástla zo 6,76 % v prvom štvrt'roku na 10,57 % vo štvrtom štvrt'roku. Na rýchлом náraste úrokov na primárnom trhu najmä v novembri a decembi, keď priemerná sadzba vzrástla z 9,669 % na 13,591 % p.a., sa podieľala okrem vývoja úrokových sadzieb na medzibankovom trhu najmä potreba MF SR prefinancovať deficit, čo sa odrazilo vo zvýšenej emisnej aktivite a v snahe akceptovať väčšinu aukčných ponúk.

Ukončením využívania úverových limitov stanovovaných jednotlivým komerčným bankám a s prechodom na intenzívnejšie uplatňovanie trhového inštrumentária NBS

sa zvýšila aj úloha domáceho peňažného trhu ako sprostredkovateľa realizácie menovej politiky.

Situáciu na peňažnom trhu začiatkom roka charakterizoval výrazný prebytok likvidných prostriedkov. NBS na vzniknutú situáciu reagovala intenzívnym odčerpávaním likvidity aktívnym uskutočňovaním operácií na volhom trhu. Kombináciou pravidelných emisií pokladničných poukážok NBS (PP NBS) s krátkymi REPO obchodmi s PP NBS z vlastného portfólia NBS dosiahla rovnomerný vývoj likvidity v bankovom sektore, s čím korešpondovala aj stabilná úroveň úrokových sadzieb. Tieto sa udržiavali v rozpätí 9,5 % - 10 %. Intervenčnými operáciami sa podarilo eliminovať nežiaduce výkyvy v plnení povinných minimálnych rezerv bankového sektora. REPO sadzby NBS počas tejto etapy operatívne menila v súlade s intervenčným zámerom a stali sa určujúcim cenovým faktorom na peňažnom trhu. Zvýšenie vypovedacej schopnosti medzibankového depozitného trhu, charakterizovanej sadzbami nákupu, resp. predaja depozit štandardizovaných dĺžok splatnosti, je viditeľné aj z rozšírenia sadzieb BRIBOR (BRatislava InterBank Offer Rate) o kótovanie šestmesačných depozit od 1. marca 1996, ako aj viazanie časti úverových aktivít bánk na oficiálny BRIBOR.

Krátkodobé sterilizovanie likvidity sa uskutočňovalo REPO obchodmi (obchody užatvárané so záväzkom k reverznému úkonu na vopred dohodnutú dobu) s dĺžkou maximálne do 7 dní. Tieto obchody tvorili v prvom štvrtroku asi dve tretiny z celkových volhotrbových aktivít NBS. Sterilizácia krátkodobej likvidity prebiehala takmer výlučne na báze individuálnych obchodov, vo februári a v marci NBS uskutočnila 3 hromadné REPO obchody realizované aukčným spôsobom, s využitím PP NBS z vlastného dispozičného portfólia. Špeciálne emisie PP NBS určené do vlastného portfólia emitovala NBS postupne počas celého roka, všetky s doboru splatnosti 3 mesiace, okrem poslednej s 1-mesačnou splatnosťou. Tieto emisie v dispozičnom portfóliu poskytovali NBS permanentnú možnosť ich použitia na stáhovanie likvidity z bankového sektora prostredníctvom trhu krátkodobých cenných papierov. Suma intervenčných operácií NBS formou REPO obchodov sa pohybovala od 3 mld. Sk do 22 mld. Sk, v priemere asi 8 mld. Sk.

Aj napriek pozitívnym výsledkom vo forme stabilizácie peňažného trhu sa sterilizácia prebytočnej likvidity neprejavila v obmedzení úverových aktivít komerčných bánk. NBS sa rozhodla preferovať stáhovanie likvidity na dlhšie obdobie a od

marca s pravidelnou týždňovou periodicitou vypisovala aukcie nielen 3-mesačných PP NBS, ale od polovice apríla aj 6-mesačných PP NBS. Od polovice marca do začiatku mája sa v siedmich po sebe idúcich aukciách umiestnilo 17 283 ks poukážok, čím sa znížila likvidita v bankovom sektore a banky sa v máji dostali do refinančnej závislosti. Trh reagoval zvýšením sadzieb BRIBOR. Odrazilo sa to na primárnom trhu ŠPP zvýšením úrokových sadzieb v aukciách a tiež na primárnom trhu PP NBS, kde počnúc týmto obdobím klesol záujem o nákup PP NBS zo strany komerčných bank.

Vývojúrokových sadzieb na medzibankovom trhu - BRIBOR

	overnight	7 dní	14 dní	1 mesiac	2 mesiace	3 mesiace	6 mesiacov
január	9,33	9,39	9,43	9,53	9,59	9,64	9,99
február	9,37	9,39	9,43	9,53	9,55	9,56	9,78
marec	9,43	9,41	9,41	9,42	9,42	9,43	9,77
1 Q	9,38	9,40	9,43	9,49	9,52	9,54	9,85
apríl	9,65	9,59	9,56	9,51	9,46	9,45	9,59
máj	9,80	9,79	9,79	9,78	9,74	9,72	9,78
jún	12,06	11,99	11,98	11,96	11,88	11,83	11,46
2.Q	10,50	10,46	10,44	10,42	10,36	10,33	10,28
júl	12,65	13,07	13,27	13,43	13,40	13,40	13,33
august	13,68	13,60	13,63	13,66	13,68	13,69	13,78
september	13,04	12,97	13,00	13,05	13,09	13,11	13,22
3.Q	13,12	13,21	13,30	13,38	13,39	13,40	13,44
október	13,12	12,99	13,02	13,08	13,11	13,11	13,13
november	14,37	14,55	14,55	14,46	14,39	14,38	14,30
december	12,34	14,59	14,72	14,91	14,93	14,93	14,97
4.Q	13,28	14,04	14,09	14,15	14,14	14,14	14,13
1996	11.57	11,79	11,82	11,87	11,86	11,86	11,93

V máji NBS rozšírila rozpätie REPO sadzby na 1,5 % s cieľom obmedziť refinancovanie báns vzhľadom na nežiadúci vývoj menových agregátov. Nárast medzibankových sadzieb koncom mája, ktoré sa dovtedy vyznačovali stabilitou a vyrovnanosťou, pokračoval i v nasledujúcich dvoch mesiacoch. Začiatkom júna stúpli sadzby na medzibankovom trhu o 2 až 3 % v závislosti od dĺžok splatnosti. Pomerne vysokú volatilitu nadobúdali sadzby depozit s krátkou dobou splatnosti, ktoré okamžite reagovali nielen na absolútny stav likvidity v bankovom sektore, ale aj na stav neplnenia či prepínania stanovených PMR, najmä v posledných dňoch dvojtýždňových periód ich hodnotenia. V júni a júli sa postupne vracali bankám peňažné prostriedky v súvislosti so splácaním 3-mesačných PP NBS v celkovej sume 14,3 mld. Sk. Z ôsmich vypísaných aukcií boli úspešné len dve, v ktorých boli emitované PP NBS v nominálnej hodnote 5,3 mld. Sk. Znížený záujem o investovanie do PP NBS bol vyvolaný snahou báns zotrvať v pozícii dostatočnej likvidity, ich atraktívitu znižovalo aj nenaplnenie trhových očakávaní spôsobené neakceptovaním úrokových sadzieb na primárnom trhu zo strany NBS. Nerevolvovaním celého uvolneného objemu likvidity zo splatených pokladničných poukážok v periodicky uskutočňovaných aukciách prestal byť bankový sektor závislý na refinancovaní a júlové saldo voľnotrhorých obchodov s NBS bolo opäť sterilizačné.

Základné údaje o emisiach PP NBS v roku 1996

	Počet emisií spolu	Z toho špec. emisie do portf. NBS	Predané v ks	Z toho		Priemerný úrok v %	Dopyt v ks
				NBS	banky		
1.Q	7	2	50 323	40 000	10 323	7,631	28 501
2.Q	14	1	22 910	5 000	17 910	8,043	26 390
3.Q	14	1	12 100	10 000	2 100	9,246	8 500
4.Q	5	1	7 900	5 000	2 900	10,583	4 030
1996	40	5	93 233	60 000	33 233	8,213	67 421

Z dôvodu permanentného rastu úverov sa NBS rozhodla od 1. augusta pristúpiť k stiahnutiu nadbytočnej likvidity formou úpravy povinných minimálnych rezerv. Touto úpravou vzrástol objem PMR o 13,0 mld. Sk a banky sa dostali opäť do refinančnej

závislosti. BRIBOR stúpol takmer o 1 percentuálny bod hneď po oznámení opatrenia v polovici júla. V tomto období sa realizovali najmä obchody s dlhšou splatnosťou, vznikol prebytok kratších peňazí, čo sa prejavilo poklesom sadzieb do 1 mesiaca a nárastom rozpätia úrokovnej krivky až na 3 percentuálne body. Začiatkom augusta, keď nadobudlo platnosť rozhodnutie NBS o zvýšení PMR, sa úroková krivka vyrovnala, avšak oproti predchádzajúcemu mesiacu na úrovni takmer o 2 percentuálne body vyššej. Po miernej korekcii sadzieb ku koncu augusta sa trh stabilizoval a úroky sa udržiavali s menšími výkyvmi priemerne okolo 13,2 % až do prvej novembrovej dekády.

K 1. augustu 1996 podpísalo sedem obchodných bank dvojstranné dohody s NBS o štatúte referenčnej banky. Vyše jeden a pol roka dlhá etapa budovania medzibankového trhu SR nadobudla novú kvalitu a systém referenčných bank viazaný len neformálnymi dohodami sa zmenil na oficiálny. Štatút referenčnej banky získali banky, ktoré kótovali všetky štandardizované dĺžky splatnosti depozit uvádzané v BRIBOR, mali relevantný podiel na trhu medzibankových depozit, spĺňali dohodnuté maximálne rozpätia úrokov medzi nákupom a predajom pri obchodovaní a mali dostatočné vzájomné úverové linky.

K stabilizácii trhu v septembri prispelo splatenie PP NBS v celkovej sume 6,7 mld. Sk, čo bankovému sektoru čiastočne nahradilo stiahnutú likviditu zo zvýšenia PMR a podporilo pokračovanie poklesu medzibankových úrokových sadzieb. V protiklade s vývojom BRIBOR úroky na primárnom trhu ŠPP stúpali a priemerná sadzba akceptovaných ponúk v aukciách ŠPP každou aukciou narastala. S cieľom odstrániť disproporciu medzi úrovňami sadzieb peňažného trhu zvýšila NBS koncom mesiaca refinančnú REPO sadzbu na 8,7 % a sterilizačnú REPO sadzbu znížila na 7,2 %, pričom táto hodnota zostala nezmenená až do konca roka. NBS pokračovala s vyrovnaním likvidity v bankovom sektore individuálnymi REPO obchodmi a nadálej vypisovala aukcie vlastných poukážok, avšak o ich nákup nebol zo strany bank záujem, nakoľko ponúkaný výnos pravdepodobne nebol dostatočne motivujúci.

Po dvoch mesiacoch pomernej stability a vyrovnanosti sa medzibankový trh začiatkom novembra dostal do refinančnej závislosti, stal sa nestabilným, čo spôsobilo opäťovný nárast sadzieb počas niekolkých dní až na 15,4 % pre jednodňové peniaze. Ostatné dĺžky splatnosti sa obchodovali v pásme 14,3 % - 14,8 % a ku koncu mesiaca sa krivka mierne zdvihla ešte o 0,2 - 0,4 percentuálneho bodu. MF SR pokračovalo v emitovaní 9-mesačných ŠPP a NBS v snahe nekonkurovať MF SR na primárnom trhu, prestala vypisovať aukcie PP NBS a nadálej intervenovala individuálnymi REPO obchodmi. V súvislosti s rastom priemerného akceptovaného úroku v aukciách ŠPP centrálna banka koncom roka pristúpila k zvýšeniu refinančnej REPO sadzby na 9,7 %.

December sa na medzibankovom trhu vyznačoval značnou nervozitou. Popri poklese sadzieb BRIBOR na začiatku mesiaca a ich neskoršom náraste nadálej stúpali výnosy na primárnych aukciách ŠPP. V snahe prefinancovať deficit bežného hospodárenia akceptovalo MF SR takmer všetky ponuky komerčných bank, pričom so zvyšujúcimi sa výnosmi zvyšoval sa i záujem bank o aukcie. V druhej polovici mesiaca z dôvodu nedostatku likvidity v bankovom sektore vzrástli úrokové sadzby v priebehu piatich dní, najmä krátkych depozit, až na 17,1 % - 17,8 % p.a. Sadzby pre splatnosti jeden až šest mesiacov stúpli na 15,5 % - 15,95 %, čo predstavovalo nárast o 1,5 až 5,2 percentuálnych bodov. Dopyt po peňažných prostriedkoch ešte stúpol pred voľnými sviatočnými dňami v snahe bank splniť povinné minimálne rezervy.

5.2. Kapitálový trh

5.2.1. Primárny trh

Štátne dlhopisy

V roku 1996 sa uskutočnili štyri aukcie štátnych dlhopisov, pričom emitované boli tri emisie. V marci bola v zmysle §14 zákona č. 304/1995 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 1996 vydaná emisia č. 020. Účelom jej vydania bolo krytie výdavkov spojených s výstavbou diaľnic v Slovenskej republike. Ďalšie emisie boli vydané v zmysle Uznesenia Národnej rady SR č. 396 z 3. júla 1996 a ich účelom bolo krytie schodku štátneho rozpočtu za rok 1995.

Účastníkmi emisie č. 020 mohli byť iba tuzemské bankové subjekty. Zúčastnilo sa jej 15 bank, pričom emitent, Ministerstvo financií SR, akceptoval 7 ponúk. Výhodou tejto emisie bola jej limitovaná suma. Pri predpokladanom vysokom dopyte, ktorý prevyšoval ponuku, bolo možné očakávať v porovnaní s výškou výnosu stanovenou v emisných podmienkach (7,8 % p.a.) nižší dosiahnutý výnos do splatnosti. Poklesom výnosu sa dosiahlo zniženie nákladov pre emitenta a zároveň bol potvrdený trend znižovania výnosov pevne úročených cenných papierov. Tento vývoj bol ovplyvnený dobrými makroekonomickými výsledkami dosiahnutými v roku 1995, znižením diskontnej sadzby v januári a predovšetkým vysokou likviditou bankových subjektov, keď celkový dopyt takmer trojnásobne prevyšoval sumu emisie.

Augustovej emisie č. 021 sa mohli zúčastniť okrem bank aj obchodníci s cennými papiermi, ktorí však túto ponuku nevyužili. Výnos bol zvýšený na 9,0 % p.a. v dôsledku zhoršenia situácie pri umiestňovaní dlhopisov na primárnom trhu v porovnaní s prvým polrokom, čo bolo spôsobené nárastom počtu emisií neštátnych dlhopisov spolu s pokračujúcou nízkou likviditou obchodných bank a nárastom úrokových sadzieb na peňažnom trhu. Emisný kurz bol ohraničený minimálnou výškou 100 % z menovitej hodnoty, čím podstatnou mierou ovplyvnil výšku výnosu do splatnosti dosiahnutú v aukcii a zároveň umožnil emitentovi akceptovať všetkých desať ponúk na nákup v aukcii.

V septembri sa uskutočnila aukcia štátnych dlhopisov č. 022, pri ktorej bol v porovnaní s predchádzajúcou emisiou výnos znižený o 0,5 percentuálneho bodu na 8,5 % p.a. Toto zniženie spolu s ohraničením emisného kurzu malo najväčší podiel na celkovom neúspechu aukcie. Vzhľadom na výsledky v tejto aukcii sa emitent rozhodol v súlade s či. 4 bodom 7 Rámcovej zmluvy o predaji dlhopisov formou aukcie odmietnuť predložené ponuky.

Vzhľadom na výsledky septembrovej aukcie bol pri októbrovej emisii č. 023 výnos stanovený na 9,0 % p.a. a emisný kurz bol nelimitovaný. Tieto faktory výraznou mierou prispeli k úspešnému upísaniu celej potrebej sumy emisie, ktorá sa tak stala poslednou emisiou štátnych dlhopisov v roku 1996. Aukcie sa zúčastnilo 11 bankových subjektov a akceptovaných bolo osem ponúk.

Všetky emisie štátnych dlhopisov v roku 1996 boli uskutočnené formou aukcie americkým spôsobom. Ich spoločným znakom bola krátka doba splatnosti (12, resp. 18 mesiacov), ktorá nezodpovedala celkovému vývoju na primárnom trhu a najmä pri marcovej emisii č. 020 zostala nevyužitá možnosť získať dlhodobé zdroje za výhodných podmienok. Potvrdil to aj vývoj na primárnom trhu najmä v období od začiatku druhého polroka 1996, ktorý bol negatívne ovplyvnený rastom úrokových sadzieb na peňažnom trhu.

Pozitívom týchto emisií bolo pokrytie schodku štátneho rozpočtu za rok 1995 v plnom rozsahu spolu so skutočnosťou, že úrokové náklady emitenta merané ako

vážený aritmetický priemer z objemu emitovaných dlhopisov dosiahli 8,64 %, čo bol pokles oproti roku 1995 o 1,57 percentuálneho bodu.

K 31. decembru 1996 boli emitované štátne dlhopisy v celkovej hodnote 66 395 mil. Sk. Suma existujúcich emisií štátnych dlhopisov poklesla v porovnaní s ultimom predchádzajúceho roka o 0,80 % na hodnotu 53 665 mil. Sk. Tento pokles bol spôsobený splatením šiestich emisií v objeme 11 730 mil. Sk a vydaním iba troch nových emisií v objeme 11 299 mil. Sk.

Neštátne verejne obchodovateľné dlhopisy

V roku 1996 sa vydalo celkovo 56 emisií neštátnych verejne obchodovateľných emisií dlhopisov v sume 22 085 mil. Sk, čo v porovnaní s rokom 1995 predstavovalo nárast o 101,87 %. Z hľadiska jednotlivých mesiacov sa najviac dlhopisov emitovalo v decembri (14 emisií v celkovom objeme 7 435 mil. Sk).

Medzi najvýznamnejšie a najväčšie emisie patrili najmä bankové dlhopisy spolu s emisiami spoločností Benzinol, Železnice Slovenskej republiky, Železiarne Podbrezová, Slovenské elektrárne a pod. Takmer všetky významnejšie emisie mali stanovený pevný výnos, pre menšie emisie bol charakteristický skôr pohyblivý výnos viazaný na diskontnú sadzu NBS. Doba splatnosti sa pohybovala v priemere okolo 5 rokov, ale veľký počet emisií obsahoval call opcii umožňujúcu predčasné splatenie istiny.

Nepriaznivá situácia na primárnom trhu s dlhopismi síce spôsobila problémy pri upisovaní nových emisií dlhopisov, keď si jednotliví manažéri emisií boli nútení ponechať časť emisie vo vlastnom portfóliu, ale nárast celkového počtu a objemu emisií neštátnych verejne obchodovateľných dlhopisov v roku 1996 potvrzuje trend z predchádzajúcich období a dlhopisy sa stávajú významnou súčasťou slovenského kapitálového trhu.

5.2.2. Sekundárny trh

V roku 1996 bol na Burze cenných papierov Bratislava (BCPB) zaznamenaný nárast celkového objemu obchodov, ako aj počtu zobchodovaných cenných papierov. Počas 247 obchodných dní dosiahli obchody na BCPB hodnotu 114 116 mil. Sk, čo bol nárast oproti predchádzajúcemu roku o 184,8 %. Za jeden obchodný deň sa v priemere zobchodovali cenné papiere v hodnote 462 mil. Sk.

Výrazne sa zvýšil podiel anonymných obchodov. Zatiaľ čo v roku 1995 sa na BCPB zobchodovali cenné papiere v sume 470,8 mil. Sk, v roku 1996 bola táto hodnota prekročená v každom z dvanásťich mesiacov. Celkovo dosiahli anonymné obchody 15 824 mil. Sk a podiel 13,87 % na celkovom objeme obchodov BCPB. Miernu prevahu z hľadiska druhu cenných papierov získali s podielom 53,3 % obchody s dlhopismi, zvyšných 46,7 % pripadlo na obchody s akciami.

Výrazný vzostup zaznamenali aj priame obchody. Ich celkový objem dosiahol v roku 1996 hodnotu 98 292 mil. Sk, čo bol nárast 148,2 % oproti roku 1995. Obchody s akciami predstavovali 77,1 % z celkových priamych obchodov.

Dlhopisy

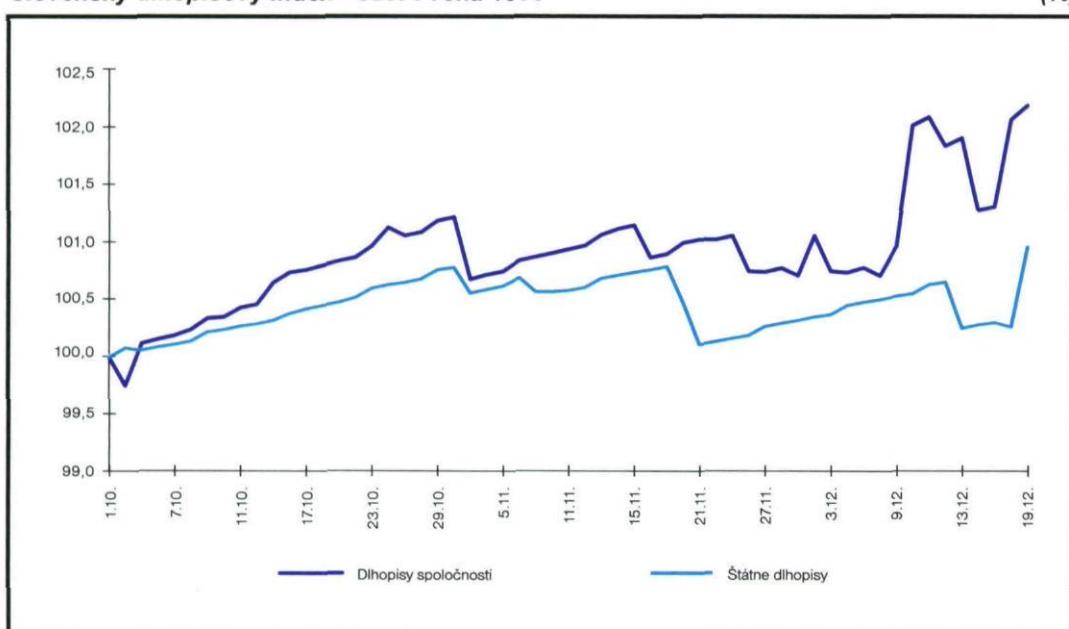
V roku 1996 sa uzavorili obchody s dlhopismi v sume 30 986 mil. Sk, čo predstavovalo 27,15 % z celkových obchodov BCPB pri náraste v porovnaní s rokom 1995 o 102,02 %. Objem obchodov s kótovanými dlhopismi dosiahol 17 464 mil. Sk. V priebehu roka sa na trhu kótovaných dlhopisov obchodovalo so 17 emisiami štátnych dlhopisov a k poslednému obchodnému dňu roku 1996 s 12 emisiami v celkovej sume 47 286 mil. Sk. Celkovo boli uzavorené obchody so štátnymi dlhopismi v hodnote 10 353 mil. Sk, čo predstavovalo pokles oproti roku 1995 o 7,1 %. Tento pokles

bol zapríčinený najmä nedostatočnou ponukou nových emisií štátnych dlhopisov, ich krátkou dobu splatnosti, splatením piatich emisií a rastúcou ponukou neštátnych dlhopisov na trhu BCPB. Najobchodovanejšími boli emisia č. 013 (4 098 mil. Sk), emisia č. 011 (1 432 mil. Sk) a emisia č. 008 (1 196 mil. Sk). Medzi faktory, ktoré ovplyvnili obchodovanie s emisiami č. 013 a č. 008 patrila najmä ich krátka doba do splatnosti a pravdepodobne aj možnosť ich využitia pri uskutočňovaní REPO obchodov s Národnou bankou Slovenska, kde boli najviac využívané práve tieto dve emisie. Najaktívnejšími účastníkmi na obchodovaní so štátnymi dlhopismi boli obchodné banky.

Najobchodovanejšími neštátnymi dlhopismi na trhu kótovaných dlhopisov boli dlhopisy VSŽ s celkovým objemom 2 228 mil. Sk. V anonymných obchodoch to boli dlhopisy VÚB 01 s objemom 918 mil. Sk.

Slovenský dlhopisový index - SDX v roku 1996

(%)

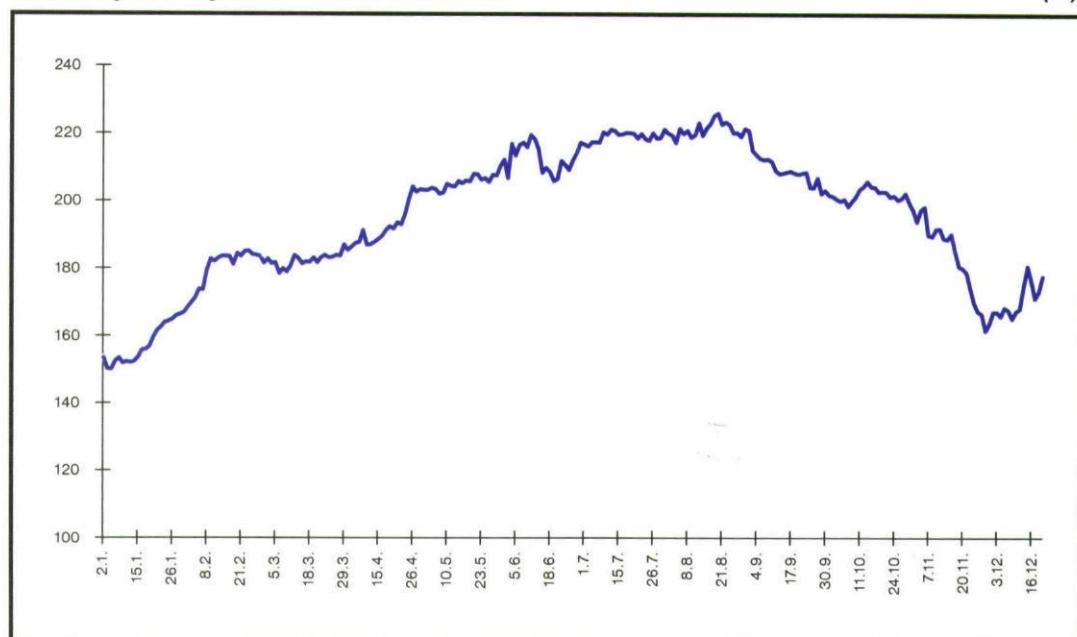

Akcie

Východisková hodnota indexu SAX v roku 1996 bola 153,82 bodu. Svoje ročné minimum 150,40 bodu zaznamenal index 4. januára a v nasledujúcich piatich mesiacoch s menšími výkyvmi hodnoty SAX stúpalí. V apríli prekročili hranicu 200 bodov. Počas júla 1996 boli kurzy spoločností pomerne stabilizované, od polovice augusta sa však trend vývoja indexu zvrátil. Jednou z príčin takého vývoja bolo zverejnenie hospodárskych výsledkov spoločností za prvý polrok, ktoré naznačili, že rok 1996 nebude pre slovenské podniky natoliko úspešný ako rok predchádzajúci. Pomerne nepriaznivým impulzom bol tiež augustový odpredaj balíkov akcií z portfólia FNM SR spoločnosti Nafta Gbely a Juhoslovenské celulózky a papierne Štúrovo. Definitívny prepad však SAX, ako aj ostatné akciové indexy, zaznamenal v novembri po prvom schválení novely zákona o cenných papierocho. Opäťovné schválenie novely v decembri v znení pripomienok prezidenta SR situáciu čiastočne stabilizovalo, hoci trh nereagoval okamžite. Od 20. augusta, keď SAX zaznamenal ročnú maximálnu hodnotu 226,34 bodu, do konca roka (hodnota 178,05 bodu) index klesol o 27 %. Napriek tomu v ročnom porovnaní bola veľkosť zmeny pozitívna a predstavovala nárast o 16 %.

Slovenský akciový index - SAX v roku 1996

(%)

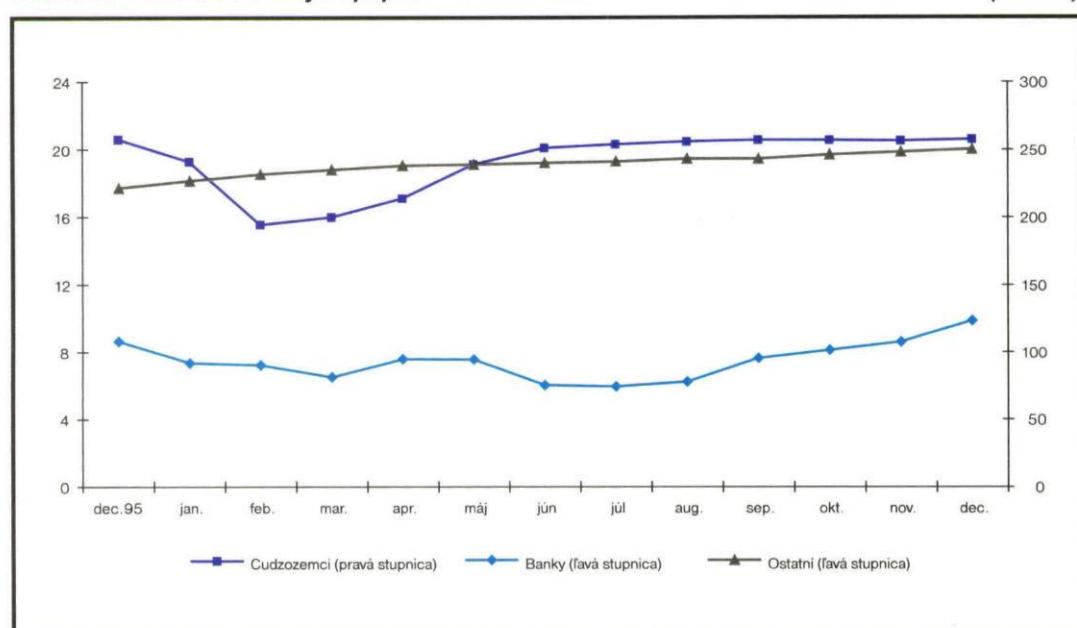

Vlastníctvo cenných papierov

Z hľadiska štruktúry vlastníkov cenných papierov nastali v roku 1996 výrazné zmeny v porovnaní s predchádzajúcim obdobím najmä vo vlastníctve dlhopisov tuzemskými osobami, keď sa nimi vlastnený počet dlhopisov takmer zdvojnásobil. Vo februári výrazne poklesol počet akcií vlastnených cudzozemcami, čo pravdepodobne súviselo s realizáciou rozhodnutia o znížení základného imania Investičného fondu VÚB Kupón. Pri vlastníctve dlhopisov cudzozemcami bol zaznamenaný postupný nárast s následným prudkým poklesom v septembri. Tento stav bol pravdepodobne vzhladom na nízky počet dlhopisov vlastnených cudzozemcami spôsobený aj splatením niektornej emisie, na ktorej mali vyšší podiel.

Štruktúra vlastníkov cenných papierov v roku 1996

(mil. ks)

5.3. Devízový trh

Vývoj na devízovom fixingu NBS

V priebehu roka 1996 devízový fixing definitívne stratil rozhodujúcu úlohu v rámci medzibankového devízového trhu. Podiel devízového fixingu na medzibankovom devízovom trhu klesol zo 67,3 % (v roku 1995) na 5,7 %. Objem obchodov na devízovom fixingu v roku 1996 dosiahol 2 502,2 mil. USD, čo predstavovalo pokles o 45 % oproti roku 1995, keď objem predstavoval 4 553,7 mil. USD. Z hľadiska menovej štruktúry obchodov uskutočnených na devízovom fixingu sa situácia oproti predchádzajúcemu roku zmenila a najväčší podiel tvorili obchody v USD 56,9 % (1 425,7 mil.) a obchody v DEM tvorili len 43,1 % (1 079,5 mil.). Najväčší objem na devízovom fixingu bol zaznamenaný v marci (380,6 mil. USD) a najnižší v apríli (59,8 mil. USD) ako dôsledok zavedenia kurzového rozpätia na nákup a predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene ±0,25 % s účinnosťou od 1. apríla 1996.

Počet obchodov poklesol z 2 321 v roku 1995 na 835 obchodov. V priemere bolo zobchodovaných 3,4 transakcií denne s priemernou veľkosťou jedného obchodu 3 mil. USD.

Saldo na devízovom fixingu v roku 1996 sa sice v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížilo o 62,7 %, ale aj napriek tomu nadobudlo kladnú hodnotu 358,9 mil. USD, prevažoval teda nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene nad predajom. Menová štruktúra obchodov (USD 19,6 %, DEM 80,4 %) sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom, keď podiel USD bol 12,8 % a DEM 87,2 %, výrazne nezmenila. Najvyššie saldo bolo zaznamenané v auguste (178,2 mil. USD) a najnižšie v decembri (71,6 mil. USD). Z údajov salda na devízovom fixingu a slovenských obchodných bank so zahraničnými bankami vyplýva, že obe maximá boli zaznamenané v auguste, z čoho možno usudzovať, že zdrojom kladného salda bol hlavne prílev špekulačného zahraničného kapitálu. Záporné saldo v decembri sa dá vysvetliť potrebou báň plniť podmienky devízovej pozície na menové účely na konci roka, ako aj výrazným zhoršením obchodnej bilancie.

Jednotka menového koša sa pohybovala v intervale od 0,9896 (26. apríla 1996) do 1,0175 (31. decembra 1996).

Vývoj na medzibankovom devízovom trhu

Dominantnú úlohu v rámci medzibankového devízového trhu malo v roku 1996 obchodovanie slovenských obchodných báň navzájom s podielom 94,3 %. Celkový zobchodovaný objem predstavoval 41 613,5 mil. USD. Oproti roku 1995, keď objem predstavoval len 2 215,3 mil. USD, zobchodovaný objem narástol takmer 20-krát. Najvýraznejšie 5-násobné zvýšenie objemu bolo zaznamenané v apríli (o 1 559,4 mil. USD) ako reakcia na prijaté opatrenia NBS upravujúce obchodovanie na devízovom fixingu. Na rozdiel od predchádzajúceho roka, keď najobchodovanejšou menou bola DEM, v roku 1996 to bol USD (59 %), ďalej nasledovala DEM (35,9 %) a nakoniec ostatné európske meny (5,1 %). Takéto poradie obchodovania v jednotlivých menách sa udržalo, okrem dvoch mesiacov, počas celého roka. Spolu bolo zrealizovaných 21 586 obchodov (2 807 v roku 1995), priemerne 84 transakcií denne (12 transakcií denne v roku 1995) s priemernou veľkosťou jedného obchodu 1,9 mil. USD (0,8 mil. USD v roku 1995). Vývoj veľkosti priemerného obchodu v jednotlivých mesiacoch kopíroval vývoj obratu.

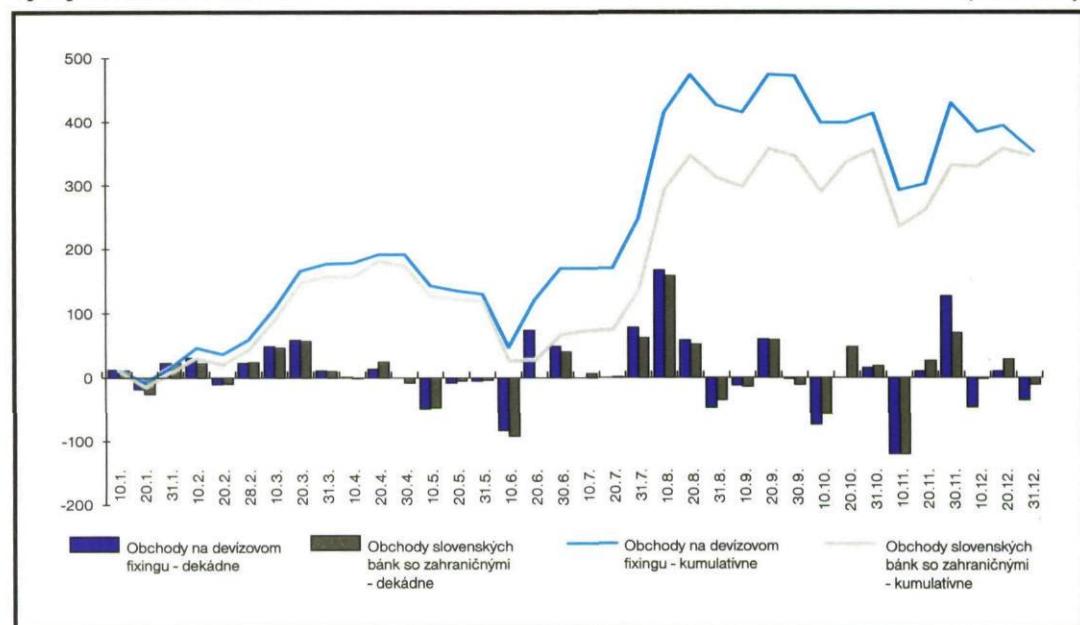
V roku 1996 výrazne zosilnelo obchodovanie so zahraničnými bankami. Objem obchodov slovenských obchodných báň so zahraničnými bankami dosiahol 7 956,2 mil. USD. V predchádzajúcim roku bol tento objem len 348,7 mil. USD, v roku 1996 sa teda zvýšil takmer 23-krát. Od začiatku roka mal stále rastúcu

tendenciou USD. Priemerná veľkosť jedného obchodu dosiahla 2,1 mil. USD. Na rozdiel od predchádzajúceho roka, keď saldo týchto obchodov bolo záporné (241,7 mil. USD), v roku 1996 bolo kladné (326,8 mil. USD), takže išlo o nákup devízových prostriedkov v cudzej mene od zahraničných bank. Saldo na devízovom fixingu 358,9 mil. USD bolo porovnatelné s celkovým nákupom peňažných prostriedkov v cudzej mene slovenských obchodných bank od zahraničných bank. Zvýšený záujem zo strany zahraničných bank o predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene bol zaznamenaný začiatkom júla, v auguste dosiahol maximum 135,4 mil. USD a tento záujem pretrvával až do októbra. Bolo to spôsobené prílevom špekulačívneho zahraničného kapitálu, snažiaceho sa využiť výhodný úrokový diferenciál a relatívnu stabilitu meny. V snahe obmedziť prílev nežiaduceho krátkodobého kapitálu rozšírila NBS s účinnosťou od 17. júla 1996 fluktuačné pásmo na $\pm 5\%$. Súčasne bola zrušená maximálna denná zmena kurzu slovenskej koruny voči jednotke menového koša (0,1 %). Najväčší denný pohyb kurzu na devízovom fixingu (pomer IDX/Sk) o 0,5 % nastal 31. októbra 1996.

Základnecharakteristiky devízového trhu SR v roku 1996

	USD			DEM			Ostatné meny			Spolu	
	Objem (mil. USD)	(%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	(%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	(%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	Počet obchodov
Devízový fixing	1 425,7	56,9	397	1 079,5	43,1	441				2 505,2	838
Obchody slovenských bank bez účasti zahraničných bank	24 541,5	59,0	9 293	14 932,3	35,9	9 200	2 139,8	5,1	3 093	41 613,5	21 586
Medzibankový devízový trh: fixing + slovenské obchodné banky navzájom	25 967,2	58,9	9 690	16 011,8	36,3	9 641	2 139,8	4,8	3 093	44 118,7	22 424
Obchody slovenských bank so zahraničnými bankami	4 558,5	57,3	1 455	2 526,9	31,8	1 579	870,8	10,9	842	7 956,2	3 876
Devízový trh v SR spolu	30 525,7	58,6	11 145	18 538,7	35,6	11 220	3 010,5	5,8	3 935	52 074,9	26 300

Vývoj devízového trhu SR (mil. USD)

6. ZAHRANIČNÉ EKONOMICKÉ VZŤAHY

Zahraničné aktivity Národnej banky Slovenska v roku 1996 kontinuálne nadvázovali na celkovú koncepciu zahraničnej politiky Slovenskej republiky a zároveň boli determinované dosiahnutím dlhodobých cieľov NBS, ako aj konkrétnymi úlohami menovej politiky na najbližšie obdobie.

Medzi priority zahraničných aktivít NBS patril rozvoj spolupráce s významnými medzinárodnými hospodárskymi zoskupeniami, akými sú Európska únia (EÚ), Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), Svetová obchodná organizácia (WTO) a Stredoeurópska dohoda o voľnom obchode (CEFTA).

Na dosiahnutie cieľov v oblasti zahraničných úverových a kapitálových vzťahov v roku 1996 sa ďalej rozvíjali aj medzinárodné aktivity NBS, ktoré zabezpečovali plnenie povinností vyplývajúcich z členstva SR vo významných medzinárodných finančných inštitúciách, akými sú Medzinárodný menový fond (MMF), skupina Svetovej banky (SB), Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS), Európska investičná banka (EIB) a Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBRD), Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (MBHS) a Medzinárodná investičná banka (MIB). Postupne sa plnili jednotlivé kroky integračného procesu Slovenskej republiky do Európskej únie a OECD za oblasť bankového sektora, vzhľadom na prejavený záujem SR o riadne členstvo v týchto inštitúciách.

Významnou súčasťou zahraničných aktivít je aj rozvoj bilaterálnych vzťahov. V roku sa NBS 1996 sústredila na spoluprácu s centrálnymi bankami členských krajín Európskej únie.

6.1. Zahraničné úverové a kapitálové vzťahy

Medzinárodný menový fond

Na základe dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Medzinárodným menovým fondom skončila 21. marca 1996 platnosť rámcovej zmluvy o poskytnutí pôžičky Stand by. Z celkovej výšky tejto pôžičky 183,41 mil. USD, ktorú pre Slovenskú republiku schválila Rada výkonných riaditeľov MMF v júli 1994, sa počas platnosti rámcovej úverovej zmluvy vyčerpali len dve tranže v celkovej sume 46,78 mil. USD, a to v druhom polroku 1994.

Pozitívny vývoj makroekonomických ukazovateľov Slovenskej republiky, predovšetkým však rast devízových rezerv NBS v roku 1995 a začiatkom roka 1996, vytvorili predpoklady na nedočerpanie pôžičky Stand by v plnej výške.

V rámci plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči MMF zabezpečuje Národná banka Slovenska splácanie istín pôžičiek poskytnutých Medzinárodným menovým fondom podľa splátkového kalendára a štvrtročné platenie úrokov z nesplatenej sumy pôžičiek. V roku 1996 bola splatená istina v celkovej výške 124,86 mil. USD a úroky vo výške 17,17 mil. USD.

V dňoch 10. - 23. októbra 1996 uskutočnila misia Medzinárodného menového fondu konzultácie so Slovenskou republikou podľa článku IV Článkov dohody MMF, ktoré sa raz ročne uskutočňujú s každou členskou krajinou a týkajú sa najdôležitejších aspektov vývoja jej hospodárskej politiky.

Svetová banka

Národná banka Slovenska zabezpečuje navýšenie kapitálových vkladov v jednotlivých finančných inštitúciách skupiny Svetovej banky na základe dohôd medzi vládou Slovenskej republiky a uvedenými inštitúciami. V auguste 1996 zabezpečila Národná banka Slovenska úhradu poslednej splátky zvýšenia kapitálu Slovenskej republiky v Medzinárodnej finančnej korporácii (IFC) vo výške 387 800 USD.

V rámci plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Svetovej banke zabezpečila Národná banka Slovenska platbu úrokov z pôžičiek SB v celkovej výške 16,01 mil. USD. Istina pôžičiek zo Svetovej banky sa začne splácať roku 1997.

V dňoch 2. - 12. decembra 1996 sa na pozvanie vlády Slovenskej republiky uskutočnila misia Svetovej banky s cieľom vypracovať správu o doterajšom hospodárskom vývoji SR (Country Economic Memorandum), zhodnotiť makroekonomicke výsledky a dosiahnutý rast, ako aj špecifikovať reformy žiaduce z hľadiska pripojenia Slovenska k Európskej únii.

Export-Import Bank of Japan

Two Step Loan I

Medzi EXIM Bank of Japan a Národnou bankou Slovenska bola 28. februára 1994 podpísaná zmluva o pôžičke Two Step Loan v objeme 4,3 mld. JPY. Pôžička je určená na podporu rozvoja malých a stredných súkromných podnikov a joint ventures. Podpisom zmluvy a splnením podmienok uvoľnenia zdrojov vošli prostriedky pôžičky v období marec 1994 až máj 1995 prostredníctvom troch tranží do devízových rezerv NBS a NBS takto získala za výhodných ekonomickejch podmienok dlhodobé devízové zdroje.

Dlžníkom voči japonskej strane je NBS, komerčné banky sú v úlohe sprostredkovateľov a dlžníkov voči NBS. EXIM Bank schválila ako sprostredkovateľské banky postupne Všeobecnú úverovú banku, Československú obchodnú banku, zahraničnú pobočku v SR, Slovenskú polhohospodársku banku a Tatra banku.

NBS uvoľnila k 31. decembru 1996 účelovo spolu 1 354 mil. Sk (čo v jenovom ekvivalente predstavuje čerpanie 100 % objemu pôžičky). Z čerpanej sumy bolo pokrytých 174 projektov. V rámci revolvingového použitia úveru bolo sprostredkovateľskými bankami prefinancovaných k 31. decembru 1996 ďalších 31 projektov v objeme 188,5 mil. Sk.

V roku 1996 prijala NBS od komerčných bank splátku úrokov za poskytnuté pôžičky vo výške 129,26 mil. Sk a realizovala splátku úrokov pre EXIM Bank of Japan vo výške 170,46 mil. JPY (ekvivalent 47,9 mil. Sk).

Two Step Loan II

Dňa 22. apríla 1996 bola medzi EXIM Bank of Japan a Národnou bankou Slovenska podpísaná zmluva o druhej pôžičke Two Step Loan vo výške 10 mld. JPY. (Do 31. decembra 1996 bolo z tejto sumy čerpaných 5 mld. JPY.) Pôžička TSL II bola určená tak ako TSL I na podporu malého a stredného podnikania na Slovensku. Čerpanie pôžičky bolo dohodnuté v štyroch tranžiach (po 25 %). Sprostredkovateľskými bankami pre pôžičku TSL II boli VÚB, Tatra banka, Polhobanka a ČSOB, zahraničná pobočka v SR, Poštová banka, Priemyselná banka a Istrobanka.

K 15. augustu 1996 prijala NBS od komerčných bank splátku úrokov za poskytnuté pôžičky vo výške 0,4 mil. Sk.

NBS uvoľnila do 31. decembra 1996 pre sprostredkovateľské komerčné banky účelovo spolu 995,0 mil. Sk. V rámci čerpanej sumy bolo pokrytých 72 projektov.

Uvedené úverové linky sa osvedčili, prispievajú k rozvoju a reštrukturalizácii ekonomiky Slovenskej republiky. Ich hlavným prínosom je dlhodobosť úverových zdrojov a výhodné úrokové sadzby.

Kofinancovanie pôžičky Economic Recovery Loan

Dohoda medzi EXIM Bank of Japan a Ministerstvom financií SR bola podpísaná v roku 1995. EXIM Bank poskytla pôžičku vo výške 5 070 mil. JPY (ekvivalent 60 mil. USD). Suma pôžičky vošla do devízových rezerv NBS s efektom podpory platobnej bilancie a korunová protihodnota bola pripísaná na účet MF SR ako štátne finančné aktíva.

Na základe špecifikácie od EXIM Bank a na základe žiadosti Ministerstva financií SR uhradila NBS vo februári a auguuste 1996 úroky za pôžičku Economic Recovery Loan vo výške 195,72 mil. JPY (ekvivalent 55,32 mil. Sk). Korunová protihodnota splátky bola poukázaná na účet NBS z MF SR.

Európska investičná banka

Apex Global Loan I

Do 31. decembra 1996 prijala NBS na základe požiadaviek komerčných bank 8 tranží pôžičky (z toho v roku 1996 bola realizovaná jedna tranža 1,4 mil. USD, t.j. ekvivalent 44,7 mil. Sk) v zahraničných menách podľa preferencii konečných užívateľov.

Vo februári a auguuste 1996 NBS prijala splátku úrokov od VÚB a Tatra banky v menách podľa poskytnutých úverov, čo v korunovom ekvivalente predstavuje 56 mil. Sk. NBS súčasne splatila Európskej investičnej banke splátku úrokov v menách podľa poskytnutých úverov, čo v korunovom ekvivalente predstavuje 52,4 mil. Sk.

Apex Global Loan II

V roku 1995 bola medzi EIB a NBS podpísaná ďalšia zmluva o poskytnutí pôžičky Apex Global Loan II v objeme 50 mil. ECU. Účel použitia je totožný s prvou pôžičkou od EIB. Ako prepožičiavacie banky boli Európskou investičnou bankou postupne schválené Všeobecná úverová banka, Tatra banka, Creditanstalt a Istrobanka. Rám-cové úverové zmluvy medzi NBS a uvedenými komerčnými bankami boli podpísané 6. júna 1996. V súčasnosti banky pripravujú projekty vhodné na financovanie z uvedenej úverovej linky.

Banka pre medzinárodné zúčtovanie

Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) je jedinou centrálnou bankovou inštitúciou na medzinárodnej úrovni. BIS podporuje vzájomnú spoluprácu medzi centrálnymi bankami, poskytuje dodatočné možnosti pre medzinárodné finančné operácie a plní funkciu banky pre centrálne banky.

BIS poskytuje centrálnym bankám rozsiahlu škálu investičných služieb na riadenie ich devízových rezerv vrátane nových vlastných nástrojov umožňujúcich efektívnejšie riadenie likvidity. NBS v rámci svojej investičnej stratégie tieto možnosti využíva. NBS využíva aj mnohé výstupy z prác Výboru

pre platobné a zúčtovacie systémy BIS a jeho rôznych pracovných skupín. Rovnako sa využívajú práce BIS zrealizované v rámci menového a ekonomickej výskumu BIS, ktorý prispieva k interakcii národných menových programov a k lepšiemu pochopeniu medzinárodných finančných trhov.

Národná banka Slovenska efektívne využíva spoluprácu s Bazilejským výborom pre bankový dohľad pri tvorbe opatrení v rámci pravidiel obozretného podnikania báň. Činnosť bankového dohľadu NBS sa vo väzbe s BIS prezentuje aj v rámci Regionálnej skupiny bankových dohľadov strednej a východnej Európy (BSCEE). NBS patrí k šiestim zakladajúcim členom skupiny a aktívne sa podieľa na jej činnosti.

Národná banka Slovenska aktívne plní všetky povinnosti vyplývajúce z jej postavenia akcionára. Banka pre medzinárodné zúčtovanie na základe rozhodnutia 66. Výročného valného zhromaždenia BIS vyplatila Národnej banke Slovenska dividendy za fiskálny rok 1995/96 končiaci 31. marca 1996 vo výške 260 CHF na akciu. Celková suma dividend vyplatených NBS dňa 1.7.1996 dosiahla 694 200 CHF a ich korunová protihodnota predstavovala 17 173 tis. Sk. Dividendy sa stali súčasťou devízových rezerv NBS.

Európska banka pre obnovu a rozvoj

Slovenská republika sa stala členom EBRD od 1. januára 1993 a sukcedovala tak do členstva po bývalej ČSFR spolu so záväzkom na splatenie jednej tretiny upísaného kapitálu, ktorý je splácaný od roku 1991, t.j. od založenia tejto banky. Podľa Dohody o založení EBRD sa členský podiel splácal v piatich splátkach a jeho celková suma pre Slovenskú republiku predstavovala 14,9 mil. USD.

NBS 15. júna 1996 uhradila Európskej banke pre obnovu a rozvoj jednu tretinu obnosu zmenky predstavujúcej 50%-ný podiel štvrtej splátky kapitálového vkladu SR v EBRD vo výške 498 tis. USD. Korunová protihodnota bola na účet NBS poukázaná z Ministerstva financií SR. Touto finančnou operáciou SR uhradila poslednú časť upísaného kapitálového vkladu do EBRD.

Československá obchodná banka

Aj v roku 1996 zohrávala ČSOB významnú úlohu na bankovom trhu v SR, prevažne v oblasti realizácie platieb zahraničného obchodu. Majetková účasť NBS v ČSOB bola 1 231,7 mil. Kč (1 438,6 mil. Sk). To predstavovalo 1 978 účastník, t.j. 24,13% majetku ČSOB. Ďalších 847 účastník vlastnili iní slovenskí účastníci. Celkový podiel SR na základnom majetku ČSOB k 31. decembru 1996 bol 25,79 %.

V júli 1996 prijala Národná banka Slovenska od ČSOB dividendy za rok 1995 v celkovej sume 4 222 tis. USD. Od mája 1996 bola NBS zastúpená v dozornej rade ČSOB dvoma zástupcami.

Medzinárodná investičná banka Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu

Podiel Slovenskej republiky na základnom kapitáli MIB je 4,83 %, splatený kapitál tvorí 10,4 mil. ECU. Podiel SR na základnom kapitáli MBHS je 6 %, splatený kapitál predstavuje 8,6 mil. ECU. MIB ani MBHS nerozdelenovala v roku 1996 dividendy svojim akcionárom.

NBS zabezpečovala aktivity súvisiace s členstvom Slovenskej republiky v MIB a MBHS a vyrovnila všetky záväzky SR voči MIB za poskytnuté úvery.

Od 1. januára 1996 je SR zastúpená v MIB podpredsedom predstavenstva, v MBHS je dlhodobo zastúpená členom predstavenstva.

Majetková účasť NBS vo finančných inštitúciach k 31. decembru 1996

	Počet účastín v kusoch	Účtovná hodnota			Podiel na kapitáli	
		v cudzej mene		v tis. Sk		
		CM	suma v tis.			
Podiely v bankách z toho:	-	-	-	1 463 410	-	
Československá obchodná banka (ČSOB) Praha, Česká republika	1 978	CZK	1 231 700	1 438 626	24,13%	
Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) Bazilej, Švajčiarsko	2 670	GF	6 675	24 784	0,56 %	
Podiely v iných spoločnostiach z toho:	-	-	-	120 032	-	
Bankové zúčtovacie centrum Slovenska, a.s. (BZCS) Bratislava, SR Spoločnosť pre celosvetové medzibankové finančné telekomunikácie (S.W.I.F.T.), La Hulpe, Belgicko	120	BEF	32	120 000	40,27 %	
	1			32		

6.2. Zahraničné vzťahy NBS v rámci integračného procesu SR

Európska únia

V roku 1996 sa zintenzívnilo priame vzťahy Slovenskej republiky s Európskou úniou vo všetkých oblastiach. V rámci Slovenskej republiky sa dotvárala inštitucionálna, organizačná a personálna štruktúra pre zabezpečenie jednotlivých oblastí prístupového procesu do EÚ.

Medzi najvýznamnejšie aktivity v roku 1996 možno zaradiť vypracovanie odpovedí na Dotazník Európskej komisie o Slovensku, ktorý predstavuje podklad pre hodnotenie Slovenskej republiky ako asociovanej krajiny a jej pripravenosti pre vstup do Európskej únie. Slovenská republika dostala Dotazník v apríli 1996, rovnako ako všetkých 10 asociovaných krajín. Dotazník obsahoval 160 strán zložitých a veľmi podrobnych otázok, členených do 23 kapitol. Na vypracovanie odpovedí sa podieľali všetky rezorty a štátne inštitúcie v SR.

Národná banka Slovenska bola garantom spracovania 7. kapitoly Hospodárska a menová politika a podieľala sa aj na vypracovaní ďalších kapitol v rozsahu svojej kompetencie - 2. kapitoly Poľohospodárstvo (garant Ministerstvo pôdohospodárstva SR), 10. kapitoly Vnútorný trh (garant Ministerstvo financií SR), 19. kapitoly Štatistika (garant Štatistický úrad SR) a 20. kapitoly Vonkajšie hospodárske vzťahy (garant Ministerstvo hospodárstva SR).

Vyplnený dotazník Slovenskej republiky oficiálne odovzdal 19. júla v Bratislave minister zahraničných vecí SR Juraj Schenk veľvyslancovi EÚ a vedúcemu Delegácie Európskej komisie v SR Georgovi Zavvosovi.

NBS v priebehu celého roka 1996 spolupracovala na aktivitách Slovenskej republiky v rámci tzv. štrukturovaného dialógu SR a EÚ, zúčastňovala sa na zasadnutiach podvýborov pre makroekonomiku a pre finančné služby a ich etablosanie. Prípravovala písomné podklady na tieto rokovania, kde za relevantnú oblast' spadajúcu pod gestorstvo NBS a bankového sektora Slovenskej republiky, prezentovala dosiahnuté výsledky a ciele prístupového procesu SR do EÚ tak z krátkodobého, ako aj dlhodobého hľadiska. Pri príprave všetkých dokumentov vychádzala NBS predovšet-

kým z potreby napĺňania jednotlivých článkov Európskej dohody medzi EÚ a SR a odporúčaní v zmysle tzv. Bielej knihy, ktorá je považovaná za nástroj pomoci asociovaným krajinám pri začleňovaní sa do vnútorného trhu EÚ.

OECD

V roku 1996 pokračovali v súlade s prioritami zahraničnej politiky vlády SR negociačné rokovania v rámci predprístupového procesu SR do OECD. NBS ako jeden zo zainteresovaných orgánov kontinuálne participovala na jednotlivých zasadnutiach a rokovaniach s predstaviteľmi OECD. V nadväznosti na viaceré rokovania predstaviteľov OECD v SR boli na základe plánovaného rozvrhu rokovanie realizované spoločné zasadnutia jednotlivých výborov OECD so Slovenskou republikou. Účelom a hlavným cieľom týchto zasadnutí bolo zhodnotenie pripravenosti SR na vstup do OECD, kompatibilita hospodárskeho prostredia s prostredím najvyspelejších ekonomík sveta, stav a úroveň štrukturálnych zmien, zhodnotenie legislatívneho rámca v SR a úroveň liberalizácie navrhovaného harmonogramu liberalizačných krovok v rámci kapitálového účtu platobnej bilancie.

K najzávažnejším zasadnutiam uskutočneným v priebehu roka 1996, na ktoré NBS pripravovala podrobnejé podkladové, analytické a informačné materiály, patrili:

- Misia OECD v SR na najvyššej úrovni v dňoch 3. - 5. februára 1996.
- Misia OECD v SR v dňoch 25. - 26. marca 1996. Predmetom rokovania boli finančné služby a rozvoj bankového sektora.

Zasadnutie Výboru pre finančné trhy dňa 17. júna 1996. Výbor vysoko ocenil pozitívne výsledky makroekonomickej vývoja v SR, stabilnú a obozretnú menovú politiku, ako aj spôsob riadenia kurzovej politiky, avšak vyjadril znepokojenie nad netransparentnosťou a neprekážateľhou koncepcnosťou privatizačného procesu v bankovom sektore.

Spoločné zasadnutie Výboru pre medzinárodné investície a nadnárodné podniky a makroekonomickej výboru OECD dňa 24. júna 1996. Predmetom stretnutia bola štúdia "Hospodársky prehľad o SR za rok 1995" a jej závery. K procesu privatizácie bankových inštitúcií výbor zdôraznil skutočnosť, že privatizáciu báň "zaťaženými podnikmi" neodporúča. Z hľadiska hodnotenia bankového sektora opäťovne vytkol vysokú koncentráciu úverových a vkladových aktivít v troch najväčších bankách a zdôraznil potrebu rozvoja efektívneho konkurencieschopného bankového sektora z dôvodu zabezpečenia finančných potrieb pre podnikateľský sektor. Výbor opäťovne zdôraznil naliehavú potrebu reštrukturalizácie báň z dôvodu ich zaťaženosťi zlými úvermi z minulosti.

Spoločné zasadnutie Výboru pre medzinárodné investície a nadnárodné podniky a Výboru pre kapitálové pohyby a priame zahraničné investície (CIME/CMIT) v dňoch 2. - 3. júla 1996. Na stretnutí sa posúdila schopnosť SR prijať záväzky vyplývajúce z členstva v OECD v nadväznosti na liberalizačné kódexy OECD, zhodnotil sa pokrok v procese privatizácie a úroveň liberalizácie kapitálových operácií. Výbor pozitívne zhodnotil snahu SR o nediskrimináciu medzi krajinami OECD a záväzok SR rozšíriť liberalizačné zásady aplikované pre EÚ a krajinu OECD. Výbor vyjadril vážne znepokojenie nad nedostatkom transparentnosti a koncepcnosti v procese privatizácie finančných a bankových inštitúcií a vyzval predstaviteľov slovenskej delegácie k jasnému a efektívному riešeniu predmetného problému. Závery definovali požiadavku OECD na odstránenie diskriminačných prvkov pre nerezidentov, pokročovejšie riešenie v oblasti liberalizácie priamyh zahraničných investícií ako aj ďalších kapitálových operácií. Výbor vyzval predstaviteľov delegácie SR k urýchlenému doriešeniu liberalizačných krovok v zmysle záväznej legislatívnej úpravy.

Najdôležitejšie závery uvedených výborov boli natoľko závažné, že opäťovné posúdenie pripravenosti SR v zmysle vyjadrenia najvyšších predstaviteľov OECD bude prehodnotené a plánované až na základe revidovaného stanoviska k liberalizačným kódexom zo strany kompetentných inštitúcií SR ako aj novelizovanej legislatívy. Z uvedeného dôvodu sa SR, t.j. aj zástupcovia NBS, v priebehu II. polroka 1996 zúčastňovali na jednotlivých zasadnutiach podvýborov a aktivít OECD len na základe štatútu pozorovateľa.

V prvej polovici decembra 1996 sa uskutočnilo stretnutie predstaviteľov SR so zástupcami OECD v rámci programu PIT (Partners in Transition), kde boli prerokované jednotlivé aktivity pokryté z fondu OECD, ako aj možné budúce podporné činnosti v rámci predprístupového procesu SR do OECD.

Svetová obchodná organizácia

Slovenská republika ako riadny člen Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT - General Agreement on Tariffs and Trade) bola účastníkom Uruguajského kola mnohostranných obchodných rokovania a jej Listina colných koncesií bola verifikovaná členskými krajinami GATT, rovnako ako aj Listina počiatočných záväzkov v obchode so službami, ktorá je kľúčou súčasťou Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS - General Agreement on Trade in Services). Slovenská republika týmto získala všetky práva stať sa jedným zo zakladajúcich členov Svetovej obchodnej organizácie (WTO - World Trade Organization), ktorá začala svoju činnosť 1. januára 1995.

V marci 1996 sa uskutočnilo 11. zasadnutie Výboru pre finančné služby WTO, ktorého sa zúčastnil aj zástupca NBS. Delegácia SR informovala, že prijatím novely zákona č. 58/1996 Z.z., ktorým sa mení a doplna zákon č. 21/1992 Zb. o bankách, z 1. marca 1996, odstránila Slovenská republika z Listiny výnimiek zo zaobchádzania podľa Doložky najvyšších výhod podmienku vzájomnosti pri povolovaní pôsobenia slovenských bank v štáte, v ktorom má zakladajúca zahraničná banka svoje sídlo, ktorú ako jedinú výnimku uplatňovala v sektore finančných služieb.

Druhý protokol k Všeobecnej dohode o obchode so službami podpísala Slovenská republika 12. augusta 1996.

V dňoch 24. - 26. 6. 1996 sa uskutočnili vo Výbore pre platobné bilancie WTO konzultácie so Slovenskou republikou o dovoznej prirážke. Členmi delegácie za SR boli aj zástupcovia NBS. Výsledkom rokovania bolo obhajenie dovoznej prirážky vo výške 7,5 % od 1. júla 1996 do 31. decembra 1996, pričom vyhláškou MF SR č. 362/1996 sa s účinnosťou od 1. januára 1997 znížila dovozná prirážka na 0 %.

Program PHARE

Program technickej pomoci EÚ slovenskému bankovému sektoru je gestorovaný riadiacou jednotkou projektov PHARE (PMU) zriadenou v NBS pri Odbore zahraničných vzťahov začiatkom roku 1993. Cieľom technickej pomoci PHARE bola najprv podpora upevnenia novozaloženej centrálnej banky a rozvoja komerčného bankovníctva v nových ekonomických podmienkach.

Od roku 1996 sa program PHARE jednoznačne zameral na podporu aktivít na realizáciu strategického cieľa SR - integráciu do EÚ. Preto pripravované projekty majú pomôcť vytvoriť prostredie spĺňajúce podmienky prijatia SR do EÚ.

Technická pomoc má charakter grantu (daru). Prostriedky odsúhlasené vo Finančných memorandoch sú uvolňované postupne na základe schválených

polročných pracovných programov. Uložené sú na nóstro účte NBS a tvoria súčasť devízových rezerv. Ich použiteľnosť je tri roky od podpisu finančného memoranda.

V roku 1996 bola technická pomoc z fondu PHARE čerpaná súbežne z troch memoránd, pričom pod programom GTAF (General Technical Assistance Facility) bolo alokovaných a vyčerpaných 1,6 mil. ECU, v rámci FM 93 (Financial Memorandum) bolo z alokovaných 2 **mil.** ECU vyčerpaných 0,8 mil. ECU, v rámci FM 94 bolo z alokovaných 2,25 **mil.** ECU vyčerpaných 0,4 mil. ECU a v rámci COP 95 (Country Operational Programme) bolo alokovaných 0,4 mil. ECU, pričom čerpanie nebolo realizované. Z celkového množstva pridelených prostriedkov bolo kontrahovaných 5,6 mil. ECU a čerpaných 2,8 mil. ECU.

Medzi najvýznamnejšie projekty PHARE v NBS v roku 1996 patrila technická pomoc poskytnutá Úseku bankového dohľadu NBS formou zabezpečenia dlhodobých expertov z Banque de France vrátane technického vybavenia, kontrahovanie dlhodobého poradcu pre implementáciu programu PHARE v bankovom sektore, financovanie mnohých odborných vzdelávacích kurzov realizovaných Inštitútom bankového vzdelávania (IBV) pre pracovníkov NBS ako aj iných komerčných báň na Slovensku spolu s technickým vybavením pre IBV, zavedenie formy dištančného štúdia ekonomických a bankových predmetov na IBV pre pracovníkov báň. Z menších projektov to bolo zabezpečenie poradcov pre úsek informatiky NBS a organizovanie medzinárodného bankového seminára k problematike rozvoja bankovníctva v podmienkach transformácie ekonomiky.

Pre komerčné banky poskytlo PHARE dlhodobé projekty reštrukturalizácie Investičnej a rozvojovej banky a tzv. "Twinning" projekt pre Všeobecnú úverovú banku, ako aj rad ďalších projektov technickej pomoci ako napr. dve analýzy úverového portfólia vybraných komerčných báň, podpora rozvoja vybraných oblastí podnikania v Priemyselnej banke, strategická štúdia pre Bankové zúčtovacie centrum Slovenska, a.s., technická pomoc pri zakladaní Asociácie báň a zabezpečenie odborných seminárov pre Asociáciu bankových kariet.

Štruktúra úverov NBS prijatých k 31. decembru 1996

Zdroj úveru	Druh úveru	Rok splatnosti úveru	Výška úveru		
			v cudzej mene		v tis. Sk
			CM	suma v tis.	
EXIM Bank of Japan	Two Step Loan I	2009	JPY	4 290 000	1 179 750
	Two Step Loan II	2010	JPY	5 000 000	1 375 000
Európska investičná banka	Apex Global Loan	2008	USD	11 914	379 988
			DEM	5 785	118 675
			CHF	10813	255 355
			FRF	16 600	100 928
Medzinárodný menový fond	CCFF	1997	SDR	3 913	179 167
	Stand by I	1999	SDR	57 209	2 619 665
	STF	2004	SDR	128 700	5 893 302
	Stand by II	2004	SDR	32 150	1 472 181

CCFF - Compensatory and Contingency Financing Facility
STF - Systemic Transition Facility

C. Bankový dohl'ad

1. ROZVOJ BANKOVÉHO SEKTORA

V priebehu roka 1996 (1. marca 1996) nadobudol účinnosť novelizovaný zákon č. 21/1992 Zb. o bankách v znení zákona NR SR č. 58/1996 Z.z. Zákon priniesol niekoľko podstatných zmien, a to najmä: posilnil funkciu bankového dohľadu, zaviedol inštitút registra bankových úverov a záruk, vytvoril právny rámec na vykonávanie hypoteckého bankovníctva, zmenil spôsob udeľovania licencíí pre činnosť hypoteckého bankovníctva, zmenil spôsob udeľovania bankových licencíí, uložil povinnosť prelicencovania už činných báň a pobočiek zahraničných báň, t.j. nadobudnutia povolenia na výkon bankových činností podľa novelizovaného zákona o bankách.

V súlade s uvedeným zákonom o bankách vydala Národná banka Slovenska viacero záväzných opatrení, podľa ktorých už v priebehu roka 1996 postupovala pri posudzovaní žiadostí o založenie banky alebo pobočky zahraničnej banky, žiadostí o povolenie na výkon bankových činností, nadobudnutie majetkového podielu na bankách, predaj banky alebo pobočky zahraničnej banky a pri niektorých ďalších činnostiach.

Licenčná politika NBS bola v roku 1996 charakterizovaná zvýšenými nárokmi na kvalitu investora, jeho kredibilitu, transparentnosť, prínos z hľadiska bankových produktov a know-how. Každý záujemca o vstup do bankového sektora v SR bol posudzovaný hlavne z hľadiska kvality zámerov jeho bankového podnikania, čitateľnosti a transparentnosti cieľov a pôvodu, dostatočnosti a zloženia vkladaného kapitálu. Zámerom Národnej banky Slovenska pri budovaní bankového sektora bolo skôr vytvárať podmienky pre zvýšenie záujmu potenciálnych kapitálových investorov vstu-povať do už existujúcich báň, než podporovať vznik ďalších malých univerzálnych báň.

V Slovenskej republike bolo k 31. decembru 1996 činných spolu 24 báň a 5 pobočiek zahraničných báň. Z hľadiska právnej formy bolo 22 báň založených ako akciové spoločnosti a 2 báň ako štátne peňažné ústavy.

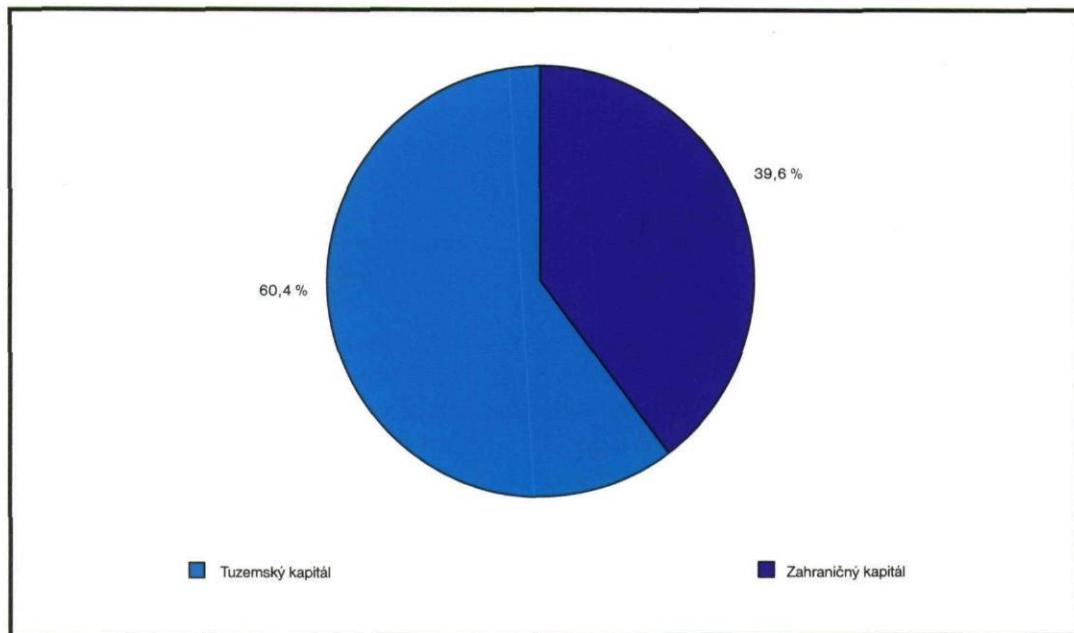
V roku 1996 začali činnosť dve báň, ktorým bolo udelené povolenie pôsobiť ako banka v roku 1995. Banka Slovakia, a. s. Banská Bystrica začala svoju činnosť 1. júna 1996 a HYPO-BANK Slovakia, a. s. Bratislava 1. júla 1996.

Počas roka došlo k predaju dvoch bankových subjektov. Pobočka zahraničnej báň - COOP BANKA, a. s. Brno, pobočka Bratislava - bola v súlade s predchádzajúcim súhlasmom Národnej banky Slovenska predaná Dopravnej banke, a. s. Banská Bystrica s účinnosťou od 1. septembra 1996. Podobne bola predaná tejto banke aj pobočka zahraničnej báň - Ekoagrobanka, a. s. Ústí nad Labem, pobočka Piešťany, s účinnosťou od 2. októbra 1996. Zároveň NBS odňala tejto pobočke povolenie pôsobiť ako banka.

K 31. decembru 1996 pôsobilo na území SR 12 zastúpení zahraničných báň, z nich krajinou sídla báň bola v 5 prípadoch Česká republika, po 2 zastúpenia mali Francúzsko a Nemecko, po 1 Rakúsko, Maďarsko a Veľká Británia. Jedno z predmetných zastúpení bolo rozhodnutím NBS zaregistrované v roku 1996 - Živnostenská báň, a. s. Praha, zastúpenie Bratislava, s účinnosťou od 3. mája 1996.

V skladbe základného imania obchodných báň pôsobiacich na území SR má významný podiel zahraničný kapitol. Z celkového počtu 24 činných báň má 5 báň 100 %-nú zahraničnú majetkovú účasť, v ďalších 9 báňach je zahraničný kapitol zastúpený percentuálnym podielom vyšším ako 10 %, 3 báň majú podiel do 10 % a len v ostávajúcich 7 báňach tvorí základné imanie domáci kapitol. Celkový podiel zahraničného kapitolu, vrátane trvalo zverených prostriedkov pobočiek zahraničných báň na upísanom základnom imaní báň pôsobiacich v SR predstavuje 39,6 %.

Štruktúra kapitálu a trvalo zverených prostriedkov v bankách a pobočkách zahraničných bank v SR k 31.12.1996

V roku 1996 boli prijaté d'alšie dva zákony, ktoré majú podstatný vplyv na fungovanie peňažného trhu a strategické zámery rozvoja bankového sektora.

Zákonom č. 118/1996 Z.z. bol založený Fond ochrany vkladov, ktorý od 1. júla 1996 poskytuje ochranu neanonymných vkladov fyzických osôb v bankách a pobočkách zahraničných bank do výšky maximálne 30-násobku priemernej mesačnej mzdy.

Privatizáciu báň, ktorá ešte nebola dokončená, ovplyvnila zmena zákona č. 92/1997 Z.z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností v znení nálezu Ústavného súdu SR č. 135/1996 Z.z. tým, že zahrnula Slovenskú sporiteľňu, a.s. medzi subjekty, ktorých majetok nemôže byť predmetom privatizácie.

2. HODNOTENIE OBOZRETNÉHO PODNIKANIA BÁNK

Hodnotenie obozretného podnikania komerčných bánk sa vykonáva na základe opatrení NBS, ktoré vychádzajú z medzinárodných princípov a odporúčaní Bazilejského výboru pre bankový dohľad. Východiskom pre hodnotenie je účelové spracovanie údajov z účtovníctva bánk, predkladané NBS formou hlásení o kapitálovej primeranosti, úverovej angažovanosti, pravidlách likvidity, regulácii menových pozícii a kategorizácií pohľadávok. Dodržiavaním stanovených limitov a regulatívov podstupujú banky primerané riziká viažuce sa k ich kapitálovému vybaveniu podľa medzinárodných štandardov.

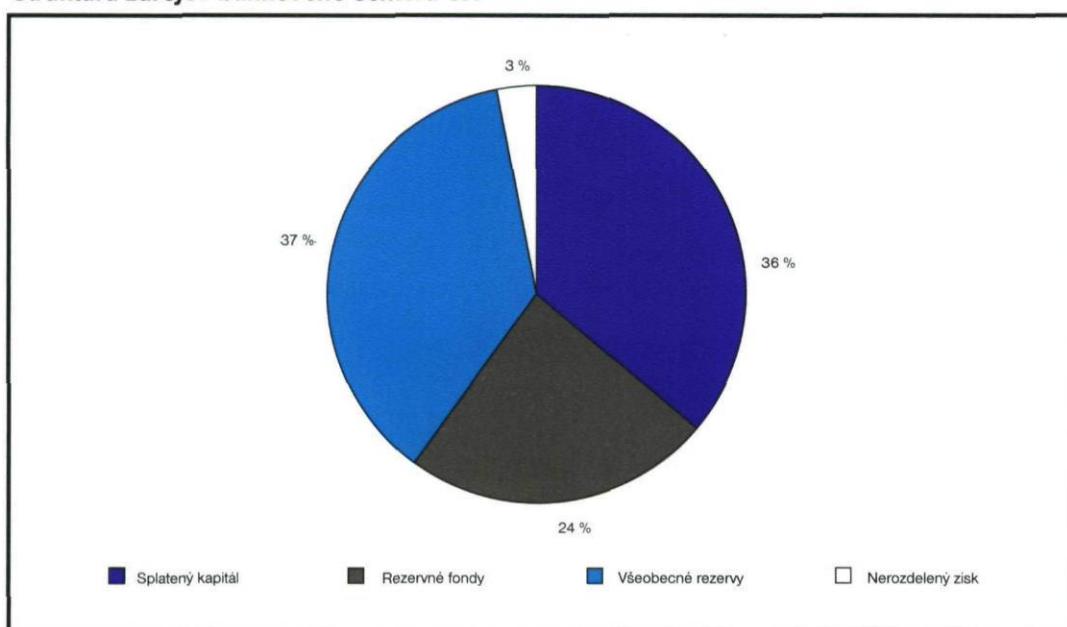
2.1. Vývoj kapitálovej primeranosti bánk

2.1.1. Vlastné zdroje

V priebehu roka 1996 došlo v bankách SR k nárastu vlastných zdrojov započítavaných do kapitálu banky o 18,9 % (t.j. 9,8 mld. Sk) a dosiahli úroveň 62,0 mld. Sk.

Tento nárast bol sprevádzaný zmenou ich štruktúry. V priebehu roka 1996 sa na uvedenom zvýšení podieľal nárast všeobecných rezerv o 5,8 mld. Sk, splateného kapitálu o 2,5 mld. Sk, rezervných fondov o 0,5 mld. Sk a nerozdelených ziskov minulých rokov o 1,0 mld. Sk.

Štruktúra zdrojov bankového sektora SR

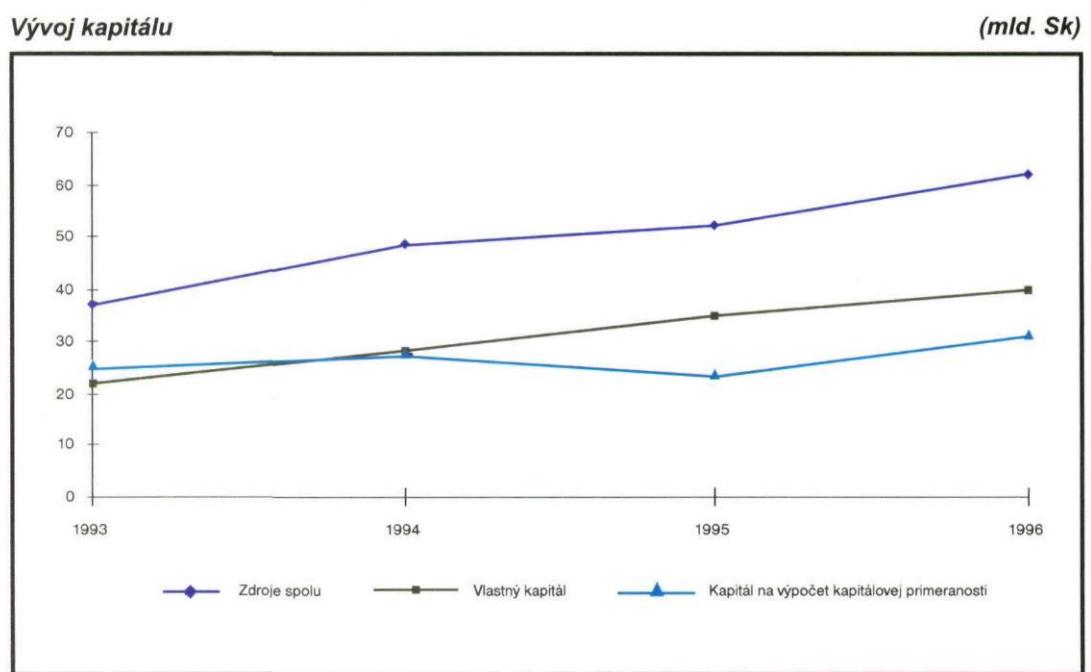
2.1.2. Kapitálová primeranost'

Opatrenie NBS č. 2/1994 o kapitálovej primeranosti stanovil všetkým bankám dosiahnuť k 31. decembru 1996 limit kapitálovej primeranosti minimálne 8 %. Túto podmienku z 24 komerčných bánk v SR nesplnili 4 banky (3 transformujúce sa banky a 1 účelový štátnej peňažný ústav). Pri uplatnení výnimky, platnej v roku 1996 pre 3 transformujúce sa banky, na tvorbu opravných položiek ku klasifikovaným pohľadávkam, minimálnu úroveň kapitálovej primeranosti dosiahla aj jedna z týchto bánk, čo znamená, že úroveň kapitálovej primeranosti v závere roka 1996 pri zohľadnení uvedenej výnimky nesplnili 3 banky.

Banky v SR dosiahli k 31. decembru 1996 kapitálovú primeranosť vo výške 7,73 %, čo je oproti roku 1995 zníženie o 0,64 bodu.

Rozhodujúci vplyv na zníženie kapitálovej primeranosti je vyššie využívanie podnikateľského priestoru vyjadreného rastom rizikovo vážených aktív, ktoré zodpovedá veľkosti kapitálu v novozačínajúcich a rozvíjajúcich sa bankách na jednej strane a nedosahovanie minimálnej kapitálovej primeranosti v transformujúcich sa bankách, predovšetkým z dôvodu zníženia kapitálu o kvantifikovanú predpokladanú stratu z klasifikovaných pohľadávok na strane druhej. Nedostatočná kapitálová vybavenosť transformujúcich sa bánk bola čiastočne eliminovaná inštitútom podriadeného dlhu.

Kapitál na výpočet kapitálovej primeranosti dosiahol v roku 1996 úroveň 26,4 mld. Sk, resp. po zohľadnení výnimky pre transformujúce sa banky 31,4 mld. Sk. (Údaje sú bez kapitálu Konsolidačnej banky, š.p.ú., kde odpočítateľné položky prevyšujú hodnotu kapitálu.) Tento vývoj pozitívne ovplyvňovalo navýšenie splateného kapitálu vrátane kapitálu nových báň nárastom o 2,5 mld. Sk, rezervné fondy o 0,5 mld. Sk, nerozdelený zisk o 1,0 mld. Sk a dodatkový kapitál o 5,9 mld. Sk (v tom podriadený dlh predstavuje 6,4 mld. Sk pri súčasnom znížení rezerv o 0,5 mld. Sk, ktoré možno započítať formou dodatkového kapitálu do celkového kapitálu báň). Negatívne pôsobil nárast odpočítateľných položiek z kapitálu, predovšetkým straty z predchádzajúceho a bežného roka, vo výške 4,4 mld. Sk, ktoré vznikli vplyvom tvorby opravných položiek k rizikovým pohľadávkam niektorých báň.

2.2. Úverová angažovanosť

V roku 1996 došlo k sprísneniu limitu čistej úverovej angažovanosti voči jednému alebo niekoľkým veľkým dlžníkom tvoriacim jednu ekonomicky prepojenú skupinu dlžníkov banky. Toto sprísnenie sa vzťahuje na nebankovú klientelu, kde sa limit čistej úverovej angažovanosti znížil oproti roku 1995 zo 40 % na 25 % kapitálu banky použitého na výpočet kapitálovej primeranosti. Takto stanovená výška možnej úverovej angažovanosti už plne zodpovedá medzinárodným štandardom.

Pre čistú úverovú angažovanosť voči bankovým klientom platí nezmenený limit 80 % z kapitálu banky. Pre agregovanú výšku vykázaných veľkých úverových angažovaností jednej banky (nad 15 % jej kapitálu) platí limit 800 %.

Sprísnenie podmienok úverovej angažovanosti a čiastočne i zvýšená miera úverovej aktivity báň sa prejavila v priebehu celého roka 1996 aj v náraste počtu prekročení limitov čistej úverovej angažovanosti.

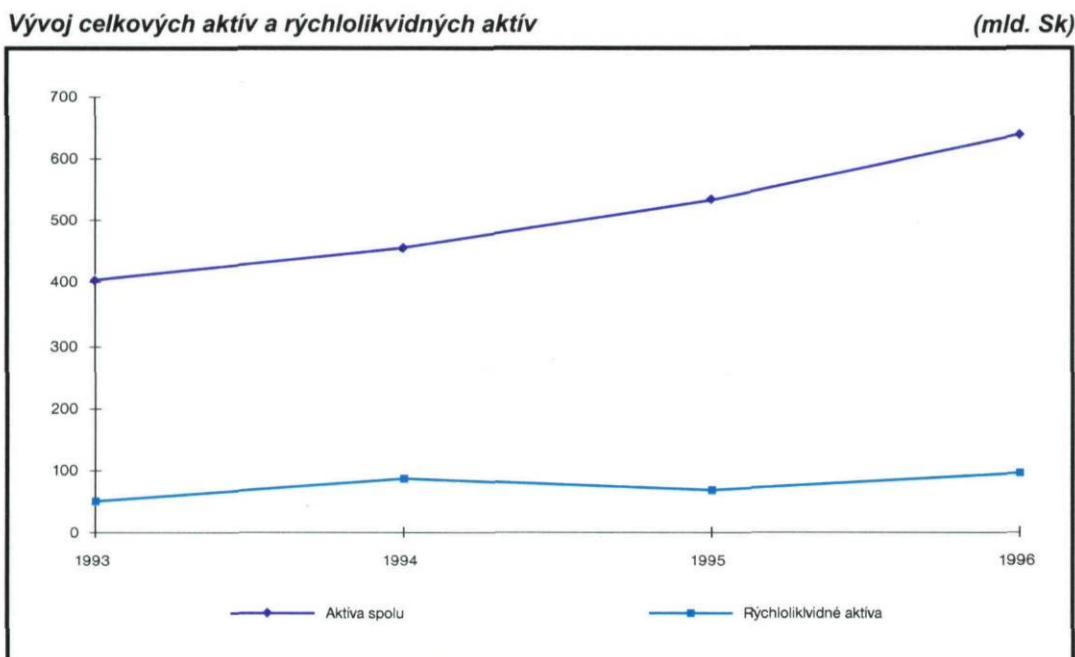
Počet báň, ktoré prekročili stanovený limit čistej úverovej angažovanosti voči nebankovým klientom sa oproti minulému roku zvýšil o 5 báň. Nedodržanie limitu úverovej angažovanosti voči bankovým klientom sa v roku 1996 oproti minulému roku znížilo o 3 banky. Platný limit pre agregovanú výšku všetkých čistých úverových angažovaností, prevyšujúcich 15 % kapitálu banky, porušili 3 banky. Bankový dohľad reagoval na tieto porušenia nápravnými opatreniami voči bankám.

2.3. Likvidita

Komerčné banky nezaznamenali v roku 1996 výraznejšie problémy s likviditou. Likvidita bankového sektora bola nepriaznivo ovplyvnená najmä trvalým nedostatkom dlhodobých a čiastočne aj strednodobých zdrojov, ako aj vývojom klasifikovaných pohľadávok, čo spôsobilo časový nesúlad potrieb a zdrojov likvidity vo väčšine báň, predovšetkým v transformujúcich sa bankách.

2.3.1. Rýchlosť likvidity aktív

K 31. decembru 1996 predstavoval podiel rýchlosť likvidity aktív na celkových aktívach báň 14,7 %, čo je nárast oproti minulému roku o 1,9 bodu. Podiel jednotlivých báň na celkovej hodnote rýchlosť likvidity aktív bol značne diferencovaný, čo súviselo hlavne s rozdielny charakterom báň, t.j. ich hlavnými aktivitami, ale i dĺžkou doby činnosti.

2.4. Menové pozície

Platný limit celkovej menovej pozície, stanovený Opatrením NBS č. 5/1994 o regulácii menových pozícii k ultimu hodnoteného obdobia vo výške 25 %, nedodržala jedna banka. Prekročenia individuálnych menových pozícii boli krátkodobého charakteru. Dochádzalo k nim najmä pri USD, DEM a CZK, prostredníctvom ktorých sa vykonáva väčšina platieb v zahraničnom platobnom styku. Prekročenie in-

dividuálnych limitov bolo zaznamenané najmä v transformujúcich sa bankách (tri štvrtiny z celkového počtu prekročení). Tieto individuálne prekročenia výraznejšie neovplyvnili pozíciu bankového sektora.

2.5. Klasifikácia pohľadávok

V roku 1996 venovala NBS osobitnú pozornosť vývoju klasifikovaných pohľadávok posudzovaných v zmysle Opatrenia NBS č. 3/1995 o pravidlach hodnotenia pohľadávok a podsúvahových záväzkov bánk podľa rizík v nich obsiahnutých a pre tvorbu zdrojov na krytie týchto rizík, ktoré odrážajú úverové riziko nenávratnosti istiny a nesplácania úrokov.

K 31. decembru 1996 sa vykázaná nekrytá predpokladaná strata z pohľadávok a podsúvahových záväzkov znížila o 3,7 mld. Sk a za celý bankový sektor SR vrátane pobočiek zahraničných bánk dosiahla 13,1 mld. Sk (pri uplatnení výnimky pre transformujúce sa banky bola jej výška 6,8 mld. Sk). Podiel klasifikovaných pohľadávok v dôsledku nárastu celkových pohľadávok voči bankám, klientom a verejným a samosprávnym orgánom predstavoval za celý bankový sektor objem 21,16%.

Objem celkových zdrojov na krytie možných strát bánk dosiahol 73,9 mld. Sk a oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o 11,2 mld. Sk. Na tomto objeme zdrojov sa podielajú opravné položky výškou 32,4 mld. Sk (medziročné zvýšenie o 6,8 mld. Sk) a rezervy 27,0 mld. Sk (zvýšenie o 2,6 mld. Sk).

D. Emisná činnosť NBS

1. EMISIA SLOVENSKÝCH PEŇAZÍ

V roku 1996 zabezpečila Národná banka Slovenska, v súlade s potrebami peňažného obehu, dotlač bankoviek v nominálnej hodnote 100 Sk a 500 Sk vzor 1996. Bankovky boli vytlačené v anglickej tlačiarne cení Thomas De La Rue. Na základe rozhodnutia Bankovej rady NBS bola daná do obehu minca v nominálnej hodnote 50 halierov vzor 1996 s novými parametrami a mincovým materiálom.

Národná banka Slovenska vydala pri príležitosti výročí významných udalostí päť pamätných strieborných mincí v nominálnej hodnote 200 Sk a jednu pamätnú zlatú mincu v nominálnej hodnote 5000 Sk, ktoré vyrobila Mincovňa Kremnica, štátny podnik.

Pamätné mince vydané NBS v roku 1996

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet vydaných mincí		Vyhľáška NBS
		spolu	z toho PROOF	
200 Sk	200. výročie narodenia Samuela Jurkoviča	27 600	1 600	31/1996 Z.z.
200 Sk	100. výročie prvých novodobých olympijských hier a prvá účasť SR na letných OH	24 700	1 700	154/1996 Z.z.
200 Sk	100. výročie narodenia Jozefa Cígera Hronského	22 000	1 500	165/1996 Z.z.
200 Sk	100. výročie otvorenia prvej ozubnicovej železnice na trati Štrba - Štrbské Pleso	23 600	1 600	230/1996 Z.z.
200 Sk	250. výročie narodenia Mórca Beňovského	23 400	2 000	268/1996 Z.z.
5000 Sk	Svetové dedičstvo UNESCO Banská Štiavnica a technické pamiatky jej okolia	8 000	8 000	342/1996 Z.z.

1.1. Hotovostný peňažný obeh

V roku 1996 pokračovala reštrukturalizácia bankoviek v obehu vplyvom zvýšenej potreby emisie bankoviek v nominálnych hodnotách 5000 Sk a 200 Sk vydaných v roku 1995. Prejavilo sa to priaznivo v nižšom podiele bankoviek v nominálnych hodnotách 1000 Sk, 500 Sk a 100 Sk na obežive. Potreba peňazí vo všetkých nominálnych hodnotách bola zabezpečená v plnom rozsahu. Nevyskytli sa žiadne problémy a poruchy v hotovostnom peňažnom obehu SR.

Nominálna hodnota	Obeživo-stav k 31.12.1996		Podiel v %		Index rastu v %	
	počet (ks)	hodnota (Sk)	počet (ks)	hodnota (Sk)	počet (ks)	hodnota (Sk)
Bankovky						
5000 Sk	95 302 570,75	51 210 794 007,50	100,00	100,00	111,56	131,58
1000 Sk	3 323 416,75	16 617 083 750,00	3,49	32,45	208,49	208,49
500 Sk	25 644 855,75	25 644 855 750,00	26,91	50,08	114,60	114,60
200 Sk	9 315 079,50	4 657 539 750,00	9,77	9,09	95,05	95,05
100 Sk	6 337 579,75	1 267 515 950,00	6,65	2,48	213,52	213,52
50 Sk	21 327 670,50	2 132 767 050,00	22,38	4,16	92,89	92,89
20 Sk	10 131 746,25	506 587 312,50	10,63	0,99	113,20	113,20
	19 222 222,25	384 444 445,00	20,17	0,75	114,60	114,60
Obehové mince	545 647 305,00	936 145 276,90	100,00	100,00	125,14	117,87
10 Sk	51 140 673,00	511 406 730,00	9,37	54,63	118,90	118,90
5 Sk	34 872 388,00	174 361 940,00	6,39	18,63	110,05	110,05
2 Sk	52 102 896,00	104 205 792,00	9,55	11,13	118,55	118,55
1 Sk	74 617 730,00	74 617 730,00	13,68	7,97	116,88	116,88
0,50 Sk	51 223 702,00	25 611 851,00	9,39	2,74	108,67	108,67
0,50 Sk II	12 996 998,00	6 498 499,00	2,38	0,69	0,00	0,00
0,20 Sk	125 734 431,00	25 146 886,20	23,04	2,69	129,38	129,38
0,10 Sk	142 958 487,00	14 295 848,70	26,20	1,53	130,87	130,87
Pamätné mince	406 444,00	320 836 395,00	100,00	100,00	117,52	113,78
Spolu	641 356 319,75	52 467 775 679,40	100,00	100,00	122,91	131,18

Zvýšenú pozornosť venovala NBS čistote peňažného obehu. V priebehu roka 1996 sa prejavil dopad opatrení prijatých na zvýšenie vyrádovania bankoviek neschopných ďalšieho obehu vo všetkých spracovateľských miestach NBS, čo sa prejavilo predovšetkým v nominálnych hodnotách 100 Sk, 20 Sk a 50 Sk.

Celkový stav obeživa k 31. decembru 1996 predstavoval 52 467 775 679,40 Sk vrátane pamätných mincí vydaných pred rokom 1993, príčom v obehu bolo spolu 641 356 319,75 kusov slovenských bankoviek a mincí. V porovnaní s rokom 1995 vzrástlo obeživo o 12 470 820 321,90 Sk (nárast o 31,18 %) a počet bankoviek a mincí o 119 544 825,8 kusov (nárast o 22,91 %). Vývoj obeživa v priebehu roka bol rovnomenrý a nevykázal podstatnejšiu odchýlku s výnimkou mesiaca decembra.

Stav obeživa v kusoch

	Stav		Podiel v %	
	k 31.12.1995	k 31.12.1996	k 31.12.1995	k 31.12.1996
Bankovky				
5000 Sk	85 425 707,00	95 302 570,75	16,37	14,86
1000 Sk	1 594 063,25	3 323 416,75	0,31	0,52
500 Sk	22 377 742,25	25 644 855,75	4,29	4,00
200 Sk	9 799 897,75	9 315 079,50	1,88	1,45
100 Sk	2 968 088,50	6 337 579,75	0,57	0,99
50 Sk	22 961 314,00	21 327 670,50	4,40	3,33
20 Sk	8 950 622,50	10 131 746,25	1,72	1,58
Spolu	16 773 978,75	19 222 222,25	3,21	3,00
Obehové mince	436 039 948,00	545 647 305,00	83,56	85,08
10 Sk	43 010 910,00	51 140 673,00	8,24	7,97
5 Sk	31 688 589,00	34 872 388,00	6,07	5,44
2 Sk	43 949 165,00	52 102 896,00	8,42	8,12
1 Sk	63 838 610,00	74 617 730,00	12,23	11,63
0,50 Sk	47 134 910,00	51 223 702,00	9,03	7,99
0,50 Sk II	x	12 996 998,00	x	2,03
0,20 Sk	97 178 811,00	125 734 431,00	18,62	19,60
0,10 Sk	109 238 953,00	142 958 487,00	20,93	22,29
Pamätné mince	345 839,00	406 444,00	0,07	0,06
Spolu	521 811 494,00	641 356 319,75	100,00	100,00

Zvýšenie stavu slovenských peňazí v obehu oproti roku 1995 sa prejavilo najmä pri bankovkách a to v sume 12,29 mld. Sk, čo je 98,5 % celkového prírastku obeživa. Na tomto zvýšení sa podielajú 70,3 % bankovky v nominálnej hodnote 5000 Sk a 26,5 % bankovky v nominálnej hodnote 1000 Sk. Pokles zaznamenali bankovky v nominálnych hodnotách 500 Sk a 100 Sk. Pri obehových minciach bolo zvýšenie stavu zaznamenané vo všetkých hodnotách, najvýraznejšie však v nižších nomináloch 10 hal., 20 hal. a 50 hal.

Stav obeživa v Sk

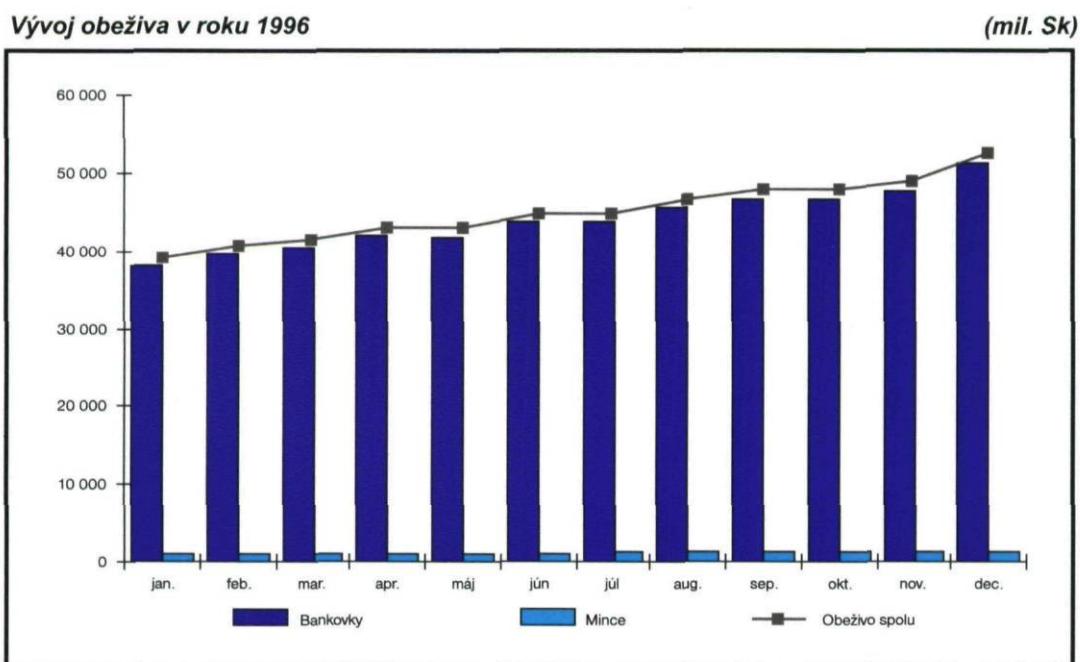
	Stav		Podiel v %	
	k 31.12.1995	k 31.12.1996	k 31.12.1995	k 31.12.1996
Bankovky				
5000 Sk	38 920 767 175,00	51 210 794 007,50	97,31	97,60
1000 Sk	7 970 316 250,00	16 617 083 750,00	19,93	31,67
22 377 742 250,00	25 644 855 750,00	55,95	48,88	
500 Sk	4 899 948 875,00	4 657 539 750,00	12,25	8,88
200 Sk	593 617 700,00	1 267 515 950,00	1,48	2,42
100 Sk	2 296 131 400,00	2 132 767 050,00	5,74	4,06
50 Sk	447 531 125,00	506 587 312,50	1,12	0,97
20 Sk	335 479 575,00	384 444 445,00	0,84	0,73
Obehové mince	794 216 097,50	936 145 276,90	1,99	1,78
10 Sk	430 109 100,00	511 406 730,00	1,08	0,97
5 Sk	158 442 945,00	174 361 940,00	0,40	0,33
2 Sk	87 898 330,00	104 205 792,00	0,22	0,20
1 Sk	63 838 610,00	74 617 730,00	0,16	0,14
0,50 Sk	23 567 455,00	25 611 851,00	0,06	0,05
0,50 Sk II	x	6 498 499,00	x	0,01
0,20 Sk	19 435 762,20	25 146 886,20	0,05	0,05
0,10 Sk	10 923 895,30	14 295 848,70	0,03	0,03
Pamätné mince	281 972 085,00	320 836 395,00	0,70	0,61
Spolu	39 996 955 357,50	52 467 775 679,40	100,00	100,00

Pri celkovom náraste obeživa sa hodnota bankoviek v obehu zvýšila o 31,58 %, v kusoch o 11,56 %. Hodnota a počet bankoviek v obehu sa zvýšili vo všetkých hodnotách s výnimkou bankoviek s nominálnymi hodnotami 500 Sk a 100 Sk. Hodnota mincí v obehu sa zvýšila o 17,87 % a ich počet v kusoch o 25,14 %. Zvýšil sa tiež počet pamätných mincí v obehu emisiou šiestich nových mincí v roku 1996. Stav emitovaných pamätných mincí NBS bol 406 444 kusov v hodnote 131 103 000 Sk.

1.2. Stav bankoviek a mincí v obehu a ich podiel na celkovom obežive

Najvýraznejšie zastúpenie v obehu čo do počtu mali k 31. decembru 1996 bankovky v nominálnej hodnote 1000 Sk, 100 Sk a 20 Sk, čo svedčí o skutočnosti, že sú najpoužívanejšimi bankovkami v obehu. Z hľadiska hodnoty peňazí v obehu 80,5 % predstavujú dve bankovky najvyšších nominálnych hodnôt a to 5000 Sk a 1000 Sk. Z mincí boli v obehu najviac zastúpené mince v nominálnej hodnote 20 hal. a 10 hal., i keď ich ročný prírastok zrejme vplyvom vydania 50-halierovej mince nového vzoru mierne poklesol. Z hľadiska hodnoty sú najvýznamnejšie mince v hodnote 10 Sk.

Podiel pamätných mincí na celkovom obežive bol taký malý, že v hotovostnom peňažnom obehu nemali praktický význam.

Priemerná hodnota peňazí v obehu v roku 1996 a jej porovnanie s rokom 1995 je nasledovné:

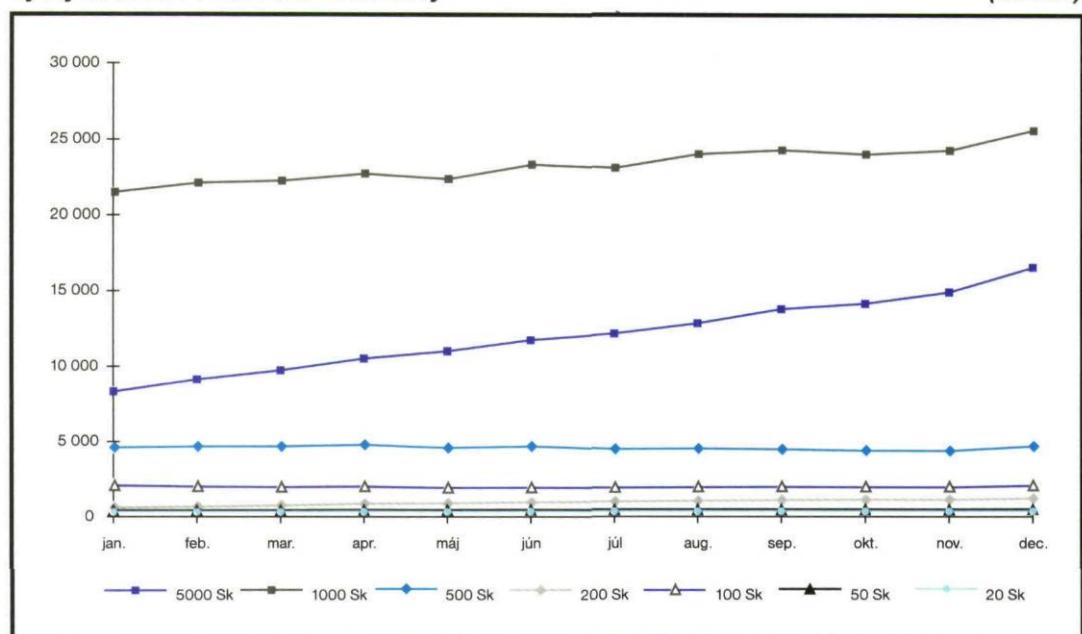
	Rok 1995	Rok 1996	Rozdiel
Peniaze v obehu			
Bankovky	76,16	81,56	+5,40
Mince z obyčajných kovov	455,61	537,35	+81,74
	1,82	1,72	-0,10

Rast priemernej hodnoty bankoviek v roku 1996 ovplyvnilo najmä zvýšenie podielu bankoviek vyšších nominálnych hodnôt (5000 Sk, 1000 Sk a 200 Sk) v obehu. Celková priemerná hodnota slovenských peňazí v obehu vzrástla oproti roku 1995 len minimálne. Podstatnejší nárast priemernej hodnoty bankoviek bol eliminovaný váhou 25 % prírastku počtu mincí nižších nominálnych hodnôt.

Na 1 obyvateľa SR v roku 1996 pripadlo 17,72 kusov bankoviek v priemernej hodnote 9 520,50 Sk a 101,4 kusov mincí z obyčajných kovov v priemernej hodnote 174 Sk. Celková hodnota obeživa v priemere na 1 obyvateľa SR vrátane pamätných mincí predstavovala ku koncu roka hodnotu 9 754,20 Sk, čo bolo o 2 306 Sk viac ako v roku 1995.

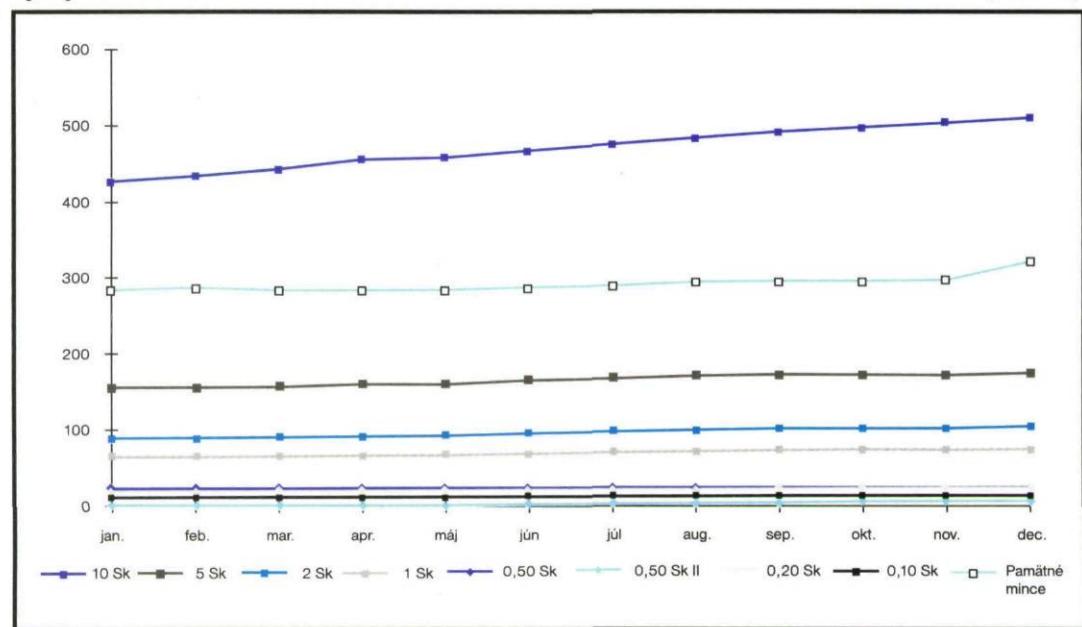
Vývoj obeživa v roku 1996 - bankovky

(mil. Sk)

Vývoj obeživa v roku 1996 - mince

(mil. Sk)

2. VÝSKYT FALZIFIKÁTOV PEŇAZÍ NA ÚZEMÍ SR

2.1. Falzifikáty slovenských korún

V roku 1996 bolo zadržaných 173 kusov falzifikátov a 85 kusov napodobení slovenských korún. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v Bratislave, v 64 prípadoch bolo zadržaných 83 kusov falzifikátov.

Počet zadržaných falzifikátov Sk v rokoch 1994 - 1996

Nominálna hodnota	5000 Sk	1000 Sk	500 Sk	200 Sk	100 Sk	50 Sk	20 Sk	10 Sk	5 Sk	Spolu	Korunová protihodnota
1994		3	5		1	8		60		71	6 300
1995		18	3		3	8				27	19 950
1996	4	98	40	1	26	8			1	173	140 955
Spolu	4	119	48	1	30	8		60	1	271	167 205

Vo väčšine prípadov boli falzifikáty bankoviek zaradené do stupňa nebezpečnosti "4" - menej podarený. Boli vyrobené na farebnom kopírovacom zariadení, nemali napodobnené žiadne ochranné prvky, ale ich farebnosť bola pomerne verná v porovnaní s originálom. Ostatné falzifikáty boli zaradené do stupňa nebezpečnosti "5" - nepodarený. Tieto boli vyrobené na monochromatickom kopírovacom zariadení a niektoré boli ručne vyfarbené.

2.2. Falzifikáty valút

Na území Slovenskej republiky bolo zadržaných 879 kusov USD a 340 kusov falzifikátov ostatných valút.

Počet zadržaných falzifikátov USD v rokoch 1994 - 1996

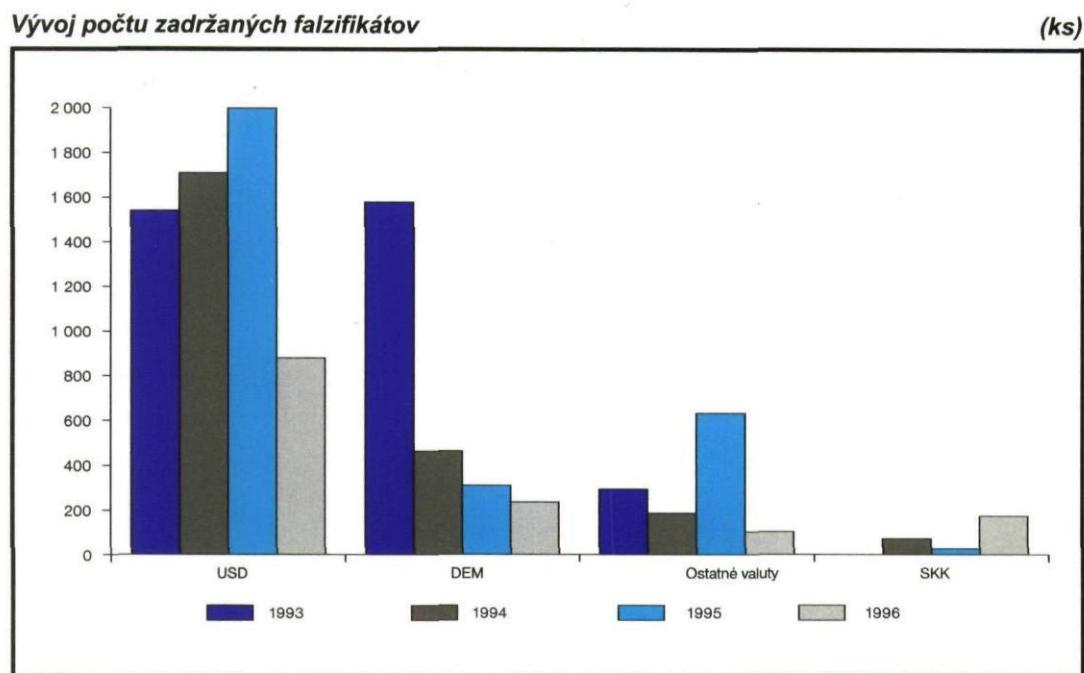
Nominálna hodnota	1 USD	5 USD	10 USD	20 USD	50 USD	100 USD	Pozmenené	Spolu	Korunová protihodnota	
1994	2	1	1	118	73	1 499		15	1 709	4 899 918,20
1995	2	1	3	146	69	1 768		9	1 998	5 434 989,20
1996	0	0	5	24	73	719		58	879	2 518 748,10
Spolu	4	2	9	288	215	3 986		82	4 586	12 853 655,50

Americký dolár bol doteraz najmenej chránený pred falšovaním. V prvom štvrtroku 1996 bola uvedená do obehu nová 100-dolárová bankovka a na území SR sa nezaznamenal výskyt falošných nových 100 USD bankoviek.

Počet zadržaných falzifikátov ostatných valút v rokoch 1994 - 1996

Mena	DEM	ITL	FRF	GBP	ATS	CZK	HUF	Ostatné	Spolu	Korunová protihodnota	
1994	463	110	48	6	12	0	1 074		25	1 738	2 020 377,60
1995	311	58	32	18	1	447	73		1	941	1 648 431,40
1996	236	63	22	8	1	9	0		1	340	914 937,60
Spolu	1 010	231	102	32	14	456	1 147		27	3 019	4 583 746,60

Celkový trend vo vývoji množstva zadržaných falzifikátov od roku 1993 dokumentuje nasledovný graf.

Štruktúra zadržaných falzifikátov USD v roku 1996

Stupeň nebezpečnosti	1	2	3	4	5	N ¹	Spolu
Počet falzifikátov	91	8	704	17	1	58	879
Podiel v %	10,4	0,9	80,1	1,9	0,1	6,6	100

1/ Nezaradené do stupňa nebezpečnosti sú pozmenené bankovky, kde pravá bankovka nižšej nominálnej hodnoty je upravená na bankovku vyšej nominálnej hodnoty.

Štruktúra zadržaných falzifikátov DEM a ostatných valút v roku 1996

Stupeň nebezpečnosti	1	2	3	4	5	Spolu
Počet falzifikátov	3	13	321	3	0	340
Podiel v %	0,9	3,8	94,4	0,9	0	100

2.3. Expertízy poškodených slovenských platidiel

V roku 1996 predložilo 49 žiadateľov poškodené bankovky a mince so žiadosťou o vykonanie expertízy a vymeranie náhrady. K poškodeniu došlo v dôsledku živelných pohrôm, prípadne iných nepredvídateľných okolností a výmenu - vzhľadom na rozsah a charakter poškodenia - nemohol vykonať iný peňažný ústav.

Celková nominálna hodnota predkladaných poškodených bankoviek a mincí bola 1 797 854,50 Sk a náhrada bola vyplatená v celkovej výške 1 781 415 Sk, t.j. 99,08 % nominálnej hodnoty.

2.4. Spolupráca so zahraničím, obchodnými bankami a orgánmi polície

V roku 1996 pokračovala výmena vzorov bankoviek so zahraničnými emisnými bankami a budovanie kabinetu platidiel. K 31. decembru 1996 boli odoslané vzory slovenských bankoviek a mincí 173 emisným bankám z celého sveta. Skúšobňa a kabinet platidiel NBS má k dispozícii vzory platidiel od 102 emisných bank.

Prijaté a odoslané vzory platidiel podľa kontinentov (ks)

Kontinent	Prijaté vzory	Odoslané vzory
Európa	39	41
Afrika	14	50
Amerika	17	32
Austrália a Oceánia	6	8
Ázia	26	42
Spolu	102	173

Vývoj v počte zadržaných falzifikátov peňazí na území Slovenskej republiky v roku 1996 bol priaznivý, keď v porovnaní s rokom 1995 došlo k poklesu v počte kusov ako aj v korunovej protihodnote.

Kvalitatívna úroveň falzifikátov valút má stúpajúcu tendenciu. Okrem nominálnej hodnoty 100 USD existujú už aj veľmi nebezpečné falzifikáty nominálnej hodnoty 50 USD, čo zvyšuje nároky na kontrolu pravosti preberaných peňazí. V oblasti falzifikátov ostatných valút boli zadržané falzifikáty, na ktorých boli napodobené ochranné prvky ako vodoznak, ochranný prúžok, fluorescenčné vlákna, fluorescenčná tlač a ďalšie. Tieto skutočnosti zvyšujú požiadavky na prácu Národnej banky Slovenska v oblasti spolupráce so zahraničnými emisnými bankami, orgánmi polície a obchodnými bankami.

E. Audítorská správa

**Deloitte &
Touche**

BBC
Prievozská 12
821 09 Bratislava
Slovakia

Telephone: +42 1 (7) 5249 111
Facsimile: +42 1(7)5249 222

**AUDÍTORSKÁ SPRAVA
PRE BANKOVÚ RADU NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA**

Vykonali sme audit priloženej Súvahy Národnej banky Slovenska (ďalej len "Banka") zostavenej k 31. decembru 1996 a súvisiaceho Výkazu ziskov a strát za rok 1996. Za tieto účtovné výkazy, uvedené na stranach 2 až 13, zodpovedá Banková rada. Našou zodpovednosťou je na základe auditu vyjadriť názor na priložené účtovné výkazy.

Náš audit bol vykonaný v súlade s medzinárodnými audítorskými smernicami a so smernicami odporúčanými Slovenskou komorou audítorov. Tieto smernice a odporúčania vyžadujú, aby sme náš audit plánovali a vykonali s cieľom dostatočne sa ubezpečiť, že účtovné výkazy neobsahujú významné nedostatky. Audit zahŕňa preskúmanie preukaznosti položiek vykázaných v účtovných výkazoch, na základe testov. Audit zahŕňa tiež posúdenie správnosti použitých postupov účtovania a dôležitých odhadov vedenia Banky, ako aj posúdenie účtovných výkazov ako celku. Nami vykonaný audit považujeme za dostatočné východisko pre vyjadrenie nášho výroku.

Od Banky sa vyžaduje spracovanie účtovných výkazov v súlade so zákonom č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušnými zákonmi a predpismi Slovenskej republiky. Priložené účtovné výkazy sú zostavené vo forme porovnatelnej s používanými formami výkazov pre medzinárodné účely.

Podľa nášho názoru, priložené účtovné výkazy Banky zobrazujú vo všetkých významných aspektoch pravdivo a verne výšku aktív, pasív a vlastného imania Národnej banky Slovenska, k 31. decembru 1996, ako aj výsledky jej hospodárenia za rok 1996, v súlade so zákonom č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušnými platnými opatreniami vydanými Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

14. marec 1997

Deloitte & Touche

Deloitte&Touche
Tohmatsu
International

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
SÚVAHY K 31. DECEMBRU 1996 A 1995
 v miliónoch Sk

AKTÍVA	Príloha	1996	1995
Zlato	3.1.	2 285,4	1 904,4
Vklady v Medzinárodnom menovom fonde	3.2.	24 062,6	28 381,6
• rezervná pozícia v Medzinárodnom menovom fonde a zvláštne práva čerpania		11 520,8	
• záručné vklady na úvery od Medzinárodného menového fondu		12 541,8	
Vklady v zahraničných bankách a medzinárodných inštitúciach	3.3.	17 351,7	40 062,0
Pohľadávky voči tuzemským bankám	3.4.	36 585,1	36 484,6
Pohľadávky voči štátному rozpočtu	3.5.	28 625,6	25 742,1
Cenné papiere	3.6.	94 214,2	63 676,4
Finančné investície a majetkové účasti	3.7.	1 583,4	1 509,6
Ostatné aktíva	3.8.	4 123,8	4 304,8
Spolu aktíva		208 831,8	202 065,5
<hr/>			
PASÍVA			
Emisia obeživa	4.1.	52 223,6	39 795,8
Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu	4.2.	34 227,1	41 899,6
• vklady Medzinárodného menového fondu		21 304,8	
• úvery od Medzinárodného menového fondu		12 922,3	
Záväzky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám	4.3.	4785,3	3 167,3
• vklady zahraničných bank a medzinárodných inštitúcií		1 375,6	
• úvery od zahraničných bank a medzinárodných inštitúcií		3 409,7	
Emitované cenné papiere	4.4.	14 135,0	25 830,7
Záväzky voči tuzemským bankám	4.5.	31 114,8	24 060,8
Záväzky voči štátному rozpočtu	4.6.	13 044,1	12 213,3
• štátne finančné aktíva		9 349,8	
• štátne fondy		3 694,3	
Ostatné pasíva	4.7.	50 190,0	46 991,1
Spolu záväzky		199 719,9	193 958,6
Vlastný kapitál	4.8.	9 111,9	8 106,9
Spolu pasíva		208 831,8	202 065,5

Príloha na stranach 4 až 13 tvorí nedeliteľnú súčasť účtovných výkazov.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
VÝKAZY ZISKOV A STRÁT
ZA ROKY 1996 A 1995
v miliónoch Sk

NÁKLADY	Príloha	1996	1995
Náklady na úroky a poplatky	5.1.	10 289,0	8 592,0
Náklady na zamestnancov	5.2.	485,3	298,1
Ostatné náklady	5.3.	6 228,0	6 007,9
Zisk		3 467,7	3 590,0
Spolu		20 470,0	18 488,0
VÝNOSY			
Prijaté úroky a poplatky	6.1.	16 688,9	15 798,8
Kurzové rozdiely	6.2.	777,1	2 654,6
Ostatné výnosy	6.3.	3 004,0	34,6
Spolu		20 470,0	18 488,0
ROZDELENIE ZISKU			
	7.		
Odvod zisku do štátneho rozpočtu		2 381,1	1 530,8
Prídely fondom		1 086,6	2 059,2
Zisk		3 467,7	3 590,0
Príloha na stranách 4 až 13 tvorí nedeliteľnú súčasť účtovných výkazov.			
3			

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

1. Všeobecné údaje

Národná banka Slovenska (ďalej len "Banka") bola zriadená Zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o Banke") Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993 ako centrálna banka Slovenskej republiky.

Podľa ustanovení v Zákone o Banke, medzi hlavné úlohy Banky patria:

- určuje menovú politiku a jej realizáciu,
- vydáva bankovky a mince,
- D riadi peňažný obeh, koordinuje platobný styk a zúčtovanie bávk a zabezpečuje plynulosť a hospodárnosť týchto operácií,
- D vykonáva dohľad nad vykonávaním bankových činností,
- D vede účty štátneho rozpočtu,
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných menových inštitúciách a pri operáciach na svetových kapitálových trhoch.

2. Použité účtovné metódy

V ďalšom sú uvedené účtovné postupy použité v priložených účtovných výkazoch:

2.1. Základné princípy

Banka vede účtovníctvo podľa Zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o účtovníctve"). Priložené účtovné výkazy sú zostavené vo forme porovnateľnej s používanými formami výkazov pre medzinárodné účely. Údaje uvádzané v účtovných výkazoch za predchádzajúce účtovné obdobie sú reklassifikované do formy porovnateľnej s údajmi roku 1996.

2.2. Oceňovanie jednotlivých položiek majetku a záväzkov

Účtovné výkazy sú spracované na základe účtovného princípu obstarávacej ceny v súlade so Zákonom o účtovníctve.

Pri oceňovaní majetku a záväzkov boli zohľadnené finančné riziká, ktoré boli Banke známe ku dňu zostavenia účtovných výkazov.

Uplatnené sú nasledovné záväzné spôsoby ocenenia:

- nakupované zásoby sú ocenené obstarávacími cenami,
- nakupovaný hmotný a nehmotný investičný majetok je ocenený obstarávacími cenami,
- peňažné prostriedky a ceniny sú ocenené nominálnymi hodnotami,
- cenné papiere obchodovateľné na kapitálovom trhu a majetkové účastiny sú ocenené cenami obstarania Na kapitálovom trhu sú obchodovateľné najmä akcie, podielové listy, obligácie a hypotečné zástavné listy.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996

- cenné papiere obchodovateľné na peňažnom trhu sú ocenené nominálnymi hodnotami.
Na peňažnom trhu sú obchodovateľné najmä zmenky, šeky, štátne pokladničné poukážky, pokladničné poukážky Banky, vkladové certifikáty a vkladové listy. Diskontné sumy vzťahujúce sa k cenným papierom obchodovateľným na peňažnom trhu sú súčasťou pasív v Súvahe a výnosov vo Výkaze ziskov a strát.
- D pohľadávky a záväzky sú ocenené nominálnymi hodnotami.

2.3. Oceňovanie v cudzej mene

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene Banka prepočítala na slovenskú menu kurzom určeným v kurzovom lístku Banky v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v účtovnej závierke kurzom k 31. decembru 1996:

Kurzy hlavných cudzích mien použitých v Banke na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 1996 sú:

Mena	Množstvo	Peňažné prostriedky v cudzej mene
		Stred
USD	1	31,895
DEM	1	20,514
JPY	100	27,500
SDR	1	45,791

Realizované kurzové zisky a kurzové straty z prepočtu cudzích mien na slovenské koruny sú zahrnuté vo Výkaze ziskov a strát. Nerealizované kurzové straty sú zahrnuté vo Výkaze ziskov a strát. Nerealizované kurzové zisky sú zahrnuté v Súvahe.

2.4. Hmotný a nehmotný investičný majetok

Hmotný a nehmotný investičný majetok je ocenený obstarávacími cenami. Odpisy sú vypočítané na základe rovnomenného odpisovania, založeného na odhadovanej dobe použiteľnosti investičného majetku.

Doba použiteľnosti investičného majetku je odhadovaná nasledovne:

Odpisová skupina	Druh investičného majetku	Doba použiteľnosti
1	kancelárska technika, stroje na spracovanie dát, osobné a dodávkové automobily, software	4 roky
2	prístroje a osobitné technické zariadenia	8 rokov
3	zabezpečovacie zariadenia	15 rokov
4	energetické zariadenia (Banka nemá majetok v tejto odpisovej skupine)	30 rokov
5	budovy, stavby	50 rokov

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

2.5. Daň z príjmu

Banka je osloboodená od dane z príjmov právnických osôb v zmysle § 17 Zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

2.6. Rozdelenie zisku

Zisk vytvorený Bankou je použitý na doplnenie rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku a na ostatné použitie podľa rozpočtu Banky. Banka odvádza zostávajúci zisk do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

3. Aktíva

3.1. Zlato

Táto položka zahŕňa hodnotu celkových zásob zlata spravovaných Bankou. Banka spravuje celkom 36,5 mil. gramov rýdzeho zlata, ktoré je ocené v historickej nadobúdacej cene 62,54 Sk za gram.

V uvedenej položke nie je zahrnuté zlato použité na swapové operácie za zahraničnú menu vo výške 3,6 mil. gramov.

Časť zlata delimitovaná zo zásob bývalej Štátnej banky česko-slovenskej (ďalej len "ŠBČS") v hodnote 570,4 mil. Sk zatiaľ Banke nebola odovzdaná.

Trhová hodnota zlata k 31. decembru 1996 je 11,881 USD za gram (369,55 USD za OZS), t. j. 378,90 Sk za gram (11 786,80 Sk za OZS). Trhová hodnota celkových zásob zlata spravovaných Bankou k 31. decembru 1996 je 13 847,2 mil. Sk

3.2. Vklady v Medzinárodnom menovom fonde

Táto položka obsahuje pohľadávky voči Medzinárodnému menovému fondu, ktoré vznikli z členstva Slovenskej republiky v Medzinárodnom menovom fonde. Zvláštne práva čerpania ("SDR") v rámci rezervnej tranže sa rovnajú slovenskej členskej kvóte, zodpovedajúcej čiastkam zaplateným Medzinárodnému menovému fondu v SDR a Sk. Z hľadiska metodiky Medzinárodného menového fondu "Záručné vklady na úvery z Medzinárodného menového fondu" sú vklady deponované v Sk, predstavujúce ekvivalent úverov poskytnutých Slovenskej republike (viď bod 4.2. "Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu").

3.3. Vklady v zahraničných bankách a medzinárodných inštitúciách

Podstatnú časť tejto položky predstavujú vklady Banky uložené v zahraničných bankách, z toho tvoria najväčšiu časť vklady v nemeckých markách a amerických dolároch.

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

3.4. Pohľadávky voči tuzemským bankám

Táto položka predstavuje k 31. decembru 1996 dlhodobé redistribučné úvery v sume 31 088,9 mil. Sk, refinančné úvery v sume 1 602,4 mil. Sk a úvery poskytnuté komerčným bankám na podporu rozvoja malého a stredného podnikania vo výške 3 203,9 mil. Sk. Ďalej zahŕňa ostatné bežné účty a krátkodobé vkladové účty v komerčných bankách vo výške 689,9 mil. Sk. Banka vytvorila rezervy na krytie rizika, týkajúceho sa redistribučných úverov (viď bod 4.7. "Ostatné pasíva").

3.5. Pohľadávky voči štátному rozpočtu

Obchody so Slovenskou republikou v súvislosti so štátnym rozpočtom upravuje § 25 Zákona o Banke.

Zúčtovanie prostriedkov Slovenskej republiky vo výške 28 625,6 mil. Sk predstavuje priame záväzky štátu prevzaté z bývalej Českej a Slovenskej federatívnej republiky (ďalej len "ČSFR"), schodky štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za roky 1991 a 1992 pred rozdelením ČSFR, prevzatý podiel schodku štátneho rozpočtu bývalej ČSFR a schodok štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za rok 1996 po zohľadnení krycia štátnymi pokladničnými poukážkami.

3.6. Cenné papiere

K 31. decembru 1996 má Banka v portfóliu krátkodobé cenné papiere obchodovateľné na peňažnom trhu pozostávajúce z pokladničných poukážok Spojených štátov amerických a Spolkovej republiky Nemecko a cenných papierov Banky pre medzinárodné zúčtovanie ("BIS") v hodnote 54 136,8 mil. Sk po zohľadnení tvorby opravných položiek v sume 257,9 mil. Sk a strednodobé a dlhodobé cenné papiere obchodovateľné na kapitálovom trhu, ktoré pozostávajú z vládnych dlhopisov Spojených štátov amerických a Spolkovej republiky Nemecko v celkovej výške 40 077,4 mil. Sk po zohľadnení tvorby opravných položiek v sume 93,8 mil. Sk.

3.7. Finančné investície a majetkové účasti

Banka vlastní majetkové účasti v týchto spoločnostiach a inštitúciách (v miliónoch Sk):

	Podiel na kapitáli	1996	1995
Československá obchodná banka, as., Praha	24,13 %	1 438,6	1 364,8
Bankové zúčtovacie centrum Slovenska, a.s., Bratislava	40,27%	120,0	120,0
Ostatné investície s podielom menším ako 1 %		<u>24,8</u>	<u>24,8</u>
 Spolu		<u>1 583,4</u>	<u>1 509,6</u>

Do ostatných investícií patrí účasť Banky na sieti S.W.I.F.T. - Spoločnosť pre celosvetové medzibankové finančné telekomunikácie, La Hulpe, Belgicko a účasť v BIS - Banka pre medzinárodné zúčtovania, Bazilej, Švajčiarsko.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBRU 1996

3.8. Ostatné aktíva

V tejto položke sú zahrnuté (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Účty časového rozlíšenia	1 574,1	2 050,2
Hmotný a nehmotný investičný majetok	2 201,2	2 029,6
Ostatné	<u>3485</u>	<u>225,0</u>
Spolu	<u>4 123,8</u>	<u>4 304,8</u>

4. Pasíva

4.1. Emisia obeživa

Táto položka zahŕňa platné tuzemské bankovky a mince v obehu emitované Bankou.

4.2. Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu

Položka "Vklady Medzinárodného menového fondu" predstavuje držbu slovenských korún Medzinárodného menového fondu v Banke.

Položka "Úvery od Medzinárodného menového fondu" predstavuje úvery, ktoré boli poskytnuté v konvertibilnej mene na posilnenie platobnej bilancie a devízových rezerv Slovenskej republiky. Uvedené úvery sú kryté záručnými vkladmi v Medzinárodnom menovom fonde (viď bod 3.2. "Vklady v Medzinárodnom menovom fonde").

4.3. Záväzky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám

"Vklady zahraničných báň a medzinárodných inštitúcií" v Banke predstavujú krátkodobé vklady v konvertibilnej mene držané Bankou.

"Úvery od zahraničných báň a medzinárodných inštitúcií" predstavujú úvery poskytnuté Export-Import Bank of Japan, Európskou investičnou bankou, Luxembursko a prostriedky fondu PHARE z Európskej Únie. Úvery sú určené na doplnenie zdrojov vybraných domácich báň, na podporu malého a stredného podnikania a na podporu určitých odvetví hospodárstva Slovenskej republiky.

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

4.4. Emitované cenné papiere

"Emitované cenné papiere" zahŕňajú k 31. decembru 1996 hlavne strednodobé a dlhodobé obligácie v japonských jenoch so splatnosťou 5 a 7 rokov, umiestnené na zahraničných kapitálových trhoch. V roku 1994 Banka emitovala obligácie vo výške 25 000 mil. JPY s pevnou úrokovou mierou 6,3%, ktoré budú splatné v roku 1999. V uvedenej položke je ďalej zahrnutá emisia obligácií v roku 1993 v sume 25 000 mil. JPY, ktoré budú splatné v rokoch 1998 a 2000, s pevnými úrokovými sadzbami 7,75%, 8,0% a obligácie emitované bývalou ŠBČS vo výške 1 400 mil. JPY, splatné v roku 1997, s pevnou úrokovou mierou 8,5%.

Počas roka 1994 uzavrela Banka zmluvy o dlhodobých swapových operáciach za účelom konverzie rizika kurzových zmien z JPY na DEM u obligácií Banky emitovaných v roku 1993 a 1994. Tieto swapové operácie sú splatné deň pred termínom splatnosti príslušných obligácií.

4.5. Záväzky voči tuzemským bankám

Táto položka predstavuje k 31. decembru 1996 hlavne povinné minimálne rezervy domácich bank uložené v Banke v celkovej výške 28 797,9 mil. Sk. Zvyšok predstavujú iné vklady domácich bank.

4.6. Záväzky voči štátному rozpočtu

"Štátne finančné aktíva" vo forme depozit na vkladových účtoch v Banke tvoria k 31. decembru 1996 hodnotu 9 349,8 mil. Sk.

"Štátne fondy" vo výške 3 694,3 mil. Sk predstavujú iné vklady štátu v Banke.

4.7. Ostatné pasíva

V tejto položke sú zahrnuté (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Účty časového rozlíšenia	2 071,3	1484,9
Nerealizované kurzové zisky	3 589,9	3 340,0
Rezervy	8 731,1	6 785,0
Ostatné	<u>35 797,7</u>	<u>35 381,2</u>
Spolu	<u>50190,0</u>	<u>46 991,1</u>

Najväčšiu časť rezerv k 31. decembru 1996 tvoria rezervy na krytie rizika vyplývajúceho z dlhodobých redistribučných úverov v hodnote 5 397,7 mil. Sk (viď bod 3.4. "Pohľadávky voči tuzemským bankám"). Súčasťou tejto položky sú ďalej rezervy na menové swapy v hodnote 2 080,9 mil. Sk, rezervy na krytie rozdielu medzi trhovou hodnotou zlata použitého na swapové operácie a historickou nadobúdacou cenou zlata vo výške 1 132,4 mil. Sk a rezervy na nerealizované kurzové straty v hodnote 110,4 mil. Sk. Ostatné rezervy tvoria hodnotu 9,7 mil. Sk.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996

Hlavnú časť položky "Ostatné" predstavuje suma vzniknutá v dôsledku rozdelenia aktív a pasív bývalej ŠBČS. Konečná suma bude určená v rámci záverečného vyrovnania, týkajúceho sa rozdelenia aktív a pasív bývalej ŠBČS.

"Ostatné" ďalej zahŕňa vklady klientov a zamestnancov v Banke, ktoré k 31. decembru 1996 predstavujú hodnotu 2 348,6 mil. Sk.

4.8. Vlastný kapitál

K 31. decembru 1996 táto položka predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia aktív a pasív bývalej ŠBČS vo výške 466,7 mil. Sk, zákonný rezervný fond vo výške 8 573,1 mil. Sk a kapitálový fond v hodnote 72,1 mil. Sk.

Stav vlastného kapitálu k 31. decembru 1995 v hodnote 8 106,9 mil. Sk bol v priebehu roka 1996 zvýšený o prídel do zákonného rezervného fondu v sume 1 000,0 mil. Sk (viď bod 7. "Rozdelenie zisku") a o prírastok kapitálového fondu v hodnote 5,0 mil. Sk.

5. Náklady

5.1. Náklady na úroky a poplatky

Náklady na úroky a poplatky sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Úroky a poplatky platené štátnej pokladnici	705,5	673,5
Úroky a poplatky platené zahraničným bankám	645,8	1 083,8
a medzinárodným inštitúciám		
Náklady na emitované dlhopisy	1,019,9	1 123,3
Náklady na operácie s cennými papiermi	1,235,1	944,9
Náklady na swapové operácie	1 756,8	1 629,1
Ostatné úroky a poplatky	4 925,9	3 137,4
Spolu	<u>10 289,0</u>	<u>8 592,0</u>

5.2. Náklady na zamestnancov

"Náklady na zamestnancov" tvoria mzdové náklady a sociálne náklady. Sociálne náklady predstavujú najmä náklady na povinné zákonné odvody do Fondu zdravotného poistenia, Fondu nemocenského poistenia, Fondu dôchodkového poistenia a príspevok do Fondu zamestnanosti a povinný prídel do sociálneho fondu podľa Zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení Zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

K 31. decembru 1996 Banka zamestnávala 1 258 pracovníkov, z toho 6 členov Bankovej rady, čo predstavuje nárast o 71 osôb v porovnaní so stavom k 31. decembru 1995.

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

5.3. Ostatné náklady

Ostatné náklady tvoria (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Všeobecné prevádzkové náklady	285,0	266,5
Náklady na bankovky a mince	137,6	259,8
Odpisy investičného majetku	228,8	164,4
Tvorba opravných položiek	351,7	0,0
Tvorba rezerv	4 926,4	5 145,7
Ostatné	298,5	171,5
 Spolu	 6 228,0	 6 007,9

Najväčšiu časť ostatných nákladov za rok 1996 predstavuje tvorba rezerv vo výške 4 926,4 mil. Sk. Rezerva na krytie rizika vyplývajúceho z dlhodobých redistribučných úverov bola v roku 1996 vytvorená vo výške 1 566,4 mil. Sk (viď bod 3.4. "Pohľadávky voči tuzemským bankám" a bod 4.7. "Ostatné pasíva"). Ďalej Banka vytvorila rezervy na menové swapy v hodnote 2 080,9 mil. Sk, rezervy na krytie rozdielu medzi trhovou hodnotou zlata použitého na swapové operácie a historickou nadobúdacou cenou zlata vo výške 1 159,0 mil. Sk a rezervy na nerealizované kurzové straty v hodnote 110,4 mil. Sk. Ostatné rezervy Banka vytvorila v roku 1996 v hodnote 9,7 mil. Sk (viď bod 4.7. "Ostatné pasíva").

6. Výnosy

6.1. Prijaté úroky a poplatky

Prijaté úroky a poplatky tvoria (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Úroky a poplatky prijaté od štátnej pokladnice	2 721,0	3 413,8
Úroky a poplatky prijaté od domácich bank	6 877,9	5 951,6
Úroky a poplatky prijaté od zahraničných bank a medzinárodných inštitúcií	2 973,8	3 316,3
Výnosy z operácií s cennými papiermi	3 085,1	1 993,0
Výnosy zo swapových operácií	987,7	1 084,4
Ostatné úroky a poplatky	43,4	39,7
 Spolu	 16 688,9	 15 798,8

6.2. Kurzové rozdiely

Táto položka odráža čistý výsledok kurzových rozdielov, vyplývajúcich z realizovaných kurzových ziskov a strát a nerealizovaných kurzových strát.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBRU 1996

6.3. Ostatné výnosy

Ostatné výnosy tvoria (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Výnosy z emisie bankoviek a minci	5,8	5,0
Použitie rezerv	2 980,3	2,0
Ostatné prevádzkové výnosy	<u>17,9</u>	<u>27,6</u>
Spolu	<u>3 004,0</u>	<u>34,6</u>

Hlavnú položku ostatných výnosov predstavuje použitie rezerv vo výške 2 971,7 mil. Sk, ktoré boli vytvorené na krytie rozdielu medzi trhovou hodnotou zlata použitého na swapové operácie a historickou nadobúdacou cenou zlata a použitie ostatných rezerv vo výške 8,6 mil. Sk.

7. Rozdelenie zisku

Výsledkom hospodárenia Banky v účtovnom období roku 1996 je vytvorený celkový zisk vo výške 3 467,7 mil. Sk, z ktorého na základe rozhodnutí Bankovej rady bol realizovaný odvod do štátneho rozpočtu vo výške 2 381,1 mil. Sk.

Zostávajúca časť zisku roku 1996 vo výške 1 086,6 mil. Sk bola použitá na prídely do fondov nasledovne (v miliónoch Sk):

	1996	1995
Zákonný rezervný fond	1 000,0	1 782,5
Ostatné fondy	<u>86,6</u>	<u>276,7</u>
Spolu	<u>1 086,6</u>	<u>2 059,2</u>

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBERU 1996**

8. Podsvahové položky

K 31. decembru 1996 Banka eviduje na podsvahových účtoch budúce neodvolateľné pohľadávky v celkovej výške 14 027,0 mil. Sk a budúce neodvolateľné záväzky v hodnote 17 836,3 mil Sk z termínovaných devízových operácií zložené z nasledujúcich položiek:

- z dlhodobých menových swapov, ktoré boli uskutočnené za účelom konverzie rizika kurzových zmien z JPY na DEM u obligácií emitovaných Bankou v roku 1993 a 1994 eviduje Banka budúce pohľadávky vo výške 13 750,0 mil. Sk a budúce záväzky vo výške 16 334,4 mil. Sk. (viď bod 4.4. "Emitované cenné papiere"),
- z krátkodobých menových swapov, uskutočnených s cieľom zaistenia Banky voči riziku z kurzových zmien a na riadenie devízových rezerv Banka vykazuje budúce pohľadávky v sume 53,1 mil. Sk a záväzky v sume 53,9 mil. Sk,
- zo swapových operácií so zlatom Banka eviduje budúce pohľadávky vo výške 223,9 mil. Sk a budúce záväzky vo výške 1 448,0 mil. Sk.

K 31. decembru 1996 je Banka garantom úverov poskytnutých zahraničnými bankami a medzinárodnými inštitúciami domácim komerčným bankám v celkovej výške úverov 3 409,7 mil. Sk.

F. Prílohy

Vybrané indikátory menového a hospodárskeho vývoja SR

	Merná jednotka	Pozn.	1993	1994	1995				1996			
					1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q
HDP v stálych cenách roku 1993	mld. Sk				98,6	105,6	108,1	102,2	105,8	112,9	115,6	109,0
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		369,9	388,1	98,6	204,2	312,3	414,5	105,8	218,7	334,3	443,3
Prírastok medzi štvrtrokmi	%				3,6	7,1	2,4	-5,5	3,5	6,7	2,4	-5,7
Štvrtročný prírastok	%				5,7	6,5	7,7	7,4	7,3	6,9	6,9	6,7
Kumulatívny prírastok	%				5,7	6,1	6,6	6,8	7,3	7,1	7,0	6,9
HDP v bežných cenách	mld. Sk				117,6	129,2	134,8	133,5	133,5	145,7	152,1	150,0
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		369,9	441,3	117,6	246,8	381,6	515,1	133,5	279,2	431,3	581,3
Prírastok medzi štvrtrokmi	%				3,7	9,9	4,3	-1,0	0,0	9,1	4,4	-1,4
Štvrtročný prírastok	%				15,2	15,7	18,1	17,7	13,5	12,8	12,8	12,4
Kumulatívny prírastok	%				15,2	15,4	16,4	16,7	13,5	13,1	13,0	12,9
Maloobchodný predaj v bežných cenách	mld. Sk				56,7	64,4	67,0	74,0	65,7	72,6	75,6	82,6
Kumulatív od začiatku roka v bežných cenách	mld. Sk		202,1	233,8	56,7	121,1	188,1	262,1	65,7	138,3	213,9	296,4
Prírastok	%				14,1	18,3	7,7	9,6	16,0	12,6	12,8	11,6
Kumulatívny prírastok	%				14,1	16,3	13,1	12,1	16,0	14,2	13,7	13,1
Prírastok fyzického objemu v stálych cenách	%				2,0	6,3	-1,8	2,0	9,3	6,2	6,8	5,9
Kumulatívny prírastok	%				2,0	4,4	2,1	2,0	9,3	7,4	7,2	7,0
Peňažné príjmy obyvateľstva	mld. Sk											
Príjmy ^{9/}	mld. Sk				111,9	118,6	128,3	149,4	144,6	149,4	161,7	188,8
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		269,3	319,9	111,9	230,5	358,8	508,2	144,6	294,0	455,7	644,5
Kumulatívny prírastok	%		25,7	18,8	55,8	62,9	63,7	55,1	29,2	27,5	27,0	26,8
Miera úspor obyvateľstva	%				3,9	4,9	4,8	7,7	5,7	5,5	4,7	6,3
Spotrebiteľské ceny	%				2,2	3,1	6,1	7,2	1,2	2,2	3,9	5,4
Kumulatív od začiatku roka - priemer	%		3/ 1/	25,1	11,7	11,3	10,6	8,8	6,1	6,2	5,2	5,4
	%			23,2	13,4	11,5	11,2	10,7	9,9	6,2	5,9	5,8
Nezamestnanosť	tis. osôb											
Počet nezamestnaných	tis. osôb		4/ 1/	368,1	371,5	371,6	339,1	336,0	333,3	342,7	311,2	313,9
Prírastok	tis. osôb			107,8	3,4	1,1	-20,9	-27,5	-38,2	-28,9	-27,9	-3,6
Miera nezamestnanosti	%			14,4	14,8	14,6	13,3	13,2	13,1	13,3	12,1	12,2
Zmena	%			4,0	0,4	-0,2	-1,1	-1,3	-1,7	-1,3	-1,2	-0,3
Devízový kurz (stred)	SKK\USD											
Reálny efektívny výmenný kurz	SKK\DEM		4/ 4/ 8/	33,202	31,277	28,995	29,350	29,538	29,569	30,184	31,007	30,960
- na báze CPI	a)			104,0	110,2	109,1	108,7	112,4	113,7	114,5	114,5	116,5
	b)			93,5	97,8	97,3	98,6	101,1	101,5	101,6	100,6	98,4
- na báze PPI	a)			107,1	109,5	110,9	111,8	115,1	114,3	117,2	118,8	119,9
	b)			88,1	91,9	92,1	94,9	97,0	96,3	97,5	97,9	96,5
Devízové rezervy bez zlata	mil. USD			1 368,3	3 041,0	3 515,2	4 148,2	4 339,9	4 982,2	4 893,3	4 584,6	4 742,8
Spolu	mil. USD			415,6	1 690,5	1 914,4	2 567,3	2 758,7	3 363,9	3 404,0	3 322,1	3 600,3
- v tom v NBS	mil. USD											
Štátny rozpočet	mld. Sk											
príjmy	%		5/	150,3	139,1	33,2	75,4	114,3	163,1	40,4	79,5	119,6
- plnenie ročného rozpočtu	%			95,1	103,3	22,7	51,5	78,0	111,4	24,9	49,0	72,3
výdavky	%			173,3	162,0	37,3	75,3	117,2	171,4	43,9	85,6	100,5
- plnenie ročného rozpočtu	%			109,6	108,5	22,3	45,0	70,0	102,4	23,2	45,2	69,2
saldo	mld. Sk			-23,0	-22,9	-4,1	0,1	-2,9	-8,3	-3,5	-6,1	-13,4
MENOVÉ AGREGÁTY												
Čisté domáce aktíva	%		6/	19,3	-1,2	-0,8	0,2	1,4	3,0	10,2	16,4	19,3
Peňažná zásoba [M2]	%		6/	18,5	18,6	21,0	19,9	19,5	18,9	23,8	21,3	18,4
Úvery podnikom a obyvateľstvu	%		6/	10,8	0,8	7,2	10,0	12,7	14,9	16,2	19,3	19,6
- v tom devízové	%		6/	118,9	77,8	68,0	55,1	59,2	57,6	72,8	110,8	96,5
Vklady celkom	%		6/7/	17,9	18,8	25,1	25,3	26,6	25,9	26,4	24,8	21,0
- v Sk	%			10,8	16,6	24,9	26,6	28,8	29,3	30,7	29,4	24,8
- v cudzej mene	%			115,9	34,2	26,2	18,0	14,3	5,0	1,4	-3,1	-3,5
Priemerné úrokové miery												
- z úverov	%			14,00	14,51	14,05	13,61	13,14	12,61	12,60	12,00	11,58
- z vkladov	%			8,61	9,29	9,46	8,39	8,13	7,38	7,11	6,50	6,68
- marža	%			5,39	5,22	4,59	5,22	5,01	5,23	5,49	5,50	4,90

1/ oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka (v spotrebiteľských cenách ku koncu vykazovaného obdobia)

2/ podiel prírastku nerealizovanej kúpnej sily obyvateľstva z peňažných príjmov od začiatku roka

3/ oproti decembru predchádzajúceho roka

4/ k poslednému dňu vykazovaného obdobia

5/ kumulatívne od začiatku roka

6/ oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka - kumulatívne (v bežnom kurze)

7/ vrátane fondov, vlády a nerezidentov

8/ východisko je väžený priemer za 9 mesiacov 1990

9/ do r. 1994 údaje z BIPAVO, od r.1995 z hotovostného peňažného obratu

a) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko

b) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko, Česká republika

Vybrané pomerové ukazovatele

	1993	1994	1995	1996
HDP v stálych cenách / obyvateľa (v Sk)	69 321	72 460	77 219	82 397
HDP v bežných cenách / obyvateľa (v Sk)	69 321	82 393	95 961	108 048
HDP v bežných cenách / obyvateľa (v USD)	2 390	2 571	3 227	3 525
Domáci dopyt / HDP (v %)	105,2	95,5	97,7	111,3
Čistý export / HDP (v %)	-5,5	5,5	1,8	-11,1
Priemyselná výroba / HDP (v %)	29,2	28,7	28,6	26,3
Stavebná produkcia / HDP (v %)	6,7	4,5	4,6	4,7
Služby / HDP (v %)	54,5	55,9	53,3	54,8
priemerný ročný kurz Sk / USD	29,00	32,04	29,74	30,65

Pomerové ukazovatele platobnej bilancie

	1993	1994	1995	1996
Vývoz tovarov / HDP	45,3	48,6	49,5	46,5
Vývoz tovarov a služieb / HDP	61,6	65,0	63,2	57,5
Dovoz tovarov / HDP	53,1	48,1	50,6	57,7
Dovoz tovarov a služieb / HDP	67,1	59,8	61,4	68,4
Bežný účet / HDP	-5,0	4,8	2,3	-10,1
Kapitálový a finančný účet / HDP	4,6	0,8	5,7	11,1
Priame investície v SR / HDP	1,1	1,2	0,8	1,3
Ostatný dlhodobý kapitál / HDP	3,4	3,6	2,3	5,0
Krátkodobý kapitál / HDP	5,8	-1,7	1,9	4,9

Pomerové ukazovatele verejného sektora

	1993	1994	1995	1996
Príjmy ŠR v mld. Sk % z HDP	150,3 40,6	139,1 31,5	163,1 31,7	166,3 28,6
Výdavky ŠR v mld. Sk % z HDP	173,4 46,9	162,0 36,7	171,4 33,3	191,9 33,0
Rozpočtový deficit ŠR v mld. Sk % z HDP	-23,1 6,2	-22,9 5,2	-8,3 1,6	-25,6 4,4
Fiskálny prebytok (+), schodok (-) v mld. Sk % z HDP	x	-11,3 2,6	2,7 (0,5)	-5,0 0,9
Hrubá vnútorná zadlženosť SR v mld. Sk % z HDP	61,9 16,7	88,7 20,1	98,4 19,1	108,7 18,7
Oficiálna vonkajšia zadlženosť SR v mld. Sk % z HDP	63,6 17,2	71,2 16,1	58,6 11,4	52,3 9,0
Celková hrubá zadlženosť SR v mld. Sk % z HDP	125,5 33,9	159,9 36,2	157,0 30,5	161,0 27,7

x - nesledované

Podiel peňažnej zásoby M2 a jej zložiek na HDP v bežných cenách

	1993	1994	1995	1996
Peňažná zásoba [M2]	0,675	0,679	0,694	0,716
Peniaze [M1]	0,314	0,292	0,288	0,299
Obeživo mimo banky [MO]	0,068	0,077	0,067	0,075
Neterminované vklady	0,247	0,215	0,221	0,224
- obyvateľstvo	0,085	0,071	0,073	0,079
- podniky a poistovne	0,162	0,143	0,149	0,145
Kvázipeniaze [QM]	0,360	0,387	0,406	0,417
Terminované vklady	0,293	0,301	0,328	0,346
- obyvateľstvo	0,222	0,222	0,244	0,255
- podniky a poistovne	0,071	0,079	0,084	0,091
Vklady v cudzej mene	0,067	0,086	0,078	0,071
- obyvateľstvo	0,057	0,072	0,069	0,061
- podniky	0,010	0,014	0,009	0,010

Vývoj spotrebiteľských cien

		1996												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12
Index spotrebiteľských cien	a	100,7	100,3	100,3	100,3	100,5	100,2	100,3	100,5	100,9	100,7	100,4	100,3	-
tovarov a služieb	b	107,9	108,2	108,5	108,8	109,3	109,5	109,8	110,4	111,4	112,2	112,6	113,0	110,1
	c	100,7	101,0	101,2	101,5	102,0	102,2	102,5	103,0	104,0	104,7	105,1	105,4	102,8
v tom:	d	106,4	106,2	106,1	106,0	106,1	106,2	105,5	105,6	105,2	105,3	105,4	105,4	105,8
potravinársky tovar	a	99,7	99,5	100,0	100,2	100,3	99,1	100,6	100,5	102,2	100,9	100,2	100,2	-
	b	105,0	104,4	104,4	104,7	104,9	104,0	104,7	105,1	107,4	108,4	108,6	108,8	105,9
	c	99,7	99,2	99,1	99,4	99,6	98,7	99,4	99,8'	102,0	102,9	103,1	103,3	100,5
	d	103,9	103,7	104,1	104,6	104,7	105,2	104,7	104,1	102,8	103,3	103,3	103,3	104,0
nepotravinársky tovar	a	101,4	100,5	100,4	100,3	100,7	100,7	100,1	100,5	100,4	100,5	100,5	100,4	-
	b	109,4	109,9	110,3	110,7	111,4	112,1	112,2	112,8	113,3	113,9	114,5	114,9	112,1
	c	101,4	101,9	102,2	102,5	103,2	103,9	104,0	104,5	105,0	105,5	106,1	106,5	103,9
	d	107,7	107,5	107,3	106,7	106,8	106,8	106,5	106,7	106,6	106,5	106,5	106,5	106,8
verejné stravovanie	a	100,2	100,7	100,4	100,5	100,6	100,6	100,3	100,3	100,6	100,7	100,5	100,4	-
	b	107,6	108,4	108,8	109,3	109,9	110,6	111,0	111,3	112,0	112,8	113,4	113,9	110,8
	c	100,2	100,9	101,3	101,8	102,4	103,1	103,4	103,7	104,3	105,0	105,6	106,0	103,1
	d	105,8	105,8	105,5	106,1	106,4	106,6	105,6	105,5	105,5	105,7	105,8	106,0	105,9
služby platené obyvateľstvom	a	100,8	100,6	100,4	100,2	100,2	100,2	100,2	101,0	100,6	100,4	100,3	100,1	-
	b	109,0	109,7	110,1	110,4	110,6	110,8	111,1	112,2	112,9	113,4	113,7	113,8	111,5
	c	100,8	101,4	101,8	102,1	102,3	102,5	102,7	103,8	104,4	104,8	105,1	105,3	103,1
	d	107,4	106,9	106,7	106,3	106,4	106,2	103,7	104,6	104,8	105,1	105,3	105,3	105,7

Údaje z podkladov ŠU SR

Legenda:

a - index, predchádzajúci mesiac = 100

b - index, december 1994 = 100

c - index, december 1995 = 100

d - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100

Vývoj cien výrobcov

		1996												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12
Index priemyselných výrobcov	a	99,8	101,4	100,4	99,9	101,0	99,7	99,9	100,7	100,5	100,9	100,3	100,1	100,4
	b	99,8	101,2	101,6	101,6	102,6	102,3	102,2	102,9	103,4	104,4	104,6	104,7	
	c													
	d	104,6	104,6	104,7	103,9	104,4	103,9	103,5	103,5	103,4	103,9	104,6	104,7	104,1
	e	266,2	270,0	271,2	271,0	273,7	273,0	272,7	274,5	275,9	278,5	279,2	279,4	273,8
Index cien stavebných materiálov a výrobkov	a	100,8	102,9	100,9	100,2	100,0	100,3	100,7	100,1	100,4	100,7	100,7	100,0	100,6
	b	100,8	103,8	104,7	104,9	104,9	105,3	106,0	106,1	106,6	107,3	108,1	108,0	105,5
	c	255,1	262,6	265,1	265,5	265,5	266,5	268,3	268,5	269,7	271,5	273,5	273,4	267,1
	d	108,1	107,4	107,9	106,8	106,6	107,0	107,5	107,0	106,8	107,4	108,1	108,0	107,4
	e													
Index cien poľnohospodárskych výrobcov	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	c													
	d	96,0	95,5	99,5	101,2	102,0	101,8	111,2	111,3	100,9	104,1	103,9	102,3	104,7
	e	148,4	142,6	143,8	142,6	141,7	146,1	161,1	156,8	148,8	153,4	162,0	159,6	153,1
v tom:	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	c													
	d	110,0	97,3	100,7	103,1	106,8	100,6	113,9	114,4	96,9	104,8	108,9	97,7	109,1
	e	148,5	151,0	148,1	142,7	147,4	190,6	167,2	161,8	141,1	149,4	160,2	144,8	158,5
živočíšne výrobky	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b													
	c													
	d	95,5	95,5	99,5	101,1	101,8	101,9	102,8	106,5	104,4	102,7	101,3	102,7	101,5
	e	148,4	142,4	143,8	142,6	141,4	140,7	142,8	149,2	155,7	161,4	163,0	160,9	149,2

Údaje z podkladov ŠU SR

Legenda:

a - index, predchádzajúci mesiac = 100

b - index, december 1995 = 100

c- index, december 1990 = 100, v stavebnictve k 1.1.1990 = 100

d - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100

e - index, rok 1989 = 100

Vývoj hrubého domáceho produktu v rokoch 1989 - 1996

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
HDP v stálych cenách roku 1993								
- mld. Sk	493,2	481,0	410,9	384,1	369,9	388,1	414,5	443,3
- zmena v %	1,0	-2,5	-14,6	-6,5	-3,7	4,9	6,8	6,9
Spotreba spolu								
- mld. Sk	387,8	401,4	298,6	293,5	288,3	278,6	286,6	321,4
- zmena v %	4,9	3,5	-25,6	-1,7	-1,8	-3,4	2,9	12,1
v tom:								
Spotreba domácností								
- mld. Sk	284,1	296,9	212,7	199,1	196,0	196,0	202,7	217,2
- zmena v %	3,6	4,5	-28,4	-6,4	-1,6	0,0	3,4	7,2
Spotreba vlády								
- mld. Sk	103,7	104,5	85,9	94,4	92,3	82,6	83,9	104,2
- zmena v %	8,7	0,7	-17,8	9,9	-2,2	-10,5	1,6	24,2
Hrubý kapitál spolu								
- mld. Sk	159,6	162,9	160,9	109,0	101,0	88,5	117,7	168,1
- zmena v %	3,4	2,1	-1,3	-32,3	-7,3	-12,4	33,0	42,8
v tom:								
Fixný kapitál								
- mld. Sk	158,0	176,3	131,9	126,0	120,7	114,6	121,2	161,6
- zmena v %	4,1	11,6	-25,2	-4,5	-4,2	-5,1	5,8	33,3
Zásoby								
- mld. Sk	1,6	-13,0	29,0	-17,0	-19,7	-26,1	-3,5	6,5
Domáci dopyt								
- mld. Sk	547,5	564,3	459,5	402,5	389,3	367,1	404,3	489,5
- zmena v %	4,5	3,1	-22,2	-12,4	-3,3	-5,7	10,1	21,1
Saldo zahraničného obchodu								
- mld. Sk	-54,3	-83,3	-15,2	-21,9	-20,4	20,5	6,8	-45,9
v tom:								
Vývoz								
- mld. Sk	134,5	116,0	154,8	228,2	227,8	260,0	269,2	265,0
- zmena v %	-8,6	-13,8	33,4	47,4	-0,2	14,1	3,5	-1,6
Dovoz								
- mld. Sk	188,8	199,3	170,0	250,1	248,2	239,5	262,4	310,9
- % zmena	3,3	5,5	-14,7	47,1	-0,8	-3,5	9,6	18,5
HDP v bežných cenách								
- mld. Sk	267,3	278,0	319,7	332,3	369,9	441,3	515,1	581,3
- zmena v %	4,1	4,0	15,0	3,9	11,3	19,3	16,7	12,9
Deflátor HDP								
- zmena v %	3,0	6,6	34,6	11,2	15,6	13,7	9,3	5,5

Údaje z podkladov ŠU SR

Vývoj nezamestnanosti

		1996											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Voľné pracovné miesta (počet)	a	16512	16 480	16711	17 946	18 431	18 691	18 110	18 635	18 883	18 623	14 156	14 118
	b	1 039	-32	231	1 235	485	260	-581	525	248	-260	-4 467	-38
Nezamestnaní (stav k poslednému dňu mesiaca)	a	352 570	352 109	342 654	321 881	306 802	311 244	321 661	316 093	313 930	308 416	312 452	329 749
	b	19 279	-461	-9 455	-20 773	-15 079	4 442	10 417	-5 568	-2 163	-5 514	4 036	17 297
Počet nezamestnaných na 1 voľné pracovné miesto	a	21	21	21	18	17	17	18	17	17	17	22	23
Miera nezamestnanosti v % k poslednému dňu mesiaca	a	13,7	13,7	13,3	12,5	11,9	12,1	12,5	12,3	12,2	12,0	12,2	12,8

Údaje z podkladov ŠU SR

Legenda:

a - vo vyznačenej mernej jednotke

b - +,- rozdiel oproti predchádzajúcemu obdobiu

Konsolidovaná platobná bilancia 1996

(mil. Sk)

	1. štvrtok	1.-2. štvrtok	1.-3. štvrtok	1.-4. štvrtok
Obchodná bilancia	-15 695,0	-27 305,0	-37 962,0	-64 536,0
Vývoz (f.o.b.)	61 937,0	128 250,0	197 589,0	270 629,0
Dovoz (f.o.b.)	77 632,0	155 555,0	235 551,0	335 165,0
Bilancia služieb	1 587,0	2 383,0	2 405,0	1 178,0
Príjmy	13 888,0	28 951,0	45 527,0	63 380,0
Doprava	4 516,0	9 621,0	14 294,0	19 720,0
Cestovný ruch	4 814,0	10 001,0	16 043,0	20 618,0
Ostatné služby	4 558,0	9 329,0	15 190,0	23 042,0
Výdavky	12 301,0	26 568,0	43 122,0	62 202,0
Doprava	2 363,0	5 260,0	8 554,0	12 043,0
Cestovný ruch	2 474,0	5 752,0	10 434,0	14 796,0
Ostatné služby	7 464,0	15 556,0	24 134,0	35 363,0
Bilancia výnosov	557,0	1 056,0	- 707,0	-1 365,0
Úroky	510,0	955,0	-718,0	-1 470,0
Inkasá	2 146,0	3 866,0	4 785,0	5 836,0
Platby	1 636,0	2911,0	5 503,0	7 306,0
Investície	18,0	26,0	-132,0	-135,0
Inkasá	69,0	208,0	317,0	461,0
Platby	51,0	182,0	449,0	596,0
Kompenzácia pracovníkov	29,0	75,0	143,0	240,0
Inkasá	79,0	181,0	355,0	512,0
Platby	50,0	106,0	212,0	272,0
Bežné transfery	594,0	1 715,0	4 080,0	6 213,0
Oficiálne	36,0	34,0	127,0	299,0
Súkromné	558,0	1 681,0	3 953,0	5 914,0
Bežný účet	-12 957,0	-22 151,0	-32 184,0	-58 510,0
Kapitálové prevody	909,0	909,0	909,0	909,0
Čistý stredno- a dlhodobý finančný účet	5 709,3	11 472,1	17 144,4	37 892,1
Priame investície	898,0	1 419,0	2 399,0	3 246,0
Portfóliové investície	1 579,0	2 300,0	2 456,0	2 992,0
Úvery prijaté zo zahraničia	-2 909,3	2 008,3	6 453,7	26 557,4
Úvery poskytnuté do zahraničia	6 141,6	5 744,8	5 835,7	5 096,7
Čistý krátkodobý finančný účet	5 210,0	11 712,5	24 828,8	25 594,0
Kapitálový a finančný účet	11 828,3	24 093,6	42 882,2	64 395,1
Chyby a omyly	4 708,9	981,0	739,7	1 482,8
Celková bilancia	3 580,2	2 923,6	11 437,9	7 367,9
Zmena rezerv (-, vzrast)	-3 580,2	-2 923,6	-11 437,9	-7 367,9
Zlato	-10,2	-572,2	-1 781,0	-2 505,0
Držba SDR	1 299,0	1 200,6	1 680,5	1 202,0
Devízové aktíva	-4 869,0	-3 552,0	-11 337,4	-6 064,9

Poznámka: Údaje sú v kumulovanej forme

Detailný kapitálový účet platobnej bilancie 1996

konsolidovaná bilancia

(mil. Sk)

	1. štvrtok	1.-2. štvrtok	1.-3. štvrtok	1.-4. štvrtok
Kapitálové transfery	909,0	909,0	909,0	909,0
Priame investície	898,0	1 419,0	2 399,0	3 246,0
SR v zahraničí	14,0	-51,0	- 553,0	-2 176,0
v SR	884,0	1 470,0	2 952,0	5 422,0
Portfóliové investície	1 579,0	2 300,0	2 456,0	2 992,0
SR v zahraničí	1 489,0	2 001,0	2 251,0	2 094,0
v SR	90,0	299,0	205,0	898,0
Ostatný dlhodobý finančný účet	3 232,3	7 753,1	12 289,4	31 654,1
Aktíva	6 141,6	5 744,8	5 835,7	5 096,7
Vláda	6 145,0	6 212,0	6 913,0	10 270,1
Čerpanie				
Splátky	6 145,0	6 212,0	6 913,0	0,0
Komerčné banky	-14,4	-430,2	-1 040,3	10 270,1
Čerpanie				
Splátky		-430,2	-1 040,3	-4 944,4
Podniky	11,0	-37,0	-37,0	-229,0
Zvyšujúce aktíva	-9,0	-107,0	-144,0	-648,0
Znižujúce aktíva	20,0	70,0	107,0	419,0
Pasíva	-2 909,3	2 008,3	6 453,7	26 557,4
Vláda	-3 657,0	-4 731,7	-5 379,6	-6 134,8
Čerpanie	42,3	42,3	899,4	1 901,2
MMF				
WB				
EXIMBANK			706,0	1 393,1
G24				
EC				
EIB	42,3	42,3	42,3	42,3
Ostatné			151,1	465,8
Splátky	-3 699,3	-4 774,0	-6 279,0	-8 036,0
Komerčné banky	-711,3	680,0	729,3	9 138,2
Čerpanie	2 488,6	7 012,0		
Splátky	-3 200,0	-6 332,0		
Podniky	1 459,0	6 060,0	11 104,0	23 554,0
Zvyšujúce pasíva	2 713,0	12 495,0	21 676,0	37 933,0
Znižujúce pasíva	-1 254,0	-6 435,0	-10 572,0	-14 379,0
Krátkodobý finančný účet	5 210,0	11 712,5	24 828,8	25 594,0
bankové aktíva	6 002,0	12 261,0	15 435,8	-18 600,8
bankové pasíva	3 178,0	4 223,0	17 490,4	37 837,2
podnikové aktíva	-2 105,0	-2 246,0	-3 450,0	3,0
podnikové pasíva	-1 865,0	-2 526,0	-4 932,0	6 175,0
ostatné aktíva				
ostatné pasíva		0,5	284,6	179,6
Kapitálový a finančný účet	11 828,3	24 093,6	42 882,2	64 395,1

Poznámka: Údaje sú v kumulovanej forme

Zahraničný obchod

(mil. Sk)

		1996											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Dovoz (f.o.b.)	a	22 614	30 712	24 305	25 473	27 898	24 366	27 615	25 213	27 168	32 093	31 439	36 269
	b	22 614	53 326	77 631	103 104	131 002	155 368	182 983	208 196	235 364	267 457	298 896	335 165
	c	120,2	142,1	130,4	130,5	128,1	123,5	125,8	125,1	125,4	126,1	126,0	128,5
v tom: Česká republika	a	6 148	6 956	6 478	6 672	6 979	6 323	6 832	6 422	7 420	8 091	7 127	6 746
	b	6 148	13 104	19 582	26 254	33 233	39 556	46 388	52 810	60 230	68 321	75 448	82 194
	d	27,2	22,6	26,7	26,2	25,0	26,0	24,7	25,5	27,3	25,2	22,7	18,6
Vývoz (f.o.b.)	a	20 489	19 642	21 809	19 666	23 705	22 942	23 006	21 220	25 113	26 737	25 194	21 106
	b	20 489	40 131	61 940	81 606	105 311	128 253	151 259	172 479	197 592	224 329	249 523	270 629
	c	113,9	107,5	104,1	101,0	102,5	102,7	104,7	104,0	105,1	106,1	106,4	106,1
v tom: Česká republika	a	6 454	6 723	6 892	6 194	7 672	7 367	6 781	6 697	7 351	7 981	7 564	6 231
	b	6 454	13 177	20 069	26 263	33 935	41 302	48 083	54 780	62 131	70 112	77 676	83 907
	d	31,5	34,2	31,6	31,5	32,4	32,1	29,5	31,6	29,3	29,9	30,0	29,5
Saldo	a	-2 125	-11 070	-2 496	-5 807	-4 193	-1 424	-4 609	-3 993	-2 055	-5 356	-6 245	-15 163
	b	-2 125	-13 195	-15 691	-21 498	-25 691	-27 115	-31 724	-35 717	-37 772	-43 128	-49 373	-64 536
v tom: Česká republika	a	306	-233	414	-478	693	1 044	-51	275	-69	-110	437	-515
	b	306	73	487	9	702	1 746	1 695	1 970	1 901	1 791	2 228	1 713

Poznámka: Údaje sú predbežné

Údaje z podkladov ŠU SR

Legenda:

a - vo vyznačenej mernej jednotke v cenách bežného roka

b - od začiatku roka v mil. Sk

c - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100 (kumulatívne)

d - podiel z celkového objemu v sledovanom období v %

Kurzy SKK voči vybraným menám

(devíza stred)

Stav k ultimu mesiaca	1 FRF	1000 ITL	100 JPY	1 CAD	1 NLG	1 ATS	1 DEM	1 CHF	1 USD	1 GBP	1 XEU	1 CZK
31.1.1996	5,923	18,934	28,286	21,895	18,175	2,895	20,360	25,034	30,198	45,502	37,285	1,111
29.2.1996	5,975	19,315	28,592	21,713	18,304	2,914	20,498	25,169	29,856	45,951	37,908	1,101
31.3.1996	5,956	19,128	28,307	22,132	18,170	2,891	20,326	25,170	30,184	45,825	37,745	1,106
30.4.1996	5,962	19,638	29,142	22,495	17,981	2,860	20,121	24,881	30,649	46,326	37,864	1,106
31.5.1996	5,973	20,005	28,853	22,559	18,090	2,875	20,234	24,635	30,974	47,592	38,203	1,109
30.6.1996	6,006	20,204	28,402	22,794	18,119	2,887	20,314	24,667	31,007	47,822	38,464	1,122
31.7.1996	6,029	19,811	28,052	22,009	18,211	2,909	20,473	25,130	30,249	47,137	38,495	1,139
31.8.1996	6,040	20,209	28,243	22,392	18,458	2,941	20,686	25,589	30,615	47,628	38,930	1,169
30.9.1996	6,016	20,398	27,985	22,635	18,120	2,891	20,335	24,699	30,960	48,319	38,805	1,149
31.10.1996	6,088	20,451	27,194	23,156	18,357	2,929	20,599	24,776	31,129	50,451	39,444	1,157
30.11.1996	5,998	20,569	27,490	23,168	18,153	2,894	20,369	24,066	31,209	52,375	39,286	1,154
31.12.1996	6,080	20,872	27,500	23,305	18,286	2,917	20,514	23,615	31,895	53,896	39,550	1,168

Štátny rozpočet

(mil. Sk)

		1996											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prijmy štátneho rozpočtu SR	a	14 527	21 952	40 393	55 481	68 460	79 525	95 853	106 459	119 642	136 316	149 791	166 330
	b	8,9	13,5	24,9	34,2	42,1	49,0	59,0	65,5	72,3	82,4	90,5	100,5
Výdavky štátneho rozpočtu SR	a	13 916	29 289	43 893	59 868	71 878	85 654	101 941	114 399	133 072	149 224	163 534	191 888
	b	7,3	15,5	23,2	31,6	37,9	45,2	53,8	60,4	69,2	77,6	85,0	99,7
Saldo štátneho rozpočtu SR	a	611	-7 337	-3 500	-4 387	-3 418	-6 129	-6 088	-7 940	-13 430	-12 908	-13 743	-25 558

Údaje z podkladov ŠU SR, MF SR

Legenda:

a - vo vyznačenej mernej jednotke (kumulatívne)

b - % plnenia ročného rozpočtu

Menový prehľad

(mld. Sk)

	1996												
	1.1.	31.1.	28.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Fixný kurz Sk / USD	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569	29,569
Fixný kurz Sk / DEM	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646	20,646
AKTÍVA													
Čisté zahraničné aktíva	64,1	63,6	65,9	64,7	63,3	62,3	57,2	57,4	59,8	59,2	55,1	55,3	62,8
Zahraničné aktíva	153,5	149,9	150,7	151,2	149,8	148,6	144,6	145,9	151,1	150,6	144,4	148,0	182,8
Zahraničné pasíva	89,4	86,3	84,8	86,5	86,5	86,3	87,4	88,5	91,3	91,4	89,3	92,7	120,0
Čisté domáce aktíva	293,3	286,4	291,0	297,1	294,7	302,7	310,6	314,6	316,7	317,2	321,4	332,4	353,4
Domáce úvery	395,3	392,3	400,2	407,8	409,3	409,3	419,6	420,8	428,5	431,1	436,0	443,0	453,8
- Čistý úver vláde	91,1	83,3	87,8	86,4	84,7	80,2	82,6	80,0	81,9	83,6	83,3	84,0	95,7
- Čistý úver FNM	-2,3	-1,7	-2,4	-1,9	-2,1	-1,0	-1,4	-2,5	-2,3	-2,8	-3,1	-3,3	-3,2
- Úvery podnikom a obyvateľstvu	306,5	310,7	314,8	323,3	326,7	330,1	338,4	343,3	348,9	350,3	355,8	362,3	361,3
- Úvery v Sk	283,8	283,8	288,3	293,4	294,9	297,6	303,8	307,0	311,1	311,7	317,5	324,0	331,4
- Úvery podnikom	268,5	268,6	273,3	278,5	280,1	282,7	288,8	291,9	295,8	296,1	301,5	307,4	313,6
- Úvery obyvateľstvu	15,3	15,2	15,0	14,9	14,8	14,9	15,0	15,1	15,3	15,6	16,0	16,6	17,8
- Úvery v cudzej mene	22,7	26,9	26,5	29,9	31,8	32,5	34,6	36,3	37,8	38,6	38,3	38,3	29,9
PASÍVA													
Likvidné pasíva [M2]	357,4	350,0	356,9	361,8	358,0	365,0	367,8	372,0	376,5	376,4	376,5	387,7	416,2
Peniaze [M1]	148,4	137,4	140,5	143,8	140,6	143,2	147,2	147,8	150,2	153,7	149,5	156,1	173,9
Obeživo mimo bánk [MO]	34,5	34,3	35,9	36,3	36,9	37,4	39,0	39,1	40,6	41,6	41,6	42,8	43,5
Neterminované vklady	113,9	103,1	104,6	107,5	103,7	105,8	108,2	108,7	109,6	112,1	107,9	113,3	130,4
- Obyvateľstvo	37,4	38,7	39,4	39,7	40,6	41,1	42,3	43,0	43,8	43,7	43,6	44,5	46,2
- Podniky	75,0	62,8	63,0	65,8	61,5	63,0	64,1	64,5	64,6	67,0	63,2	67,7	82,5
- Poistovne	1,5	1,6	2,2	2,0	1,6	1,7	1,8	1,2	1,2	1,4	1,1	1,1	1,7
Kvázipeniaz	209,0	212,6	216,4	218,0	217,4	221,8	220,6	224,2	226,3	222,7	227,0	231,6	242,3
Terminované vklady	169,0	172,4	176,1	177,9	177,7	182,8	182,3	185,7	187,3	184,1	187,8	191,9	201,2
- Obyvateľstvo	125,7	128,4	129,9	130,6	131,0	132,3	133,5	134,2	134,9	135,1	135,9	136,9	148,4
- Podniky	27,6	28,1	29,8	29,9	29,9	33,2	31,2	34,0	34,5	31,4	34,4	37,6	35,0
- Poistovne	15,7	15,9	16,4	17,4	16,8	17,3	17,6	17,5	17,9	17,6	17,5	17,4	17,8
Vklady v cudzej mene	40,0	40,2	40,3	40,1	39,7	39,0	38,3	38,5	39,0	38,6	39,2	39,7	41,1
- Obyvateľstvo	35,5	35,3	35,0	34,5	34,2	33,9	33,7	33,5	33,6	33,9	34,1	34,5	35,3
- Podniky	4,5	4,9	5,3	5,6	5,5	5,1	4,6	5,0	5,4	4,7	5,1	5,2	5,8
Ostatné čisté položky	102,0	105,9	109,2	110,7	114,6	106,6	109,0	106,2	111,8	113,9	114,6	110,6	100,4

Peňažná zásoba M2

	1.1.1996	31.3.1996	30.6.1996	30.9.1996	31.12.1996	Medziročná zmena v mld. Sk	Medziročná zmena v %	Zmena za 1. štvrtok v mld. Sk	Zmena za 1. štvrtok v %	Zmena za 2. štvrtok v mld. Sk	Zmena za 2. štvrtok v %	Zmena za 3. štvrtok v mld. Sk	Zmena za 3. štvrtok v %	Zmena za 4. štvrtok v mld. Sk	Zmena za 4. štvrtok v %
Peňažná zásoba [M2]	357,4	361,8	367,8	376,4	416,2	58,8	16,5	4,4	1,2	6,0	4,0	8,6	2,3	39,8	10,6
Peniaze [M 1]	148,4	143,8	147,2	153,7	173,9	25,5	17,2	-4,6	-3,1	3,4	6,9	6,5	4,4	20,2	13,1
Obeživo mimo bánky [MO]	34,5	36,3	39,0	41,6	43,5	9,0	26,1	1,8	5,2	2,7	14,6	2,6	6,7	1,9	4,6
Neterminované vklady	113,9	107,5	108,2	112,1	130,4	16,5	14,5	-6,4	-5,6	0,7	4,3	3,9	3,6	18,3	16,3
- obyvateľstvo	37,4	39,7	42,3	43,7	46,2	8,8	23,5	2,3	6,1	2,6	10,1	1,4	3,3	2,5	5,7
- podniky	75,0	65,8	64,1	67,0	82,5	7,5	10,0	-9,2	-12,3	-1,7	1,8	2,9	4,5	15,5	23,1
- poistovne	1,5	2,0	1,8	1,4	1,7	0,2	13,3	0,5	33,3	-0,2	-30,0	-0,4	-22,2	0,3	21,4
Kvázipeniaz [QM]	209,0	218,0	220,6	222,7	242,3	33,3	15,9	9,0	4,3	2,6	2,2	2,1	1,0	19,6	8,8
Terminované vklady	169,0	177,9	182,3	184,1	201,2	32,2	19,1	8,9	5,3	4,4	3,5	1,8	1,0	17,1	9,3
- obyvateľstvo	125,7	130,6	133,5	135,1	148,4	22,7	18,1	4,9	3,9	2,9	3,4	1,6	1,2	13,3	9,8
- podniky	27,6	29,9	31,2	31,4	35,0	7,4	26,8	2,3	8,3	1,3	5,0	0,2	0,6	3,6	11,5
- poistovne	15,7	17,4	17,6	17,6	17,8	2,1	13,4	1,7	10,8	0,2	1,1	0,0	0,0	0,2	1,1
Vklady v cudzej mene	40,0	40,1	38,3	38,6	41,1	1,1	2,7	0,1	0,3	-1,8	-3,7	0,3	0,8	2,5	6,5
- obyvateľstvo	35,5	34,5	33,7	33,9	35,3	-0,2	-0,6	-1,0	-2,8	-0,8	-1,7	0,2	0,6	1,4	4,1
- podniky	4,5	5,6	4,6	4,7	5,8	1,3	28,9	1,1	24,4	-1,0	-16,1	0,1	2,2	1,1	23,4
Korunové vklady spolu	282,9	285,4	290,5	296,2	331,6	48,7	17,2	2,5	0,9	5,1	3,8	5,7	2,0	35,4	12,0
- obyvateľstvo	163,1	170,3	175,8	178,8	194,6	31,5	19,3	7,2	4,4	5,5	5,0	3,0	1,7	15,8	8,8
- podniky	102,6	95,7	95,3	98,4	117,5	14,9	14,5	-6,9	-6,7	-0,4	2,8	3,1	3,3	19,1	19,4
- poistovne	17,2	19,4	19,4	19,0	19,5	2,3	13,4	2,2	12,8	0,0	-2,1	-0,4	-2,1	0,5	2,6

Celkový stav vkladov

	1993	1994	1995	1996												(mld. Sk)		
				12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. VKLADY SPOLU (korunové + v cudzej mene)	238,7	283,5	356,9	356,9	349,0	354,6	358,3	354,9	364,7	366,9	374,7	378,0	377,3	380,8	389,8	418,4		
A) Korunové vklady	208,9	243,5	314,9	314,9	306,8	312,4	316,3	313,6	323,7	326,4	334,0	336,3	336,4	338,9	347,9	374,4		
v tom																		
- nefinančné organizácie	58,1	63,4	80,4	80,4	71,2	72,2	75,3	70,8	75,0	73,8	76,1	76,3	75,8	75,6	82,6	95,0		
- peňažníctvo	0,3	0,7	2,4	2,4	2,1	2,4	3,0	3,2	3,3	3,5	3,9	3,8	3,8	3,8	3,3	3,6		
- poistovníctvo	15,4	16,4	17,2	17,2	17,5	18,7	19,3	18,4	19,0	19,5	18,8	19,1	19,1	18,5	18,5	19,5		
- mimorozpočtové prostriedky ústredných a miestnych orgánov	9,3	15,7	32,0	32,0	31,4	31,6	30,9	32,2	35,2	35,9	39,6	39,4	40,0	43,2	42,7	42,8		
- neziskové organizácie	2,3	4,6	10,4	10,4	9,0	8,7	8,9	9,1	9,2	9,3	9,6	9,3	9,3	9,1	9,2	9,2		
- drobní podnikatelia	2,7	4,4	5,9	5,9	5,7	6,6	5,9	5,9	6,3	6,4	6,7	7,2	6,9	6,8	7,5	6,6		
- obyvateľstvo	113,4	129,5	163,0	163,0	167,1	169,3	170,3	171,6	173,4	175,8	177,2	178,7	178,8	179,6	181,4	194,6		
- cudzinci (nerezidenti)	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0	0,8	0,8	1,0	0,9		
- ostatní	7,0	8,4	2,9	2,9	2,4	2,2	2,0	1,8	1,6	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,7	2,1		
B) Vklady v cudzej mene ¹⁾	29,8	40,0	42,0	42,0	42,2	42,2	42,0	41,3	41,0	40,5	40,7	41,7	40,9	41,9	41,9	44,0		
v tom																		
- fyzické osoby	24,8	33,0	36,6	36,6	36,4	36,3	35,5	35,2	35,0	34,8	34,8	35,1	35,3	35,7	35,8	37,3		
- právnické osoby	5,0	7,0	5,4	5,4	5,8	5,9	6,5	6,1	6,0	5,7	5,9	6,6	5,6	6,2	6,1	6,7		
2. KORUNOVÉ VKLADY PODĽA SEKTOROV	208,9	243,5	314,9	314,9	306,8	312,4	316,3	313,6	323,7	326,4	334,0	336,3	336,4	338,9	347,9	374,4		
v tom																		
a) verejný sektor	42,6	40,0	39,5	39,5	35,4	35,1	34,5	32,2	33,6	30,6	31,9	31,7	31,7	31,3	34,5	41,9		
b) súkromný sektor (vrátane družstiev)	35,4	46,4	72,0	72,0	65,0	69,2	73,1	70,1	73,5	75,2	76,5	77,0	75,3	74,8	76,0	83,3		
c) obyvateľstvo	113,4	129,5	163,0	163,0	167,1	169,3	170,3	171,6	173,4	175,8	177,2	178,7	178,8	179,6	181,4	194,6		
d) pod zahraničnou kontrolou	0,8	3,0	4,8	4,8	5,0	4,4	4,8	5,0	5,7	6,4	6,7	7,0	8,0	7,7	7,6	8,6		
e) zahraničie	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0	0,8	0,8	1,0	0,9			
f) ostatní	16,4	11,9	35,0	35,0	33,7	33,8	33,1	34,0	36,8	37,8	41,1	40,9	41,8	44,7	47,4	44,9		
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA KORUNOVÝCH VKLADOV	208,9	243,5	314,9	314,9	306,8	312,4	316,3	313,6	323,7	326,4	334,0	336,3	336,4	338,9	347,9	374,4		
v tom																		
a) krátkodobé	153,5	179,2	226,4	226,3	216,7	220,9	225,2	220,8	229,7	231,8	239,7	242,5	242,1	243,9	252,4	271,2		
b) strednodobé	48,0	55,8	67,9	73,0	73,8	74,6	73,6	74,9	75,3	75,6	75,1	74,3	74,3	74,5	74,1	77,8		
c) dlhodobé	7,4	8,4	20,6	15,6	16,3	16,9	17,5	17,9	18,7	19,0	19,2	19,4	20,0	20,4	21,3	25,4		
4. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA VKLADOV V CUDZEJ MENE	29,8	40,0	42,0	42,0	42,2	42,2	42,0	41,3	41,0	40,5	40,7	41,7	40,9	41,9	41,9	44,0		
v tom																		
a) krátkodobé	29,7	39,8	16,7	16,7	42,0	41,8	41,8	41,0	40,7	40,4	40,6	41,6	40,6	41,8	41,8	43,7		
b) strednodobé	-	-	25,3	25,3	0,2	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,1		
c) dlhodobé	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
5. INFORMATÍVNE																		
A. Prírastok vkladov oproti východisku roka spolu																		
- mld. Sk	36,4	44,8	71,5	0,0	-8,0	-2,4	1,4	-2,0	7,9	10,0	17,9	21,1	20,4	23,9	32,9	61,5		
- %	17,9	18,8	25,0	0,0	-2,2	-0,7	0,4	-0,6	2,2	4,4	5,0	5,9	5,7	6,7	9,2	17,2		
v tom																		
a) korunové vklady																		
- mld. Sk	20,4	34,6	69,5	0,0	-8,1	-2,5	1,4	-1,3	8,9	11,5	19,2	21,4	21,5	24,0	33,0	59,5		
- %	10,8	16,6	28,3	0,0	-2,6	-0,8	0,4	-0,4	2,8	3,6	6,1	6,8	7,6	10,5	18,9			
b) vklady v cudzej mene																		
- mld. Sk	16,0	10,2	2,0	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,7	-1,0	-1,5	-1,3	-0,3	-1,1	-0,1	-0,1	2,0		
- %	115,9	34,2	5,0	0,0	0,2	0,2	0,0	-1,7	-2,4	-3,6	-3,1	-0,7	-2,6	-0,2	-0,2	4,8		
B. Sektorová štruktúra korunových vkladov (podiel na celku v %)																		
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
v tom																		
a) verejný sektor	20,4	16,4	12,5	12,5	11,5	11,2	10,9	10,3	10,4	9,4	9,6	9,4	9,4	9,2	9,9	11,2		
b) súkromný sektor (vrátane družstiev)	16,8	19,0	22,9	22,9	21,2	22,2	23,1	22,4	22,7	23,0	22,9	22,9	22,4	22,1	21,8	22,2		
c) obyvateľstvo	54,3	53,2	51,8	51,8	54,5	54,2	53,8	54,7	53,6	53,9	53,1	53,1	53,2	53,0	52,1	52,0		
d) pod zahraničnou kontrolou	0,4	1,2	1,5	1,5	1,6	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	2,0	2,1	2,4	2,3	2,2	2,3		
e) zahraničie	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2		
f) ostatné	8,0	4,9	11,1	11,1	11,0	10,8	10,5	10,8	11,4	11,6	12,3	12,2	12,4	13,2	13,6	12,0		
C. Časová štruktúra korunových vkladov (podiel na celku v %)																		
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
v tom																		
a) krátkodobé	73,5	73,6	71,9	71,9	70,6	70,7	71,2	70,4	71,0	71,0	71,8	72,1	72,0	72,0	72,5	72,4		
b) strednodobé	23,0	22,9	21,6	23,2	24,1	23,9	23,3	23,9	23,3	23,3	23,2	22,5	22,1	22,0	21,3	20,8		
c) dlhodobé	3,5	3,4	6,5	4,9	5,3	5,4	5,5	5,7	5,8	5,8	5,7	5,8	5,9	6,0	6,1	6,8		

1/ rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách

Vklady spolu

(mil. Sk)

Stav k ultimu obdobia	Slovenské banky	Slovenské banky so zahraničnou kapitálovou účasťou	Pobočky zahraničných bánk	Banky spolu
1.1.96	238 577,3	52 211,5	24 067,8	314 856,6
01/96	232 717,8	52 513,3	21 571,1	306 802,2
02/96	236 880,7	54 032,8	21 443,9	312 357,4
03/96	238 574,4	56 507,7	21 243,8	316 325,9
04/96	236 389,2	57 881,5	19 294,3	313 565,0
05/96	241 605,0	60 489,3	21 630,7	323 725,0
06/96	244 113,6	62 078,6	20 160,1	326 352,3
07/96	247 419,5	66 517,8	20 076,4	334 013,7
08/96	248 509,8	66 491,5	21 292,7	336 294,0
09/96	247 521,8	68 486,6	20 347,2	336 355,6
10/96	251 427,1	67 957,0	19 487,3	338 871,4
11/96	254 640,4	71 690,8	21 537,9	347 869,1
12/96	268 984,4	85 746,3	19 646,4	374 377,1

Celkový stav úverov

(mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996												
	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ÚVERY SPOLU (korunové + v cudzej mene)	268,9	272,9	310,8	310,8	314,5	318,4	327,2	330,2	334,4	342,6	347,4	354,1	355,7	362,7	369,8	374,4
A) Korunové úvery	260,8	257,6	288,1	288,1	287,3	291,9	297,0	298,1	301,2	307,1	310,4	314,8	315,6	322,4	329,7	338,8
v tom																
- nefinančné organizácie	217,3	216,5	242,8	242,8	241,6	245,7	252,0	253,7	256,6	262,6	266,2	268,3	267,1	271,0	277,2	281,6
- peňažníctvo	6,9	7,7	11,2	11,2	12,5	12,2	12,6	12,5	12,3	12,0	11,5	13,3	14,5	15,6	15,3	16,4
- poistovníctvo	0,9	0,6	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
- mimorozpočtové potreby																
ústredných a miestnych orgánov	4,4	5,3	4,4	4,4	3,6	3,6	3,6	3,1	3,6	3,3	3,4	3,6	3,9	5,0	5,7	7,3
- neziskové organizácie	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
- drobní podnikatelia	11,6	10,8	12,3	12,3	12,2	13,1	11,6	11,7	11,7	12,0	11,8	11,8	12,2	12,5	12,6	12,9
- obyvateľstvo	18,6	16,5	15,3	15,3	15,2	15,0	14,9	14,8	14,8	15,0	15,1	15,3	15,6	16,0	16,6	17,8
- cudzinci (nerezidenti)	0,1	0,1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,6
- ostatní	0,8	0,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,6
B) Úvery v cudzej mene ¹⁾	8,1	15,3	22,7	22,7	27,2	26,5	30,2	32,1	33,2	35,5	37,0	39,3	40,1	40,3	40,1	35,6
2. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA SEKTOROV	260,8	257,6	288,1	288,1	287,3	291,9	297,0	298,1	301,2	307,1	310,4	314,8	315,6	322,4	329,7	338,8
v tom																
a) verejný	123,4	115,5	93,1	93,1	92,2	92,8	93,6	93,2	92,6	92,1	92,1	93,6	92,6	92,9	93,5	94,8
b) súkromný	109,6	114,9	165,4	165,4	166,4	170,0	173,8	176,3	178,9	185,4	188,1	191,6	192,3	196,7	201,4	204,8
c) obyvateľstvo	18,6	16,5	15,3	15,3	15,2	15,0	14,9	14,8	14,8	15,0	15,1	15,3	15,6	16,0	16,6	17,8
d) pod zahraničnou kontrolou	3,8	5,3	8,2	8,2	8,2	8,8	9,4	8,9	9,5	9,6	9,8	9,7	9,1	9,9	10,6	11,8
e) zahraničie	0,1	0,1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,6
f) ostatní	5,3	5,2	4,8	4,8	4,0	4,0	3,5	4,0	3,6	3,9	4,2	4,6	5,5	6,2	8,0	
3. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA ODVETVÍ	260,8	257,6	288,1	288,1	287,3	291,9	297,0	298,1	301,2	307,1	310,4	314,8	315,6	322,4	329,7	338,8
v tom																
a) polohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	17,7	19,0	18,3	18,3	18,1	18,2	18,5	19,1	19,2	19,3	19,2	19,1	19,1	19,0	18,7	18,7
b) lesníctvo a tăžba dreva	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4
c) tăžba nerastných surovín	9,5	8,9	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8	2,8	2,6	2,5	2,4	2,3	2,6	2,7	2,6	2,6
d) spracovateľský priemysel	68,9	67,2	103,3	103,3	103,8	106,0	106,5	106,6	105,5	106,4	105,4	109,8	109,0	109,1	111,0	113,3
- potravinársky	9,7	10,4	17,5	17,5	17,9	18,4	18,8	18,4	18,6	18,6	18,6	19,1	19,4	19,7	20,1	20,6
- chemický a farmaceutický priemysel	8,8	8,4	10,2	10,1	9,9	10,1	10,2	9,8	9,5	10,6	10,3	10,3	10,3	10,5	10,3	9,7
- hutníctvo a strojárstvo	30,4	27,6	43,3	43,4	42,8	43,7	43,3	44,3	42,6	41,5	39,8	43,0	42,6	42,6	43,2	45,7
- elektronický a elektrotechnický	5,5	5,7	7,5	7,5	7,4	7,7	7,9	7,6	7,7	7,9	8,3	8,1	7,8	7,7	8,1	8,5
- textilný, odevný a kožiarsky	4,3	4,3	6,1	6,1	6,4	6,4	6,1	6,0	6,2	7,0	7,5	7,7	7,5	7,4	7,5	7,5
- ostatné	10,3	10,8	18,6	18,6	19,3	19,7	20,1	20,4	20,9	20,8	20,8	21,4	21,4	21,2	21,8	21,2
e) výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	18,4	17,4	18,2	18,2	18,1	18,2	19,2	20,7	20,9	21,6	22,3	21,1	20,6	21,2	21,4	21,9
f) výstavba a stavebnictvo	18,3	18,6	19,4	19,4	19,1	19,2	19,6	19,5	19,6	19,4	19,4	19,8	19,7	20,2	21,2	20,7
g) obchod, odbyt, pohostinstvo, ubytovanie	28,4	32,5	60,5	60,4	58,2	59,0	61,3	60,8	59,0	64,9	65,4	65,3	65,7	68,3	70,8	73,3
h) cestovný ruch	3,8	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,5	0,5	0,7	0,6	0,6	0,5	0,8	0,6	0,6	1,5
i) doprava a spoje	-	-	3,6	3,6	3,3	3,4	5,4	4,2	4,7	4,6	5,0	5,4	5,3	6,9	7,6	8,2
j) peňažníctvo	-	-	11,2	11,2	12,5	12,2	12,6	12,5	12,3	12,0	11,5	13,3	14,5	15,6	15,3	16,4
k) poistovníctvo	-	-	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
4. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV	260,8	257,6	288,1	288,1	287,3	291,9	297,0	298,1	301,2	307,1	310,4	314,8	315,6	322,4	329,7	338,8
v tom																
- krátkodobé	90,7	95,9	105,8	105,8	103,8	106,5	110,8	110,3	111,6	117,5	116,1	120,4	123,1	127,1	131,2	137,5
- strednodobé	53,5	46,9	57,4	57,4	57,6	60,4	59,8	61,1	62,7	60,7	64,7	65,1	65,5	67,0	69,1	70,9
- dlhodobé	116,6	114,8	124,9	124,9	125,9	125,0	126,4	126,7	126,9	128,9	129,6	129,3	127,0	128,3	129,4	130,4
5. ÚVERY V CUDZEJ MENE	8,1	15,3	22,7	22,7	27,2	26,6	30,2	32,1	33,2	35,5	37,0	39,3	40,1	40,3	40,1	35,6
v tom																
- krátkodobé	1,7	8,0	11,2	11,2	13,8	12,5	16,8	18,1	18,7	20,6	21,5	22,5	22,9	22,5	22,5	19,5
- strednodobé	-	-	-	-	5,2	5,9	5,2	5,5	6,4	6,6	7,1	7,3	8,0	8,0	8,0	9,5
- dlhodobé	-	-	11,5 ²⁾	11,5 ²⁾	8,2	8,2	8,2	8,5	8,1	8,3	8,4	9,5	9,6	9,7	9,7	6,6
6. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA ÚČELU	260,8	257,6	288,1	288,1	287,3	291,9	297,0	298,1	301,2	307,1	310,4	314,8	315,6	322,4	329,7	338,8
v tom																
a) obežné prostriedky	57,8	53,4	44,0	44,0	45,5	44,7	47,1	47,5	48,5	50,8	52,2	52,6	53,2	54,1	54,7	56,9
b) investičné	69,7	49,8	37,2	37,1	36,7	27,2	36,3	37,2	36,7	38,1	41,2	54,4	53,8	56,0	58,2	48,6
c) na privatizáciu	8,8	5,4	3,7	3,8	4,0	4,4	4,4	4,2	4,6	5,0	5,7	5,4	5,2	5,2	5,3	5,5
- malá privatizácia	5,3	2,0	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
- veľká privatizácia	3,5	3,4	3,3	3,4	3,7	4,0	4,1	3,9	4,1	4,5	5,2	4,9	4,7	4,8	4,9	5,1
d) na prechodný nedostatok zdrojov	10,7	9,3	9,0	9,0	8,2	7,0	8,6	8,7	9,8	11,6	10,7	10,1	10,4	11,9	13,0	15,8
e) trvalo obracajúce sa zásoby	21,7	17,5	5,5	5,5	3,9	3,9	4,5	4,4	4,4	4,6	4,0	3,4	3,5	3,4	3,4	3,6
f) komplexná bytová výstavba	11,2	10,9	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,2	10,3	10,3	10,4	10,4	10,4	10,2
g) kontokorentné a debetné zostatky	9,9	7,9	7,5	7,5	6,4	6,9	8,8	7,6	8,3	9,8	10,6	13,7	15,5	15,7	16,9	18,6
h) spotrebne	9,0	7,0	6,0	6,0	5,8	5,7	5,6	5,5	5,6	5,8	6,0	5,9	5,9	6,2	6,5	7,1
i) štandardné pohľadávky s výhradou	26,0 ³⁾	13,9 ³⁾	37,8	37,8	39,4	40,1	41,5	41,7	41,4	41,0	40,5	41,7	39,4	39,8	40,0	53,2
j) klasifikované pohľadávky	30,8 ⁴⁾	76,4 ⁴⁾	120,5	120,5	120,5	121,6	120,9	121,5	121,9	121,1	121,1	109,1	109,9	111,1	110,8	109,9
- pochybné a sporné	15,1	23,6	12,6	12,6	12,2	11,5	10,4	10,0	9,8	9,3	9,1	10,2	10,2	10,4	10,4	10,4
- stratové	7,3	36,3	85,6	85,8	99,9	101,4	89,2	89,8	90,6	91,9	91,8	92,0	94,9	93,2	93,0	91,9

1/ rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách

Celkový stav úverov - pokračovanie

(mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996												
	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7. INFORMATÍVNE																
A. Prírastok úverov oproti východisku roka spolu																
- mld. Sk	29,2	4,0	37,3	0,0	3,4	7,4	16,3	19,4	23,5	31,8	36,5	43,3	44,9	51,9	59,0	63,6
- %	12,2	1,5	13,7	0,0	1,1	2,3	5,3	6,2	7,6	10,2	11,8	13,9	14,4	16,7	19,0	20,5
v tom																
a) korunové úvery																
- mld. Sk	24,8	-3,2	29,9	0,0	-1,0	3,6	8,8	10,0	13,0	19,0	22,2	26,7	27,5	34,3	41,6	50,7
- %	10,5	-1,2	11,6	0,0	-0,4	1,2	3,1	3,5	4,5	6,6	7,7	9,3	9,5	11,9	14,4	17,6
a) úvery v cudzej mene ¹⁾																
- mld. Sk	4,4	7,2	7,4	0,0	4,5	4,9	7,5	9,4	10,5	12,8	14,3	16,6	17,4	17,6	17,4	12,9
- %	118,9	88,9	49,0	0,0	19,3	16,7	33,0	41,4	46,2	56,4	62,9	73,1	76,7	77,5	76,7	56,8
B. Sektorová štruktúra korunových úverov (podiel na celku v %)																
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom																
a) verejný sektor	47,3	44,9	32,3	32,3	32,1	31,8	31,5	31,3	30,7	30,0	29,7	29,7	29,3	28,8	28,4	28,0
b) súkromný sektor (vrátane družstiev)	42,0	44,6	57,4	57,4	57,9	58,2	58,5	59,1	59,4	60,4	60,6	60,9	60,9	61,0	61,1	60,4
c) obyvateľstvo	7,1	6,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	5,0	5,0	5,3
d) pod zahraničnou kontrolou	1,5	2,0	2,8	2,8	2,9	3,0	3,2	3,0	3,2	3,1	3,2	2,8	2,9	3,1	3,2	3,5
e) zahraničie	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
f) ostatné	2,1	2,0	1,7	1,7	1,4	1,4	1,3	1,2	1,3	1,2	1,3	1,3	1,5	1,7	1,9	2,4
C. Odvetová štruktúra korunových úverov (podiel na celku v %)																
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom																
a) poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	6,8	7,4	6,4	6,4	6,3	6,2	6,2	-6,4	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	5,9	5,7	5,5
b) lesníctvo a tăžba dreva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
c) tăžba nerastných surovín	3,6	3,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
d) spracovateľský priemysel	26,4	26,1	35,9	35,9	36,1	36,3	35,9	35,8	35,0	34,6	34,0	34,9	34,5	33,8	33,7	33,4
e) výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	7,0	6,8	6,3	6,3	6,3	6,2	6,5	6,9	6,9	7,0	7,2	6,7	6,5	6,6	6,5	6,5
f) výstavba a stavebnictvo	7,0	7,2	6,7	6,7	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5	6,3	6,3	6,3	6,2	6,3	6,4	6,1
g) obchod, odbyt, pohostinstvo, ubytovanie	10,9	12,6	21,0	21,0	20,3	20,2	20,6	20,4	19,6	21,1	21,1	20,7	20,8	21,2	21,5	21,6
h) cestovný ruch	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4
i) doprava a spoje	-	-	1,2	1,2	1,1	1,2	1,8	1,4	1,6	1,5	1,6	1,7	1,7	2,1	2,3	2,4
j) peňažníctvo	-	-	3,9	3,9	4,4	4,2	4,2	4,2	4,1	3,9	3,7	4,2	4,6	4,8	4,6	4,8
k) poisťovníctvo	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
D. Časová štruktúra korunových úverov (podiel na celku v %)																
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom																
- krátkodobé	34,8	37,2	36,7	36,7	36,1	36,5	37,3	37,0	37,1	38,3	37,4	38,2	39,0	39,4	39,8	40,6
- strednodobé	20,5	18,2	20,0	20,0	20,0	20,7	20,1	20,5	20,8	19,8	20,8	20,7	20,8	20,8	21,0	20,9
- dlhodobé	44,7	44,6	43,3	43,3	43,8	42,8	42,6	42,5	42,1	42,0	41,8	41,1	40,2	39,8	39,2	38,5

1/ rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách

Čerpané úvery

(mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996											
	12	12	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ČERPANÉ KORUNOVÉ ÚVERY vtom		14,6	21,1	15,5	16,0	18,7	17,2	18,9	21,4	22,1	16,2	18,8	20,2	17,9	29,5
a) podnikateľská sféra	-	13,1	20,5	14,9	15,6	18,2	16,9	18,4	20,7	21,4	15,5	17,9	18,2	16,5	26,9
- verejný sektor	-	5,3	4,8	3,6	2,6	3,9	3,7	4,5	4,7	6,6	3,5	4,4	4,3	2,8	4,8
- súkromný sektor	-	6,9	12,4	8,0	9,8	10,2	8,1	9,1	13,3	10,6	9,6	10,9	12,2	12,1	17,5
- pod zahraničnou kontrolou	-	0,9	3,3	3,3	3,2	4,1	5,1	4,8	2,8	4,2	2,4	2,6	1,7	1,6	4,6
b) obyvateľstvo	-	0,2	0,4	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,2	0,5	0,5	0,6	1,1	0,8	0,9
c) neziskové organizácie	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d) mimorozpočtové potreby															
ústredných a miestnych orgánov	-	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,8	0,6	1,7
e) ostatné	-	1,3	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV	-	14,6	21,1	15,5	16,0	18,7	17,2	18,9	21,4	22,1	16,2	18,8	20,2	17,9	29,5
vtom															
- krátkodobé		12,0	17,0	13,0	12,6	15,5	14,2	15,7	17,3	15,1	12,8	15,2	15,6	13,5	22,5
- strednodobé	-	1,5	2,7	1,7	2,6	2,2	1,9	2,5	3,0	3,6	2,0	2,5	3,4	2,8	4,8
- dlhodobé	-	1,1	1,4	0,8	0,8	1,0	1,1	0,7	1,1	3,4	1,4	1,1	1,2	1,6	2,2
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA (podiel na celku v %)															
Čerpané úvery spolu	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
vtom															
- krátkodobé	-	82,2	80,6	83,9	78,7	82,9	82,6	83,1	80,8	68,3	79,0	80,9	77,2	75,4	76,3
- strednodobé	-	10,3	12,8	11,0	16,3	11,8	11,0	13,2	14,0	16,3	12,3	13,3	16,8	15,6	16,3
- dlhodobé	-	7,5	6,6	5,1	5,0	5,3	6,4	3,7	5,1	15,4	8,6	5,9	5,9	8,9	7,5

Úvery spolu

(mil. Sk)

Stav k ultimu obdobia	Slovenské banky	Slovenské banky so zahraničnou kapitálovou účasťou	Pobočky zahraničných bánk	Banky spolu
1.1.96	226 243,0	33 516,1	28 382,1	288 141,2
01/96	226 669,1	33 074,1	27 589,7	287 332,9
02/96	229 835,3	33 767,9	28 259,3	291 862,5
03/96	233 611,6	35 880,3	27 477,9	296 969,8
04/96	234 557,3	36 445,5	27 077,4	298 080,2
05/96	235 901,8	38 050,7	27 211,5	301 164,0
06/96	238 950,4	41 305,4	26 874,1	307 129,9
07/96	242 698,2	41 376,9	26 310,3	310 385,4
08/96	243 947,4	42 537,5	28 349,3	314 834,2
09/96	243 815,4	43 745,1	28 054,8	315 615,3
10/96	247 691,9	46 112,7	28 652,9	322 457,5
11/96	252 629,7	48 351,0	28 685,9	329 666,6
12/96	257 246,9	51 081,6	30 441,8	338 770,3

Priemerné úrokové miery z úverov obchodných bank

	1993	1994	1995	1996											
	12	12	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ZO STAVU ÚVEROV SPOLU ^{1/}	14,13	14,39	14,78	14,84	14,43	14,20	14,27	13,95	13,43	13,23	13,25	13,28	13,36	13,42	13,22
A) Podľa sektorov															
a) podnikateľská sféra															
- verejný sektor	14,96	15,18	15,52	15,04	14,64	14,22	14,77	14,64	13,44	12,81	12,79	12,93	13,23	13,26	12,95
- súkromný sektor (vrátane družstiev)	14,20	14,82	15,59	15,71	15,20	15,01	14,87	14,41	14,08	13,98	14,01	13,99	13,94	14,00	13,86
b) obyvateľstvo	5,52	4,29	5,06	5,67	5,59	5,66	5,50	5,58	5,65	5,79	5,94	6,06	6,35	6,47	6,76
B) Podľa časového hľadiska															
- krátkodobé	16,29	16,51	16,17	16,27	15,45	14,96	14,76	14,05	13,60	13,66	13,76	13,81	13,86	14,06	13,86
- strednodobé	16,62	17,63	17,77	17,73	17,18	17,01	16,76	16,46	15,98	15,75	15,73	15,67	15,60	15,51	15,28
- dlhodobé	11,06	11,30	12,12	12,29	12,18	12,14	12,57	12,53	12,01	11,56	11,50	11,63	11,59	11,35	
2. Z ČERPANÝCH ÚVEROV SPOLU	19,09	14,04	13,42	13,88	13,54	12,80	12,95	12,58	13,23	13,06	13,56	13,57	14,27	13,45	
A) Podľa sektorov															
a) podnikateľská sféra															
- verejný sektor	-	19,82	14,23	13,03	13,92	13,72	13,29	13,99	13,04	12,99	13,01	13,14	12,81	13,03	13,46
- súkromný sektor (vrátane družstiev)		19,20	14,89	14,86	14,94	14,59	14,01	13,58	12,42	13,40	13,52	13,83	13,91	14,74	14,23
b) obyvateľstvo		18,35	15,44	14,26	15,20	14,52	11,56	10,83	10,66	10,54	10,57	10,57	11,18	10,39	10,44
B) Podľa časového hľadiska															
- krátkodobé	-	19,37	13,68	13,15	13,31	13,18	12,56	12,77	12,36	13,47	13,40	13,57	13,55	14,46	13,52
- strednodobé	-	19,18	16,17	15,25	16,26	15,53	14,15	13,80	13,32	13,21	13,89	14,25	13,33	13,77	13,05
- dlhodobé		16,11	14,37	14,03	15,00	14,56	13,54	13,94	14,03	12,16	8,72	11,75	14,44	13,54	13,68
C) Priemerné sadzby do 3 %	1,00	0,57	1,25	0,04	0,46	0,37	0,09	0,06	0,19	1,88	1,96	2,21	1,67	2,00	
v tom															
- krátkodobé	-	0,99	0,52	1,00	0,00	0,00		0,01				0,01	2,00	0,00	2,02
- strednodobé		0,19	0,08	1,89	0,28	0,13	0,97	0,28	1,50	1,16	1,00	1,50	1,67	1,41	1,65
- dlhodobé		1,10	1,05	1,78	1,00	2,53	0,87	0,41	1,28	2,03	2,99	2,05	2,35	1,77	1,40
D) Priemerné sadzby nad 3 %	19,55	14,55	13,54	13,96	13,70	12,90	13,12	12,90	13,34	13,87	13,56	13,58	14,28	13,94	
v tom															
- krátkodobé	-	19,68	14,09	13,25	13,40	13,34	12,63	12,93	12,73	13,63	13,83	13,57	13,55	14,46	14,14
- strednodobé		19,39	16,75	15,33	16,29	15,58	14,17	13,86	13,34	13,23	13,91	14,26	13,34	13,79	13,06
- dlhodobé		18,31	15,99	14,68	15,03	15,07	14,28	14,87	14,29	12,21	14,48	11,84	14,61	13,62	13,88

1/v roku 1993 a 1994 zo stavu úverov vrátane úverov poskytovaných za úrokovú sadzbu 0 %
v roku 1995 a 1996 zo stavu úverov s výnimkou úverov za úrokovú sadzbu 0 %

Priemerné úrokové miery z úverov - spolu

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/96	8,80	13,85	16,16	10,64	12,90
02/96	8,80	13,37	15,47	10,51	12,58
03/96	8,80	12,84	15,33	10,46	12,32
04/96	8,80	12,76	15,09	10,67	12,35
05/96	8,80	11,98	14,81	10,53	11,96
06/96	8,80	11,94	14,27	10,30	11,71
07/96	8,80	11,83	14,15	10,08	11,58
08/96	8,80	12,07	14,03	10,00	11,63
09/96	8,80	12,00	13,87	9,88	11,53
10/96	8,80	12,15	13,64	9,87	11,55
11/96	8,80	12,37	13,59	9,82	11,63
12/96	8,80	11,95	12,99	9,33	11,16

Priemerné úrokové miery z úverov - verejný sektor

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/96	8,80	13,72	15,83	11,17	12,60
02/96	8,80	12,90	15,45	10,96	12,19
03/96	8,80	11,84	15,07	10,72	11,63
04/96	8,80	11,98	14,53	11,55	12,07
05/96	8,80	10,93	14,40	11,31	11,60
06/96	8,80	11,33	12,45	10,85	11,17
07/96	8,80	10,86	12,39	10,60	10,88
08/96	8,80	11,21	12,28	10,51	10,93
09/96	8,80	11,04	12,25	10,29	10,75
10/96	8,80	11,54	12,26	10,32	10,94
11/96	8,80	11,66	12,38	10,33	10,99
12/96	8,80	11,01	11,55	9,95	10,49

Priemerné úrokové miery z úverov - súkromný sektor

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/96	8,80	14,05	16,16	11,62	13,64
02/96	8,80	13,69	15,26	11,51	13,29
03/96	8,80	13,35	15,17	11,57	13,15
04/96	8,80	13,18	15,10	11,30	12,98
05/96	8,80	12,43	14,77	11,18	12,55
06/96	8,80	12,15	14,51	11,06	12,34
07/96	8,80	12,02	14,38	10,76	12,20
08/96	8,80	12,28	14,29	10,65	12,24
09/96	8,80	12,22	14,09	10,58	12,16
10/96	8,80	12,21	13,80	10,54	12,08
11/96	8,80	12,38	13,77	10,46	12,14
12/96	8,80	12,03	13,12	9,84	11,64

Priemerné úrokové miery z úverov - obyvateľstvo

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/96	8,80	12,34	17,15	3,60	5,63
02/96	8,80	14,61	16,12	3,60	5,49
03/96	8,80	15,25	16,44	3,57	5,55
04/96	8,80	16,15	14,91	3,58	5,40
05/96	8,80	15,54	14,64	3,60	5,47
06/96	8,80	15,70	14,28	3,58	5,54
07/96	8,80	15,43	13,75	3,65	5,68
08/96	8,80	14,88	13,43	3,68	5,80
09/96	8,80	15,33	13,12	3,71	5,94
10/96	8,80	14,25	12,84	3,86	6,23
11/96	8,80	14,01	12,47	3,84	6,33
12/96	8,80	13,86	12,57	3,84	6,60

Vývoj úrokových mier a zmena objemu korunových vkladov

		1996											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vklady spolu	a	7,52	7,24	6,59	6,49	6,48	6,54	6,58	6,75	6,70	6,70	6,76	6,18
v tom	b	-5,90	6,10	4,10	-3,00	10,40	1,00	7,80	2,40	-0,60	0,10	9,30	24,80
neterminované	a	3,07	3,11	3,13	3,08	3,00	3,06	3,01	2,96	2,97	2,96	2,93	2,87
	b	-13,40	2,20	2,90	-2,70	3,00	-0,80	5,60	-2,40	2,50	-4,10	5,70	24,60
terminované	a	10,33	9,49	8,95	8,82	8,78	8,62	8,85	9,05	9,10	9,02	9,09	8,63
	b	7,50	4,00	1,20	-0,30	7,40	0,20	2,20	4,80	-3,10	4,20	3,70	0,20
-do 7 dní	a	6,66	7,42	6,92	7,91	8,44	10,63	9,69	9,45	10,22	9,88	9,88	9,51
	b	-1,70	0,10	-0,70	-0,10	1,10	1,90	-2,70	2,60	-0,90	1,30	1,20	-4,90
- do 1 mesiaca	a	6,34	6,42	6,34	6,09	5,81	6,08	7,47	8,55	8,64	8,61	8,75	8,87
	b	0,10	-0,20	1,50	-0,50	2,00	-0,30	4,60	0,20	-2,60	1,80	1,20	1,10
- do 3 mesiacov	a	7,36	7,09	6,94	7,06	7,05	6,95	7,56	7,68	7,63	7,90	8,61	8,89
	b	2,50	1,10	0,80	0,10	1,00	-1,80	0,60	0,50	-1,30	0,30	1,60	-0,70
- do 6 mesiacov	a	8,69	8,69	8,20	8,13	8,09	8,02	7,93	8,20	8,40	8,44	8,40	8,28
	b	4,50	0,10	-0,70	0,00	0,00	-0,10	-0,60	2,00	1,70	0,20	-1,00	-3,20
- do 9 mesiacov	a	9,36	9,46	9,63	9,26	9,30	9,57	9,55	9,77	9,99	9,93	9,84	10,09
	b	0,20	-0,30	0,30	0,00	0,50	0,00	0,30	-0,20	0,00	-0,50	-0,20	-0,70
- do 1 roka	a	11,33	10,80	9,41	9,24	9,08	9,08	9,03	9,11	9,07	9,05	9,09	8,91
	b	0,30	1,90	0,40	-1,50	1,60	0,00	0,30	0,10	-0,70	0,00	0,40	0,80
- do 18 mesiacov	a	12,75	12,30	12,89	12,37	12,67	11,65	10,94	11,03	11,19	10,76	10,48	10,43
	b	0,20	0,20	-0,10	-0,20	-0,40	0,20	-1,50	-0,20	-0,10	-0,20	0,00	0,00
- do 2 rokov	a	12,15	11,27	9,63	9,60	9,61	9,58	9,52	9,53	9,52	9,56	9,54	9,44
	b	0,40	0,60	0,00	0,40	0,70	-1,00	0,00	-0,60	0,00	0,20	-0,40	2,90
- do 3 rokov	a	13,16	13,58	13,32	13,10	13,07	13,07	13,06	13,06	13,02	12,94	12,92	12,88
	b	0,20	0,20	0,00	0,60	0,00	0,00	2,10	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00
- do 4 rokov	a	12,96	13,98	13,91	13,08	13,00	12,80	12,78	12,98	12,98	12,97	12,94	12,92
	b	-7,20	-0,30	0,00	0,10	0,20	-0,40	-0,60	0,00	0,00	0,10	0,00	0,10
- do 5 rokov	a	14,74	13,77	13,67	13,76	13,51	13,27	13,28	13,20	13,13	13,09	13,37	13,17
	b	6,00	-0,10	-0,80	0,40	0,00	1,40	0,10	0,00	0,10	0,20	0,00	0,70
- nad 5 rokov	a	5,28	5,80	5,79	5,72	5,63	5,54	5,51	5,33	5,31	5,23	5,14	4,85
	b	1,70	0,70	0,60	0,40	0,80	0,30	0,10	0,30	0,50	0,50	0,90	4,00

a - priemerná úroková miera (%)

b - zmena objemu (mld. Sk)

Priemerné úrokové miery z vkladov - spolu

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Terminované	Neterminované	Neterminované a krátkodobé	Spolu
01/96	8,80	9,86	12,70	5,47	10,33	3,07	6,71	7,52
02/96	8,80	9,58	11,96	5,80	9,49	3,11	6,63	7,24
03/96	8,80	8,41	10,75	5,79	8,95	3,13	6,05	6,59
04/96	8,80	8,39	10,54	5,71	8,82	3,08	6,04	6,49
05/96	8,80	8,33	10,42	5,63	8,78	3,00	5,83	6,48
06/96	8,80	8,45	9,86	5,54	8,79	3,06	5,83	6,54
07/96	8,80	8,57	10,62	5,51	8,85	3,01	5,59	6,58
08/96	8,80	8,81	10,65	5,33	9,05	2,96	5,76	6,75
09/96	8,80	8,85	10,64	5,31	9,10	2,97	5,71	6,70
10/96	8,80	8,80	10,64	5,23	9,02	2,96	5,79	6,70
11/96	8,80	8,92	10,70	5,14	9,09	2,93	5,79	6,76
12/96	8,80	8,88	10,56	4,85	8,63	2,87	5,40	6,18

Priemerné úrokové miery z vkladov - verejný sektor

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Terminované	Neterminované	Neterminované a krátkodobé	Spolu
01/96	8,80	7,64	12,80	8,98	9,45	2,76	5,79	6,19
02/96	8,80	7,97	12,74	9,28	9,75	2,71	5,80	6,27
03/96	8,80	7,45	12,77	9,25	9,65	2,73	5,61	6,45
04/96	8,80	7,55	12,75	9,19	9,57	2,71	5,58	6,17
05/96	8,80	7,42	12,18	9,54	9,43	2,49	5,07	6,07
06/96	8,80	7,26	11,78	6,12	9,56	2,69	4,99	5,97
07/96	8,80	7,50	12,50	6,59	9,11	2,57	4,60	5,87
08/96	8,80	8,14	12,50	4,56	9,53	2,61	4,80	6,03
09/96	8,80	8,35	12,37	4,45	9,78	2,56	4,65	5,95
10/96	8,80	8,25	12,44	4,24	9,52	2,57	4,97	6,14
11/96	8,80	9,04	12,37	2,97	9,88	2,58	5,39	6,33
12/96	8,80	8,52	12,32	3,60	9,43	2,72	4,84	5,67

Priemerné úrokové miery z vkladov - súkromný sektor

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Terminované	Neterminované	Neterminované a krátkodobé	Spolu
01/96	8,80	9,64	13,10	13,58	9,69	2,59	5,62	6,07
02/96	8,80	9,43	13,04	13,58	10,20	2,58	5,68	6,08
03/96	8,80	8,64	13,61	13,34	10,03	2,64	5,42	6,01
04/96	8,80	8,77	11,61	13,32	9,96	2,55	5,50	5,83
05/96	8,80	8,20	11,28	13,49	9,08	2,46	5,22	5,62
06/96	8,80	8,76	11,28	13,48	9,50	2,50	5,33	5,72
07/96	8,80	8,96	12,58	13,49	9,60	2,49	4,79	5,45
08/96	8,80	9,63	12,90	12,72	10,71	2,32	4,90	5,83
09/96	8,80	9,90	12,96	12,74	10,65	2,34	4,79	5,64
10/96	8,80	9,67	12,66	12,54	10,45	2,35	4,93	5,86
11/96	8,80	9,72	13,48	12,87	10,57	2,33	4,90	6,60
12/96	8,80	10,24	12,84	12,75	10,89	2,32	4,60	5,38

Priemerné úrokové miery z vkladov - obyvateľstvo

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Terminované	Neterminované	Neterminované a krátkodobé	Spolu
01/96	8,80	10,57	12,62	5,03	10,91	3,93	7,82	8,98
02/96	8,80	10,04	11,71	5,37	10,31	4,08	7,59	8,53
03/96	8,80	8,38	10,12	5,31	8,87	4,09	6,61	7,41
04/96	8,80	8,37	10,09	5,25	8,81	3,90	6,50	7,32
05/96	8,80	8,47	10,01	5,16	8,72	3,87	6,58	7,27
06/96	8,80	8,42	10,12	5,13	8,69	3,87	6,51	7,22
07/96	8,80	8,45	10,07	5,11	8,66	3,89	6,55	7,49
08/96	8,80	8,47	10,07	5,06	8,65	3,90	6,53	7,47
09/96	8,80	8,45	10,05	5,03	8,63	3,93	6,54	7,45
10/96	8,80	8,46	10,10	4,99	8,63	3,91	6,54	7,46
11/96	8,80	8,43	10,10	4,91	8,59	3,90	6,51	7,42
12/96	8,80	8,45	10,00	4,65	8,01	3,90	6,54	7,00

Aktíva komerčných bank

(banky a pobočky zahraničných báňk spolu)

(mil. \$k)

Pasíva komerčných bank

(banky a pobočky zahraničných bank spolu)

(mil. Sk)

PASIVA	1996												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Účty v emisných bankách	3 135,1	7 453,7	6 867,6	9 690,4	13 723,3	11 767,4	16 060,6	13 423,2	15 741,3	16 538,4	20 940,7	19 039,7	5 184,0
Účty emisných bank	35 271,2	35 226,4	34 710,5	34 691,8	34 309,0	33 592,7	33 283,2	33 274,6	33 513,9	33 877,4	34 340,3	34 927,3	35 040,3
Redistribučný úver	32 107,0	32 107,0	31 866,2	31 866,2	31 866,2	31 866,2	31 566,2	31 488,9	31 388,9	31 388,9	31 388,9	31 388,9	31 088,9
Refinančný úver	1 333,9	1 243,1	964,0	818,8	559,3	372,5	363,0	391,1	600,6	868,3	1 246,5	1 548,9	1 602,4
v tom: lombardný úver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Účty orgánov Slovenskej republiky, samosprávy, štátnych a verejnoprávnych fondov SR	26 531,9	28 165,8	28 923,5	28 635,9	29 593,6	32 691,8	31 864,6	35 570,7	35 551,4	35 572,3	36 112,5	35 996,3	34 406,9
Vklady fondu sociálneho zabezpečenia	10 288,5	12 619,0	12 725,5	12 820,2	12 941,0	15 386,2	14 379,7	16 544,0	17 253,3	16 034,0	16 998,9	17 306,9	15 647,2
Vklady mimorozp. prostriedkov orgánov SR	8 562,2	8 248,8	7 615,1	7 663,9	7 721,0	7 895,6	8 421,5	8 605,1	7 858,7	9 198,3	8 232,2	7 649,4	8 657,7
Vklady štátnych fondov	468,9	658,2	863,8	575,1	923,7	1 306,1	760,8	1 209,3	1 336,4	787,5	915,5	938,3	938,5
Vklady verejnoprávnych fondov	2 120,2	1 455,9	2 162,9	1 566,1	1 710,5	1 898,2	2 005,2	3 112,8	2 923,9	3 478,2	3 823,5	4 026,5	3 089,8
Vklady rozpočtových prostriedkov	1 096,5	1 251,7	1 274,5	1 479,8	1 454,7	1 323,5	1 322,0	1 196,4	1 260,9	1 202,2	1 141,5	1 211,2	1 209,4
Vklady prostriedkov orgánov samosprávy	3 995,6	3 932,2	4 281,7	4 530,8	4 842,5	4 882,1	4 975,3	4 903,2	4 918,3	4 872,0	5 001,0	4 864,0	4 864,3
Účty ostatných bank	108 450,6	93 827,7	98 119,1	102 176,3	105 736,1	111 740,0	116 007,3	122 688,2	123 387,5	121 867,0	115 202,4	122 543,3	139 797,7
Bežné účty v iných bankách	310,5	480,2	430,1	383,6	764,6	554,4	714,1	223,5	702,9	809,9	1 149,5	518,5	1 684,7
Bežné účty iných bank	5 609,6	4 541,5	3 380,7	2 958,9	3 294,8	3 459,8	3 548,4	3 549,6	4 544,8	4 795,4	3 324,8	3 200,0	4 071,1
Prijaté úvery	18 642,1	20 578,9	18 665,4	18 635,9	19 615,3	19 098,0	18 680,0	19 984,8	20 148,0	19 313,4	18 163,4	18 531,6	32 491,2
Terminované vklady iných bank	83 888,4	68 227,1	75 642,8	80 197,9	82 061,3	88 627,9	93 064,8	98 930,4	97 991,8	96 948,3	92 564,8	100 293,2	101 550,7
Hodnoty dané do zálohu	110,8	118,1	115,9	118,4	115,9	117,2	254,5	228,5	180,9	119,2	67,9	64,9	0,0
Vklady a úvery prijaté od klientov	318 442,3	310 303,5	315 228,5	319 565,0	314 863,4	321 584,4	323 312,8	326 889,8	330 345,0	328 662,7	329 301,2	338 821,6	367 185,4
Bežné účty kreditné, kontokorentné	95 153,4	83 091,7	85 027,2	88 044,0	83 493,3	85 596,2	87 172,7	87 434,7	88 429,9	91 052,2	87 318,1	91 998,9	109 264,3
Terminované vklady klientov	• 66 659,8	66 934,3	67 410,6	67 905,2	66 924,1	70 230,9	68 744,7	71 292,3	72 618,3	68 192,9	71 554,9	75 144,5	72 940,3
Úsporné vklady	156 629,1	160 277,5	162 790,6	163 615,8	164 445,9	165 757,4	167 395,5	168 162,7	169 296,8	169 417,6	170 428,1	171 678,1	184 980,9
Sporožirové účty	5 910,4	6 308,2	6 501,5	6 514,5	6 755,7	6 918,5	7 292,4	7 498,4	7 705,6	7 590,9	7 571,5	7 803,8	8 193,8
Vkladné knižky bez výpovede	29 301,4	29 847,4	30 205,0	30 271,3	30 541,6	30 612,0	30 796,1	30 977,7	31 116,1	31 039,4	31 075,1	31 242,5	32 274,4
Ostatné krátkodobé úsporné vklady	56 164,4	57 647,9	58 502,1	58 735,6	58 678,6	59 009,8	58 817,4	59 629,9	59 986,1	59 978,4	60 545,3	60 607,0	64 625,2
Strednodobé úsporné vklady	51 056,3	51 695,0	52 177,3	52 224,5	52 152,2	52 156,0	53 096,7	52 495,9	52 473,9	52 419,8	52 394,0	52 278,1	56 075,0
Dlhodobé úsporné vklady	14 196,5	14 778,9	15 404,8	15 869,9	16 317,8	17 061,0	17 392,9	17 560,8	18 015,1	18 389,1	18 842,3	19 746,8	23 812,4
Ostatné záväzky voči klientom	6 833,9	7 851,1	10 052,1	8 080,6	8 774,4	7 742,2	8 306,8	7 120,6	8 656,9	9 507,4	9 962,1	9 076,3	10 803,9
Emitované zmenky	280,0	338,1	355,9	345,9	329,1	331,1	391,6	331,3	335,3	385,3	380,9	407,4	556,2
Vkladové certifikáty, pokladničné poukážky a vkladové listy	4 953,7	5 601,0	6 137,0	6 090,9	6 027,2	5 930,3	5 973,0	5 839,8	5 777,4	5 814,7	5 859,4	5 839,3	5 906,0
Účelovo viazané vklady	833,6	815,2	810,0	826,9	1 005,9	1 145,6	777,6	1 496,7	1 636,9	1 637,8	1 504,6	1 473,0	1 298,0
Účty korešpondentov a klientov s pripísaním platby po inkase	156,7	239,7	305,5,-	154,1	167,0	180,8	196,5	179,3	179,4	192,0	206,5	204,3	204,3
Usporiadacie a iné prechodné účty	18 206,5	18 686,3	18 631,6	18 878,5	20 930,0	21 769,8	23 902,4	22 975,4	26 172,0	23 567,1	25 319,3	28 604,2	17 510,8
Operácie s cennými papiermi	186,3	75,2	270,1	340,1	199,6	503,0	822,7	407,8	483,3	372,4	378,2	410,6	247,4
Záväzky z nesplatených cenných papierov	114,3	114,4	108,4	108,4	62,4	62,4	92,7	38,7	38,7	38,7	37,7	43,4	15,2
Subvencie a podobné zdroje	3 230,9	3 213,5	3 211,3	3 660,6	3 638,3	3 623,0	3 614,6	3 610,4	3 547,2	3 543,1	3 532,6	3 524,7	3 528,3
Emisie obligácií	4 242,7	4 242,7	5 242,7	5 242,7	5 150,0	5 150,0	7 350,0	7 350,0	8 450,0	9 450,0	9 450,0	9 450,0	11 950,0
Prijaté dlhodobé úvery osobitného charakteru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0	200,0	6 437,2
Rezervy	24 382,7	24 289,0	24 356,1	24 777,4	24 895,5	25 310,6	25 113,1	25 158,3	25 194,5	25 459,4	25 589,0	25 707,2	27 046,0
Fondy tvorené zo zisku	12 307,0	12 294,6	12 299,1	12 279,7	12 274,8	12 559,1	13 310,3	13 285,7	13 319,3	13 327,6	13 325,9	13 311,9	13 003,9
Základné imanie	20 283,5	20 283,7	20 378,6	20 768,6	20 828,3	20 928,3	21 635,5	22 334,0	22 336,8	22 844,5	23 449,4	23 698,9	23 468,8
Dlhodobý záväzok zahr. pobočky voči centrále	3 752,9	3 788,9	3 801,7	3 655,8	3 745,9	3 876,1	4 905,3	5 432,8	5 492,1	5 445,2	5 372,2	6 414,3	6 571,4
Áziové fondy	831,0	831,0	831,0	831,7	843,7	843,7	845,4	845,4	845,4	845,4	847,5	848,2	878,1
Ostatné kapitálové fondy	789,0	798,1	789,0	789,0	799,5	799,5	799,5	799,8	799,8	800,0	800,0	800,4	1 087,4
Oceňovací rozdiel k majetkovým účastinám	57,2	57,2	57,2	57,2	58,4	58,4	58,4	58,4	58,4	58,4	128,4	128,4	127,3
Vlastné akcie na zníženie základného imania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rozdiely z prepočtu zákl. imania v zahraničných menách	0,0	10,6	4,8	10,4	18,2	23,7	21,7	10,3	31,2	24,9	27,8	31,6	47,3
Nerozdelený zisk z minulých rokov	793,4	810,5	793,4	793,4	792,1	1 313,0	1 845,1	1 622,6	1 622,6	1 722,6	1 722,6	1 721,6	1 710,6
Zisk bežného obdobia	0,0	860,1	1 531,1	2 339,7	2 732,0	2 952,1	2 648,4	2 745,1	3 000,6	2 995,0	3 391,1	3 731,3	2 587,8
Zisk v schvaľovacom konaní	3 844,0	4 962,6	4 592,5	3 756,3	3 364,2	1 663,1	162,7	162,0	121,4	4,6	4,6	0,1	0,0
Úhrad pasív	598 021,1	585 258,5	598 524,0	608 665,6	614 981,0	628 259,3	643 556,3	653 879,6	666 819,4	664 945,2	667 455,7	687 050,1	716 596,3
v tom : Konvertibilné meny	78 821,0	79 178,9	79 033,0	79 220,5	78 910,1	78 612,4	79 608,8	82 318,8	87 984,0	86 865,6	85 970,6	88 072,7	118 064,0
Nekonvertibilné meny	5,4	5,5	5,4	5,5	5,6	5,6	5,6	5,5	5,6	5,6	5,6	5,7	5,8

Vývoj devízových aktív a pasív bank a pobočiek zahraničných bank v SR vo vztahu k zahraničiu

(v konvertibilných menách)

(tis. USD)

Stav k ultimu obdobia	Devízové aktiva			Devízové pasíva			Devízová pozícia		
	spolu	krátkodobé	strednodobé a dlhodobé	spolu	krátkodobé	strednodobé a dlhodobé	spolu	krátkodobé	strednodobé a dlhodobé
01/96	1 610 673	1 608 719	1 954	1 007 203	462 959	544 243	603 470	1 145 760	-542 289
02/96	1 601 936	1 599 942	1 994	974 317	417 855	556 462	627 619	1 182 087	-554 468
03/96	1 491 330	1 489 355	1 975	1 031 257	509 872	521 386	460 073	979 484	-519 411
04/96	1 422 661	1 420 669	1 991	1 032 219	538 246	493 974	390 441	882 424	-491 982
05/96	1 421 589	1 398 589	23 000	1 016 249	484 913	531 337	405 339	913 676	-508 337
06/96	1 277 519	1 262 512	15 007	1 072 227	523 878	548 349	205 291	738 634	-533 342
07/96	1 292 480	1 237 689	54 791	1 151 325	571 173	580 152	141 155	666 515	-525 360
08/96	1 286 514	1 231 740	54 774	1 252 817	672 712	580 105	33 698	559 028	-525 330
09/96	1 200 705	1 142 508	58 196	1 229 330	685 565	543 765	-28 625	456 944	-485 569
10/96	1 106 357	1 046 817	59 539	1 188 442	642 528	545 914	-82 086	404 289	-486 375
11/96	1 187 115	1 130 529	56 586	1 282 516	755 983	526 533	-95 401	374 546	-469 947
12/96	2 409 630	2 212 239	197 391	2 177 800	1 413 735	764 065	231 830	798 504	-566 674

Vývoj devízovej pozície báň a pobočiek zahraničných bank v SR vo vztahu k zahraničiu

(v konvertibilných menách)

(tis. Sk)

Stav k ultimu obdobia	Spolu			Krátkodobé			Strednodobé a dlhodobé		
	devízová pozícia	aktíva	pasíva	devízová pozícia	aktíva	pasíva	devízová pozícia	aktíva	pasíva
01/96	18 223 600	48 639 113	30 415 513	34 599 646	48 580 095	13 980 449	-16 376 046	59 018	16 435 064
02/96	18 738 192	47 827 398	29 089 206	35 292 389	47 767 878	12 475 489	-16 554 197	59 520	166 137 17
03/96	13 886 836	45 014 301	31 127 465	29 564 733	44 954 698	15 389 965	-15 677 897	59 603	15 737 500
04/96	11 966 639	43 603 132	31 636 493	27 045 404	43 542 095	16 496 691	-15 078 765	61 037	15 139 802
05/96	12 554 980	44 032 291	31 477 311	28 300 199	43 319 888	15 019 689	-15 745 219	712 403	16 457 622
06/96	6 365 472	39 612 026	33 246 554	22 902 820	39 146 713	16 243 893	-16 537 348	465 313	17 002 661
07/96	4 269 790	39 096 220	34 826 430	20 161 419	37 438 843	17 277 424	-15 891 629	1 657 377	17 549 006
08/96	1 031 653	39 386 637	38 354 984	17 114 638	37 709 720	20 595 082	-16 082 985	1 676 917	17 759 902
09/96	-886 229	37 173 821	38 060 050	14 146 983	35 372 061	21 225 078	-15 033 212	1 801 760	16 834 972
10/96	-2 555 240	34 439 783	36 995 023	12 585 122	32 586 379	20 001 257	-15 140 362	1 853 404	16 993 766
11/96	-2 977 370	37 048 669	40 026 039	11 689 206	35 282 684	23 593 478	-14 666 576	1 765 985	16 432 561
12/96	7 394 202	76 855 136	69 460 934	25 468 272	70 559 352	45 091 080	-18 074 070	6 295 784	24 369 854

Kapitálový trh

(mil. Sk, ks)

BURZA CENNÝCH PAPIEROV V BRATISLAVE	1993	1994	1995	1996												
	1-12	1-12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12
A. OBJEM OBCHODOV																
1. Objem obchodov spolu v tom:	166,3	62 383,5	40 068,7	7 706,6	9311,8	6 718,7	9 898,4	8 376,8	7 936,3	11 082,9	9 981,4	9 252,1	10 932,0	8 784,8	14 134,5	114 116,3
a/ obchody realizované na BCPB	37,9	829,4	470,8	615,5	1 288,1	1 209,4	765,3	1 044,7	991,6	1 643,5	1 737,1	2 235,9	1 196,6	1 445,9	1 650,5	15 824,1
b/ priame obchody	128,4	5 454,1	39 597,9	7 091,1	8 023,7	5 509,3	9 133,1	7 332,1	6 944,7	9 439,4	8 244,3	7 016,2	9 735,4	7 338,9	12 484,0	98 292,2
2. Zobchodované emisie (počet cenných papierov - ks)	115 863	8 598 516	45 158 670	11 357 723	13 830 222	10 345 370	10 540 411	11 011 528	7 354 092	9 536 691	8 484 321	10 321 890	10 506 962	9 413 708	18 532 465	13 123 5383
B. ŠTRUKTÚRA OBCHODOV																
Objem obchodov spolu v tom:	166,3	6 283,5	40 068,7	7 706,6	9 311,8	6 718,7	9 898,4	8 376,8	7 936,3	11 082,9	9 981,4	9 252,1	10 932,0	8 784,8	14 134,5	114 116,3
a/ kótovaný trh	95,7	4 654,4	23 554,7	4 051,6	5 476,2	2 879,0	4 505,2	2 930,1	3 161,7	5 150,9	6 924,4	5 751,4	4 914,3	3 975,7	7 982,3	57 702,8
- akcie	18,7	3 838,7	11 487,3	3 025,2	3 907,9	2 585,1	3 091,0	1 888,8	1 711,9	3 879,6	4 825,4	3 650,3	3 501,0	2 306,3	5 865,9	40 238,4
- dlhopisy	77,0	815,7	12 067,4	1 026,4	1 568,3	293,9	1 414,2	1 041,3	1 449,8	1 271,3	2 099,0	2 101,1	1 413,3	1 669,4	2 116,4	17 464,4
b/ nekótovaný trh	70,7	1 629,1	16 514,0	3 655,0	3 835,6	3 839,7	5 393,2	5 446,7	4 774,6	5 932,0	3 057,0	3 500,7	6 017,7	4 809,1	6 152,2	56 413,5
- akcie	70,7	1 589,6	13 243,4	2 775,3	3 733,5	3 074,9	4 494,2	4 218,7	4 027,5	4 104,1	2 141,8	2 728,5	4 127,6	2 836,3	4 629,2	42 891,6
- dlhopisy	0,0	39,5	3 270,6	879,7	102,1	764,8	899,0	1228,0	747,1	1 827,9	915,2	772,2	1 890,1	1 972,8	1 523,0	13 521,9

(mil. \$k)

RM - SYSTÉM SLOVAKIA BRATISLAVA	1993	1994	1995	1996												
	1-12	1-12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
Objem obchodov spolu v tom:	43,3	1 970,3	18 051,7	912,1	1 553,0	2 057,9	1 907,7	1 927,0	2 735,3	3 388,2	1 817,8	2 240,0	2 300,1	2 426,9	3 284,7	26 550,7
a/ periodická aukcia	43,3	1 581,7	100,0													
b/ priebežná aukcia	0,0	388,6	17 951,7	912,1	1 553,0	2 057,9	1 907,7	1 927,0	2 735,3	3 388,2	1 817,8	2 240,0	2 300,1	2 426,9	3 284,7	26 550,7

Publikácie vydávané Národnou bankou Slovenska

Periodické publikácie

Menový prehľad / Monetary Survey (mesačný bulletin)
Výročná správa / Annual Report

BIATEC - odborný bankový časopis (mesačne, vybrané články aj v anglickom jazyku)

Ostatné vydané publikácie a materiály

- Legislatívne dokumenty:
National Bank of Slovakia Act
Accountancy Act
Devízový zákon / Foreign Exchange Act
Zákon o bankách / Act on Banks
Zákon o ochrane vkladov / Act on Protection of Bank Deposits
- Výskumné práce Inštitútu menových a finančných štúdií NBS:
Money Supply in the Slovak Republic
Hypotekárne nástroje
Mortgage Instruments
Zahraničný kapitál v ekonomike Slovenska
Foreign Capital in the Economy of Slovakia
- Informačné materiály o slovenských bankovkách, minciach a pamätných minciach

